

ज्ञानकोश

मासिक चालू घडामोडी

MPSC राज्य सेवा, MPSC Gr. B आणि MPSC Gr. C साठी

**Banking, सरळ सेवा भरती, तलाठी, म्हाडा, पोलीस कॉन्स्टेबल
आणि इतर स्पर्धा परीक्षांसाठी उपयुक्त**

भारताचे UPI प्लॅटफॉर्म तैनात करणारा
नेपाळ हा पहिला देश बनेल
युक्रेन-रशियाचा संघर्ष 2022

अर्थमंत्री सीतारामन यांनी 'पंचतंत्र' वर
पहिले रंगीत स्मरणिका नाणे लॉन्च केले
सेबीच्या पहिल्या महिला प्रमुख
म्हणून माधवी पुरी बुच यांची नियुक्ती

दादासाहेब फाळके आंतरराष्ट्रीय चित्रपट महोत्सव पुरस्कार 2022

U19 विश्वचषक 2022: भारताने अंतिम फेरीत
इंग्लंडला हरवून पाचवे विजेतेपद पटकावले

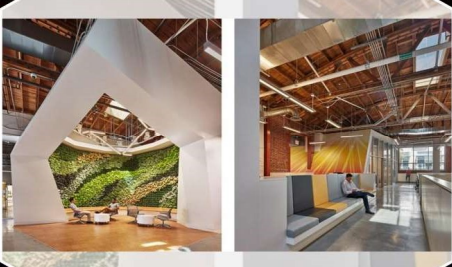
रजनीश सेठ यांची महाराष्ट्र
राज्याच्या पोलीस महासंचालकपदी नियुक्ती
केंद्रीय अर्थसंकल्प 2022

भारतातील पहिल्या बायोसेफ्टी लेव्हल-३
मोबाईल प्रयोगशाळेचे महाराष्ट्रात उद्घाटन करण्यात आले

युक्रेनमधून नागरिकांना बाहेर काढण्यासाठी
भारताने ऑपरेशन गंगा नावाचे मिशन सुरू केले

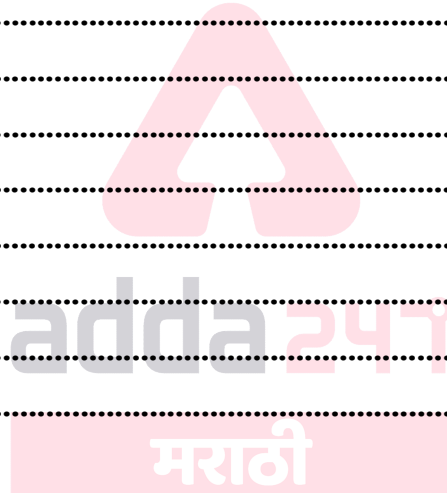
मुंबई 2023 मध्ये आंतरराष्ट्रीय ऑलिम्पिक
समितीच्या सत्राचे आयोजन करणार आहे

शिक्षण मंत्रालयाने भाषा प्रमाणपत्र
सेल्फी मोहीम सुरू केली

Contents

ज्ञानकोश मासिक चालू घडामोडी फेब्रुवारी 2022	3
राष्ट्रीय बातम्या	3
राज्य बातम्या.....	11
आंतरराष्ट्रीय बातम्या	15
नियुक्ती बातम्या	18
अर्थव्यवस्था बातम्या.....	23
समिट आणि कॉन्फरन्स बातम्या	32
कराराच्या बातम्या	34
रॅक्स आणि अहवाल बातम्या	36
विज्ञान आणि तंत्रज्ञान बातम्या.....	39
पुरस्कार बातम्या.....	40
क्रीडा बातम्या	42
पुस्तके आणि लेखक बातम्या	47
संरक्षण बातम्या	48
महत्वाचे दिवस	50
निधन बातम्या	54
विविध बातम्या.....	56
सर्व स्पर्धा परीक्षांसाठी महत्वाचे मुद्दे:.....	58

राष्ट्रीय बातम्या

पंतप्रधान मोदींनी पंडित जसराज कल्चरल फाउंडेशनचा शुभारंभ केला.

- भारतीय शास्त्रीय गायकाच्या 92 व्या जयंतीनिमित्त पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी पंडित जसराज कल्चरल फाउंडेशन सुरू केले आहे. पंतप्रधान मोदी म्हणाले की, जगाला भारतीय संगीताचा लाभ घेण्याचा हक्क आहे, ज्याप्रमाणे योगातून मिळतो. दुर्गा जसराज आणि पंडित शारंग देव यांनी उस्तादांचा गौरवशाली वारसा जिवंत ठेवला आहे. योग, भारतीय संगीतामध्ये मानवी मनाची खोली ढवळून काढण्याची क्षमता आहे आणि जगाला त्याचा लाभ मिळण्याचा हक्क आहे.

भारत सरकार नॅशनल लँड मोनेटायझेशन कॉर्पोरेशन स्थापन करत आहे.

- आर्थिक सर्वेक्षणानुसार, जमीन आणि इतर गैर-मुख्य मालमतेचे मुद्रीकरण करण्यासाठी सरकार राष्ट्रीय जमीन कमाई निगम (NLMC) ची स्थापना करत आहे. NLMC चे प्रारंभिक अधिकृत भाग भांडवल रुपये 5000 कोटी आणि सदस्यता घेतलेले भाग भांडवल ₹150 कोटी असेल. आतापर्यंत, CPSEs ने CPSEs कडून कमाईसाठी 3,400 एकर जमीन आणि इतर नॉन-कोर मालमत्ता संदर्भित केल्या आहेत ज्यात MTNL, BSNL, BPCL, B&R, BEML, HMT Ltd, Instrumentation Ltd यांचा समावेश आहे.

National Land Monetisation Corporation (NLMC)

- अर्थसंकल्पातील घोषणेनुसार राष्ट्रीय जमीन मुद्रीकरण महामंडळ (NLMC) ची स्थापना केली जात आहे. भारत सरकारच्या 100 टक्के मालकीची संस्था म्हणून त्याची स्थापना केली जात आहे. प्रारंभिक अधिकृत भाग भांडवल रुपये 5,000 कोटी असेल तर सदस्यता घेतलेले भाग भांडवल रुपये 150 कोटी असेल.

हिवाळी ऑलिंपिकच्या उद्घाटन आणि समारोप समारंभार भारताने राजनैतिक बहिष्कार टाकल्याची घोषणा केली.

- 2022 हिवाळी ऑलिंपिकची सुरुवात 04 फेब्रुवारी 2022 रोजी बीजिंग, चीन येथे झाली आहे आणि 20 फेब्रुवारी 2022 पर्यंत सुरू राहील. उद्घाटन सोहळा बीजिंगच्या नॅशनल स्टेडियममध्ये आयोजित करण्यात आला होता, ज्याला पक्षांचे घरे म्हणूनही ओळखले जाते. मात्र, भारताने बीजिंग हिवाळी ऑलिंपिकच्या उद्घाटन आणि समारोप समारंभार राजनयिक स्तरावर बहिष्कार टाकल्याची घोषणा केली होती.
- बहिष्कारामागील कारण काय? 15 जून 2020 रोजी झालेल्या गलवान घटनेत एका कर्नलसह 20 भारतीय सैनिकांचा मृत्यू झाला होता, त्यामध्ये चीनने एका चिनी सैनिकाची (क्यूई फाबाओ) ऑलिंपिक मशालवाहक म्हणून निवड केली आहे.

2022 हिवाळी ऑलिंपिक बद्दल

- हे चीनमधील पहिले हिवाळी ऑलिंपिक आणि चीनमधील दुसरे एकूण ऑलिंपिक आहे.
- उन्हाळी (2008) आणि हिवाळी ऑलिंपिक या दोन्ही स्पर्धांचे आयोजन करणारे बीजिंग हे जगातील पहिले शहर असेल. व्हॅटमध्ये

सात खेळांमधील 15 विषयांवरील 109 स्पर्धांच्या विक्रमाचा समावेश असेल.

- 2022 हिवाळी ऑलिंपिकसाठी मोटो: बिंग इवेन इवेन.
- 2022 हिवाळी ऑलिंपिकसाठी अधिकृत घोषणा: "Together for a Shared Future".

पंतप्रधान मोदींनी हैदराबादस्थित ICRISAT च्या 50 व्या वर्धापन दिन सोहळ्याचे उद्घाटन केले.

- पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी हैदराबादमधील येथे अर्ध-शुष्क उष्ण कटिबंधासाठी आंतरराष्ट्रीय पीक संशोधन संस्थेच्या (ICRISAT) 50 व्या वर्धापन दिन सोहळ्याचे उद्घाटन केले. या प्रसंगी पंतप्रधानांनी ICRISAT च्या दोन संशोधन सुविधांचे उद्घाटन केले ज्यात वनस्पती संरक्षणावरील हवामान बदल संशोधन सुविधा आणि जलद जनरेशन अँडव्हान्समेंट सुविधा या होत्या.

- या दोन सुविधा आशिया आणि उप-सहारा आफ्रिकेतील अल्पभूधारक शेतकऱ्यांना समर्पित आहेत. पंतप्रधानांनी ICRISAT च्या खास डिझाइन केलेल्या लोगोचे अनावरण केले आणि या प्रसंगी जारी केलेल्या स्मरणार्थ तिकिटाचेही अनावरण केले. आशिया आणि उप-सहारा आफ्रिकेत ग्रामीण विकासासाठी कृषी संशोधन करणे हे त्याचे उद्दिष्ट आहे.

COVID-19 DNA लस सादर करणारा भारत हा पहिला देश ठरला आहे.

- COVID-19 विरुद्ध DNA लस असलेला भारत हा जगातील पहिला देश बनला आहे. ZyCoV -D ही जगातील पहिली प्लास्मिड DNA लस अहमदाबादस्थित लस उत्पादक Zydus Cadila द्वारे निर्मित आहे आणि ती प्रथम पटना येथे प्रशासित करण्यात आली. ही एक वेदनारहित आणि इंजेक्शन करण्यायोग्य लस आहे जी 28 दिवस आणि 56 दिवसांच्या अंतराने दिली जाते. भारत बायोटेकच्या कोवॅक्सिन नंतर भारतात आणीबाणीची अधिकृतता प्राप्त करणारी ही दुसरी भारत-निर्मित लस आहे.

आर्थिक वर्ष 2020-21 मध्ये पीएम केअर्स फंडाचा निधी तिपटीने वाढून 10,990.17 कोटी रुपये झाला.

- 2020-21 मध्ये पीएम केअर फंड अंतर्गत एकूण निधी 10,990.17 कोटी रुपये होता. 2020-21 मध्ये निधीतून 3,976.17 कोटी रुपये खर्च करण्यात आले, तर PM CARES निधीच्या नवीनतम लेखापरीक्षित विधानानुसार, 31 मार्च 2021 पर्यंत, निधीकडे 7,013.99 कोटी रुपये खर्च न झालेली शिल्लक होती. कोविड-19 विरुद्ध लढाईला चालना देण्यासाठी सरकारने व्हेंटिलेटरसह वैद्यकीय उपकरणे खरेदी करण्यासाठी पैशाचा काही भाग वापरला आहे आणि स्थलांतरितांना दिलासाही दिला आहे.
- कोविड-19 लसीच्या 6.6 कोटी डोसच्या खरेदीवर सर्वाधिक म्हणजे 1,392.82 कोटी रुपये खर्च करण्यात आले. निधीची स्थापना 27 मार्च 2020 रोजी करण्यात आली. पीएम केअर फंड हा एक समर्पित राष्ट्रीय निधी आहे ज्याचा प्राथमिक उद्देश कोविड-19 साठीच्या आजारांमुळे उद्भवलेल्या कोणत्याही आपत्कालीन किंवा संकटाच्या परिस्थितीला सामोरे जाण्यासाठी आहे.

पीएमकेएसवाय 4,600 कोटींच्या वाटपासह मार्च 2026 पर्यंत वाढविण्यात आला.

- प्रधानमंत्री किसान योजना (PMKSY) 4,600 कोटी रुपयांच्या वाटपासह मार्च 2026 पर्यंत वाढविण्यात आली आहे. ही योजना अन्न प्रक्रिया उद्योग मंत्रालयाद्वारे प्रशासित केली जाते. अन्न प्रक्रिया क्षेत्राची सर्वांगीण वाढ आणि विकास हा या योजनेचा उद्देश आहे. मे 2017 मध्ये, केंद्र सरकारने 6,000 कोटी रुपयांच्या वाटपासह SAMPADA (कृषी-सागरी प्रक्रिया आणि कृषी-प्रक्रिया क्लस्टरच्या विकासासाठी योजना) सुरू केली होती. ऑगस्ट 2017 मध्ये योजनेचे PMKSY असे नामकरण करण्यात आले.

पंतप्रधान आवास योजना 2022

- प्रधानमंत्री आवास योजना (PMAY) हा भारत सरकारचा एक उपक्रम आहे, ज्याचा उद्देश 2022 पर्यंत शहरी गरिबांना परवडणारी घरे उपलब्ध करून देण्याचे आहे. ही योजना प्रथम 1 जून 2015 रोजी सुरू करण्यात आली होती. PMAY योजनेचा व्याज दर 6.50 पासून सुरू होतो. % pa आणि 20 वर्षांपर्यंतच्या कार्यकाळासाठी मिळू शकते. आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल विभाग (EWS) आणि कमी उत्पन्न गट (LIG) श्रेणीसाठी PMAY क्रेडिट लिंकड सबसिडी स्कीम (CLSS) चा लाभ घेण्याची अंतिम तारीख 31 मार्च 2022 पर्यंत वाढविण्यात आली आहे.

Pradhan Mantri Awas Yojana (PMAY) Beneficiaries List:

Beneficiary	Annual Income
Middle Income Group I (MIG I)	Rs.6 lakh to Rs.12 lakh
Middle Income Group I (MIG II)	Rs.12 lakh to Rs.18 lakh
Lower Income Group (LIG)	Rs.3 lakh to Rs.6 lakh
Economically Weaker Section (EWS)	Up to Rs.3 lakh

भारतातील शीर्ष 10 बँका ज्या PMAY योजनेअंतर्गत कर्ज देतात त्या खाली सूचीबद्ध आहेत:

- बँक ऑफ बडोदा
- स्टेट बँक ऑफ इंडिया
- अँक्सिस बँक
- IDFC फर्स्ट बँक
- बंधन बँक
- बँक ऑफ इंडिया
- एचडीएफसी बँक
- IDBI बँक
- पंजाब नॅशनल बँक
- कॅनरा बँक

भारतातील पहिला बायोमास-आधारित हायड्रोजन प्लांट मध्य प्रदेश येथे उभारण्यात येणार आहे.

- भारतातील पहिला व्यावसायिक स्तरावरील बायोमास-आधारित हायड्रोजन प्लांट मध्य प्रदेशातील खांडवा जिल्ह्यात उभारण्यात येणार आहे. दररोज हा प्लांट 30 टन बायोमास फीडस्टॉकमधून एक टन हायड्रोजन तयार करेल. हा प्लांट Watomo Energies Ltd आणि Biezel Green Energy यांच्या संयुक्त उपक्रमाद्वारे 24 कोटी रुपयांच्या गुंतवणुकीने उभारला जात आहे.
- बायोमासपासून हायड्रोजन, मिथेन आणि बायोचार तयार करू शकणाऱ्या 'थर्मली ऍक्सिलरेटेड ऍनेरोबिक डायजेसन (टीएडी) अणुभट्ट्या'चे तंत्रज्ञान कंपनीकडे आहे. अद्याप नाव नसलेल्या संयुक्त उपक्रमात बीझेल ग्रीनची 50 टक्के मालकी असेल; इतर 50 टक्के इच्छुक शेतकऱ्यांकडून येतील.

सुरतला डिसेंबर 2024 पर्यंत भारतातील पहिले बुलेट ट्रेन स्टेशन मिळेल.

- मुंबई-अहमदाबाद बुलेट ट्रेन प्रकल्प हा भारतातील पहिला बुलेट ट्रेन मार्ग असेल. तर सुरत शहराला भारतातील पहिले बुलेट ट्रेन स्टेशन मिळणार आहे. नॅशनल हाय-स्पीड रेल कॉर्पोरेशन लिमिटेड (NHSRCL) हा प्रकल्प डिसेंबर 2024 पर्यंत पूर्ण करणार आहे. या प्रकल्पाची किंमत 1 लाख कोटी रुपयांपेक्षा जास्त असल्याचा अंदाज आहे, त्यापैकी 88,000 कोटी रुपये जपान इंटरनॅशनल कोऑपरेशन एजन्सी (JICA). 508.7 किलोमीटर लांबीच्या मुंबई-अहमदाबाद बुलेट ट्रेन प्रकल्पापैकी 155.76 किमी महाराष्ट्रात, 384.04 किमी गुजरातमध्ये आणि 4.3 किमी दादरा आणि नगर हवेलीमध्ये आहे.

सरकारने RYSK योजना आणखी 5 वर्षे चालू ठेवली.

- केंद्र सरकारने 2021-22 ते 2025-26 या कालावधीत आणखी 5 वर्षांसाठी "राष्ट्रीय युवा शक्तीकरण कार्यक्रम (RYSK)" योजना सुरू ठेवण्याचा निर्णय घेतला आहे. तरुणांचे व्यक्तिमत्व आणि नेतृत्वगुण विकसित करणे आणि त्यांना राष्ट्र उभारणीच्या कार्यात सहभागी करून घेणे. या योजनेचे लाभार्थी 15 ते 29 वयोगटातील तरुण आहेत.

भारत श्रीलंकेला आधार कार्डची आवृत्ती सुरू करण्यात मदत करेल.

- भारताने आधार कार्डवर आधारित 'युनिटरी डिजिटल आयडेंटिटी फ्रेमवर्क' लागू करण्यासाठी श्रीलंकेला अनुदान देण्याचे मान्य केले आहे. राजपक्ष सरकार राष्ट्रीय स्तरावरील कार्यक्रम म्हणून फ्रेमवर्कच्या अंमलबजावणीला "प्राधान्य" देईल. डिसेंबर 2019 मध्ये राष्ट्रपती गोटाबाया राजपक्ष आणि पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांच्यात झालेल्या द्विपक्षीय चर्चेनंतर हा उपक्रम सुरू आहे.
- बायोमेट्रिक डेटावर आधारित वैयक्तिक ओळख पडताळणी यंत्र, सायबरस्पेसमधील व्यक्तींच्या ओळखीचे प्रतिनिधित्व करू शकणारे डिजिटल साधन आणि दोन उपकरणे एकत्र करून डिजिटल आणि भौतिक वातावरणात अचूकपणे पडताळता येणारी वैयक्तिक ओळख ओळखणे अपेक्षित आहे.

नैसर्गिक शेतीला प्रोत्साहन देण्यासाठी नाबार्डने 'जिवा कार्यक्रम' सुरू केला.

- **National Bank for Agriculture and Rural Development (NABARD)** ने 11 राज्यांमध्ये विद्यमान पाणलोट आणि वाडी कार्यक्रमांतर्गत नैसर्गिक शेतीला प्रोत्साहन देण्यासाठी '**JIVA कार्यक्रम**' सुरू केला आहे.
- JIVA हा कृषीशास्त्रावर आधारित कार्यक्रम आहे, जो नाबार्डच्या पाणलोट कार्यक्रमांतर्गत अनेक प्रकल्पांचे एकत्रीकरण आहे आणि पर्यावरणीयदृष्ट्या नाजूक आणि पावसावर अवलंबून असलेल्या पाच कृषी क्षेत्रांचा समावेश असलेल्या 11 राज्यांमध्ये त्याची अंमलबजावणी केली जाईल.

केंद्र सरकारने राज्य पोलीस दलाच्या आधुनिकीकरण योजनेला मंजुरी दिली.

- राज्य पोलीस दलांच्या आधुनिकीकरणाची योजना (MPF Scheme) 2021-22 ते 2025-26 या पाच वर्षांसाठी सुरू ठेवण्यास सरकारने मान्यता दिली आहे. पाच वर्षांसाठी एकूण रु. 26,275 कोटी केंद्रीय आर्थिक परिव्यय आहे. ही योजना गृह मंत्रालय (MHA) 1969-70 पासून राबवत आहे.
- राज्य पोलीस दलांना पुरेशा प्रमाणात सुसज्ज करून आणि त्यांच्या प्रशिक्षणाच्या पायाभूत सुविधांना बळकट करून अंतर्गत सुरक्षा आणि कायदा आणि सुव्यवस्थेच्या परिस्थितीवर नियंत्रण ठेवण्यासाठी लष्कर आणि केंद्रीय सशस्त्र पोलीस दलांवर राज्य सरकारांचे अवलंबित्व हळूहळू कमी करणे हा या योजनेचा उद्देश आहे.

केंद्राने ट्रान्सजेंडर समुदाय आणि भिकाऱ्यांसाठी 'स्माइल' योजना सुरू केली.

- केंद्रीय सामाजिक न्याय आणि अधिकारिता मंत्री, डॉ वीरेंद्र कुमार यांनी "स्माइल" नावाची केंद्रीय क्षेत्र योजना सुरू केली आहे. SMILE म्हणजे उपजीविका आणि **Support for Marginalized Individuals for Livelihood and Enterprise**. नवीन छत्री योजनेचा उद्देश ट्रान्सजेंडर समुदाय आणि भीक मागण्याच्या कृतीत गुंतलेल्या लोकांसाठी कल्याणकारी उपाय प्रदान करणे आहे. ही योजना लक्षित गटाला आवश्यक कायदेशीर संरक्षण, सामाजिक सुरक्षा आणि सुरक्षित जीवनाचे वचन देईल.

SMILE योजनेत दोन उप-योजना आहेत. हे आहेत:

'ट्रान्सजेंडर व्यक्तींच्या कल्याणासाठी सर्वसमावेशक पुनर्वसनासाठी केंद्रीय क्षेत्र योजना'.

1. **ट्रान्सजेंडर विद्यार्थ्यांसाठी** शिष्यवृत्ती: IX आणि पदव्युत्तर शिक्षण घेत असलेल्या विद्यार्थ्यांना त्यांचे शिक्षण पूर्ण करण्यासाठी शिष्यवृत्ती.
2. **कौशल्य विकास आणि उपजीविका:** विभागाच्या PM-DAKSH योजनेअंतर्गत कौशल्य विकास आणि उपजीविका.
3. **संमिश्र वैद्यकीय आरोग्य:** निवडक रुग्णालयांद्वारे लिंग-पुनर्पुष्टीकरण शस्त्रक्रियांना समर्थन देणारे PM-JAY सह अभिसरण असलेले सर्वसमावेशक पॅकेज.
4. **'गरिमागृह' स्वरूपात घरे:** निवारा गृह 'गरिमा गृह' जेथे अन्न, कपडे, मनोरंजनाच्या सुविधा, कौशल्य विकासाच्या संधी, मनोरंजनात्मक उपक्रम, वैद्यकीय सहाय्य इ. प्रदान केले जातील.
5. **ट्रान्सजेंडर प्रोटेक्शन सेलची तरतूद:** गुन्हांच्या प्रकरणांवर लक्ष ठेवण्यासाठी आणि गुन्हांची वेळेवर नोंदणी, तपास आणि खटला चालवणे सुनिश्चित करण्यासाठी प्रत्येक राज्यात ट्रान्सजेंडर संरक्षणाची स्थापना करणे.
6. ई-सेवा (राष्ट्रीय पोर्टल आणि हेल्पलाइन आणि जाहिरात) आणि इतर कल्याणकारी उपाय.

FAITH ने इंडिया टुरिझम व्हिजन डॉक्युमेंट 2035 जारी केले.

- **फेडरेशन ऑफ असोसिएशन इन इंडियन टुरिझम अँड हॉस्पिटॅलिटी (FAITH)** ने **FAITH 2035 व्हिजन डॉक्युमेंट** जारी केले आहे ज्यामध्ये 2035 पर्यंत भारतीय पर्यटन जगाला पसंतीचे आणि आवडते बनवण्यासाठी हा अंमलबजावणीचा मार्ग आहे. भारतीय स्वातंत्र्य पर्यटनाला 'भारतासाठी सामाजिक-आर्थिक नोकरी आणि पायाभूत सुविधा निर्माण करणारे' तसेच 'शाश्वत आणि सर्वसमावेशक इकोसिस्टम तयार करण्यासाठी एक आदर्श बनवणे' हे त्याचे उद्दिष्ट आहे.
- FAITH हे भारतातील संपूर्ण पर्यटन, प्रवास आणि आदरातिथ्य उद्योगाचे प्रतिनिधित्व करणाऱ्या सर्व राष्ट्रीय संघटनांचे धोरण महासंघ आहे. पर्यटनाला 'भारतासाठी सामाजिक-आर्थिक नोकरी आणि पायाभूत सुविधा निर्माण करणारे' तसेच 'शाश्वत आणि सर्वसमावेशक इकोसिस्टम तयार करण्यासाठी एक आदर्श बनवणे' हे त्याचे उद्दिष्ट आहे.

प्रौढांच्या शिक्षणासाठी सरकारने 'न्यू इंडिया लिट्रसी प्रोग्राम' मंजूर केला आहे.

- **प्रौढ शिक्षणाच्या सर्व पैलूंचा समावेश करण्यासाठी शिक्षण मंत्रालयाने** आर्थिक वर्ष 2022-2027 या कालावधीसाठी "**न्यू इंडिया लिट्रसी प्रोग्राम**" नावाची नवीन योजना मंजूर केली आहे. राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण 2020 आणि अर्थसंकल्पीय घोषणा 2021-22 च्या सर्व पैलूंमध्ये प्रौढ शिक्षणाचे संरेखन करण्याचे या योजनेचे उद्दिष्ट आहे. सरकारने आता "प्रौढ शिक्षण" हा शब्द बदलून 'सर्वांसाठी शिक्षण' असा केला आहे.

योजनेबद्दल:

- आर्थिक वर्ष 2022-27 साठी "न्यू इंडिया साक्षरता कार्यक्रम" चा एकूण परिव्यय रु.1037.90 कोटी आहे. (ज्यात अनुक्रमे रु. 700 कोटी केंद्राचा वाटा आणि रु. 337.90 कोटी राज्याचा वाटा आहे).
- देशातील सर्व राज्ये/केंद्रशासित प्रदेशांमधील 15 वर्षे आणि त्याहून अधिक वयाच्या असाक्षरांना या योजनेत समाविष्ट केले जाईल.
- 2011 च्या जनगणनेनुसार, देशातील 15 वर्षे आणि त्यावरील वयोगटातील असाक्षरांची संख्या 25.76 कोटी (पुरुष 9.08 कोटी, महिला 16.68 कोटी) आहे.

भारतीय रेल्वे देशातील सर्वात मोठी कुस्ती अकादमी स्थापन करणार आहे.

- किशनगंज, दिल्ली येथे भारतीय रेल्वेमध्ये अत्याधुनिक कुस्ती अकादमी स्थापन करण्यास रेल्वे मंत्रालयाने मान्यता दिली आहे. कुस्ती अकादमी ही भारतातील सर्वात मोठी अकादमी असेल आणि देशातील कुस्ती खेळाला प्रोत्साहन देण्यासाठी प्रगत प्रशिक्षण सुविधांनी सुसज्ज असेल. हा प्रकल्प 30.76 कोटी रुपये खर्चून उभारण्यात येणार आहे.

सौभाग्य योजना: राजस्थान अव्वल सौर विद्युतीकरण योजना

- सौभाग्य योजनेतर्गत, राजस्थानमध्ये सौर-आधारित स्टँडअलोन प्रणालीद्वारे सर्वाधिक घरांचे विद्युतीकरण केले जाते. हिमाचल प्रदेश आणि सिक्कीम या डोंगराळ राज्यांमध्ये आणि केंद्रशासित प्रदेश जम्मू आणि काश्मीरमध्ये या उपक्रमांतर्गत लाभार्थी शून्य होते. सौभाग्य योजनेतर्गत, गेल्या वर्षी 31 मार्चपर्यंत 2.817 कोटी कुटुंबांचे विद्युतीकरण करण्यात आले, ज्यात 4.16 लाख सौर-आधारित स्टँडअलोन सिस्टीमद्वारे होते.
- सौभाग्य योजनेतर्गत, राजस्थानमध्ये सौर-आधारित स्वतंत्र प्रणालीद्वारे 1,23,682 घरांचे विद्युतीकरण करण्यात आले, त्यानंतर छत्तीसगड (65,373), उत्तर प्रदेश (53,234), आसाम (50,754), बिहार (39,100,354), महाराष्ट्र (39,100,353), ओडिशा (13,735), मध्य प्रदेश (12,651), आहे असे ऊर्जा मंत्री आर के सिंह यांनी लोकसभेत सांगितले.

डाबर ही पहिली भारतीय प्लास्टिक कचरा न्युट्रल FMCG कंपनी ठरली.

- डाबर इंडिया ही पहिली भारतीय ग्राहकोपयोगी वस्तू कंपनी बनली आहे जी पूर्णपणे प्लास्टिक कचरा न्युट्रल बनली आहे. 21-22 या आर्थिक वर्षात सुमारे 27,000 मेट्रिक टन पोस्ट-ग्राहक प्लास्टिक कचरा गोळा, प्रक्रिया आणि पुनर्वापर करून हे केले आहे. डाबरने रीसायकलिंगसह प्लॅस्टिक पॅकेजिंगचा वापर मागे टाकण्याचा महत्वाचा टप्पा गाठला आहे. प्लॅस्टिक कचरा व्यवस्थापन (PWM) नियमाचा भाग म्हणून डाबरचा प्लास्टिक कचरा व्यवस्थापन उपक्रम 2017-18 मध्ये सुरू करण्यात आला.

वित्तमंत्री सीतारामन यांनी 'पंचतंत्र' वर पहिले रंगीत स्मरणिका नाणे लॉन्च केले.

- सिक्युरिटी प्रिंटिंग अँड मिंटिंग कॉर्पोरेशन ऑफ इंडिया लिमिटेड (SPMCIL) च्या 17 व्या स्थापना दिनानिमित्त अर्थमंत्री, निर्मला सीतारामन यांनी 'पंचतंत्र' वर पहिले रंगीत स्मरणिका नाणे लॉन्च केले. अर्थमंत्र्यांनी आपल्या भाषणात तंत्रज्ञानावर आधारित अर्थव्यवस्थेची पूर्तता करण्यासाठी कौशल्य वाढवणे आणि नवीन कौशल्ये आत्मसात करणे आणि अपग्रेडेशन यावर भर दिला. पुढे, तिने उत्पादनांची गुणवत्ता वाढवण्यावर आणि SPMCIL ला चलन आणि इतर सार्वभौम उत्पादनांचे प्रमुख उत्पादक म्हणून ब्रँड करण्यावर भर दिला.

भारत सरकारने चिनी मूळच्या 54 अँप्सवर बंदी घातली आहे.

- भारत सरकारने सुरक्षेच्या कारणास्तव चिनी वंशाच्या 54 अँप्सवर बंदी घातली आहे. अँप्समध्ये Sea Ltd.चा मार्की गेम फ्री फायर आणि Tencent, Alibaba आणि NetEase सारख्या टेक फर्मशी संबंधित इतर अँप्सचा समावेश आहे. इलेक्ट्रॉनिक्स आणि माहिती तंत्रज्ञान मंत्रालयाने या अँप्सवर बंदी घातली होती ती 2020 मध्ये भारताने प्रतिबंधित केलेल्या अँप्सची री-ब्रँडेड आवृत्ती आहेत. फ्री फायरची तुलना अनेकदा PUBG शी केली जाते. हा जगातील सर्वात लोकप्रिय मोबाईल गेमपैकी एक आहे.
- माहिती तंत्रज्ञान (IT) कायदा, 2000 च्या कलम 69A अंतर्गत, कोणत्याही संगणक संसाधनाद्वारे कोणत्याही माहितीचा सार्वजनिक प्रवेश अवरोधित करण्यासाठी निर्देश जारी करण्याचा सरकारी अधिकार प्रदान करतो.

भारताचे G20 अध्यक्षपद लक्षात घेऊन, केंद्र सरकारने G20 सचिवालय तयार करते केले.

- भारत 1 डिसेंबर 2022 ते 30 नोव्हेंबर 2023 या कालावधीत G20 चे अध्यक्षपद भूषवेल आणि G20 शिखर परिषद 2023 मध्ये (18 वी आवृत्ती) भारतात होणार आहे. त्याच्या तयारीसाठी, सरकारने G20 सचिवालय आणि त्याची अहवाल रचना स्थापन करण्यास मान्यता दिली आहे.
 - G20 सचिवालयाला पंतप्रधानांच्या अध्यक्षतेखालील सर्वोच्च समिती मार्गदर्शन करेल आणि त्यात खालील सदस्य असतील.
- अर्थमंत्री: निर्मला सीतारामन,

2. गृहमंत्री: अमित शहा,
3. परराष्ट्र मंत्री: एस. जयशंकर, आणि
4. G20 शेरपा: पियुष गोयल

G20 सचिवालयाची जबाबदारी काय आहे?

- G20 सचिवालय संपूर्ण धोरणात्मक निर्णयांच्या अंमलबजावणीसाठी आणि भारताच्या आगामी G20 अध्यक्षपदासाठी आवश्यक असलेल्या व्यवस्थांसाठी जबाबदार असेल. 2021 मध्ये, G20 शिखर परिषद रोम, इटली येथे आयोजित करण्यात आली होती. 2022 मध्ये G20 शिखर परिषद बाली, इंडोनेशिया येथे होणार आहे तर 2023 मध्ये ती नवी दिल्ली, भारत येथे होणार आहे.

सामाजिक न्याय मंत्रालयाने DNTs च्या आर्थिक सक्षमीकरणासाठी योजना सुरू केली.

- केंद्रीय सामाजिक न्याय आणि सक्षमीकरण मंत्री डॉ वीरेंद्र कुमार यांनी डॉ आंबेडकर इंटरनॅशनल सेंटर, नवी दिल्ली येथे **Scheme for Economic Empowerment for DNTs (SEED)** नावाची केंद्रीय क्षेत्र योजना सुरू केली आहे. 2021-22 ते 2025-26 या आर्थिक वर्षापासून 5 वर्षांच्या कालावधीत SEED योजनेसाठी एकूण आर्थिक परिव्यय अंदाजे 200 कोटी रुपये आहे.
- SEED चे उद्दिष्ट विमुक्त, भटक्या विमुक्त आणि अर्ध भटक्या आदिवासी समुदायांचे (DNT/NT/SNT) कल्याण आहे.

योजनेत खालील चार घटक असतील:

- DNT/NT/SNT उमेदवारांना स्पर्धात्मक परीक्षांमध्ये बसण्यास सक्षम करण्यासाठी त्यांना चांगल्या दर्जाचे कोचिंग प्रदान करणे.
- DNT/NT/SNT समुदायांना आरोग्य विमा प्रदान करणे.
- DNT/NT/SNT सामुदायिक संस्थांचे छोटे क्लस्टर तयार आणि बळकट करण्यासाठी समुदाय स्तरावर उपजीविका उपक्रम सुलभ करणे.
- DNT/NT/SNT समुदायातील सदस्यांना घरे बांधण्यासाठी आर्थिक सहाय्य प्रदान करणे.

जिओ प्लॅटफॉर्मने यूएस-आधारित टेक स्टार्टअप टू प्लॅटफॉर्ममध्ये 25% हिस्सा घेतला.

- Jio Platforms ने US-आधारित डीप-टेक स्टार्टअप कंपनी TWO Platforms मधील 25% स्टोक \$ 15 दशलक्ष मध्ये घेतला आहे. टू प्लॅटफॉर्म ही एक कृत्रिम वास्तव कंपनी आहे जी परस्परसंवादी आणि इमर्सिव्ह एआय अनुभव तयार करण्यावर लक्ष केंद्रित करते. नवीन तंत्रज्ञानाचा अवलंब करण्यासाठी आणि AI, metaverse आणि मिश्रित वास्तविकता यासारख्या विघटनकारी तंत्रज्ञानाची निर्मिती करण्यासाठी दोन्ही कंपन्यांनी हातमिळवणी केली आहे.

बिकानेरमध्ये करिअर समुपदेशन कार्यशाळा 'प्रमर्श 2022' सुरू करण्यात आली

- सांस्कृतिक आणि संसदीय कामकाज राज्यमंत्री, अर्जुन राम मेघवाल यांनी राजस्थानमधील बिकानेर जिल्ह्यातील विद्यार्थ्यांसाठी 'प्रमर्श

2022' ही एक मेगा करिअर समुपदेशन कार्यशाळा सुरू केली आहे.

- या कार्यशाळेत बिकानेर जिल्ह्यातील आणि प्रामुख्याने ग्रामीण भागातील हजारो खाजगी व सरकारी शाळांमधील एक लाखाहून अधिक विद्यार्थी सहभागी झाले होते. एका कार्यशाळेत 1 लाखाहून अधिक विद्यार्थ्यांनी करिअर समुपदेशनात भाग घेतल्याची भारतातील ही पहिलीच घटना आहे.

अमित शाह यांनी दिल्ली पोलिसांचे 'शास्त्र ऑप' आणि 'स्मार्ट कार्ड शस्त्र परवाना' लॉन्च केले.

- केंद्रीय गृहमंत्री अमित शहा यांनी दिल्ली पोलिसांच्या 75 व्या वर्धापन दिनानिमित्त दिल्ली पोलिसांचे 'स्मार्ट कार्ड शस्त्र परवाना' आणि 'शास्त्र ऑप' लॉन्च केले.
- दिल्ली पोलिसांच्या म्हणण्यानुसार, अंतर्निहित सुरक्षा वैशिष्ट्यांसह स्मार्ट कार्ड हाताळण्यास सोपे आहे. शस्त्र परवाना धारकांच्या डेटाची पडताळणी केल्यानंतर कार्ड इन हाऊस प्रिंट केले जाईल.

स्मार्ट कार्ड शस्त्र परवान्याबद्दल:

- सध्याच्या मोठ्या शस्त्र परवाना पुस्तिका बदलण्यासाठी दिल्ली पोलिस परवाना युनिटने 'स्मार्ट कार्ड शस्त्र परवाना' सादर केला आहे.
- यासह अशा प्रकारची स्मार्ट कार्ड सेवा सुरू करणारे दिल्ली पोलिस हे देशातील पहिले पोलिस दल ठरले आहे.

शास्त्र मोबाईल ऑप बद्दल:

- प्रभावी पोलिसिंगसाठी 'शास्त्र मोबाईल ऑप'द्वारे दिल्ली पोलिसांच्या 'ई-बीट बुक'सोबत कार्ड देखील जोडले गेले आहे.
- शास्त्र ऑप दैनंदिन यादृच्छिक तपासणी दरम्यान कधीही शस्त्र परवानाधारकांची ओळख पटविण्यात अधिकाऱ्यांना मदत करेल.

पीक विमा पॉलिसी देण्यासाठी भारत सरकार 'मेरी पॉलिसी मेरे हाथ' लॉन्च करणार आहे.

- कृषी आणि शेतकरी कल्याण मंत्रालय 'मेरी पॉलिसी मेरे हाथ' लॉन्च करणार आहे जी प्रधानमंत्री फसल विमा योजना (PMFBY) अंतर्गत शेतकऱ्यांना पीक विमा पॉलिसी पोहोचवण्यासाठी घोषणी वितरण मोहीम आहे. या मोहिमेचे उद्दिष्ट सर्व शेतकरी त्यांच्या धोरणाविषयी, जमिनीच्या नोंदी, दाव्याची प्रक्रिया आणि PMFBY अंतर्गत तक्रार निवारणाबाबत सर्व माहिती जागरूक आहेत याची खात्री करणे हा आहे.
- भारत सरकारची प्रमुख योजना, PMFBY चे उद्दिष्ट नैसर्गिक आपत्तींमुळे पिकाचे नुकसान/नुकसान सहन करणाऱ्या शेतकऱ्यांना आर्थिक सहाय्य प्रदान करणे आहे. 4 फेब्रुवारी 2022 पर्यंत योजनेअंतर्गत **1,07,059 कोटी रुपयांहून** अधिक दाव्यांसह, PMFBY अंतर्गत 36 कोटीहून अधिक शेतकरी अर्जाचा विमा उतरवण्यात आला आहे.

आरोग्य क्षेत्रासाठी भारताला जागतिक स्त्रोत म्हणून स्थान देण्यासाठी सरकार 'हील बाय इंडिया' योजना आखत आहे.

- आरोग्य क्षेत्रातील भारतातील शैक्षणिक संस्थांमध्ये सुधारणा करण्यासाठी भारत सरकार 'हील बाय इंडिया' उपक्रमाला

चालना देणार आहे. केंद्रीय आरोग्य मंत्रालयाने नुकतेच दोन दिवस 'हील बाय इंडिया' या चिंतन शिविराचे आयोजन केले होते. 'हील बाय इंडिया' उपक्रमाचा उद्देश आरोग्य क्षेत्रातील भारतातील प्रशिक्षित व्यावसायिकांसाठी परदेशात नोकरीच्या संधी निर्माण करणे आणि आरोग्य क्षेत्रातील दर्जेदार मानवी संसाधने विकसित करण्यासाठी शिक्षण वाढवणे, अशा प्रकारे त्यांना जगात कुठेही काम करण्यास पात्र होण्यास मदत करणे आहे.

पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी इंदूरमध्ये 550 टन क्षमतेच्या गोबर-धन प्लांटचे उद्घाटन केले.

- पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी व्हिडिओ कॉन्फरन्सिंगद्वारे मध्य प्रदेशातील इंदूर येथे 550 टन क्षमतेच्या "गोबर-धन (बायो-सीएनजी) प्लांटचे" उद्घाटन केले. हा आशियातील सर्वात मोठा बायो-सीएनजी प्लांट आहे. 150 कोटी रुपये खर्चून त्याची उभारणी करण्यात आली आहे. गोवर्धन प्लांट वेस्ट टू वेल्थ इनोव्हेशन या संकल्पनेवर आधारित आहे. ओला शहरी घरगुती कचरा आणि गुरे आणि शेतातील कचरा हे गोबर धन आहे.

वनस्पतींचे फायदे काय आहेत?

- हरितगृह वायू उत्सर्जनात घट, हरित ऊर्जा प्रदान करणे; आणि सेंद्रिय कंपोस्ट खत म्हणून.
- इंदूर गोबर धन बायो सीएनजी प्लांट दररोज सुमारे 17,000 किलो सीएनजी आणि 100 टन सेंद्रिय कंपोस्ट तयार करेल.
- असे गोबर धन बायो सीएनजी प्लांट येत्या दोन वर्षात 75 मोठ्या महानगरपालिका संस्थांमध्ये स्थापन केले जातील असा प्रस्ताव आहे.

Corbevax ला DGCI कडून 12-18 वयोगटासाठी आपत्कालीन मान्यता मिळाली.

- ड्रग्स कंट्रोलर जनरल ऑफ इंडिया (DCGI) ने 12 ते 18 वर्षे वयोगटातील मुलांसाठी कोरोना लस बायोलॉजिकल ई लिमिटेडच्या कॉर्बेवॅक्सला मान्यता दिली आहे. हैदराबादस्थित फार्मास्युटिकल कंपनी बायोलॉजिकल ई लिमिटेडने सांगितले की त्यांची कोरोनावायरस लस Corbevax ही भारतातील तिसरी घरगुती लस आहे. भारत बायोटेकचे कोवॅक्सिन 3 जानेवारीपासून 15 ते 18 वर्षे वयोगटातील मुलांना दिले जात आहे.
- कॉर्बेवॅक्सला प्रोटीन सब्यूनिट म्हटले जाते आणि सध्या, आमच्याकडे हिपॅटायटीस बी लसीचे उदाहरण आहे जे समान प्रोटीन सब्यूनिट लस आहे. कॉर्बेवॅक्स आणि भारतातील इतर लस, आमच्याकडे सीरम इन्स्टिट्यूटकडून कोवोवॅक्स आहे.

भारतीय रेल्वेने J&K मधील भारताच्या पहिल्या केबल स्टेड रेल्वे पुलाची झलक दिली.

- भारतीय रेल्वेने जम्मू आणि काश्मीरमधील रियासी जिल्ह्यातील अंजी नदीवरील देशातील पहिल्या केबल-स्टेड पुलाच्या नवीन प्रतिमा शेअर केल्या आहेत. उधमपूर-श्रीनगर-बारामुल्ला रेल लिंक (USBRL) प्रकल्पाचा एक भाग असलेला अंजी खड्डा पूल, कटरा आणि रियासी भागांना रेल्वे लिंकद्वारे जोडेल. हा पूल पॅरिसमधील आयफेल टॉवरपेक्षा उंच - नदीच्या तळापासून 331 मीटर उंचीवर

उभा राहील. पुलाची एकूण लांबी 473.25 मीटर असून त्याला 96 केबल्सचा आधार आहे.

- उधमपूर-श्रीनगर-बारामुल्ला रेल्वे लिंक हा भारतीय उपखंडातील सर्वात कठीण प्रकल्पांपैकी एक मानला जातो. या पुलाची रचना वादळ आणि जोरदार वारे सहन करण्यासाठी करण्यात आली आहे.

भारती एअरटेल SEA-ME-WE-6 अंडरसी केबल कन्सोर्टियममध्ये सामील झाली.

- दूरसंचार ऑपरेटर, Bharti Airtel Ltd ने घोषणा केली आहे की ते दक्षिण-पूर्व आशिया-मध्य पूर्व-पश्चिम युरोप 6 (SEA-ME-WE-6) समुद्राखालील केबल कन्सोर्टियममध्ये सामील झाले आहे, ज्याची उच्च-गती जागतिक नेटवर्क क्षमता वाढवण्यासाठी आणि सेवा देण्यासाठी भारताची वेगाने वाढणारी डिजिटल अर्थव्यवस्था. केबल सिस्टीममधील एकूण गुंतवणुकीच्या 20 टक्के ते अँकरिंग करेल. SEA-ME-WE-6 द्वारे, एअरटेल त्याच्या जागतिक नेटवर्कमध्ये 100 TBps क्षमता जोडण्यास सक्षम असेल. टेलको भारतात SEA-ME-WE-6 केबल सिस्टीम मुंबई आणि चेन्नई येथील नवीन लॉडिंग स्टेशनवर उतरवेल. एअरटेल व्यतिरिक्त, कन्सोर्टियममध्ये इतर 12 जागतिक सदस्य आहेत.

SEA-ME-WE 6 म्हणजे काय?

- SEA-ME-WE 6 ही दक्षिणपूर्व आशिया, मध्य पूर्व आणि पश्चिम युरोप दरम्यान दूरसंचार वाहून नेण्यासाठी प्रस्तावित ऑप्टिकल फायबर सबमरीन कम्युनिकेशन केबल सिस्टम आहे.
- SEA-ME-WE-6 हे 19,200 किमीचे नेटवर्क आहे, जे सिंगापूर ते फ्रान्सपर्यंत धावेल.
- त्याची बँडविड्थ 120 Tbps असेल
- ही प्रणाली 2025 मध्ये थेट होणार आहे.
- एकदा कार्यान्वित झाल्यानंतर, ती जागतिक स्तरावर सर्वात मोठ्या समुद्राखालील केबल प्रणालींपैकी एक असेल.

टाटा पॉवरने ऑफशोर पवन प्रकल्प विकसित करण्यासाठी RWE सह सहकार्य केले.

- टाटा पॉवरने भारतातील ऑफशोर पवन प्रकल्पांच्या संयुक्त विकासाच्या संभाव्यतेचा शोध घेण्यासाठी जर्मनीस्थित RWE रिन्युएबल GmbH सोबत सहकार्य केले आहे. टाटा पॉवरची पूर्ण मालकीची उपकंपनी, टाटा पॉवर रिन्युएबल एनर्जी लिमिटेड आणि ऑफशोर विंडमधील जगातील प्रमुखांपैकी एक असलेल्या RWE यांच्यात या संदर्भात सामंजस्य करारावर स्वाक्षरी करण्यात आली. हे भारत सरकारच्या 2030 पर्यंत 30 गिगावॅट्स (GW) ऑफशोर विंड इंस्टॉलेशनस साध्य करण्याच्या घोषणेच्या अनुषंगाने आहे.
- भारत हा सुमारे 7600 किलोमीटरचा मोठा किनारा असल्यामुळे ऑफशोर वाऱ्यासाठी संधी विकसित करण्यासाठी एक अनपेक्षित आणि अत्यंत आकर्षक बाजारपेठ आहे. RWE आणि टाटा पॉवर रिन्युएबल एनर्जीमध्ये पूरक सामर्थ्य आहे आणि ते भारतातील स्पर्धात्मक ऑफशोर विंड मार्केटची स्थापना करण्यास सक्षम करतील.

पंतप्रधान मोदींनी 'किसान ड्रोन यात्रे'चे उद्घाटन केले आणि 100 'किसान ड्रोन'ला हिरवा झेंडा दाखवला.

- पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी गरुड एरोस्पेस प्रायव्हेट लिमिटेडच्या पुढाकाराने 'किसान ड्रोन यात्रे'चे उद्घाटन केले आणि भारतातील राज्यांमधील शेतांमध्ये कीटकनाशकांची फवारणी करण्यासाठी भारतातील विविध शहरे आणि गावांमध्ये 100 'किसान ड्रोन' ला झेंडा दाखवला. 100 किसान ड्रोन उत्तर प्रदेश, पंजाब आणि गोवा या भारतातील 16 राज्यांमधील 100 गावांमध्ये सोडण्यात आले.

केंद्रीय मंत्री गिरीराज सिंह यांनी सार्वजनिक डोमेनमध्ये ग्रामीण कनेक्टिव्हिटी GIS डेटा जारी केला.

- गिरीराज सिंह, जे केंद्रीय ग्रामीण विकास आणि पंचायती राज मंत्री आहेत, यांनी सार्वजनिक डोमेनमध्ये ग्रामीण कनेक्टिव्हिटी GIS डेटा जारी केला आहे. या डेटामध्ये PM-GSY योजनेसाठी विकसित केलेल्या GIS प्लॅटफॉर्मचा वापर करून 8 लाखांहून अधिक ग्रामीण सुविधांचा GIS डेटा समाविष्ट आहे जो संकलित आणि डिजिटल करण्यात आला आहे. गिरीराज सिंह व्यतिरिक्त, फगुन सिंह कुलस्ते आणि साध्वी निरंजन ज्योती सारखे इतर केंद्रीय मंत्री देखील प्रकाशन कार्यक्रमांला उपस्थित होते.
- PMGSY अंतर्गत ग्रामीण रस्त्यांच्या बांधकामाच्या गतीने गेल्या काही वर्षांमध्ये मोठ्या प्रमाणात वाढ झाली आहे आणि नवीन तंत्रज्ञानाच्या वापरावर भर देण्यात आला आहे ज्यामुळे सुमारे 5000 कोटी भारतीय रुपयांची बचत झाली आहे.
- सार्वजनिक डोमेनमध्ये उपलब्ध केलेला डेटा स्टार्टअप्स, उद्योजक, व्यवसाय, नागरी समाज, शैक्षणिक आणि इतर सरकारी विभागांना उत्पादने तयार करण्यासाठी, संशोधन करण्यासाठी आणि आपत्तीच्या जलद प्रतिसादासाठी गुंतवणूकीचे नियोजन करण्यासाठी फायदेशीर ठरू शकतो.

मालदीवशी जोडण्यासाठी रिलायन्स जिओची नवीन सबसी केबल 'इंडिया-एशिया-एक्सप्रेस'

- भारतातील सर्वात मोठी 4G मोबाइल ब्रॉडबँड आणि डिजिटल सेवा प्रदाता, Reliance Jio Infocomm Ltd. पुढील पिढीतील मल्टि-टेराबिट इंडिया-एशिया-एक्सप्रेस (IAX) समुद्राखालील केबल प्रणाली हुलहुमाले, मालदीव येथे उतरवणार आहे. उच्च क्षमता आणि हाय-स्पीड IAX सिस्टीम Hulhumale ला भारत आणि सिंगापूरमधील जगातील प्रमुख इंटरनेट हबशी थेट जोडेल.

- दुसरीकडे, इंडिया-युरोप-एक्सप्रेस (IEX) प्रणाली मुंबईला मिलानशी जोडते, सवोना, इटलीमध्ये उतरते आणि मध्य पूर्व, उत्तर आफ्रिका आणि भूमध्यसागरीय भागात अतिरिक्त लँडिंग समाविष्ट करते. IAX 2023 च्या अखेरीस सेवेसाठी सज्ज असणे अपेक्षित असताना, IEX 2024 च्या मध्यापर्यंत सेवेसाठी तयार होईल.

अंडरसी केबल सिस्टमचे मुख्य मुद्दे:

- डेटा केंद्रांसह समुद्राखालील केबल सिस्टीम 5G आणि डिजिटल अर्थव्यवस्थेला समर्थन देतात जी भारताची डिजिटल इकोसिस्टम सक्षम करण्यासाठी मोठ्या एकात्मिक क्षमता तयार करतात.
- ही उच्च क्षमता आणि हाय-स्पीड सिस्टम 16,000 किलोमीटरपेक्षा जास्त 100Gb/s वेगाने 200Tb/s पेक्षा जास्त क्षमता प्रदान करेल.
- ओपन सिस्टीम तंत्रज्ञान आणि नवीनतम तरंगलांबी स्विच RADM/शाखा युनिट्सचा वापर केल्याने जलद अपग्रेड तैनाती आणि अनेक ठिकाणी लाटा जोडण्यासाठी/ड्रॉप करण्याची अंतिम लवचिकता सुनिश्चित होते.

पीएम केअर फॉर चिल्ड्रेन योजना केंद्राने 28 फेब्रुवारी 2022 पर्यंत वाढवली आहे.

- भारत सरकारच्या महिला आणि बाल विकास मंत्रालयाने 28 फेब्रुवारी 2022 पर्यंत पीएम केअर फॉर चिल्ड्रेन योजना वाढवली आहे. यापूर्वी ही योजना 31 डिसेंबर 2021 पर्यंत लागू होती. यासंदर्भात सर्वाना पत्र लिहिले आहे.
- योजनेसाठी पात्र होण्यासाठी, या योजनेअंतर्गत पेमेंटसाठी पात्र मानले जाण्यासाठी, त्यांच्या पालकांच्या मृत्यूच्या वेळी मुलाचे वय 18 वर्षाखालील असणे आवश्यक आहे. खालील नुकसान झालेल्या सर्व मुलांचा या योजनेत समावेश आहे.

पीएम केअर म्हणजे काय?

- भारताचे माननीय पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी 29 मे 2021 रोजी कोविड-19 च्या परिणामी पालक किंवा कायदेशीर पालक, दत्तक पालक किंवा हयात असलेल्या पालकांना गमावलेल्या मुलांसाठी पीएम केअर फॉर चिल्ड्रेन योजना जाहीर केली होती.

भारत देशाबाहेर UAE मध्ये पहिली IIT स्थापन करणार आहे.

- स्वाक्षरी केलेल्या भारत-UAE व्यापार कराराचा भाग म्हणून भारतीय तंत्रज्ञान संस्था संयुक्त अरब अमिराती (UAE) मध्ये भारताबाहेर आपली पहिली शाखा स्थापन करेल. UAE आणि भारत यांच्यात स्वाक्षरी केलेला सर्वसमावेशक आर्थिक भागीदारी करार (CEPA) सर्व क्षेत्रात संयुक्त धोरणात्मक सहकार्याच्या नवीन टप्प्याला सुरुवात करेल. सांस्कृतिक प्रकल्प, परस्पर-सांस्कृतिक देवाणघेवाण आणि प्रदर्शने सुलभ करण्यासाठी आणि प्रोत्साहन देण्यासाठी दोन्ही राष्ट्रे भारत-UAE सांस्कृतिक परिषद देखील स्थापन करतील.

कराराबद्दल:

- दोन्ही देशांमधील व्यापार आणि गुंतवणुकीला चालना देण्यासाठी आणि आर्थिक प्रगतीच्या नवीन युगाची सुरुवात करण्याच्या अर्जेडासह आयोजित आभासी शिखर परिषदेनंतर या करारावर

स्वाक्षरी करण्यात आली. शेख मोहम्मद बिन झायेद अल नाहयान, अबू धाबीचे क्राउन प्रिन्स आणि UAE सशस्त्र दलाचे उप सर्वोच्च कमांडर आणि भारताचे पंतप्रधान नरेंद्र मोदी या शिखर परिषदेत सहभागी झाले आहेत.

'निदर्शन सदन' चे उद्घाटन केंद्रीय मंत्री सर्बानंद सोनवल यांच्या हस्ते करण्यात आले.

- भारताचे बंदरे, जहाजबांधणी आणि जलमार्ग आणि आयुष्ये केंद्रीय मंत्री सर्बानंद सोनोवाल यांनी विशाखापट्टणम येथील DCI कॅम्पस येथे निकर्षण सदन – द ड्रेजिंग म्युझियमचे उद्घाटन केले आहे. हे संग्रहालय विज्ञानाच्या ईस्टर्न पोर्ट सिटीमधील विविध प्रकारचे ड्रेजर, विंटेज फोटो आणि ऐतिहासिक टप्पे यांचे मॉडेल प्रदर्शित करते.
- केंद्रीय मंत्री सोनोवाल यांनीही कर्मचाऱ्यांना संबोधित केले आणि सांगितले की डीसीआय ही सागरी क्षेत्रातील एक अतिशय महत्वाची संस्था आहे. बंदराच्या अस्तित्वासाठी आणि स्पर्धात्मक जगात ड्रेजिंग करणे अत्यंत महत्वाचे असल्याचेही त्यांनी सांगितले.

भारताने J&K मध्ये "जनभागीदारी सबलीकरण" पोर्टल लॉच केले.

- केंद्र सरकारने सरकारच्या डिजिटल मिशनच्या अनुषंगाने जम्मू आणि काश्मीर केंद्रशासित प्रदेशात "जनभागीदारी सक्षमीकरण" पोर्टल सुरू केले. सामान्य लोकांना सुलभ आणि तयार प्रवेशयोग्यता प्रदान करण्यासाठी पोर्टल उच्च बँडविड्थसह वेगळ्या सर्व्हरवर होस्ट केले गेले.
- पोर्टलशी संबंधित मंद गती किंवा बँडविड्थ समस्यांशी संबंधित चिंतेदरम्यान हा हस्तक्षेप करण्यात आला आहे. माहिती प्लॅटफॉर्म म्हणून त्याचे मोठे मूल्य असूनही यामुळे वापरकर्त्यांमध्ये असंतोष निर्माण झाला आहे.

22 फेब्रुवारी 2022 पर्यंत सुमारे 11.78 कोटी शेतकऱ्यांना पीएम किसान योजनेतर्गत लाभ मिळाला असून, 1.82 लाख कोटी रुपयांची रक्कम वितरित करण्यात आली आहे.

- 22 फेब्रुवारी 2022 पर्यंत सुमारे 11.78 कोटी शेतकऱ्यांना पीएम किसान योजनेचा लाभ मिळाला आहे. 1.82 लाख कोटी रुपयांची रक्कम विविध अंतराने संपूर्ण भारतातील पात्र लाभार्थ्यांना वितरित करण्यात आली आहे. सध्याच्या कोविड 19 महामारीच्या काळात रु. 1.29 लाख कोटी जारी केले आहेत.

पीएम किसान योजनेबद्दल:

- PM-KISAN ही केंद्र क्षेत्रीय योजना आहे जी 24 फेब्रुवारी 2019 रोजी जमीनधारक शेतकऱ्यांच्या आर्थिक गरजा पूर्ण करण्यासाठी सुरू करण्यात आली. 6000/- रुपयांचा आर्थिक लाभ तीन समान हप्त्यांमध्ये, दर चार महिन्यांनी, वर्षातून 3 वेळा, तो थेट लाभ हस्तांतरण किंवा DBT मोडद्वारे देशभरातील शेतकऱ्यांच्या कुटुंबांच्या बँक खात्यात हस्तांतरित केला जातो. ही योजना सुरुवातीला 2 हेक्टर पर्यंत जमीनधारक असलेल्या लहान आणि अत्यल्प भूधारक शेतकऱ्यांसाठी होती परंतु नंतर 01.06.2019 पासून सर्व भूधारक शेतकऱ्यांना समाविष्ट करण्यासाठी योजनेची व्याप्ती वाढवण्यात आली.

वंदे भारतमची सिग्नेचर ट्यून सांस्कृतिक राज्यमंत्र्यांनी जारी केली. +

- सांस्कृतिक आणि परराष्ट्र व्यवहार राज्यमंत्री, मीनाकाशी लेखी यांनी 'वंदे भारतम' साठी सिग्नेचर ट्यून जारी केली आहे. ग्रॅमी पुरस्कार

विजेते रिकी केज आणि ऑस्कर स्पर्धक बिक्रम घोष यांनी ही ट्यून तयार केली आहे. त्याची निर्मिती वंदे भारतम, संस्कृती मंत्रालयाच्या नृत्य उत्सवासाठी राजपथ, नवी दिल्ली येथे प्रजासत्ताक दिन कार्यक्रम 2022 साठी सादर करण्यात आली होती. त्यानंतर वंदे भारतम गाण्याचे संगीतकार रिकी केज आणि बिक्रम घोष यांच्या आकर्षक लाईव्ह परफॉर्मन्सने ते सादर केले.

गिरीराज सिंह यांनी महात्मा गांधी नरेगासाठी लोकपाल ॲप लॉच केले.

- केंद्रीय ग्रामीण विकास आणि पंचायती राज मंत्री, गिरीराज सिंह यांनी महात्मा गांधी नरेगासाठी लोकपाल ॲप लॉच केले आहे. ग्रामीण विकास मंत्रालयाने विविध स्त्रोतांकडून प्राप्त झालेल्या तक्रारींच्या आधारे लोकपालकडून तक्रारींचे सुरळीत अहवाल आणि वर्गीकरण करण्यासाठी लोकपाल ॲप विकसित केले आहे.
- हे ॲप मार्गदर्शक तत्वांनुसार प्रत्येक केसवर ओम्बडस्पर्सनद्वारे पुरस्कारांचे सुलभ ट्रॅकिंग आणि वेळेवर पासिंग सक्षम करेल. लोकपाल देखील ॲपद्वारे वेबसाइटवर त्रैमासिक आणि वार्षिक अहवाल सहजपणे अपलोड करू शकतात.
- हे ॲप लोकपालला पारदर्शकता आणि उत्तरदायित्वासाठी तिचे/त्याचे कर्तव्य पार पाडण्यासाठी मोठ्या प्रमाणात मदत करेल. तसेच, पुढील मानवी संसाधनांच्या कमीत कमी पाठिंब्यासह तक्रारींचा वेळेत सुरळीतपणे निपटारा करणे ॲपद्वारे शक्य होईल.

सिंधुदुर्गात एमएसएमई तंत्रज्ञान केंद्र उभारणार

- केंद्रीय सूक्ष्म, लघु आणि मध्यम उद्योग मंत्री (MSME), नारायण राणे यांनी MSME- तंत्रज्ञान केंद्राच्या स्थापनेची घोषणा केली आहे. 200 कोटी, सिंधुदुर्ग, महाराष्ट्र. MSME-तंत्रज्ञान केंद्र उद्योगांना, विशेषतः MSMEs, त्यांची स्पर्धात्मकता वाढवण्यासाठी आणि क्षेत्रातील नोकरदार आणि बेरोजगार तरुणांना त्यांची रोजगारक्षमता वाढवण्यासाठी कौशल्य सेवा प्रदान करण्यासाठी सर्वोत्तम तंत्रज्ञान, उष्णायन तसेच सल्लागार सहाय्य प्रदान करेल.
- मंत्रालय सध्या देशभरातील MSMEs साठी निर्यात, उत्पादनांची गुणवत्ता, GDP मध्ये योगदान आणि भारतातील सर्व MSME ला जागतिक दर्जाच्या पायाभूत सुविधा प्रदान करण्याच्या बाबतीत नवीन उंची गाठून एक बेंचमार्क तयार करण्यावर लक्ष केंद्रित करत आहे.

भारती एअरटेल इंडस टॉवर्समध्ये व्होडाफोनचा 4.7% हिस्सा घेणार

- भारती एअरटेलने व्होडाफोन समूहाकडून इंडस टॉवर्समधील अतिरिक्त 4.7 टक्के भागभांडवल घेण्याचा निर्णय घेतला आहे, असे कंपनीने जाहीर केले. दोन्ही कंपन्यांनी व्होडाफोन आयडिया (Vi) मध्ये गुंतवणूक करण्यासाठी व्होडाफोन पैसे वापरतील आणि नंतरचे इंडस टॉवर्सकडे प्रलंबित असलेली थकबाकी भरतील या अटीवर करारावर स्वाक्षरी केली.
- याव्यतिरिक्त, एअरटेलला मर्यादित किंमतीसह देखील संरक्षित केले आहे, जे 24 फेब्रुवारी रोजी व्होडाफोनने विकल्या गेलेल्या इंडस समभागांच्या ब्लॉकच्या किमतीपेक्षा कमी आहे. हे एअरटेलसाठी वाढीव मूल्य असेल आणि इंडस टॉवर्समधील तिच्या विद्यमान महत्त्वपूर्ण शेअरहोल्डिंगचे संरक्षण करेल. अधिग्रहणामुळे, इंडस

टॉवर्समधील एअरटेलची हिस्सेदारी 46.4 टक्क्यांपर्यंत वाढेल. व्होडाफोनची सध्या कंपनीमध्ये 28.1 टक्के हिस्सेदारी आहे आणि तिची शेअरहोलिंग 21 टक्क्यांपर्यंत कमी होईल.

युकेनमधून नागरिकांना बाहेर काढण्यासाठी भारताने ऑपरेशन गंगा नावाचे मिशन सुरू केले.

- रशिया-युकेन तणावामुळे युकेनमधून भारतीय नागरिकांना बाहेर काढण्यासाठी भारत सरकारने ऑपरेशन गंगा नावाची निर्वासन मोहीम सुरू केली आहे. युकेन आणि रशियामध्ये सुरू असलेल्या तणावामुळे, राष्ट्रांच्या सुरक्षेसाठी अधिकाऱ्यांनी युकेनला नो-फ्लाय झोन म्हणून घोषित केले आहे. त्यामुळे अनेक भारतीय नागरिक युकेनमध्ये अडकून पडले होते. भारतीय नागरिकांना देशात परत येण्यास मदत करण्यासाठी, भारत सरकारने ऑपरेशन गंगा नावाची विशेष निर्वासन मोहीम राबविण्याचा निर्णय घेतला. सरकार भारतीय नागरिकांना विमानाद्वारे परत आणणार आहे.

मनसुख मांडविया यांनी बायोमेडिकल इनोव्हेशनवर "ICMR/DHR पॉलिसी लॉंच केली.

- वैद्यकीय, दंत आणि पॅरामेडिकल संस्थांमधील वैद्यकीय व्यावसायिक, शास्त्रज्ञ आणि तंत्रज्ञांसाठी, केंद्रीय आरोग्य मंत्रालयाने बायोमेडिकल इनोव्हेशन आणि उद्योजकतेवर ICMR/DHR धोरण सुरू केले आहे. भारत सरकारच्या मेक-इन-इंडिया, स्टार्ट-अप-इंडिया आणि आत्मनिर्भर भारत उपक्रमांना प्रोत्साहन देऊन, ते बहु-अनुशासनात्मक सहकार्याची हमी देईल, स्टार्ट-अप संस्कृतीला चालना देईल आणि देशभरातील वैद्यकीय संस्थांमध्ये एक नाविन्यपूर्ण परिसंस्था स्थापन करेल."
- "हे धोरण बहु-अनुशासनात्मक सहयोग सुनिश्चित करेल, स्टार्ट-अप संस्कृतीला प्रोत्साहन देईल आणि मेक-इन-इंडिया, स्टार्ट-अप-इंडिया आणि आत्मनिर्भर भारत उपक्रमांना प्रोत्साहन देऊन देशभरातील वैद्यकीय संस्थांमध्ये एक नाविन्यपूर्ण परिसंस्था विकसित करेल," डॉ. मनसुख मांडविया, केंद्रीय आरोग्य आणि कुटुंब कल्याण मंत्री, पॉलिसी लॉन्च प्रसंगी बोलत होते. हे धोरण पंतप्रधान हार्पर यांच्या "नवीनीकरण, पेटंट, उत्पादन आणि समृद्धी" या ब्रीदवाक्याशी सुसंगत आहे.

शिक्षण मंत्रालयाने भाषा प्रमाणपत्र सेल्फी मोहीम सुरू केली.

- शिक्षण मंत्रालयाने 'भाषा प्रमाणपत्र सेल्फी' नावाची मोहीम सुरू केली आहे. या मोहिमेचे उद्दिष्ट सांस्कृतिक विविधतेला प्रोत्साहन देण्यासाठी आणि बहुभाषिकतेला प्रोत्साहन देण्यासाठी मंत्रालयाने एक भारत श्रेष्ठ भारतच्या अंतर्गत सुरू केलेल्या भाषा संगम मोबाइल ॲपला प्रोत्साहन देणे आहे. भाषा संगम मोबाइल ॲप 31 ऑक्टोबर 2021 रोजी शिक्षण आणि कौशल्य विकास मंत्री श्री धर्मेन्द्र प्रधान यांनी भारतीय भाषांच्या संवर्धनावर भर देण्यासाठी लॉंच केले.
- हे ॲप शिक्षण मंत्रालय आणि MyGov India द्वारे विकसित केले गेले आहे आणि वापरकर्त्यांना 22 अनुसूचित भारतीय भाषांमध्ये दैनंदिन वापरातील 100+ वाक्ये शिकण्याची परवानगी देते. 'भाषा

प्रमाणपत्र सेल्फी' उपक्रम लोकांना #BhashaCertificateSelfie हॅशटॅग वापरून प्रमाणपत्रासह सेल्फी अपलोड करण्यास प्रोत्साहित करत आहे.

राज्य बातम्या

महाराष्ट्रात SC उद्योजकांची संख्या सर्वाधिक आहे.

- 96,805 उद्योगांसह अनुसूचित जातीतील उद्योजकांच्या मालकीच्या सूक्ष्म, लघु आणि मध्यम उद्योगांच्या (MSME) संख्येत महाराष्ट्र भारताच्या यादीत अव्वल आहे. केंद्रीय एमएसएमई मंत्रालयातील विकास आयुक्त कार्यालयाने सादर केलेल्या आकडेवारीनुसार 42,997 उपक्रमांसह तामिळनाडू आणि 38,517 युनिट्ससह राजस्थान दुसऱ्या आणि तिसऱ्या क्रमांकावर आहे.
- चौथा, पाचवा आणि सहावा स्लॉट अनुक्रमे उत्तर प्रदेश (36,913 युनिट), कर्नाटक (28,803 उपक्रम) आणि पंजाब (24,503 युनिट्स) यांचा आहे. साधारणपणे, MSMEs च्या एकूण राष्ट्रीय टॅलीमध्ये अनुसूचित जातीच्या उद्योजकांच्या मालकीच्या उद्योगांचे प्रमाण 6% आहे.

लडाख 2022 मध्ये स्पिटुक गस्टर उत्सव साजरा केला.

- स्पिटुक गस्टर फेस्टिव्हल, 30 आणि 31 जानेवारी 2022 रोजी लेह आणि लडाख केंद्रशासित प्रदेशात साजरा होणारा लडाखी संस्कृती आणि पारंपारिक वारशाचा दोन दिवसीय वार्षिक उत्सव आहेत. रंगीबेरंगी उत्सवाचे साक्षीदार होण्यासाठी, भक्त दरवर्षी स्पिटुक मठात येतात आणि स्थानिक "चाम्स" नावाच्या रंगीबेरंगी मुखवटा नृत्याला उपस्थित राहतात. स्पिटुक मठ लेहपासून 8 किमी अंतरावर आहे. हा शांतता आणि समृद्धीचा उत्सव आहे जो लेह आणि लडाख केंद्रशासित प्रदेशातील स्पिटुक मठात साजरा केला जातो.
- महाकाल (गोंबो), पल्दन ल्हामो (श्रीदेवी), पांडरी महाकाल, संरक्षक देवता अशा विविध देवतांचे चित्रण करणारे मठातील भिक्षूंनी त्यांच्या उत्कृष्ट पोशाखात सादर केलेले स्थानिक रंगीत मुखवटा नृत्य हे उत्सवाचे मुख्य आकर्षण होते.

पंजाबच्या मुख्य निवडणूक अधिकाऱ्यांनी 'शेरा' नावाच्या शुभंकराचे अनावरण केले.

- पंजाबच्या मुख्य निवडणूक अधिकाऱ्यांच्या कार्यालयाने "शेरा" (सिंह) या निवडणूक शुभंकराचे अनावरण केले. 20 फेब्रुवारी 2022 रोजी होणाऱ्या पंजाब विधानसभा निवडणुकीत मतदार जागरूकता वाढवणे, सहभाग वाढवणे आणि नैतिक मतदानाला प्रोत्साहन देणे हे त्याचे उद्दिष्ट आहे. सिंहाचे चित्रण करणारा शुभंकर "शेरा" हे पंजाबच्या समृद्ध सांस्कृतिक वारशाचे प्रतिनिधित्व करते. भारतीय निवडणूक आयोगाच्या (ECI) पद्धतशीर मतदार शिक्षण आणि निवडणूक सहभाग (SVEEP) प्रकल्पांतर्गत याचा प्रचार केला जातो. मतदार शिक्षणासाठी ECI चा प्रमुख कार्यक्रम म्हणून SVEEP प्रकल्प 2009 मध्ये सुरू करण्यात आला.

भारतातील पहिले जिओलॉजिकल पार्क मध्य प्रदेशातील जबलपूर येथे बांधले जाणार आहे.

- भारतातील पहिले जिओलॉजिकल पार्क मध्य प्रदेशातील जबलपूर येथील लम्हेटा येथे बांधले जाणार आहे. खाण मंत्रालयाच्या अखत्यारीतील भारतीय भूवैज्ञानिक सर्वेक्षण विभागाने उद्यानासाठी मंजूरी दिली होती. पाच एकर जागेवर 35 कोटी रुपयांच्या गुंतवणुकीतून हे उद्यान उभारण्यात येणार आहे. लम्हेटा येथे जिओलॉजिकल पार्क बांधले जाणार आहे, कारण हे ठिकाण भूवैज्ञानिक दृष्टिकोनातून जगातील महत्वाच्या ठिकाणांपैकी एक आहे.
- 1928 मध्ये विल्यम हेन्री स्लीमन यांनी या भागात डायनासोरचे जीवाश्म शोधले होते. युनेस्कोनेही लम्हेटाला भौगोलिक वारसा स्थळ म्हणून मान्यता दिली आहे. लॅमेटा फॉर्मेशनला इन्फ्राट्रॉपिकन बेड्स देखील म्हणतात. ही मध्य प्रदेश, महाराष्ट्र आणि गुजरातमध्ये आढळणारी गाळाची भूवैज्ञानिक रचना आहे. त्याचा संबंध डेक्कन ट्रॅप्सशी आहे. हे मास्ट्रिचियन युगाचे आहे आणि डायनासोर जीवाश्मांसाठी ओळखले जाते.

अरुणाचल प्रदेश 2022 मध्ये तोरग्या उत्सव साजरा केला.

- अरुणाचल प्रदेशातील मोनपा आदिवासी समुदायाचा तीन दिवसांचा तोरग्या उत्सव अरुणाचल प्रदेशातील तवांग मठ येथे साजरा केला जातो. उत्सवाचे मुख्य आकर्षण म्हणजे 'शा-ना छम', चोग्याल याप आणि यम त्सा-मुंडे देवतेचे प्रदर्शन करण्यासाठी भिक्षूंनी केलेले धार्मिक नृत्य करत आहे.
- या वर्षी 'डुंग्युर तोरग्या' उत्सव आहे, जो दर 3-्या वर्षी एक विशेष प्रसंग म्हणून ओळखला जातो, हा उत्सव डुंग्युर फेस्टिव्हल नावाने व्यापक स्तरावर आयोजित केला जातो ज्या दरम्यान दलाई लामा इतर लामांना आशीर्वाद देतात (त्से-बूम देखील म्हणतात) फेब्रुवारी जुम पाठवून, जी धार्मिक विधींमध्ये वापरली जाणारी एक पवित्र वस्तू आहे.

गुजरात, उत्तर प्रदेशमधील अभयारण्ये रामसर साइट्स म्हणून सूचीबद्ध आहेत.

- गुजरातमधील जामनगरजवळील खिजाडिया पक्षी अभयारण्य आणि उत्तर प्रदेशातील बखिरा वन्यजीव अभयारण्य रामसर अधिवेशनाद्वारे आंतरराष्ट्रीय महत्वाची पाणथळ जागा म्हणून सूचीबद्ध करण्यात आले आहे. यासह, भारतातील रामसर साइट्सची एकूण संख्या 49 वर पोहोचली आहे. खिजाडिया हे रामसर टॅंग मिळवणारे गुजरातचे चौथे पाणथळ ठिकाण ठरले आहे. नळसरोवर पक्षी अभयारण्य, ठोळ वन्यजीव अभयारण्य आणि वाधवना पाणथळ जागा ही राज्यातील इतर रामसर स्थळे आहेत. गेल्या वर्षी एप्रिलमध्ये शेवटच्या दोघांचा समावेश करण्यात आला होता.

खिजाडिया पक्षी अभयारण्याबद्दल:

- खिजाडिया वन्यजीव अभयारण्य, कच्छच्या आखाताच्या किनाऱ्याजवळील आर्द्रभूमी, 1920 मध्ये पूर्वीच्या नवानगर संस्थानाच्या तत्कालीन शासकाने शेतजमिनीचे संरक्षण करण्यासाठी बंधारा (डाइक) तयार केल्यानंतर तयार झाला. हे देशातील पहिले सागरी राष्ट्रीय उद्यान आहे.

बखिरा वन्यजीव अभयारण्याबद्दल:

- दुसरीकडे, बखिरा वन्यजीव अभयारण्य (साइट क्र. 2465), संत कबीर नगर जिल्ह्यातील गोड्या पाण्याचे दलदल, पूर्व उत्तर प्रदेशातील सर्वात मोठे नैसर्गिक पूरक्षेत्र आहे. अभयारण्याची स्थापना 1980 मध्ये झाली आणि वन्यजीव संरक्षण कायदा (1972) अंतर्गत संरक्षित आहे,

उत्तर प्रदेशने प्रजासत्ताक दिन परेड 2022 मधील सर्वोत्कृष्ट राज्य झांकी जिंकली.

- २६ जानेवारी २०२२ रोजी प्रजासत्ताक दिनाच्या परेडमध्ये सहभागी झालेल्या १२ राज्ये/केंद्रशासित प्रदेशांमध्ये उत्तर प्रदेशची झांकी सर्वोत्कृष्ट झांकी म्हणून निवडली गेली. उत्तर प्रदेशच्या झांकीची थीम होती 'एक जिल्हा एक उत्पादन आणि काशी विश्वनाथ धाम'. 26 जानेवारी रोजी प्रजासत्ताक दिनाच्या परेडमध्ये एकूण 12 राज्ये आणि केंद्रशासित प्रदेशांनी भाग घेतला होता. 'पारंपारिक हस्तकलेच्या पाळणा'वर आधारित झांकी दाखवण्यासाठी कर्नाटकला दुसरे स्थान मिळाले.

प्रजासत्ताक दिन परेड 2022 चे इतर विजेते:

- तीन सेवांमधील सर्वोत्तम मार्चिंग तुकडी: भारतीय नौदल
- CAPF/इतर सहाय्यक दलांमध्ये सर्वोत्तम मार्चिंग तुकडी: केंद्रीय औद्योगिक सुरक्षा दल (CISF)
- केंद्रीय मंत्रालये आणि विभागांच्या श्रेणीमध्ये शिक्षण मंत्रालय आणि नागरी उड्डयन मंत्रालयाच्या झलकांना संयुक्त विजेते म्हणून घोषित करण्यात आले आहे. शिक्षण मंत्रालय आणि कौशल्य विकास आणि उद्योजकता मंत्रालयाच्या झांकीची थीम 'राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण' होती. नागरी विमान वाहतूक मंत्रालयाची झांकी 'उडे देश का आम नागरिक' या थीमवर आधारित होती.

भारत सरकारने मध्य प्रदेशातील तीन ठिकाणांच्या नामांतराला मंजूरी दिली.

- भारत सरकारने (GoI) मध्य प्रदेशातील 3 ठिकाणांचे नामकरण, होशंगाबाद नगरचे "नर्मदापुरम", शिवपुरीचे "कुंडेश्वर धाम" आणि बबईचे "माखन नगर" असे नामांतर करण्यास मान्यता दिली आहे.

- 2021 मध्ये, शिवराज सिंह चौहान यांच्या नेतृत्वाखालील खासदार सरकारने मध्य प्रदेशातील 3 ठिकाणांचे नाव बदलण्याचा प्रस्ताव ठेवला आहे. नामांतराला मंजुरी गृह मंत्रालयाने (MHA) दिली.
- **मध्य भारतातील माळवा सल्लनतचा** पहिला औपचारिकपणे नियुक्त केलेला सुलतान होशंग शाह यांच्या नावावरून होशंगाबाद नगरचे नामकरण नर्मदापुरम असे करण्यात आले.

जम्मू-काश्मीरमध्ये कांचोथ उत्सव साजरा केला जातो.

- कांचोथचा प्राचीन सण दरवर्षी, प्रामुख्याने नाग अनुयायांकडून, माघ महिन्याच्या शुक्ल पक्षादरम्यान साजरा केला जातो जो सामान्यतः जानेवारी किंवा फेब्रुवारीमध्ये येतो. जम्मू आणि काश्मीर (J&K) च्या चिनाब खोऱ्यात हा सण धार्मिक उत्साहाने साजरा केला जातो.
- 3 दिवसांचा हा सण विवाहित महिलांनी साजरा केला ज्या त्यांच्या पतीच्या दीर्घायुसाठी प्रार्थना करतात.

स्वच्छ ऊर्जा तंत्रज्ञान विकसित करण्यासाठी केरळने सोशल अल्फासोबत सामंजस्य करार केला.

- केरळमधील नाविन्यपूर्ण आणि स्वच्छ ऊर्जा तंत्रज्ञान कार्यक्रमांना समर्थन देण्यासाठी केरळ सरकारने सोशल अल्फा एनर्जी लॅब - "क्लीन एनर्जी इंटरनॅशनल इनक्यूबेशन सेंटर (CEIIC)" सोबत एक सामंजस्य करार केला आहे. केरळ सरकारने केरळ डेव्हलपमेंट अँड इनोव्हेशन स्ट्रॅटेजी कौन्सिल (KDISC) आणि एनर्जी मॅनेजमेंट सेंटर (EMC) मार्फत या करारावर स्वाक्षरी केली.

गुजरातने 1 लाख थेट नोकऱ्या निर्माण करण्यासाठी नवीन IT/ITes धोरणाचे अनावरण केले.

- गुजरातचे मुख्यमंत्री भूपेंद्र पटेल यांनी पुढील पाच वर्षासाठी नवीन IT/ITes धोरण जाहीर केले आहे. हे धोरण भांडवली खर्च करू इच्छिणाऱ्या संस्थांना 200 कोटी रुपयांपर्यंत आर्थिक प्रोत्साहन देईल. यातून सुमारे 1 लाख तरुणांना रोजगारही मिळणार आहे. तसेच आयटी-आयटीईएस निर्यात सध्याच्या 3000 कोटी रुपयांवरून पुढील पाच वर्षात 25,000 कोटीपर्यंत वाढवण्याचा प्रयत्न करते. त्याचा ऑपरेटिव्ह कालावधी अधिसूचनेच्या दिवसापासून 31 मार्च 2027 पर्यंत सुरू होईल.

धोरणाबद्दल:

- गांधीनगरमधील GIFT सिटी येथील एका क्लबमध्ये औपचारिक कार्यक्रमात लॉन्च करण्यात आलेले धोरण 2016-21 च्या धोरणाची जागा घेते ज्याने निर्यात दोन अब्ज (रु. १३,००० कोटी), आयटी उलाढाल USD 15 अब्ज (रु. 75000) पर्यंत वाढवण्याचे महत्वाकांक्षी लक्ष्य ठेवले होते. कोटी) आणि 10 लाख थेट नोकऱ्या निर्माण करा. पॉलिसी भांडवली (CAPEX) आणि परिचालन (OPEX) दोन्ही खर्चासाठी समर्थन प्रदान करते. "हे एक अद्वितीय मॉडेल आहे जे उद्योगांना त्यांच्या खर्चाचे नियोजन करण्यासाठी लवचिकता देते आणि व्यवहार्यतेच्या समस्यांचे निराकरण करते.

संयुक्त राष्ट्र पर्यावरण कार्यक्रम (UNEP) ने त्यांच्या 'माझी वसुंधरा' मोहिमेला पाठिंबा देण्यासाठी महाराष्ट्र सरकारसोबत सामंजस्य करार केला आहे.

- संयुक्त राष्ट्र पर्यावरण कार्यक्रम (UNEP) ने त्यांच्या 'माझी वसुंधरा' मोहिमेला पाठिंबा देण्यासाठी महाराष्ट्र सरकारसोबत

सामंजस्य करार केला आहे. ऊर्जेचा शाश्वत वापर आणि पर्यावरणीय विकासासाठी हा एक उपक्रम आहे. 'माझी वसुंधरा' चा शाब्दिक अर्थ 'माय वसुंधरा' असा आहे. हा महाराष्ट्र शासनाच्या पर्यावरण आणि हवामान बदल विभागाचा एक उपक्रम आहे.

- 'माझी वसुंधरा' हा महाराष्ट्र सरकारच्या पर्यावरण आणि हवामान बदल विभागाचा एक उपक्रम आहे ज्यामुळे नागरिकांना हवामान बदल आणि पर्यावरणीय समस्यांबद्दलचे ज्ञान आणि पर्यावरणाच्या सुधारणेसाठी जाणीवपूर्वक प्रयत्न करण्यास प्रोत्साहित करणे. नागरिकांना हवामान बदल आणि पर्यावरणीय समस्यांवरील परिणामांबद्दल ज्ञान देऊन सक्षम करणे आणि पर्यावरणाच्या सुधारणेसाठी जाणीवपूर्वक प्रयत्न करण्यास प्रोत्साहित करणे.

NSWS सह समाकलित होणारा J&K हा पहिला केंद्रशासित प्रदेश बनला आहे.

- नॅशनल सिंगल विंडो सिस्टीम (NSWS) सह समाकलित करणारा जम्मू आणि काश्मीर हा पहिला केंद्रशासित प्रदेश बनला आहे ज्याने UT मध्ये व्यवसाय सुलभतेमध्ये (EoDB) मोठी झेप घेतली आहे. J&K चे लेफ्टनंट गव्हर्नर मनोज सिन्हा यांनी NSWS सह एकत्रित J&K सिंगल विंडो क्लिअरन्स सिस्टीम लॉन्च केली. NSWS हे इंडिया इंडस्ट्रियल लँड बँक (IILB) शी जोडलेले आहे जे J&K मधील 45 औद्योगिक उद्यानांचे आयोजन करते जे गुंतवणूकदारांना J&K मध्ये उपलब्ध जमीन शोधण्यात मदत करेल.

तेलंगणा सरकारने उच्च शिक्षणाचा विस्तार करण्यासाठी ब्रिटिश कौन्सिलशी करार केला आहे.

- तेलंगणा सरकार आणि ब्रिटिश कौन्सिल, शैक्षणिक संधी आणि सांस्कृतिक देवाणघेवाणीसाठी एक आंतरराष्ट्रीय संस्था, यांनी शिक्षण, इंग्रजी आणि कला क्षेत्रातील भागीदारीचे नूतनीकरण करण्यासाठी 3 वर्षांच्या सामंजस्य करारावर स्वाक्षरी केली आहे.

फोकस क्षेत्रे

- RICH आणि UK उच्च शिक्षण संस्थांमधील भागीदारी एरोस्पेस, संरक्षण, जीवन विज्ञान आणि फार्मा, अन्न आणि कृषी आणि टिकाऊपणा या क्षेत्रांमध्ये असेल.
- तेलंगणातील तरुणांमध्ये संबंधित कौशल्ये विकसित करण्यासाठी सर्वोत्कृष्ट पद्धतींची देवाणघेवाण आणि किंवा बेस्पोक अभ्यासक्रमांचा विकास यासारख्या संयुक्त नवोपक्रम किंवा उद्योजकता उपक्रमांमध्ये दोन्ही भागीदार भाग घेतिल.
- 2018 मध्ये स्वाक्षरी केलेल्या सामंजस्य करारानुसार ब्रिटिश कौन्सिल आणि तेलंगणा स्टेट कौन्सिल ऑफ हायर एज्युकेशन यांनी गेल्या दशकापासून राज्याच्या ज्ञान आणि रोजगाराच्या महत्वाकांक्षा साध्य करण्यासाठी भागीदारी केली आहे.

45 वा आंतरराष्ट्रीय कोलकाता पुस्तक मेळा 28 फेब्रुवारीपासून सुरू होणार आहे.

- 45 वा आंतरराष्ट्रीय कोलकाता पुस्तक मेळा 28 फेब्रुवारीपासून सुरू होणार आहे आणि 13 मार्चपर्यंत चालणार आहे. या वर्षी फोकल थीम देश बांगलादेश आहे. बंगबंधूची जन्मशताब्दी आणि बांगलादेशच्या स्वातंत्र्याची 50 वर्षे या दोन्हीमुळे यावर्षीची थीम

बांगलादेश आहे. 3 आणि 4 मार्च रोजी बांगलादेश दिन साजरा केला जाईल. 28 फेब्रुवारी रोजी मुख्यमंत्री ममता बॅनर्जी यांच्या हस्ते या मेळ्याचे उद्घाटन होईल.

नितीन गडकरी यांच्या हस्ते बिहारमध्ये गंगा नदीवरील लांबीच्या रेल-कम-रोड-ब्रिज पुलाचे उद्घाटन

- केंद्रीय रस्ते वाहतूक आणि महामार्ग मंत्री नितीन गडकरी आणि बिहारचे मुख्यमंत्री नितीश कुमार यांनी संयुक्तपणे बिहारमध्ये 14.5 किलोमीटर लांबीच्या 'रेल-कम-रोड- ब्रिज'चे उद्घाटन केले. बिहारच्या मुंगेर प्रदेशातील NH 333B वर गंगा नदीवर बहुप्रतिक्षित पूल बांधण्यात आला आहे. 'रेल-कम-रोड-ब्रिज' प्रकल्पाची किंमत 696 कोटी रुपये आहे. नवीन पुलामुळे प्रवासाचा वेळ कमी होईल, पर्यटन, शेतीला चालना मिळेल तसेच रोजगाराच्या संधी निर्माण होतील.

कॅन्सरपासून बचाव करण्यासाठी महाराष्ट्राच्या आरोग्यमंत्र्यांनी "होप एक्सप्रेस" ची घोषणा केली.

- कॅन्सर रोखण्यासाठी राज्यात "होप एक्सप्रेस" सुरू करण्यात येणार असल्याची घोषणा महाराष्ट्राचे आरोग्यमंत्री राजेश टोपे यांनी केली आहे. भारतातील अशा प्रकारचे हे पहिलेच मशीन आहे. कोल्हापुरातील एका खासगी रुग्णालयात अत्याधुनिक मोडॅक-3डी रेडिएशन मशीनच्या लोकार्पणप्रसंगी ते बोलत होते. जिल्हा नियोजनातून राज्यातील प्रत्येक जिल्ह्यात होप एक्सप्रेस सुरू करण्यासाठी पुढाकार घेण्याचे आश्वासनही राज्याच्या आरोग्यमंत्र्यांनी दिले.

मुंबईत वॉटर टॅक्सी सेवा सुरू झाली.

- केंद्रीय बंदरे, जहाजबांधणी आणि जलमार्ग आणि आयुष्य मंत्री, सर्बानंद सोनोवाल यांनी मुंबई, महाराष्ट्रातील नागरिकांसाठी 'मोस्ट अवेटेड' वॉटर टॅक्सीला अक्षरशः हिरवा झेंडा दाखवला. वॉटर टॅक्सी सेवा डोमेस्टिक कूझ टर्मिनल (DCT) पासून सुरू होईल आणि नेरुळ, बेलापूर, एलिफंटा बेट आणि जेएनपीटी येथील जवळपासच्या ठिकाणांनाही जोडेल. ही सेवा आरामदायी, तणावमुक्त प्रवासाचे आश्वासन देते, वेळेची बचत करते आणि पर्यावरणपूरक वाहतुकीला प्रोत्साहन देते."

तेलंगणाच्या मेदारम जतारा महोत्सव 2022 साठी भारत सरकारकडून 2.26 कोटी रुपयांची तरतूद

- भारत सरकारच्या आदिवासी व्यवहार मंत्रालयाने तेलंगणातील मेदारम जतारा 2022 महोत्सवासाठी 2.26 कोटी रु. दिले. 2022 मध्ये हा महोत्सव 16 फेब्रुवारी ते 19 फेब्रुवारी 2022 या कालावधीत आयोजित करण्यात आला आहे. मेदारम जतारा ही कुंभमेळ्यानंतरची भारतातील दुसरी सर्वात मोठी जत्रा आहे. मेदारम जतारा समक्का आणि सरलाम्मा या देवींच्या सन्मानार्थ आयोजित केला जातो. 1998 मध्ये हा राज्य उत्सव म्हणून घोषित करण्यात आला.
- चार दिवसांचा आदिवासी सण दोन वर्षातून एकदा "माघा" (फेब्रुवारी) पौर्णिमेच्या दिवशी, तेलंगणातील मुलुगु जिल्ह्यातील मेदारम गावात साजरा केला जातो. तेलंगणा सरकारच्या आदिवासी

कल्याण विभागाच्या सहकार्याने तेलंगणातील दुसऱ्या क्रमांकाचा आदिवासी समुदाय, कोया जमातीने हा महोत्सव आयोजित केला आहे.

राजस्थानमध्ये मारू महोत्सव किंवा जैसलमेर वाळवंट उत्सव साजरा केला जातो..

- प्रसिद्ध जैसलमेर डेझर्ट फेस्टिव्हल, ज्याला गोल्डन सिटीचा मारू महोत्सव म्हणूनही ओळखले जाते, 13 ते 16 फेब्रुवारी 2022 दरम्यान राजस्थानमधील जैसलमेर येथील पोकरण गावात सुरू झाले. हा चार दिवस चालणारा वार्षिक कार्यक्रम असून त्याची सुरुवात एका रंगीत भव्य मिरवणुकीने झाली आणि त्यानंतर मिस पोकरण आणि मिस्टर पोखरण स्पर्धा. कालबेलिया, कच्छी घोडी, गैर ही प्रादेशिक लोकनृत्ये सादर होतील.

भारतातील पहिल्या बायोसेफ्टी लेव्हल-३ मोबाईल प्रयोगशाळेचे महाराष्ट्रात उद्घाटन करण्यात आले.

- केंद्रीय आरोग्य आणि कुटुंब कल्याण राज्यमंत्री, भारती प्रवीण पवार यांनी नाशिक, महाराष्ट्र येथे भारतातील पहिल्या बायोसेफ्टी लेव्हल-3 कंटेनमेंट मोबाईल प्रयोगशाळेचे उद्घाटन केले. मोबाईल प्रयोगशाळा ICMR मधील विशेष प्रशिक्षित शास्त्रज्ञांद्वारे नव्याने उद्भवणाऱ्या आणि पुन्हा उदयास येणाऱ्या विषाणूजन्य संसर्गाचा तपास करण्यात मदत करेल. नव्याने सुरू करण्यात आलेली लॅब देशातील दुर्गम आणि जंगली भागात प्रवेश करण्यास सक्षम असेल, मानव आणि प्राणी स्त्रोतांचे नमुने वापरून उद्रेकाची तपासणी करू शकेल.

हिमाचल प्रदेशला मंडी येथे पहिले जैवविविधता उद्यान मिळाले.

- लुप्तप्राय हिमालयीन वनौषधींच्या संवर्धनासाठी योगदान देणारे पहिले जैवविविधता उद्यान हिमाचल प्रदेशला मिळाले आहे. हे उद्यान मंडीच्या भुला व्हॅलीमध्ये उभारण्यात येणार आहे. HP च्या वनविभागातर्फे नॅशनल मिशन ऑन हिमालयन स्टडीज (NMHS) अंतर्गत 1 कोटी रुपये खर्च करून जैवविविधता उद्यान उभारण्यात आले आहे. संशोधकांना नामशेष होण्याच्या मार्गावर असलेल्या हिमालयात सापडलेल्या विविध औषधी वनस्पतींचे सखोल शोध घेण्यासाठी नवीन संधी उपलब्ध करून देण्याबरोबरच पर्यटन क्रियाकलापांना जोडणे हे या उद्यानाचे उद्दिष्ट आहे.

मध्य प्रदेश: 48व्या खजुराहो नृत्य महोत्सवाला सुरुवात झाली.

- मध्य प्रदेशचे राज्यपाल, मंगू भाई पटेल यांनी 'आज्ञादी का अमृत महोत्सव' निमित्त जगप्रसिद्ध पर्यटन स्थळ खजुराहो येथे 48 व्या 'खजुराहो डान्स फेस्टिव्हल-2022' चे उद्घाटन केले. हा कार्यक्रम 26 फेब्रुवारीपर्यंत चालणार आहे. या वर्षी या कार्यक्रमात 'सेफ टुरिझम प्रोजेक्ट फॉर वुमन' या बॅनरखाली 5 किमीची 'दिल खेल के घूमो' मॅरेथॉनचेही आयोजन करण्यात आले होते. 'हिंदुस्तान के दिल में आप सुरक्षित हैं' या घोषणेसह पर्यटन स्थळांमध्ये महिलांमध्ये सुरक्षिततेची भावना निर्माण करणे हा यामागचा उद्देश आहे.

हिमाचल प्रदेशातील चंबा जिल्हा 100 वा 'हर घर जल' जिल्हा बनला आहे.

- जल जीवन मिशनने देशभरातील 100 जिल्ह्यांतील प्रत्येक घरात नळाला पाणी पोहोचवण्याचा महत्त्वपूर्ण टप्पा गाठला आहे. हिमाचल प्रदेशातील चंबा हा 100 वा 'हर घर जल' जिल्हा बनला आहे, जो उपक्रमांतर्गत समाविष्ट होणारा पाचवा महत्वाकांक्षी जिल्हा आहे.
- अडीच वर्षांच्या अल्प कालावधीत आणि कोविड-19 महामारी आणि लॉकडाऊन व्यत्यय असतानाही, 2024 पर्यंत देशातील प्रत्येक घरात स्वच्छ नळाचे पाणी उपलब्ध करून देण्याच्या पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांच्या संकल्पनेचे भाषांतर करण्यासाठी, जल जीवन मिशनने नळाला पाणी पुरवठा केला आहे.

SAAF आणि राष्ट्रीय क्रॉस कंट्री ऍथलेटिक्स चॅम्पियनशिप नागालँडमध्ये होणार आहे.

- नागालँड पुढील महिन्याच्या 26 तारखेपासून कोहिमा येथे दक्षिण आशियाई ऍथलेटिक फेडरेशन (SAAF) क्रॉस कंट्री चॅम्पियनशिप आणि 56 व्या राष्ट्रीय क्रॉस-कंट्री ऍथलेटिक्स चॅम्पियनशिपचे यजमानपदासाठी सज्ज आहे. दरम्यान, दक्षिण आशियाई क्रॉस कंट्री चॅम्पियनशिप आणि 56 व्या नॅशनल क्रॉस कंट्रीचा अधिकृत शुभंकर 'हॉर्नबिल' धावण्याचा आनंददायी आनंद आहे. शुभंकराचे नाव अकिमजी आहे - नागा जमातीच्या सुमी बोलीतून व्युत्पन्न झालेल्या AMBITION या शब्दाचा अर्थ जो नागा तरुणांच्या नवीन पिढीच्या महत्वाकांक्षेचे उदाहरण देतो.

कोचीन विमानतळ नवीन सौर प्रकल्पामुळे पॉवर पॉझिटिव्ह होणार आहे.

- कोचीन इंटरनॅशनल एअरपोर्ट लिमिटेड (CIAL) केरळमधील कन्नूर जिल्ह्यातील पयन्नूर जवळ 6 मार्च रोजी 12 MWp सौर ऊर्जा प्रकल्प सुरू करणार आहे. नवीन सौर ऊर्जा प्रकल्प कार्यान्वित झाल्यामुळे, CIAL ला पॉवर पॉझिटिव्ह विमानतळाचा दर्जा प्राप्त होईल, पॉवर-न्यूट्रल विमानतळाच्या सध्याच्या स्थितीवरून. 2015 मध्ये, CIAL संपूर्णपणे सौर ऊर्जेने चालणारे जगातील पहिले विमानतळ बनले.

आंतरराष्ट्रीय बातम्या

शिओमारा कॅस्ट्रो यांनी होंडुरासच्या पहिल्या महिला राष्ट्राध्यक्ष म्हणून शपथ घेतली.

- होंडुरासमध्ये, फ्रीडम अँड रिफाऊंडेशन पार्टी (लिब्रे) सदस्य शिओमारा कॅस्ट्रो यांनी देशाच्या पहिल्या महिला राष्ट्रपती म्हणून शपथ घेतली. 62 वर्षीय कॅस्ट्रो यांनी होंडुरासचे 56 वे राष्ट्राध्यक्ष म्हणून राष्ट्राध्यक्ष जुआन ओरलँडो हर्नांडेझ यांची जागा घेतली. हर्नांडेझ यांनी 27 जानेवारी 2014 ते 27 जानेवारी 2022 पर्यंत आठ वर्षे या पदावर काम केले आहे. कॅस्ट्रो यांनी गुरुवारी त्यांच्या मंत्रिमंडळाचा एक भाग जाहीर केला.
- न्यायाधीश कार्ला रोमेरो यांच्यासमोर शपथ घेण्यात आली, ज्यात कॅस्ट्रो यांनी काँग्रेसचे अध्यक्ष, लुईस रेडॉडो यांची निवड केली होती.

उत्तर कोरियाने सर्वात शक्तिशाली ह्वासॉंग-12 क्षेपणास्त्राची यशस्वी चाचणी घेतली.

- उत्तर कोरियाने जगांग प्रांत परिसरातून त्याच्या Hwasong-12 मध्यम-श्रेणीच्या बॅलिस्टिक क्षेपणास्त्राची यशस्वी चाचणी केली. 2017 पासून देशाने घेतलेली ही पहिली आण्विक-सक्षम क्षेपणास्त्र चाचणी होती. Hwasong-12 ची अंदाजे रेंज 4,500 km (2,800 miles) आहे. उत्तर कोरियाच्या क्षेपणास्त्र चाचणी-अग्नीची मालिका, ज्यामध्ये मध्यवर्ती-श्रेणीच्या बॅलिस्टिक क्षेपणास्त्रांचा समावेश आहे, आमच्यासाठी थेट आणि गंभीर धोका आहे आणि आंतरराष्ट्रीय शांतता आणि स्थिरतेसाठी एक गंभीर आव्हान आहे.

अँटोनियो कोस्टा पोर्तुगालच्या पंतप्रधानपदी पुन्हा निवडून आले.

- पोर्तुगालचे पंतप्रधान, अँटोनियो कॉस्टो यांची 2022 च्या पोर्तुगीज विधानसभेच्या निवडणुकीत त्यांच्या मध्य-डाव्या समाजवादी पक्षाने प्रचंड विजय मिळवल्यानंतर त्यांची पुन्हा निवड झाली. 230 जागांच्या संसदेत समाजवादी पक्षाला 117 जागा मिळाल्या. चुरशीच्या शर्यतीचा अंदाज असूनही, मुख्य विरोधी केंद्र-उजव्या PSD पक्षाला 71 जागांसाठी 27.8 टक्के मिळाले. अँटोनियो कॉस्टो 26 नोव्हेंबर 2015 पासून पोर्तुगालचे 119 वे पंतप्रधान म्हणून काम करत आहेत.

दुबई जगातील पहिली हायड्रोजनवर चालणारी फ्लाईंग बोट 'द जेट' लॉन्च करणार आहे.

- दुबई फर्म, JET ZeroEmission ने दुबई, संयुक्त अरब अमिराती येथे जगातील पहिली हायड्रोजनवर चालणारी फ्लाईंग बोट 'द जेट' लॉन्च करण्याची घोषणा केली. 'जेईटी'मध्ये अत्याधुनिक वैशिष्ट्ये आणि तंत्रज्ञान आहेत, ज्यामुळे ते पाण्यावर 40 नॉट्सच्या वेगाने उड्डाण करण्यास सक्षम बनते आणि 8-12 प्रवासी वाहून नेण्याची क्षमता देखील आहे.
- ही घोषणा स्विस स्टार्टअप THE JET ZeroEmission, UAE-आधारित Zenith Marine Services आणि US-आधारित DWYN यांच्यात दुबईमध्ये 'जेट' निर्मिती आणि ऑपरेट करण्यासाठी झालेल्या कराराच्या परिणामी आली आहे. 2023 मध्ये दुबई, UAE येथे होणाऱ्या COP28 दरम्यान जेटचे उद्घाटन होणार आहे.

चीन वसंतोत्सव साजरा करत आहे, हा सर्वात महत्वाचा वार्षिक उत्सव आहे.

- चीन स्प्रिंग फेस्टिव्हल साजरा करत आहे, हा सर्वात महत्वाचा वार्षिक सण आहे कारण त्याने चंद्राच्या नवीन "Year of the Tiger" प्रवेश केला आहे. गतवर्ष हे बैलांचे चंद्र वर्ष म्हणून साजरे करण्यात आले. चीनी राशिचक्र कॅलेंडरनुसार, बैलांचे वर्ष संपले आहे आणि वाघाचे वर्ष 1 फेब्रुवारी 2022 पासून सुरू झाले आहे आणि 21 जानेवारी 2023 रोजी संपेल.
- चिनी संस्कृतीत, वाघ शौर्य, जोम आणि सामर्थ्य यांचे प्रतीक आहे आणि असे मानले जाते की तो लोकांना संकटातून बाहेर काढू शकतो आणि अंतिम शुभ आणि शांतता आणू शकतो.

नाटोचे प्रमुख जेन्स स्टोल्टेनबर्ग नॉर्वेच्या मध्यवर्ती बँकेचे प्रमुख

- नॉर्वे अटलांटिक ट्रीटी ऑर्गनायझेशन (NATO) चे प्रमुख, जेन्स स्टोल्टेनबर्ग हे वर्षाच्या अखेरीस नॉर्वेच्या मध्यवर्ती बँकेचे गव्हर्नर

म्हणून कार्यभार स्वीकारतील. पश्चिम आणि रशिया यांच्यातील वाढत्या तणावाच्या पार्श्वभूमीवर ही नियुक्ती झाली आहे.

राणी एलिझाबेथ ॥ हिने तिच्या राजवटीला 70 वा वर्धापन दिन साजरा केला.

- युनायटेड किंगडमने राणी एलिझाबेथ ॥ च्या राजवटीचा 70 वा वर्धापन दिन साजरा केला आहे, राणीने राजेशाहीच्या भविष्याकडे पाहिले. तिने फ्रान्सच्या लुई चौदाव्याला मागे टाकले आणि सार्वभौम राज्यावर सर्वात जास्त काळ राज्य करणारा सम्राट बनला. 21 डिसेंबर 2007 रोजी ती सर्वात जास्त काळ जगणारी ब्रिटीश सम्राट बनली. 2017 मध्ये, ती नीलम जयंती साजरी करणारी पहिली ब्रिटिश सम्राट बनली. एलिझाबेथ ॥ ही युनायटेड किंगडम आणि इतर 14 राष्ट्रकुल राज्यांची राणी आहे. 6 फेब्रुवारी 1952 रोजी, एलिझाबेथ तिचे वडील किंग जॉर्ज सहावा यांच्या निधनानंतर राणी बनली.

इन्स्टाग्राम लोकांना सोशल मीडियावरून 'ब्रेक घेण्यास' प्रोत्साहित करते.

- इन्स्टाग्रामने भारतासह सर्व देशांमध्ये 'टेक अ ब्रेक' लॉन्च करण्याची घोषणा केली आहे, ज्यामुळे लोकांना ते त्यांचा वेळ कसा घालवत आहेत याबद्दल माहितीपूर्ण निर्णय घेण्यास सक्षम बनवतात. 'ब्रेक जरूरी है' नावाच्या 'वी द यंग' च्या भागीदारीत एका मोहिमेद्वारे भारतात या वैशिष्ट्याचा प्रचार केला जाईल. 'टेक अ ब्रेक' प्रथम यूएस, यूके, आयर्लंड, कॅनडा, न्यूझीलंड आणि ऑस्ट्रेलियामध्ये लॉन्च करण्यात आले आणि ते आता जागतिक स्तरावर प्रत्येकासाठी उपलब्ध आहे.
- टेक अ ब्रेक' हे एक वैशिष्ट्य आहे जे लोकांसाठी दर्शविले जाईल, कारण ते ठराविक वेळेसाठी स्क्रीन करत आहेत. त्यांना Instagram मधून विश्रांती घेण्यास सांगितले जाईल आणि त्यांना भविष्यात अधिक विश्रांती घेण्यासाठी स्मरणपत्रे सेट करण्यास सांगितले जाईल.
- त्यांना प्रतिबिंबित करण्यात आणि रीसेट करण्यात मदत करण्यासाठी त्यांना तज्ञ-समर्थित टिपा देखील दर्शविल्या जातील. तरुणांना या वैशिष्ट्याची जाणीव आहे याची खात्री करण्यासाठी, त्यांना हे स्मरणपत्रे चालू करण्याची सूचना देणाऱ्या सूचना दाखवल्या जातील.

पॉल-हेन्री सॅडाओगो दामिबा यांची बुर्किना फासोचे अंतरिम अध्यक्ष म्हणून नियुक्ती करण्यात आली आहे.

- बुर्किना फासोमध्ये, लष्करी बंडानंतर लष्करी सैन्याने लेफ्टनंट कर्नल पॉल-हेन्री सॅडाओगो दामिबा यांना देशाचे अंतरिम अध्यक्ष म्हणून नियुक्त केले आहे. 2022 बुर्किना फासो लष्करी उठाव 24 जानेवारी 2022 रोजी झाला, ज्याचे नेतृत्व दामिबा यांनी केले. अध्यक्ष रॉच मार्क खिश्चन काबोरे आणि पंतप्रधान लसिना झर्बो यांना त्यांच्या पदावरून हटवण्यात आले आणि संसद, सरकार आणि संविधान विसर्जित करण्यात आले.

जर्मनीचे राष्ट्राध्यक्ष फ्रँक-वॉल्टर स्टेनमेयर यांची दुसऱ्या टर्मसाठी पुन्हा निवड झाली.

- जर्मनीचे अध्यक्ष, फ्रँक-वॉल्टर स्टेनमेयर यांची विशेष संसदीय असेंब्लीद्वारे पाच वर्षांच्या दुसऱ्या टर्मसाठी पुन्हा निवड झाली आहे. स्टीनमेयरची ही अंतिम मुदत आहे, जी त्यांनी 71% मतांनी जिंकली. विशेष असेंब्ली कनिष्ठ सभागृहाच्या संसदेचे सदस्य आणि जर्मनीच्या 16 राज्यांच्या प्रतिनिधींनी बनलेली होती. 12 फेब्रुवारी 2017 रोजी 74% मतांसह स्टीनमेयर प्रथम अध्यक्ष म्हणून निवडून आले.
- 2017 मध्ये प्रथम अध्यक्ष होण्यापूर्वी, 66 वर्षीय स्टीनमेयर यांनी चांसलर अँजेलो मर्केल यांचे परराष्ट्र मंत्री म्हणून दोन कार्यकाळ काम केले आणि त्यापूर्वी चांसलर गेर्हार्ड श्रोडर यांचे मुख्य कर्मचारी होते. जर्मनीच्या अध्यक्षांना थोडे कार्यकारी अधिकार आहेत परंतु त्यांना एक महत्त्वपूर्ण नैतिक अधिकार मानले जाते. 2017 मधील गोंधळलेल्या संसदीय निवडणुकीच्या निकालानंतर, स्टीनमेयरने नवीन मतांसाठी प्रयत्न करण्याऐवजी नवीन युती सरकार स्थापन करण्यात राजकारण्यांना मदत केली.

नागरी हवाई क्षेत्रात ड्रोनला परवानगी देणारा इस्रायल हा पहिला देश ठरला.

- नागरी हवाई क्षेत्रात ड्रोन उड्डाणांना परवानगी देणारा इस्रायल हा पहिला देश ठरला आहे. इस्रायली नागरी उड्डयन प्राधिकरणाद्वारे हर्मीस स्टारलाइनर मानवरहित प्रणालीला हे प्रमाणपत्र जारी करण्यात आले होते आणि इस्रायली संरक्षण इलेक्ट्रॉनिक्स कंपनी एल्विट सिस्टम्सने ते तयार आणि विकसित केले होते. UAV चा उपयोग कृषी, पर्यावरण, सार्वजनिक कल्याण, आर्थिक क्रियाकलाप आणि गुन्हेगारी विरुद्धच्या फायद्यासाठी केला जाईल. सुरक्षेच्या कारणास्तव, आंतरराष्ट्रीय विमान वाहतूक नियमांनी अप्रमाणित विमानांना नागरी हवाई क्षेत्रात उड्डाण करण्यास मनाई केली आहे.

कॅनडाचे पंतप्रधान जस्टिन ट्रूडो यांनी प्रथमच आपत्कालीन कायदा लागू केला.

- कॅनडाचे पंतप्रधान, जस्टिन ट्रूडो यांनी तथाकथित "स्वातंत्र्य काफिला" मधील सहभागींच्या हातून 18 दिवसांपासून ओटावाला वेठीस धरलेल्या नाकेबंदी आणि सार्वजनिक अव्यवस्था संपवण्यासाठी प्रांतांना पाठिंबा देण्यासाठी यापूर्वी कधीही न वापरलेल्या आणीबाणीच्या अधिकारांची मागणी केली आहे. कॅनडा

आणि युनायटेड स्टेट्समधील मुख्य आर्थिक कॉरिडॉर 13 फेब्रुवारी रोजी पुन्हा उघडण्यापूर्वी सहा दिवसांसाठी निदर्शनांनी बंद केले.

- बँका आणि वित्तीय संस्था न्यायालयाच्या आदेशाशिवाय, नाकेबंदीला पाठिंबा दिल्याचा संशय असलेल्यांची खाती तात्पुरती गोठवू शकतील. आंदोलनात वापरल्या जाणाऱ्या वाहनांचा विमाही निलंबित केला जाऊ शकतो.
- सर्व क्राउडफंडिंग प्लॅटफॉर्म आणि पेमेंट प्रदाते ते वापरतात त्यांनी कॅनडाच्या मनी लॉडरिंग विरोधी एजन्सी, FINTRAC कडे नोंदणी करणे आवश्यक आहे आणि संशयास्पद क्रियाकलापांची तत्काळ प्रभावीपणे तक्रार करणे आवश्यक आहे.

रशिया-युक्रेन सीमा संघर्षाबद्दल अद्ययावत माहिती

- **शिया-युक्रेन सीमा संघर्षाला**, दोन महिन्यांहून अधिक काळ झाला आहे, या समस्येचे निराकरण करण्याच्या राजनैतिक प्रयत्नांमुळे प्रगतीचे फारसे चिन्ह दिसत नाही. रशियाचे युक्रेनच्या सीमेवर 100,000 हून अधिक सैन्य आहे. नॉर्थ अटलांटिक ट्रीटी ऑर्गनायझेशन (NATO), सरचिटणीस जेन्स स्टोल्टेनबर्ग, दरम्यान, रशिया बेलारूससह युक्रेनच्या सीमेवर सैन्याची संख्या वाढवत आहे यावर चिंता व्यक्त होत आहे.

रशिया-युक्रेन सीमा संघर्षाची पार्श्वभूमी

- युक्रेनमधील सीमा संघर्षाची सुरुवात नोव्हेंबर 2013 मध्ये राजधानी कीवमध्ये युक्रेनचे अध्यक्ष व्हिक्टर यानुकोविच यांच्या युरोपियन युनियनसह मोठ्या आर्थिक एकात्मतेसाठी करार नाकारण्याच्या निर्णयाविरोधात निदर्शने करून झाली. राज्य सुरक्षा दलांच्या हिंसक कॅकडाऊनने अनावधानाने आणखी मोठ्या संख्येने आंदोलकांना आकर्षित केल्यानंतर आणि संघर्ष वाढविल्यानंतर, अध्यक्ष यानुकोविच फेब्रुवारी 2014 मध्ये देशातून पळून गेले. तेव्हापासून हा संघर्ष वाढतच आहे.

जागतिक आरोग्य संघटनेने क्रिट टोबॅको अँप लॉंच केले.

- वर्ल्ड हेल्थ ऑर्गनायझेशन (WHO) दक्षिण-पूर्व आशिया क्षेत्र (SEAR) ने 'क्रिट टोबॅको अँप' लॉंच केले आहे. हा ऍप्लिकेशन लोकांना तंबाखूचा वापर सोडून देण्यास मदत करतो, ज्यामध्ये धूररहित आणि इतर नवीन उत्पादनांचा समावेश आहे. WHO च्या वर्षभर चाललेल्या 'कमिट टू क्रिट' या मोहिमेदरम्यान WHO-SEAR च्या प्रादेशिक संचालक डॉ. पूनम खेत्रपाल सिंग यांनी हे अँप लॉन्च केले होते, हा WHO दक्षिण-पूर्व आशिया विभागाचा नवीनतम तंबाखू नियंत्रण उपक्रम आहे.
- तंबाखू हे प्रतिबंध करण्यायोग्य मृत्यूचे जगातील प्रमुख कारण आहे आणि दरवर्षी सुमारे 8 दशलक्ष लोकांचा मृत्यू होतो. हे WHO दक्षिण-पूर्व आशिया प्रदेशात 1.6 दशलक्ष लोक तंबाखू उत्पादनांच्या सर्वात मोठ्या उत्पादक आणि ग्राहकांपैकी एक आहे.

भारताचे UPI प्लॅटफॉर्म अवलंब करणारा नेपाळ हा पहिला देश बनेल

- भारताच्या UPI प्रणालीचा अवलंब करणारा नेपाळ हा पहिला देश असेल, जो शेजारील देशाच्या, नॅशनल पेमेंट्स कॉर्पोरेशन ऑफ इंडिया (NPCI) च्या डिजिटल अर्थव्यवस्थेत परिवर्तन करण्यात महत्वाची भूमिका बजावेल.

- NPCI इंटरनॅशनल पेमेंट्स लिमिटेड (NIPL), NPCI ची आंतरराष्ट्रीय शाखा, ने सेवा प्रदान करण्यासाठी गेटवे पेमेंट्स सर्व्हिस (GPS) आणि मनम इन्फोटेक यांच्याशी हातमिळवणी केली आहे.
- GPS नेपाळमधील अधिकृत पेमेंट सिस्टम ऑपरेटर आहे. मनम इन्फोटेक नेपाळमध्ये युनिफाइड पेमेंट्स इंटरफेस (UPI) तैनात करेल.
- हे सहकार्य नेपाळमधील मोठ्या डिजिटल सार्वजनिक भल्यासाठी सेवा देईल आणि शेजारच्या देशात इंटरऑपरेबल रिअल-टाइम पर्सन-टू-पर्सन (P2P) आणि व्यक्ती-टू-व्यापारी (P2M) व्यवहारांना चालना देईल.

फ्रान्सने नऊ वर्षांनंतर मालीमधून सैन्य मागे घेण्याची घोषणा केली.

- फ्रान्सचे अध्यक्ष, इमॅन्युएल मॅक्रॉन यांनी जाहीर केले की फ्रान्स आणि त्याचे युरोपियन भागीदार जिहादी बंडखोरीशी लढा देत नऊ वर्षांहून अधिक काळ मालीमधून लष्करी माघार सुरू करतील. फ्रान्सने 2013 मध्ये समाजवादी अध्यक्ष फ्रँकोइस ओलांद यांच्या नेतृत्वाखाली मालीमध्ये जिहादीविरुद्ध प्रथम सैन्य तैनात केले. देशातील सत्ताधारी जंटा सरकारसोबत फ्रान्सचे संबंध बिघडल्याने हा निर्णय घेण्यात आला आहे. या लष्करी कारवाईचे हृदय मालीहून नायजरला हलवण्यात येणार आहे.

यूकेच्या संशोधकांना 'सी ड्रॅगन'चे 180 दशलक्ष वर्ष जुने जीवाश्म सापडले.

- युनायटेड किंगडमच्या संशोधकांना 'समुद्री ड्रॅगन' म्हणून ओळखल्या जाणाऱ्या इचथियोसॉरचे 180 दशलक्ष वर्ष जुने जीवाश्म अवशेष सापडले आहेत. युनायटेड किंगडममध्ये सापडलेला जीवाश्म हा त्याच्या प्रकारचा सर्वात मोठा आणि सर्वात संपूर्ण सांगाडा असल्याने संशोधकांनी या प्रदेशातील सर्वात महत्त्वपूर्ण शोध दर्शविला.

हा सांगाडा कसा सापडला?

- लीसेस्टरशायर आणि रुटलँड वाइल्डलाइफ ट्रस्टचे जो डेव्हिस यांनी फेब्रुवारी 2021 मध्ये रुटलँड वॉटर रिझर्व्हियरमधील एका खाडीच्या बेटाच्या नियमित निचरादरम्यान याचा शोध लावला. पहिले इचथियोसॉर, ज्यांना सी ड्रॅगन म्हटले जाते कारण त्यांचे दात आणि डोळे खूप मोठे असतात, शोधण्यात आले.

इस्त्रायलने फायर 'सी-डोम' या नवीन नौदल हवाई संरक्षण प्रणालीची यशस्वी चाचणी घेतली.

- **इस्त्रायलने इस्त्रायली नौदलाच्या Sa'ar 6-क्लास कॉर्वेट्सवर वापरल्या जाणाऱ्या नवीन नौदल हवाई संरक्षण प्रणाली "C-Dome" ची यशस्वी चाचणी केली.** सी-डोम ही आयर्न डोमची नौदल आवृत्ती आहे, जी गाझा पट्टीतून कमी पल्ल्याच्या रॉकेट आणि क्षेपणास्त्रांना रोखण्यासाठी आणि नष्ट करण्यासाठी इस्त्रायलची सर्व-हवामान हवाई संरक्षण प्रणाली आहे.
- सी-डोम हा इस्त्रायलच्या बहुस्तरीय क्षेपणास्त्र संरक्षण प्रणालीचा भाग बनणार आहे - ज्यामध्ये लांब पल्ल्याच्या क्षेपणास्त्रांपासून ते कमी पल्ल्याच्या रॉकेटपर्यंत सर्व काही रोखण्यास सक्षम शस्त्रे समाविष्ट आहेत.

रशियाचे राष्ट्राध्यक्ष पुतिन यांनी युक्रेनचे तीन देशांमध्ये विभाजन केले.

- रशियन राष्ट्राध्यक्ष व्लादिमीर पुतिन यांनी पूर्व युक्रेन - डोनेस्तक आणि लुहान्स्कमधील फुटीरतावादी प्रदेशांचे स्वातंत्र्य मान्य केले आहे. पुतिन यांच्या घोषणेने मॉस्को-समर्थित बंडखोरांच्या विरोधात युक्रेनियन सैन्याने दीर्घकाळ चाललेल्या संघर्षासाठी उघडपणे सैन्य आणि शस्त्रे पाठवण्याचा मार्ग मोकळा केला. रशियन-समर्थित बंडखोर 2014 पासून युक्रेनियन सैन्याशी डोनेस्तक आणि लुहान्स्कमध्ये लढत आहेत, युद्धविराम करार असूनही नियमित हिंसाचार करत आहेत.

कॅनडाने जगातील पहिली वनस्पती-व्युत्पन्न COVID-19 लस मंजूर केली आहे.

- वनस्पती-आधारित COVID-19 लस वापरण्यास अधिकृत करणारा कॅनडा हा जगातील पहिला देश बनला आहे. Medicago Inc. (मिड्सुबिशी केमिकल आणि फिलिप मॉरिस यांच्या मालकीची बायोफार्मा कंपनी) ची दोन-डोस लस 18 ते 64 वयोगटातील प्रौढांना दिली जाऊ शकते, परंतु 65 आणि त्याहून अधिक वयाच्या लोकांना मिळालेल्या शॉट्सवर फारसा डेटा उपलब्ध नाही.
- लस अधिकृत करण्याचा निर्णय 24,000 प्रौढांवर केलेल्या अभ्यासावर आधारित होता ज्याने दर्शविले की लसीचा परिणामकारकता दर COVID-19 रोखण्यासाठी 71% आहे - जरी omicron प्रकार समोर येण्यापूर्वी चाचण्या घेण्यात आल्या. Covifenz हे या लसीला दिलेले नाव आहे. कॅनडाने 56 दशलक्ष अतिरिक्त डोस खरेदी करण्याच्या पर्यायासह या वनस्पती-आधारित लसीचे 20 दशलक्ष डोस खरेदी करण्याचे मान्य केले.

गिफ्ट सिटीमध्ये कार्यालय उघडण्यासाठी न्यू डेव्हलपमेंट बँक पहिली बहुपक्षीय एजन्सी

- न्यू डेव्हलपमेंट बँक (NDB) ही गुजरात इंटरनॅशनल फायनान्स टेक सिटी (गिफ्ट) मध्ये कार्यालय उघडणारी पहिली बहुपक्षीय एजन्सी बनेल. न्यू डेव्हलपमेंट बँक (NDB) ला यासाठी मंजुरी मिळाली आहे आणि मे 2022 मध्ये GIFT सिटीमध्ये कार्यालय उघडेल. भारतीय कार्यालय योग्य प्रकल्प ओळखण्यात मदत करेल आणि बँकेसाठी संभाव्य वित्तपुरवठ्याची पाइपलाइन तयार करण्याचा प्रयत्न करेल. NDB ने भारतातील महत्त्वपूर्ण पायाभूत सुविधा प्रकल्पांना समर्थन देण्यासाठी नव्याने सुरू केलेल्या नॅशनल बँक फॉर फायनान्सिंग इन्फ्रास्ट्रक्चर अँड डेव्हलपमेंट (NBFID) सोबत भागीदारी करण्याची अपेक्षा आहे.
- NDB ची स्थापना BRICS देशांनी (ब्राझील, रशिया, भारत, चीन आणि दक्षिण आफ्रिका) 2014 मध्ये BRICS तसेच इतर उदयोन्मुख बाजारपेठांमधील पायाभूत सुविधा आणि शाश्वत विकास प्रकल्पांसाठी संसाधने एकत्रित करण्याच्या उद्देशाने केली होती. ते 2015 मध्ये कार्यान्वित झाले. आणि मुख्यालय शांघाय, चीन येथे आहे. सर्व संस्थापक सदस्य बँकेचे समान मालक आहेत.

नियुक्ती बातम्या

लेफ्टनंट जनरल जीएव्ही रेड्डी यांची नवीन संरक्षण गुप्तचर संस्था प्रमुख म्हणून नियुक्ती करण्यात आली आहे.

- संरक्षण गुप्तचर संस्थेचे नवे प्रमुख म्हणून लेफ्टनंट जनरल जीएव्ही रेड्डी यांची नियुक्ती करण्यात आली आहे. जनरल रेड्डी हे लेफ्टनंट जनरल केजेएस धिल्लन यांच्यानंतर पदभार सांभाळतील. लेफ्टनंट जनरल केजेएस धिल्लन भारतीय सैन्यातील त्यांच्या 39 वर्षांच्या कारकिर्दीत विविध धोरणात्मक पदांवर सेवा केल्यानंतर निवृत्त झाले.
- संरक्षण गुप्तचर संस्थेचे महासंचालक हे संस्थेचे प्रमुख आहेत आणि ते संरक्षण मंत्री आणि संरक्षण कर्मचारी प्रमुख यांच्या गुप्तचर सल्लागारांपैकी एक आहेत. महासंचालक पद तीन सशस्त्र सेवांमध्ये रोटेशन आधारावर आयोजित केले जाते. DIA चे पहिले महासंचालक लेफ्टनंट जनरल कमल दावर हे भारतीय लष्कराच्या यांत्रिकी दलाचे माजी महासंचालक होते.

आरबीआयचे माजी गव्हर्नर उर्जित पटेल यांनी ब्रिटानियाच्या अतिरिक्त संचालकपदाचा राजीनामा दिला.

- रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडिया (RBI) चे माजी गव्हर्नर, उर्जित पटेल यांनी पुढील महिन्यात सुरू होणाऱ्या पूर्णवेळ कामाचा हवाला देत ब्रिटानिया इंडस्ट्रीज लिमिटेडच्या गैर-कार्यकारी आणि स्वतंत्र संचालक पदाचा राजीनामा दिला आहे. तो कंपनीच्या बोर्डाचा एक भाग होता. माजी राज्यपालांनी देखील पुष्टी केली की राजीनाम्यामागे त्यांच्या नवीन प्रकल्पाशिवाय दुसरे कोणतेही कारण नाही.
- बीजिंग स्थित एशियन इन्फ्रास्ट्रक्चर इन्व्हेस्टमेंट बँक (AIIB) मध्ये दक्षिण आशियातील गुंतवणूक ऑपरेशन्ससाठी पटेल यांची नुकतीच उपाध्यक्ष म्हणून नियुक्ती करण्यात आली. त्यांची नियुक्ती 1 फेब्रुवारीपासून लागू होणार आहे.

डॉ. मदन मोहन त्रिपाठी महासंचालक, NIELIT म्हणून रुजू झाले.

- डॉ. मदन मोहन त्रिपाठी नॅशनल इन्स्टिट्यूट ऑफ इलेक्ट्रॉनिक्स अँड इन्फॉर्मेशन टेक्नॉलॉजी (NIELIT) चे महासंचालक म्हणून रुजू झाले आहेत. NIELIT मध्ये सामील होण्यापूर्वी, डॉ. मदन मोहन त्रिपाठी दिल्ली तंत्रज्ञान विद्यापीठ (DTU), नवी दिल्ली येथे प्राध्यापक म्हणून कार्यरत होते. DTU मध्ये त्यांनी अंतर्गत गुणवत्ता हमी कक्ष (IQAC) संचालक आणि बौद्धिक संपदा अधिकार सेलचे समन्वयक म्हणूनही काम केले.

रवी मित्तल यांची भारतीय दिवाळखोरी आणि दिवाळखोरी मंडळाचे नवीन अध्यक्ष म्हणून नियुक्ती करण्यात आली आहे.

- कॉर्पोरेट व्यवहार मंत्रालयाने जारी केलेल्या अधिसूचनेनुसार, माजी सचिव, क्रीडा विभाग, रवी मित्तल यांची भारतीय दिवाळखोरी आणि दिवाळखोरी बोर्ड (IBBI) चे अध्यक्ष म्हणून नियुक्ती करण्यात आली आहे. ते बिहार केडरचे 1986 च्या बॅचचे आयएस अधिकारी आहेत. ते IBBI चे अध्यक्ष म्हणून पाच वर्षांच्या कालावधीसाठी किंवा वयाची 65 वर्षे पूर्ण होईपर्यंत, यापैकी जे लवकर असेल ते काम करतील.

ज्येष्ठ शास्त्रज्ञ जी.ए. श्रीनिवास मूर्ती यांची DRDL च्या संचालकपदी नियुक्ती

- ज्येष्ठ शास्त्रज्ञ जी.ए. श्रीनिवास मूर्ती यांची हैदराबादमधील संरक्षण संशोधन आणि विकास संस्था (DRDO) च्या संरक्षण संशोधन आणि विकास प्रयोगशाळेच्या (DRDL) संचालकपदी नियुक्ती करण्यात

आली आहे. ते 1987 मध्ये DRDL मध्ये सामील झाले आणि क्षेत्रणास्त्र संकुलाच्या विविध प्रकल्पांसाठी स्ट्रक्चरल डायनॅमिक्स, ग्राउंड रेझोनान्स टेस्टिंग, इलेक्ट्रिकल इंटिग्रेशन आणि चेकआउट या क्षेत्रात महत्त्वपूर्ण योगदान दिले.

- श्रीनिवास मूर्ती यांनी 1986 मध्ये आंध्र विद्यापीठातून इलेक्ट्रॉनिक्स आणि कम्युनिकेशन अभियांत्रिकीमध्ये बीई पूर्ण केले आणि हैदराबादमधील उस्मानिया विद्यापीठातून डिजिटल सिस्टममध्ये एमई केले.

जेएनयूचे कुलगुरू एम जगदेश कुमार यांची यूजीसीचे नवे अध्यक्ष म्हणून नियुक्ती करण्यात आली आहे.

- भारत सरकारने JNU (जवाहरलाल नेहरू विद्यापीठ) चे कुलगुरू एम जगदेश कुमार यांची विद्यापीठ अनुदान आयोग (UGC) चे नवीन अध्यक्ष म्हणून नियुक्ती केली आहे. त्यांची नियुक्ती पाच वर्षांच्या कालावधीसाठी किंवा वयाची 65 वर्षे पूर्ण होईपर्यंत, यापैकी जे लवकर असेल ते करण्यात आले आहे. प्रो डीपी सिंग यांनी वयाची 65 वर्षे पूर्ण केल्यावर राजीनामा दिल्यानंतर 07 डिसेंबर 2021 पासून UGC चे अध्यक्षपद रिक्त होते.
- तेलंगणातील नलगोंडा जिल्ह्यातील ममिडाला गावचे राहणारे, 60 वर्षीय कुमार यांनी आयआयटी-मद्रासमधून पदव्युत्तर पदवी आणि पीएचडी केली आहे. कॅनडातील ऑटारियो येथील वॉटरलू विद्यापीठातील इलेक्ट्रिकल आणि संगणक अभियांत्रिकी विभागात त्यांनी पोस्ट-डॉक्टरेट संशोधन देखील पूर्ण केले.

भारत सरकारने सोनाली सिंग यांची नियंत्रक जनरल ऑफ अकाउंट्स (CGA) चा अतिरिक्त कार्यभार सांभाळण्यासाठी नियुक्ती केली आहे.

- भारत सरकारने सोनाली सिंग यांची 01 फेब्रुवारी 2022 पासून वित्त मंत्रालयाच्या खर्च विभागांतर्गत नियंत्रक जनरल ऑफ अकाउंट्स (CGA) चा अतिरिक्त कार्यभार सांभाळण्यासाठी नियुक्ती केली आहे. दीपक दश यांच्या जागी तिची नियुक्ती करण्यात आली आहे, जे 31 जानेवारी 2022 रोजी सेवानिवृत्त झाले.
- सोनाली सिंग भारतीय नागरी लेखा सेवा (ICAS) च्या 1987 च्या बॅचच्या अधिकारी आहेत. त्या ऑक्टोबर 2019 पासून अतिरिक्त नियंत्रक महालेखा म्हणून काम करत आहेत. त्यापूर्वी त्यांनी केंद्रीय दक्षता आयोगात अतिरिक्त सचिव म्हणूनही काम केले होते.

इंडिगोचे सह-संस्थापक राहुल भाटिया यांना कंपनीचे पहिले एमडी म्हणून नियुक्त केले आहे.

- कमी किमतीची भारतीय विमान कंपनी, IndiGo ने तिचे सह-संस्थापक आणि प्रवर्तक राहुल भाटिया यांची कंपनीचे व्यवस्थापकीय संचालक (MD) म्हणून तात्काळ प्रभावाने नियुक्ती केली आहे. ते इंडिगोचे पहिलेच एमडी आहेत, कारण याआधी कंपनीचे व्यवस्थापकीय संचालक नव्हते. रोनोजॉय दत्ता हे इंडिगोचे सीईओ आहेत.
- संचालक मंडळाने, त्यांच्या बैठकीत, भागधारकांच्या मान्यतेच्या अधीन राहून, तात्काळ प्रभावाने व्यवस्थापकीय संचालक म्हणून भाटिया यांची नियुक्ती एकमताने मंजूर केली

जेएनयूच्या पहिल्या महिला कुलगुरू म्हणून संतश्री धुलीपुडी पंडित यांची निवड

- शिक्षण मंत्रालयाने (MoE) संतश्री धुलीपुडी पंडित यांची जवाहरलाल नेहरू विद्यापीठ (JNU) चे नवीन कुलगुरू म्हणून नियुक्ती केली आहे. जेएनयूच्या त्या पहिल्या महिला कुलगुरू आहेत. 59 वर्षीय पंडित यांची पाच वर्षांच्या कालावधीसाठी नियुक्ती करण्यात आली आहे. पंडित यांनी एम जगदेश कुमार यांची जागा घेतली, ज्यांची विद्यापीठ अनुदान आयोग (UGC) चे अध्यक्ष म्हणून नियुक्ती करण्यात आली आहे. या नियुक्तीपूर्वी पंडित हे महाराष्ट्रातील सावित्रीबाई फुले विद्यापीठाचे कुलगुरू म्हणून कार्यरत होते.

SR नरसिंहन यांनी CMD POSOCO 2022 म्हणून अतिरिक्त कार्यभार स्वीकारला.

- SR नरसिंहन, संचालक (सिस्टम ऑपरेशन) यांनी 1 फेब्रुवारी 2022 पासून नवी दिल्ली येथे पॉवर सिस्टम ऑपरेशन कॉर्पोरेशन लिमिटेड (POSOCO) चे अध्यक्ष आणि व्यवस्थापकीय संचालक (CMD) पदाचा अतिरिक्त कार्यभार स्वीकारला आहे. त्यांनी इलेक्ट्रिकल इंजिनीअरिंगमध्ये बॅचलर डिग्री आणि फायनान्समध्ये बिझनेस अॅडमिनिस्ट्रेशन (एमबीए) मध्ये पदव्युत्तर पदवी प्राप्त केली आहे. BHEL सह प्रारंभिक कार्यकाळानंतर त्यांना CEA, POWERGRID आणि POSOCO मध्ये पसरलेल्या पॉवर सिस्टम ऑपरेशनचा तीन दशकांहून अधिक अनुभव आहे.

अमिताभ बच्चन यांना MediBuddy चे ब्रँड अॅम्बेसेडर म्हणून नियुक्त केले आहे.

- MediBuddy, भारतातील सर्वात मोठ्या डिजिटल हेल्थकेअर प्लॅटफॉर्मपैकी एक, ने महान बॉलीवूड स्टार अमिताभ बच्चन यांना अधिकृत ब्रँड अॅम्बेसेडर म्हणून स्वाक्षरी केली आहे. कराराचा एक भाग म्हणून, बच्चन प्लॅटफॉर्मवर उपलब्ध असलेल्या विविध सेवांचे समर्थन करताना, एखाद्याच्या आरोग्याला प्राधान्य देण्याची गरज अधोरेखित करताना दिसतील.

दिशा पटानीची बाटा इंडियाची ब्रँड अॅम्बेसेडर म्हणून नियुक्ती करण्यात आली आहे.

- बाटा इंडिया लिमिटेडने बॉलीवूड अभिनेत्री दिशा पटानीची ब्रँड अॅम्बेसेडर म्हणून नियुक्ती केली आहे. ती ब्रँडचा प्रचार करेल आणि त्यांच्यामध्ये पादत्राणे फॅशन वाढवण्यासाठी युवकांचे कनेक्शन मजबूत करेल. यापूर्वी, Bata ने Bata अंतर्गत विविध लेबल्सचा प्रचार

करण्यासाठी क्रिती सॅनन, सुशांत सिंग राजपूत आणि क्रिकेटपटू स्मृती मानधना यांच्यासह सेलिब्रिटींशी संबंध जोडले आहेत.

- पुढच्या पिढीतील बॉलिवूडचा चेहरा म्हणून ओळखले जाणारे पटानी सध्या देशातील सर्वात लोकप्रिय अभिनेत्यांपैकी एक आहेत. तिच्या अपवादात्मक फॅशन सेन्स आणि फिटनेससाठी ओळखली जाणारी, तिला ट्रेंडसेटर म्हणून मोठ्या प्रमाणावर ओळखले जाते.

जागतिक बँकेचे माजी सल्लागार प्रदीप शाह यांची फायझर इंडियाच्या अध्यक्षपदी नियुक्ती

- आर. ए. शाह यांच्या राजीनाम्यानंतर **Pfizer India** ने **प्रदीप शाह यांची बोर्डाच्या अध्यक्षपदी नियुक्ती केली आहे.** ते माजी व्यवस्थापकीय संचालक आणि **क्रिसिलचे संस्थापक सदस्य आहेत.** क्रिसिलची स्थापना करण्यापूर्वी, त्यांनी 1977 मध्ये एचडीएफसीच्या स्थापनेत मदत केली. त्यांनी USAID, जागतिक बँक आणि आशियाई विकास बँकेचे सल्लागार म्हणूनही काम केले आहे.
- प्रदीप हे अनेक नामांकित कंपन्यांच्या संचालक मंडळावर आहेत. ते विविध प्रतिष्ठित समित्या/ आयोगांचे सदस्य देखील आहेत. ते सध्या इंडेशिया फंड अँड व्हायझर्सचे अध्यक्ष आहेत.

संजय मल्होत्रा यांची अर्थ मंत्रालयात डीएफएस सचिव म्हणून नियुक्ती करण्यात आली आहे.

- संजय मल्होत्रा यांची वित्त मंत्रालयातील वित्तीय सेवा विभागाच्या सचिवपदी नियुक्ती करण्यात आली आहे. ते राजस्थान केडरचे 1990 च्या बॅचचे आयएस अधिकारी आहेत. याआधी संजय मल्होत्रा, REC Ltd चे अध्यक्ष आणि व्यवस्थापकीय संचालक होते. त्यांनी **देबाशीष पांडा** यांच्यानंतर डीएफएस सचिव म्हणून 31 जानेवारी 2022 रोजी कार्यकाळ पूर्ण केला.
- मल्होत्रा यांना उर्जा क्षेत्राचा संपूर्ण अनुभव आहे. 2025-26 पर्यंत लागू होणाऱ्या सुधारणा-आधारित परिणाम-संबंधित वीज वितरण क्षेत्र योजनेचे उद्दिष्ट भारताचा AT&C तोटा 12-15% पर्यंत कमी करणे आणि विजेची किंमत आणि ती ज्या दराने पुरवठा केला जातो त्यामधील तूट हळूहळू कमी करणे हे आहे.

Staff Selection Commission 2022: वरिष्ठ नोकरशहा एस. किशोर यांची SSC चे नवीन अध्यक्ष म्हणून नियुक्ती

- वरिष्ठ नोकरशहा एस. किशोर यांची स्टाफ सिलेक्शन कमिशन (SSC) चे अध्यक्ष म्हणून नियुक्ती करण्यात आली आहे. कार्मिक आणि प्रशिक्षण विभागाने (डीओपीटी) जारी केलेल्या आदेशानुसार, मंत्रिमंडळाच्या नियुक्ती समितीने किशोर यांना भारत सरकारच्या सचिव पदावर तात्पुरते श्रेणीसुधारित करून पदावर नियुक्ती करण्यास मान्यता दिली आहे. पदभरतीचे नियम स्थगित. सध्या ते वाणिज्य आणि उद्योग मंत्रालयाच्या वाणिज्य विभागाचे विशेष सचिव म्हणून काम पाहत आहेत.

मुनीश्वरनाथ भंडारी मद्रास उच्च न्यायालयाचे नवे मुख्य न्यायाधीश

- कायदा मंत्रालयाने दिलेल्या माहितीनुसार, न्यायमूर्ती **मुनीश्वर नाथ भंडारी** यांची मद्रास उच्च न्यायालयाच्या मुख्य न्यायाधीशपदी नियुक्ती करण्यात आली आहे. गेल्या वर्षी नोव्हेंबरमध्ये न्यायमूर्ती

संजीव बॅनर्जी यांची मेघालय उच्च न्यायालयात बदली झाल्यानंतर न्यायमूर्ती भंडारी यांनी मद्रास उच्च न्यायालयाचे हंगामी मुख्य न्यायाधीश म्हणून पदभार स्वीकारला होता. कायदा मंत्रालयाने **आंध्र प्रदेश, ओरिसा आणि मध्य प्रदेश उच्च न्यायालयांचे न्यायाधीश म्हणून एकूण 13 वकील आणि तीन न्यायिक अधिकाऱ्यांची नियुक्ती देखील अधिसूचित केली आहे.**

एन चंद्रशेखरन यांची टाटा सन्सच्या अध्यक्षपदी पुनर्नियुक्ती

- टाटा सन्स प्रायव्हेट लिमिटेडच्या संचालक मंडळाने एन चंद्रशेखरन यांची दुसऱ्या पाच वर्षांच्या मुदतीसाठी कंपनीचे कार्यकारी अध्यक्ष म्हणून पुनर्नियुक्ती करण्यास मान्यता दिली आहे. चंद्रशेखरन यांचा अध्यक्ष म्हणून सध्याचा कार्यकाळ फेब्रुवारी 2022 च्या अखेरीस संपणार होता. ते 2016 मध्ये टाटा सन्सच्या बोर्डात सामील झाले आणि २०१७ मध्ये त्यांनी अध्यक्षपदाची जबाबदारी स्वीकारली.

चार धाम प्रकल्पावरील सर्वोच्च न्यायालयाच्या समितीचे अध्यक्ष रवी चोप्रा यांचा राजीनामा

- ज्येष्ठ पर्यावरणवादी **रवी चोप्रा** यांनी **चार धाम प्रकल्पावरील सर्वोच्च न्यायालयाच्या उच्चाधिकार समितीच्या (एचपीसी)** अध्यक्षपदाचा राजीनामा दिला आहे. एचपीसी या नाजूक (हिमालयीन) पर्यावरणाचे रक्षण करू शकते या त्यांच्या विश्वासाला तडा गेला आहे. सुप्रीम कोर्टाने 14 डिसेंबर रोजी "सुरक्षेच्या कारणास्तव" या प्रकल्पासाठी रस्त्यांच्या दुपदरी रुंदीकरणाला परवानगी दिली.
- 27 जानेवारी रोजी सर्वोच्च न्यायालयाच्या सरचिटणीसांना दिलेल्या राजीनामा पत्रात चोप्रा यांनी सर्वोच्च न्यायालयाच्या डिसेंबर 2021 च्या आदेशाचा संदर्भ दिला ज्यामध्ये HPC ने शिफारस केलेल्या आणि SC ने स्वीकारल्याऐवजी संरक्षण गरजा पूर्ण करण्यासाठी विस्तृत रस्ते संरचना स्वीकारल्या.

देबाशिस मित्रा यांनी ICAI चे अध्यक्षपद स्वीकारले.

- देबाशिस मित्रा** यांची सन 2022-23 साठी **द इन्स्टिट्यूट ऑफ चार्टर्ड अकाउंटंट ऑफ इंडिया (ICAI)** चे अध्यक्ष म्हणून निवड झाली आहे. ICAI कौन्सिलमध्ये तिसऱ्यांदा काम करत असलेले मित्रा हे 34 वर्षांहून अधिक काळ लेखा व्यवसायात आहेत. चार्टर्ड अकाउंटंट असण्यासोबतच ते कॉस्ट अकाउंटंट आणि कंपनी सेक्रेटरी देखील आहेत. त्याच्याकडे वाणिज्य विषयात पदव्युत्तर पदवी आहे आणि तो कायदा पदवीधर तसेच एक पात्र माहिती प्रणाली ऑडिटर देखील आहे.
- अनिकेत सुनील तलाटी यांची ₹.४० लाखांहून अधिक सदस्य आणि ७ लाखांहून अधिक विद्यार्थी असलेल्या संस्थेच्या उपाध्यक्षपदी निवड झाली आहे.

कृषी नेटवर्क अँपने पंकज त्रिपाठी यांना ब्रँड अँम्बेसेडर म्हणून नियुक्त केले आहे.

- अँप्रीटेक अँप **कृषी नेटवर्क** चालवणाऱ्या कल्टिनो अँग्रीटेक प्रायव्हेट लिमिटेडने आपल्या अँपपर्यंत शेतकऱ्यांपर्यंत पोहोचण्याच्या उद्देशाने चित्रपट अभिनेता **पंकज त्रिपाठी** यांना ब्रँड अँम्बेसेडर म्हणून नियुक्त केले आहे. हे अँप सध्या हिंदी, मराठी,

पंजाबी आणि इंग्रजीमध्ये उपलब्ध आहे आणि लवकरच इतर भाषांमध्येही लॉन्च करण्याची योजना आहे.

जी अशोक कुमार यांना भारताचे पहिले राष्ट्रीय सागरी सुरक्षा समन्वयक म्हणून नियुक्त केले आहे.

- निवृत्त व्हाइस अँडमिरल, जी अशोक कुमार यांची सरकारने भारताचे पहिले राष्ट्रीय सागरी सुरक्षा समन्वयक म्हणून नियुक्ती केली आहे. भारत सरकारने सुरक्षेवर विश्वासार्हता सुनिश्चित करण्यासाठी आणि देशाची सागरी सुरक्षा मजबूत करण्याच्या उद्देशाने निर्णायक पाऊल उचलले आहे. माजी नौदलाचे उपप्रमुख जी अशोक कुमार यांची नियुक्ती 14 वर्षांपूर्वी 26/11 च्या मुंबई दहशतवादी हल्ल्यानंतर सागरी सुरक्षा बळकट करण्याच्या भारताच्या सातत्यपूर्ण प्रयत्नांचा एक भाग होते.
- NMSC (राष्ट्रीय सागरी सुरक्षा समन्वयक) NSA अजित डोवाल यांच्या अध्यक्षतेखालील राष्ट्रीय सुरक्षा परिषद सचिवालयाशी समन्वय साधून काम करेल.

शाहरुख खानला गेमिंग ऑप A23 चा ब्रँड अँम्बेसेडर म्हणून नियुक्त केले आहे.

- हेड डिजिटल वर्क्सच्या मालकीच्या A23, गेमिंग ऍप्लिकेशनने बॉलीवूड अभिनेता शाहरुख खान ब्रँड अँम्बेसेडर बनला. शाहरुख खान A23 च्या 'चलो साथ खेले' मोहिमेत सहभागी होणार आहे, तसेच अशा प्रकारच्या पहिल्या जबाबदार गेमिंग मोहिमेसह, जे A23 चे सर्व मल्टी-गेमिंग प्लॅटफॉर्म जसे की कॅरम, फॅन्टसी स्पोर्ट्स, पूल आणि रग्बी यांचे प्रदर्शन करते.

इल्कर आयसी यांची एअर इंडियाचे MD आणि CEO म्हणून नियुक्ती

- Ilker Ayci यांची एअर इंडियाचे नवीन CEO आणि MD म्हणून नियुक्ती करण्यात आली आहे. ते 1 एप्रिल 2022 रोजी किंवा त्यापूर्वी त्यांची जबाबदारी स्वीकारतील. इल्कर आयसी हे तुर्की एअरलाइन्सचे माजी अध्यक्ष आहेत. इल्कर हे विमान वाहतूक उद्योगाचे नेते आहेत ज्यांनी तुर्की एअरलाइन्सला त्यांच्या कार्यकाळात सध्याच्या यशापर्यंत नेले.

इल्कर आयसी बदल:

- आयसीचा जन्म 1971 मध्ये इस्तंबूल येथे झाला. बिल्केट विद्यापीठातील राज्यशास्त्र आणि सार्वजनिक प्रशासन विभागातून पदवी घेतल्यानंतर, त्यांनी यूकेमधील लीड्स विद्यापीठातील राज्यशास्त्र विभागामध्ये संशोधक म्हणून काम केले.
- 1994 मध्ये त्यांच्या कारकिर्दीची सुरुवात करून, त्यांना अनुक्रमे कुर्तसन इलाक्लार एएस, इस्तंबूल मेट्रोपॉलिटन म्युनिसिपालिटी, युनिव्हर्सल डिस टिकरेट एएस मध्ये अनेक पदे नियुक्त करण्यात आली आणि त्यानंतर त्यांनी 2005-2006 दरम्यान बासाक सिगोर्ट एएस मध्ये सरव्यवस्थापक म्हणून काम केले.

गीता मित्तल यांची ITFI चालवण्यासाठी प्रशासकीय समितीच्या अध्यक्षपदी नियुक्ती करण्यात आली आहे.

- दिल्ली उच्च न्यायालयाने जम्मू आणि काश्मीर उच्च न्यायालयाच्या माजी मुख्य न्यायाधीश गीता मित्तल यांची भारतीय टेबल टेनिस फेडरेशन (ITFI) चालवणाऱ्या प्रशासक समितीच्या अध्यक्षपदी

नियुक्ती केली आहे. न्यायालयाने आदेश दिला की ITFI च्या वतीने कोणत्याही खेळाडू किंवा आंतरराष्ट्रीय क्रीडा संस्थांसोबतचे सर्व संप्रेषण आता केवळ प्रशासकांच्या समितीमार्फतच होतील आणि विद्यमान पदाधिकाऱ्यांना यापुढे कोणतेही कार्य पूर्ण करण्याचा अधिकार राहणार नाही.

आयएस अधिकारी विनीत जोशी यांची सीबीएसईच्या अध्यक्षपदी निवड

- IAS विनीत जोशी यांची केंद्रीय माध्यमिक शिक्षण मंडळाचे (CBSE) नवे अध्यक्ष म्हणून नियुक्ती करण्यात आली आहे. त्यांनी IAS मनोज आहुजा यांची जागा घेतली, ज्यांची कृषी आणि शेतकरी कल्याण विभागात विशेष कर्तव्य अधिकारी (OSD) म्हणून नियुक्ती करण्यात आली आहे. मणिपूर केडरचे 1992 च्या बॅचचे IAS अधिकारी श्री जोशी हे शिक्षण मंत्रालयाच्या अंतर्गत उच्च शिक्षण विभागाचे अतिरिक्त सचिव आहेत. ते नॅशनल टेस्टिंग एजन्सी (NTA) चे महासंचालक देखील आहेत. 2010 मध्ये त्यांना CBSE चे अरमन म्हणूनही जबाबदारी मिळाली.

बिहारने खादीचे ब्रँड अँम्बेसेडर म्हणून मनोज तिवारीची निवड केली.

- भोजपुरी गायक आणि भाजप खासदार मनोज तिवारी हे बिहारच्या खादी आणि इतर हस्तकलेचे ब्रँड अँम्बेसेडर असतील. ते खादी आणि बिहारच्या इतर हस्तकलेचे "ब्रँड अँम्बेसेडर" असतील, अशी घोषणा राज्यमंत्री सय्यद शाहनवाझ हुसेन यांनी केली. भारताच्या स्वातंत्र्य चळवळीदरम्यान महात्मा गांधींनी लोकप्रिय केलेल्या खादी फॅब्रिकच्या वापराला मनोज तिवारी प्रोत्साहन देतील. तिवारी, ज्याने "गॅंग्स ऑफ वासेपूर" चार्टबस्टर "जिया हो बिहार के लाला" यासह असंख्य पाय-टॉपिंग नंबरना आपला आवाज दिला आहे.

इन्स्टिट्यूट ऑफ इकॉनॉमिक ग्रोथने (आर्थिक विकास संस्था) चेतन घाटे यांची वृत्तसंचालक (News Director) म्हणून नियुक्ती केली

- ते 2016-2020 दरम्यान भारतीय रिझर्व्ह बँकेच्या पहिल्या चलनविषयक धोरण समितीचे सदस्य होते, 45 वर्षांखालील देशातील सर्वोत्कृष्ट संशोधन अर्थशास्त्रज्ञासाठी 2014 च्या महालनोबिस मेमोरियल सुवर्णपदक विजेते आहेत.
- आर्थिक विकास संस्था मॅक्रो इकॉनॉमिक्स, श्रम, आंतरराष्ट्रीय व्यापार, सार्वजनिक आरोग्य, पर्यावरण, कृषी, लोकसंख्याशास्त्र, समाजशास्त्र आणि औद्योगिक संघटना यासारख्या विविध क्षेत्रांमध्ये आर्थिक आणि सामाजिक विकासावर प्रगत संशोधन करते.

टेबल टेनिसपटू मनिका बत्रा आदिदास ब्रँड अँम्बेसेडर झाली आहे.

- टेबल टेनिसपटू मनिका बत्रा हिची Adidas ची ब्रँड अँम्बेसेडर म्हणून निवड करण्यात आली. भागीदारी महिलांना त्यांची स्वप्ने साकार करण्यासाठी सक्षम बनवणे, महिलांना अडथळे दूर करण्यासाठी उत्साही बनवणे आणि खेळांमध्ये सहभाग वाढवणे यावर लक्ष केंद्रित करते

रजनीश सेठ यांची महाराष्ट्र राज्याच्या पोलीस महासंचालकपदी नियुक्ती

- रजनीश सेठ यांची महाराष्ट्र राज्याच्या पोलीस महासंचालकपदी नियुक्ती करण्यात आली आहे. संजय पांडे यांच्याकडे या पदाचा अतिरिक्त कार्यभार होता. रजनीश सेठ 1988 च्या बॅचचे आयपीएस अधिकारी आहेत. आज्ञाद मैदान दंगलीच्या वेळी रजनीश सेठ हे मुंबईचे कायदा आणि सुव्यवस्था विभागाचे सहपोलिस आयुक्त होते. रजनीश सेठ हे फोर्स वन महाराष्ट्राचे प्रमुख राहिलेले आहेत. गृह विभागाचे प्रधान सचिव म्हणूनही सेठ यांनी जबाबदारी संधाळलेली आहे

IOC ऍथलीट्स कमिशनच्या अध्यक्षपदी एम्मा टेहो यांची पुन्हा निवड झाली.

- आंतरराष्ट्रीय ऑलिम्पिक समिती (IOC) ऍथलीट्स कमिशनने फिनलंडची आइस हॉकीपटू एम्मा टेहो यांची अध्यक्षपदी आणि कोरिया प्रजासत्ताकची टेबल टेनिसपटू सेयुंग मिन यू यांची प्रथम उपाध्यक्ष म्हणून पुन्हा निवड केली. आयोगाने न्यूझीलंडच्या सायकलपटू साराह वॉकरची आयोगाची द्वितीय कुलगुरू म्हणून निवड केली.

ताकुया त्सुमुरा यांची Honda Cars India चे नवीन अध्यक्ष आणि CEO म्हणून नियुक्ती

- जपानी ऑटो प्रमुख Honda Motor Co. Ltd. ने Takuya Tsumura यांची Honda Cars India Ltd (HCIL) चे नवीन अध्यक्ष आणि CEO म्हणून 1 एप्रिल 2022 पासून नियुक्तीची घोषणा केली आहे. ही नियुक्ती दरवर्षी जाहीर केलेल्या व्यवस्थापन बदलांचा एक भाग म्हणून केली जाते.
- त्सुमुरा हे गाकू नकानिशी यांच्याकडून पदभार स्वीकारतील, जे भारतातून आशिया आणि ओशनिया प्रदेशातील प्रादेशिक मुख्यालयात - एशियन होंडा या प्रदेशासाठी ऑटोमोबाईल व्यवसायाचे महाव्यवस्थापक म्हणून काम करतात. त्सुमुरा 30 वर्षांहून अधिक काळ होंडा मोटरशी संबंधित आहे. त्यांनी थायलंड, ऑस्ट्रेलिया, चीन, जपान, तुर्की, युरोप आणि आशिया आणि ओशनिया प्रदेशांसह अनेक आंतरराष्ट्रीय बाजारपेठांमध्ये काम केले आहे. त्सुमुरा 1997 ते 2000 पर्यंत भारतासह दक्षिण आशियाई देशांचे प्रभारी होते.

तनिष्का कोटिया आणि तिची बहीण रिद्धिका कोटिया यांना हरियाणाच्या गुरुग्राम जिल्ह्यासाठी 'बेटी बचाओ बेटी पढाओ' योजनेच्या ब्रँड अॅम्बेसेडर म्हणून नियुक्त करण्यात आले आहे.

- आंतरराष्ट्रीय बुद्धिबळपटू महिला FIDE मास्टर्स, तनिष्का कोटिया आणि तिची बहीण रिद्धिका कोटिया यांना हरियाणाच्या गुरुग्राम जिल्ह्यासाठी 'बेटी बचाओ बेटी पढाओ' योजनेच्या ब्रँड अॅम्बेसेडर म्हणून नियुक्त करण्यात आले आहे. तनिष्का कोटियाने 2008 मध्ये सर्वात तरुण बुद्धिबळपटू म्हणून लिम्का बुक ऑफ रेकॉर्ड जिंकला. त्या हरियाणा राज्यातील आहेत.
- तनिष्का कोटिया 16 वर्षांखालील गटात, जागतिक बुद्धिबळ महासंघाने 2019 मध्ये जाहीर केलेल्या क्रमवारीत देशात द्वितीय क्रमांकावर आहे. तिने 2013 मध्ये ASEAN बुद्धिबळ स्पर्धेत सुवर्णपदक आणि 2014 मध्ये स्कॉटलंडमधील राष्ट्रकुल बुद्धिबळ स्पर्धेत रौप्यपदक जिंकले. रिद्धिका कोटियाने जागतिक ज्युनियर

बुद्धिबळ चॅम्पियनशिप 2020 सह अनेक प्रतिष्ठित आंतरराष्ट्रीय स्पर्धांमध्ये भारताचे प्रतिनिधित्व केले.

केंद्राने संजय मल्होत्रा यांना आरबीआयच्या केंद्रीय मंडळाचे संचालक म्हणून नामनिर्देशित केले.

- केंद्र सरकारने वित्त मंत्रालयाच्या वित्तीय सेवा (DFS) विभागाचे सचिव संजय मल्होत्रा यांची केंद्रीय रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडिया (RBI) बोर्डावर संचालक म्हणून नियुक्ती केली आहे. राजस्थान केडरचे 1990 बॅचचे IAS अधिकारी मल्होत्रा यांचे नामनिर्देशन 16 फेब्रुवारी 2022 पासून आणि पुढील आदेशापर्यंत लागू आहे.
- DFS सचिव म्हणून त्यांची नियुक्ती होण्यापूर्वी, मल्होत्रा हे REC Ltd चे अध्यक्ष आणि व्यवस्थापकीय संचालक होते. त्यांनी देबाशीष पांडा यांच्यानंतर 31 जानेवारी 2022 रोजी त्यांचा कार्यकाळ पूर्ण केला.

संजीव सन्याल यांची पंतप्रधानांच्या आर्थिक सल्लागार समितीचे पूर्णवेळ सदस्य म्हणून नियुक्ती करण्यात आली आहे.

- अर्थ मंत्रालयाचे प्रमुख आर्थिक सल्लागार, संजीव सन्याल यांना पंतप्रधानांच्या आर्थिक सल्लागार परिषदेचे पूर्णवेळ सदस्य (EAC-PM) म्हणून समाविष्ट करण्यात आले आहे, असे पॅनेलचे अध्यक्ष बिबेक देबराय यांनी जाहीर केले. ही नियुक्ती दोन वर्षांच्या कार्यकाळासाठी आहे. त्यांनी अर्थ मंत्रालयाला महामारीच्या काळात आर्थिक धोरणे आखण्याचा सल्ला दिला होता. आर्थिक बाबींवर पंतप्रधानांना सल्ला देण्यासाठी केंद्र सरकारने स्थापन केलेली EAC-PM ही स्वतंत्र संस्था आहे.

पीईए संजीव सन्याल बदल:

- दिग्गज अर्थशास्त्रज्ञ 1990 च्या दशकापासून वित्तीय बाजारांसोबत काम करत आहेत आणि EAC-PM मध्ये त्यांचा समावेश झाल्यामुळे सर्वोच्च आर्थिक सल्लागार संस्थेला मदत होण्याची शक्यता आहे.
- 2007 मध्ये, शहरी समस्यांवरील कामासाठी सन्याल यांना आयझेनहॉवर फेलोशिप देण्यात आली होती आणि सिंगापूर सरकारने वर्ल्ड सिटीज समिट 2014 मध्ये त्यांचा सन्मानही केला होता.
- सन्याल यांची फेब्रुवारी २०१७ मध्ये वित्त मंत्रालयाचे प्रमुख आर्थिक सल्लागार म्हणून नियुक्ती करण्यात आली होती आणि त्यापूर्वी ते ऊर्जा बँकेचे व्यवस्थापकीय संचालक होते.

HUL ने नितीन परांजपे यांना बिगर कार्यकारी अध्यक्ष म्हणून नियुक्त केले.

- हिंदुस्तान युनिलिव्हर लिमिटेड (HUL) ने मंडळाचे अध्यक्ष आणि कंपनीचे CEO आणि व्यवस्थापकीय संचालक हे पद वेगळे करण्याची घोषणा केली आहे. नितीन परांजपे यांची 31 मार्च 2022 पासून कंपनीचे गैर-कार्यकारी अध्यक्ष म्हणून नियुक्ती करण्यात आली आहे. ते सध्या HUL ची मूळ कंपनी युनिलिव्हरचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी म्हणून कार्यरत आहेत. संजीव मेहता हे कंपनीचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी आणि व्यवस्थापकीय संचालक (CEO आणि MD) म्हणून कायम राहतील.

राकेश शर्मा यांची पुन्हा IDBI बँकेचे MD आणि CEO म्हणून नियुक्ती

- इंडस्ट्रियल डेव्हलपमेंट बँक ऑफ इंडिया (IDBI बँक) ने स्टॉक एक्स्चेंजला कळवले आहे की त्यांच्या बोर्डने राकेश शर्मा यांची बँकेचे व्यवस्थापकीय संचालक आणि मुख्य कार्यकारी अधिकारी म्हणून 19 मार्च 2022 पासून तीन वर्षांच्या कालावधीसाठी पुनर्नियुक्ती करण्यास मान्यता दिली आहे. शर्मा यांची पुनर्नियुक्ती बँकेच्या MD आणि CEO यांना बँकिंग नियामक, रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडिया (RBI) ची मंजूरी मिळाली आहे.

डिश टीव्हीने ऋषभ पंतला ब्रॅंड अॅम्बेसेडर म्हणून नियुक्त केले आहे.

- डिश टीव्ही इंडियाने भारतीय क्रिकेटपटू ऋषभ पंतची ब्रॅंड अॅम्बेसेडर म्हणून नियुक्ती केली आहे. पंत पुढील दोन वर्षांसाठी ब्रॅंडच्या 360-डिग्री कम्युनिकेशनमध्ये वैशिष्ट्यीकृत असेल. D2H ब्रॅंडमधील ही गुंतवणूक आणखी मजबूत करणार आहे. ब्रॅंड अॅम्बेसेडर म्हणून D2H ब्रॅंड आणि ऋषभ पंत यांच्यातील घनिष्ट आत्मीयतेमुळे D2H ची TG सह सखोल प्रतिबद्धता सक्षम होईल.

डिजिटल इंडियाचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी अभिषेक सिंग यांनी नॅशनल ई-गव्हर्नन्स विभाग प्रमुख म्हणून नियुक्ती केली.

- 1995-बॅचचे IAS अधिकारी आणि डिजिटल इंडिया कॉर्पोरेशनचे CEO, अभिषेक सिंग नवीन राष्ट्रीय ई-गव्हर्नन्स विभाग प्रमुख म्हणून. नागालँड केडरचे 1995 बॅचचे आयएएस अधिकारी अतिरिक्त सचिव पदावर आणि वेतनावर काम करतील. डिजिटल इंडिया कंपनीचे व्यवस्थापकीय संचालक आणि मुख्य सरकारी अधिकारी यांच्या मांडणीचा अतिरिक्त खर्च अधिकारी पुढे नेतील. नागालँड केडरचे 1995-बॅचचे आयएएस अधिकारी हे अतिरिक्त सचिव पद आणि वेतनात स्थान राखतील.

सेबीच्या पहिल्या महिला प्रमुख म्हणून माधवी पुरी बुच यांची नियुक्ती

- माजी ICICI बँकर, माधवी पुरी बुच यांची अजय त्यागी यांच्या जागी नवीन सिक्युरिटीज अँड एक्सचेंज बोर्ड ऑफ इंडिया (SEBI) चे अध्यक्ष म्हणून नियुक्ती करण्यात आली आहे. त्या सेबीच्या पहिल्या महिला प्रमुख आहेत आणि नियामक संस्थेच्या प्रमुख असलेल्या पहिल्या नॉन-आयएएस देखील आहेत. तिला वित्तीय बाजारपेठेतील तीन दशकांहून अधिक अनुभव आहे आणि 5 एप्रिल 2017 ते 4 ऑक्टोबर 2021 या कालावधीत त्या सेबीच्या पूर्णवेळ सदस्य (WTM) होत्या. SEBI मधील तिच्या कार्यकाळात तिने पाळत ठेवणे, सामूहिक गुंतवणूक योजना आणि यासारखे पोर्टफोलिओ हाताळले.

एप्रिल 2022 मध्ये जनरल मनोज मुकुंद नरवणे भारतीय लष्कराच्या 27 व्या प्रमुख पदावरून निवृत्त होणार आहेत.

- एप्रिल 2022 मध्ये जनरल मनोज मुकुंद नरवणे भारतीय लष्कराच्या 27 व्या प्रमुख पदावरून निवृत्त होणार आहेत. जनरल एम.एम. नरवणे आपल्या मागे एक भक्कम वारसा सोडणार आहेत हे कालांतराने स्पष्ट होईल. आगामी काळात लष्कराच्या दृष्टीकोनाचे

स्वरूप बदलणारे अनेक महत्वाचे धोरणात्मक निर्णय आणि डावपेच यासाठी थेट जबाबदार असतानाही त्यांनी कोणताही दिवाळा किंवा प्रसिद्धी न करता लष्करप्रमुख म्हणून काम केले.

अर्थव्यवस्था बातम्या

टाटा समूहाने एअर इंडियाच्या जुन्या कर्जासाठी वित्तपुरवठा करण्यासाठी SBI, BoB आणि HDFC बँकेची निवड केली.

- टाटा समूहाने स्टेट बँक ऑफ इंडिया, बँक ऑफ बडोदा आणि एचडीएफसी बँक एअर इंडियासाठी पसंतीचे बँकर म्हणून निवडले आहे. अलीकडेच टाटा समूहाने एअर इंडिया सरकारकडून ताब्यात घेतली आहे. 18.6% मार्केट शेअरसह एअर इंडिया ही भारताबाहेरील सर्वात मोठी आंतरराष्ट्रीय वाहक कंपनी आहे. टाटा सन्सने एसबीआयकडून 10,000 कोटी रुपयांचे कर्ज आणि BoB कडून 5,000 कोटी रुपयांचे कर्ज घेतले आहे.
- टाटा सन्स-प्रवर्तित टॅलेसने एअर इंडियाचे अधिग्रहण केले आहे, 18,000 कोटी रुपयांची ऑफर दिली आहे ज्यात वाहकाच्या विद्यमान कर्जासाठी 15,300 कोटी रुपये आणि सरकारला 2,700 कोटी रुपये रोख दिले जातील.

पेटीएम मनीने "पॉप्स" नावाचा "भारतातील पहिला" बुद्धिमान मेसेंजर लॉंच केला.

- Paytm Money ने "Pops" नावाचा "भारतातील पहिला" बुद्धिमान मेसेंजर सादर केला आहे. कंपनीने 'पॉप्स' लॉंच केले आहे, ज्याद्वारे वापरकर्ते त्यांच्या स्टॉकशी संबंधित विशिष्ट माहिती, त्यांच्या पोर्टफोलिओचे विश्लेषण, बाजारातील बातम्या आणि महत्वाच्या बाजारातील हालचाली या सर्व गोष्टी एकाच ठिकाणी वापरण्यास सोप्या स्वरूपात प्राप्त करू शकतात. प्लॅटफॉर्म अत्याधुनिक स्टॉक शिफारसी, बातम्या अंतर्दृष्टी आणि इतर सेवा ऑफर करण्यासाठी बाजारपेठ म्हणून देखील काम करेल.

SBI ने इंडिया INX वर \$300 दशलक्ष फॉर्मोसा बॉन्डचा पहिला इश्यू सूचीबद्ध केला.

- स्टेट बँक ऑफ इंडिया (SBI) ने \$300 दशलक्ष फॉर्मोसा बॉन्ड जारी केले आहेत आणि जारी करणे भारत INX GIFT IFSC वर सूचीबद्ध केले आहे. फॉर्मोसा बॉन्डद्वारे पैसे उभारणारी कर्जदाता ही

पहिली भारतीय संस्था आहे, जो तैवानमध्ये जारी केलेला बॉन्ड आहे. SBI ही पहिली जारीकर्ता होती ज्यांचे ग्रीन बॉण्ड्स नोव्हेंबर 2021 मध्ये दोन्ही एक्सचेंजने केलेल्या MOU द्वारे लक्झेम्बर्ग स्टॉक एक्सचेंजमध्ये दुहेरी सूचीबद्ध केले गेले होते.

भारतीय मर्कटाइल कोऑपरेटिव्ह बँक लिमिटेडवर RBI ने निर्बंध लादले आहेत.

- भारतीय रिझर्व्ह बँकेने इंडियन मर्कटाइल कोऑपरेटिव्ह बँक लिमिटेड, लखनौ वर अनेक निर्बंध लादले आहेत, ज्यात पैसे काढण्यावर 1 लाख रुपयांची मर्यादा आहे. हे निर्बंध 28 जानेवारी 2022 रोजी व्यवसायाचे तास बंद झाल्यापासून लागू झाले. RBI ने सांगितले की, लखनौ-स्थित सहकारी बँक, तिच्या पूर्व परवानगीशिवाय, कोणतेही कर्ज आणि अग्रिम अनुदान किंवा नूतनीकरण करणार नाही किंवा कोणतीही गुंतवणूक करणार नाही. निर्बंध सहा महिन्यांसाठी लागू राहतील आणि पुनरावलोकनाच्या अधीन असतील.

टाटा समूहाने नीलाचल इस्पात निगम लिमिटेडला 12100 कोटी रुपयांना विकत घेतले.

- Tata Group कंपनी, **Tata Steel Long Products Ltd's (TSLP)** ने ओडिशा स्थित **नीलाचल इस्पात निगम लिमिटेड (NINL)** 12,100 कोटी रुपयांना विकत घेतले आहे. नीलाचल इस्पात निगम लिमिटेड (NINL) हा ओडिशातील कलिंगनगर येथे स्थित एक पोलाद कारखाना आहे आणि सतत तोट्यामुळे मार्च 2020 मध्ये बंद करण्यात आला. त्याची वर्षभरात 1.1 दशलक्ष टन क्षमता आहे. भारतातील सार्वजनिक क्षेत्रातील पोलाद उत्पादन उद्योगाचे खाजगीकरण करण्याची ही पहिली घटना आहे.
- NINL ही चार केंद्रीय सार्वजनिक क्षेत्रातील कंपन्यांची संयुक्त उपक्रम आहे - मिनरल्स अँड मेटल ट्रेडिंग कॉर्पोरेशन (MMTC), नॅशनल मिनरल डेव्हलपमेंट कॉर्पोरेशन (NMDC), भारत हेवी इलेक्ट्रिकल्स लिमिटेड (BHEL) आणि ओडिशा सरकारी संस्था OMC आणि IPICOL. NINL चा प्लॉट मार्च 2020 पासून बंद आहे. ओडिशा सरकारचा NINL मध्ये IPICOL आणि OMC मार्फत 32.47 टक्के हिस्सा आहे, तर MMTC कडे 49.78 टक्के हिस्सा आहे.

केंद्रीय अर्थसंकल्प 2022-23

- केंद्रीय अर्थमंत्री निर्मला सीतारामन सलग चौथ्यांदा केंद्रीय अर्थसंकल्प 2022-23 सादर केला. त्यांनी 2022-23 (एप्रिल 2022 ते मार्च 2023) या आर्थिक वर्षाची आर्थिक विवरणे आणि कर प्रस्ताव सादर केला आहे. केंद्रीय अर्थमंत्री निर्मला सीतारामन यांनी अर्थसंकल्प सादर करण्यासाठी संसदेत जाण्यासाठी वित्त मंत्रालयाच्या कार्यालयातून बाहेर पडल्याने पारंपारिक 'बही खाता' ची जागा मेड इन इंडिया टॅबलेटने घेतली आहे.
- आर्थिक सर्वेक्षण 2021-22 31 जानेवारी 2022 रोजी भारताचे मुख्य आर्थिक सल्लागार व्ही. अनंत नागेश्वरन यांनी प्रसिद्ध केले. 2022-

23 (FY23) या आर्थिक वर्षात भारतीय अर्थव्यवस्था 8-8.5 टक्क्यांनी वाढेल असे सरकारचे मत आहे.

अर्थसंकल्प आणि घटनात्मक तरतुदी

- केंद्रीय अर्थसंकल्प हा शाश्वत वाढ आणि विकासासाठी सरकारद्वारे स्वीकारल्या जाणाऱ्या भविष्यातील धोरणांची रूपरेषा तयार करण्यासाठी सादर केलेला उत्पन्न आणि खर्चाचा अंदाज लावणारा वार्षिक आर्थिक अहवाल आहे.
- भारतीय राज्यघटनेच्या कलम 112 नुसार, एका वर्षाच्या केंद्रीय अर्थसंकल्पाला वार्षिक वित्तीय विवरण (Annual Financial Statement-AFS) असे संबोधले जाते.
- हे एका आर्थिक वर्षातील सरकारच्या अंदाजे प्राप्ती आणि खर्चाचे विवरण आहे (जे चालू वर्षाच्या 1 एप्रिल रोजी सुरू आणि पुढील वर्षाच्या 31 मार्च रोजी संपते.)
- अर्थ मंत्रालयातील आर्थिक व्यवहार विभागाचा अर्थसंकल्प विभाग हा अर्थसंकल्प तयार करण्यासाठी जबाबदार असलेली नोडल संस्था आहे.
- स्वतंत्र भारताचा पहिला अर्थसंकल्प 1947 मध्ये सादर करण्यात आला.

केंद्रीय अर्थसंकल्प 2022-23 मधील प्रमुख ठळक मुद्दे

- अर्थमंत्री निर्मला सीतारामन यांनी अर्थसंकल्प सादर करताना सांगितले की, देशाचा विकास दर 9.27 टक्के असेल.
- पुढील 25 वर्षांसाठी दोन समांतर ट्रॅक पायाभूत सुविधांमध्ये सार्वजनिक गुंतवणूक आणि सर्वसमावेशक आणि भविष्यवादी बजेट आहे.
- 7 फोकस क्षेत्रे: PM गति शक्ती, सर्वसमावेशक विकास, उत्पादकता वाढ, Sunrise Opportunities, ऊर्जा संक्रमण, हवामान कृती आणि गुंतवणूकीसाठी वित्तपुरवठा.
- हा केंद्रीय अर्थसंकल्प पुढील 25 वर्षांच्या 'अमृत काल' वर अर्थव्यवस्थेचा पाया घालण्याचा आणि ब्लू प्रिंट देण्याचा प्रयत्न करतो.
- 60 लाख नवीन नोकऱ्या आणि 30 लाख कोटी रुपयांचे अतिरिक्त नवीन उत्पादन निर्माण करण्याची क्षमता असलेल्या 14 क्षेत्रांमध्ये उत्पादन लिंकड प्रोत्साहन योजना.
- ड्रोनला सेवा बनवण्यासाठी ड्रोन शक्तीची सुविधा देण्यासाठी स्टार्टअप्सना प्रोत्साहन दिले जाईल. सर्व राज्यांतील निवडक आयटीआयमध्ये अभ्यासक्रम सुरू केले जातील.
- इमर्जन्सी क्रेडिट लाइन गॅरंटी स्कीम मार्च 2023 पर्यंत वाढवली जाईल, गॅरंटीड कव्हर आणखी 50,000 कोटींनी वाढवले जाईल. योजनेतर्गत एकूण संरक्षण आता 5 लाख कोटी रुपये आहे. हॉस्पिटॅलिटी क्षेत्रासाठी अतिरिक्त रक्कम राखून ठेवण्यात आली आहे.
- 44,605 कोटी रुपयांच्या केन बेटवा नदी जोडणी प्रकल्पाची घोषणा भांडवली वस्तू कंपन्यांसाठी फायदेशीर ठरेल.
- सरकार डिजिटल बँकिंगला सतत प्रोत्साहन देत आहे. यालाच पुढे नेत, 75 जिल्ह्यांमध्ये 75 डिजिटल बँकिंग युनिट्सची स्थापना करण्यात येणार आहे.

- ईशायेसाठी पंतप्रधान मोदींच्या विकास उपक्रमांची अंमलबजावणी नॉर्थ ईस्टर्न कौन्सिलद्वारे केली जाईल. यामुळे तरुण आणि महिलांना उपजीविकेची कामे करता येतील. ही योजना सध्याच्या केंद्र किंवा राज्याच्या योजनांना पर्याय नाही.
- नागरिकांना सुलभ करण्यासाठी ई-पासपोर्ट जारी करणे 2022-23 मध्ये लागू केले जाईल.
- Ease of business 2.0 लॉंच होईल.
- FY22-23 मध्ये सेवा सुरू करणे सक्षम करण्यासाठी 5G स्पेक्ट्रम लिलाव कॅलेंडर 2022 मध्ये केले जातील.
- अॅनिमेशन, व्हिज्युअल इफेक्ट्स, गेमिंग आणि कॉमिक्स क्षेत्रात तरुणांना रोजगार देण्याची प्रचंड क्षमता आहे. सर्व भागधारकांसह एक AVGC प्रमोशन टास्क फोर्सची स्थापना केली जाईल जे हे लक्षात घेण्याच्या मार्गाची शिफारस करण्यासाठी आणि आमच्या बाजारपेठेसाठी आणि जागतिक मागणीसाठी देशांतर्गत क्षमता निर्माण करेल.
- एंटरप्राइजेस आणि हबच्या विकासासाठी विशेष आर्थिक क्षेत्र कायदा नवीन कायद्याने बदलला जाईल. हे विद्यमान औद्योगिक एन्क्लेव्ह समाविष्ट करेल आणि निर्यातीची स्पर्धात्मकता वाढवेल.
- केंद्र सरकारचा प्रभावी भांडवली खर्च 2022-23 मध्ये 10.68 लाख कोटी रुपयांचा अंदाज आहे, जीडीपीच्या सुमारे 4.1% असेल.
- 2030 पर्यंत स्थापित सौर क्षमतेच्या 280 गिगावॅटचे देशांतर्गत उत्पादन सुलभ करण्यासाठी, उच्च-कार्यक्षमतेच्या मॉड्यूल्सच्या उत्पादनासाठी PLI साठी 19,500 कोटी रुपयांचे अतिरिक्त वाटप, उत्पादन युनिट्सना सौर PV मॉड्यूल्समध्ये पूर्णपणे एकत्रित करण्यासाठी प्राधान्य दिले जाईल.
- ब्लॉकचेन आणि इतर तंत्रज्ञानाचा वापर करून डिजिटल रुपया (Digital rupee) जारी केला जाईल आणि RBI 2022-23 पासून जारी करेल. यामुळे अर्थव्यवस्थेला मोठी चालना मिळणार आहे. यामुळे अर्थव्यवस्थेला मोठी चालना मिळणार आहे. डिजिटल अर्थव्यवस्थेला चालना देण्यासाठी मध्यवर्ती बँक डिजिटल चलनाचा परिचय, आणि सार्वजनिक डिजिटल चलन असण्यासाठी सरकारची ठोस योजना मांडते.
- 2022-23 साठी, अर्थव्यवस्थेतील एकूण गुंतवणूक उत्प्रेरक करण्यासाठी राज्यांना मदत करण्यासाठी 1 लाख कोटी रुपयांची तरतूद करण्यात आली आहे. ही 50 वर्षांची व्याजमुक्त कर्जे राज्यांना परवानगी असलेल्या सामान्य कर्जापेक्षा जास्त आहेत. याचा उपयोग पीएम गति शक्तीशी संबंधित आणि राज्यांच्या इतर उत्पादक भांडवली गुंतवणुकीसाठी केला जाईल.
- कंपन्यांचे वाईड अप सध्या 2 वर्षांवरून 6 महिन्यांपर्यंत कमी करण्याचे उद्दिष्ट आहे.

कर प्रस्ताव

- निर्मला सीतारामन यांनी करदात्यांसाठी एक नवीन कर नियम जाहीर केला ज्यामध्ये करदाते संबंधित मूल्यांकन वर्षाच्या समाप्तीपासून दोन वर्षांच्या आत कर भरण्यावर अद्यतनित रिटर्न दाखल करू शकतात.

- राज्य सरकारी कर्मचाऱ्यांच्या सामाजिक सुरक्षा लाभांना मदत करण्यासाठी आणि त्यांना केंद्र सरकारी कर्मचाऱ्यांच्या बरोबरीने आणण्यासाठी केंद्र आणि राज्य सरकारी कर्मचाऱ्यांची कर कपातीची मर्यादा 10% वरून 14% पर्यंत वाढवली जाईल.
- डिजिटल मालमतेच्या (क्रिप्टोकॉरन्सी) हस्तांतरणातून मिळणाऱ्या उत्पन्नावर 30% कर, तसेच व्यवहारावर 1% कर आकारला जाईल.
- स्टार्टअप्ससाठी विद्यमान कर लाभ, ज्यांना सलग 3 वर्षे करांची पूर्तता करण्याची ऑफर दिली गेली होती, ती आणखी 1 वर्षांनी वाढवली जातील.
- दीर्घकालीन भांडवली नफ्यावर 15% कर आकारला जाईल, असे अर्थमंत्र्यांनी सांगितले.
- जानेवारी 2022 च्या महिन्यासाठी एकूण GST संकलन रु. 1,40,986 कोटी आहे - जो कर सुरू झाल्यापासून सर्वाधिक आहे.
- इलेक्ट्रॉनिक्स उत्पादन, अंगावर घालता येण्याजोगे आणि ऐकता येण्याजोगे उपकरणे यांचा समावेश करण्यासाठी ड्युटी सवलती दिल्या जात आहेत. (कॅमेरा मॉड्युलसह मोबाईल फोनचे भाग इत्यादींना ड्युटी सवलती)
- पॉलिशड हिरे, रत्नांवरील सीमाशुल्क 5% पर्यंत कमी केले. फक्त कापलेल्या हिऱ्यांना सूट दिली जाईल. ई-कॉमर्सद्वारे दागिन्यांची निर्यात सुलभ करण्यासाठी, या वर्षी जूनपर्यंत सरलीकृत नियम लागू केले जातील.
- NPS मध्ये नियोक्याच्या योगदानाची वजावट केंद्र सरकारी कर्मचाऱ्यांच्या बरोबरीने राज्य सरकारी कर्मचाऱ्यांसाठी पूर्वीच्या 10% वरून 14% पर्यंत वाढली आहे.
- इतर उत्पन्नाच्या विरुद्ध सेट ऑफची परवानगी नाही.
- सहकारी संस्थांसाठी पर्यायी किमान कर 15% पर्यंत कमी केला जाईल. या प्रस्तावामुळे सहकारी संस्थांवरील अधिभार 12% वरून 7% पर्यंत कमी केला जाईल, ज्यांचे उत्पन्न 1 कोटी ते 10 कोटी रुपयांच्या दरम्यान आहे.
- ऑक्टोबर 2022 पासून अमिश्रित इंधनावर (Unblended fuel) प्रति लिटर 2 रुपये अतिरिक्त शुल्क मिळेल.
- अनलिस्टेड शेअर्सवरील अधिभार 28.5 टक्क्यांवरून 23 टक्क्यांवर आणण्याची घोषणा अर्थमंत्र्यांनी केली.

आर्थिक समावेश

- 1.5 लाख पोस्ट ऑफिसपैकी 100% कोअर बँकिंग प्रणालीवर येतील, नेट बँकिंग, मोबाइल बँकिंग, एटीएम द्वारे आर्थिक समावेश आणि खात्यांमध्ये प्रवेश सक्षम करेल आणि पोस्ट ऑफिस खाती आणि बँक खाती यांच्यामध्ये ऑनलाइन निधी हस्तांतरण प्रदान करेल.
- हे विशेषतः ग्रामीण भागातील शेतकरी आणि ज्येष्ठ नागरिकांसाठी, परस्पर कार्यक्षमता आणि आर्थिक समावेशन सक्षम करण्यासाठी उपयुक्त ठरेल.

राष्ट्रीय टेलिहेल्थ कार्यक्रम

- सीतारामन यांनी 2022 च्या अर्थसंकल्पात राष्ट्रीय टेलिहेल्थ कार्यक्रमाची घोषणा केली. नॅशनल डिजिटल हेल्थ इकोसिस्टमसाठी खुले व्यासपीठ आणले जाईल. यामध्ये आरोग्य पुरवठादार आणि आरोग्य सुविधांच्या डिजिटल नोंदणी, आरोग्याची अनोखी ओळख

आणि आरोग्य सुविधांमध्ये सार्वत्रिक प्रवेश यांचा समावेश असेल या महामारीमुळे सर्व वयोगटातील लोकांमध्ये मानसिक आरोग्याच्या समस्या वाढल्या आहेत.

केंद्रीय अर्थसंकल्प 2022-23: शिक्षण क्षेत्र

- नैसर्गिक, शून्य-बजेट आणि सेंद्रिय शेती, आधुनिक काळातील शेतीच्या गरजा पूर्ण करण्यासाठी कृषी विद्यापीठांच्या अभ्यासक्रमात सुधारणा करण्यासाठी राज्यांना प्रोत्साहित केले जाईल. PM eVIDYA चा एक वर्ग, एक टीव्ही चॅनल कार्यक्रम 12 वरून 200 टीव्ही चॅनेलवर वाढवला जाईल. हे सर्व राज्यांना इयत्ता 1 ते 12 पर्यंत प्रादेशिक भाषांमध्ये पूरक शिक्षण प्रदान करण्यास सक्षम करेल.

केंद्रीय अर्थसंकल्प 2022-23: भारतीय रेल्वे

- पीएम गति शक्ती विकासाच्या चार स्तंभांपैकी एक योजना आखत आहे. 2022-23 मध्ये 25,000 किमी राष्ट्रीय महामार्ग बांधले जातील.
- 400 नवीन पिढीच्या वंदे भारत गाड्या पुढील तीन वर्षांत उच्च कार्यक्षमता आणि प्रवाशांसाठी चांगल्या सुविधांसह विकसित केल्या जातील. सुरक्षा आणि क्षमता वाढीसाठी 2,000 किमी हून अधिक रेल्वे नेटवर्क स्वदेशी जागतिक दर्जाचे तंत्रज्ञान कवाच अंतर्गत आणले जाईल.

भारतातील शेतकरी

- रब्बी हंगाम 2021-22 मधील गव्हाची खरेदी आणि खरीप हंगाम 2021-22 मधील धानाची अंदाजे खरेदी 163 लाख शेतकऱ्यांकडून 1,208 लाख मेट्रिक टन गहू आणि धान कव्हर करेल आणि 2.37 लाख कोटी रुपये त्यांच्या एमएसपी मूल्याचे थेट पेमेंट त्यांचा खात्यात जमा केले जाईल.
- भारतात रसायनमुक्त नैसर्गिक शेतीला चालना दिली जाईल.
- पीक मुल्यांकन, जमिनीच्या नोंदींचे डिजिटायझेशन, कीटकनाशके आणि पोषक तत्वांची फवारणी यासाठी ड्रोनचा वापर करणे. शेती आणि ग्रामीण उद्योगांसाठी स्टार्ट अप्सना वित्तपुरवठा करण्यासाठी नाबार्डच्या माध्यमातून निधी उपलब्ध करून दिला जाईल जे कृषी उत्पादन मूल्य साखळीसाठी संबंधित आहेत.

पायाभूत सुविधा: पंतप्रधान आवास योजना

- 2022-23 मध्ये, पंतप्रधान आवास योजनेच्या ओळखल्या गेलेल्या लाभार्थ्यांसाठी 80 लाख घरे पूर्ण केली जातील. ग्रामीण आणि शहरी भागात PM आवास योजनेसाठी 60,000 घरे लाभार्थी म्हणून ओळखली जातील.
- 3.8 कोटी कुटुंबांना नळाचे पाणी उपलब्ध करून देण्यासाठी 60,000 कोटींची तरतूद. 2022-23 मध्ये परवडणाऱ्या घरांच्या योजनेसाठी 80 लाख कुटुंबांची ओळख पटवली जाईल.

केंद्रीय अर्थसंकल्प 2022-23: संरक्षण

- आत्मनिर्भरताला चालना देण्यासाठी आणि आयातीवरील अवलंबित्व कमी करण्यासाठी संरक्षणासाठी भांडवली खरेदी बजेटच्या 68% रकम देशांतर्गत उद्योगासाठी राखून ठेवली जाईल.
- गेल्या आर्थिक वर्षाच्या तुलनेत हे प्रमाण 58 टक्क्यांनी अधिक आहे. संरक्षण R&D हे संरक्षण R&D बजेटच्या 25% सह उद्योग, स्टार्टअप आणि शैक्षणिक संस्थांसाठी खुले केले जाईल.

राष्ट्रीय रोपवे विकास कार्यक्रम

- राष्ट्रीय रोपवे विकास कार्यक्रम, पर्वतमाला PPP मोडवर हाती घेण्यात येणार आहे.
- 60 किमी लांबीच्या 8 रोपवे प्रकल्पांसाठी 2022-23 मध्ये कंत्राटे दिली जाणार आहेत.

कौशल्य विकास

- कौशल्य आणि उपजीविकेसाठी डिजिटल इकोसिस्टम (DESH-Stack e-portal) लॉंच केले जाईल जेणेकरून नागरिकांना ऑनलाइन प्रशिक्षणाद्वारे कौशल्य, रीस्किल किंवा अपस्किल करण्यासाठी सक्षम केले जाईल.
- 'ड्रोन शक्ती' आणि ड्रोन-एज-ए-सर्व्हिस (DrAAS) साठी स्टार्टअपला प्रोत्साहन दिले जाईल.

HPCL ने नॉन-फ्युएल रिटेल स्टोअर 'HaPpyShop' लॉंच केले.

- हिंदुस्तान पेट्रोलियम कॉर्पोरेशन लि. (HPCL) ने आपल्या ग्राहकांना त्यांच्या सोयीनुसार दैनंदिन गरजेची उत्पादने उपलब्ध करून देण्यासाठी HaPpyShop या ब्रँड नावाखाली रिटेल स्टोअरचे उद्घाटन करून इंधनविरहित रिटेलिंग क्षेत्रात प्रवेश केला आहे. पहिले रिटेल स्टोअर एचपीसीएलने सप्टेंबर 2021 मध्ये मुंबईत नेपियन सी रोड येथे असलेल्या कंपनीच्या रिटेल आउटलेटमध्ये सुरू केले होते.
- या व्यतिरिक्त, HPCL ने मदुराई येथे ऑनलाइन स्टोअर उघडून हे प्लॅटफॉर्म पूर्णपणे ऑनलाइन स्वरूपात सुरू केले आहे. Paani@Club HP या नावाने देशभरातील त्यांच्या रिटेल आउटलेट्सवर ब्रँडेड पॅकेज्ड पिण्याच्या पाण्याचे विपणन देखील करत आहे.

PNB ने पतंजलीसह को-ब्रँडेड कॉन्टॅक्टलेस क्रेडिट कार्ड लॉन्च केले.

- पंजाब नॅशनल बँक (PNB) आणि पतंजली आयुर्वेद लिमिटेड (PAL) ने नॅशनल पेमेंट्स कॉर्पोरेशन ऑफ इंडिया (NPCI) च्या भागीदारीत सह-ब्रँडेड कॉन्टॅक्टलेस क्रेडिट कार्ड लॉन्च केले आहेत. सह-ब्रँडेड क्रेडिट कार्ड NPCI च्या RuPay प्लॅटफॉर्मवर ऑफर केली जातात आणि ती PNB RuPay Platinum आणि PNB RuPay सिलेक्ट या दोन प्रकारांमध्ये उपलब्ध आहेत.
- दोन्ही को-ब्रँडेड कार्ड कॅश बँक, लॉयल्टी पॉइंट्ससह दैनंदिन पतंजली उत्पादने खरेदी करण्यासाठी त्रास-मुक्त क्रेडिट सेवा देतात. PNB RuPay प्लॅटिनम आणि PNB RuPay सिलेक्ट कार्डधारकांना सक्रियतेवर 300 रिवॉर्ड पॉइंट्सचा वेलकम बोनस मिळेल.

कार्डचे फायदे:

- प्लॅटिनम आणि सिलेक्ट कार्ड अपघाती मृत्यू आणि वैयक्तिक एकूण अपंगात्वासाठी अनुक्रमे ₹2 लाख आणि ₹10 लाखांच्या आकर्षक विमा संरक्षणासह येतात.
- प्लॅटिनम कार्ड ₹25,000 ते ₹5 लाख आणि सिलेक्ट कार्ड ₹50,000 ते ₹10 लाख क्रेडिट मर्यादा ऑफर करते. प्लॅटिनम आवृत्ती शून्य

सामील होण्याचे शुल्क आणि ₹500 च्या वार्षिक शुल्कासह येते, तर सिलेक्ट आवृत्ती ₹500 ची कमी सामील होण्याचे शुल्क आणि ₹750 वार्षिक शुल्क देते.

- मागील वर्षात प्रत्येक तिमाहीत किमान एकदा कार्ड वापरल्यास वार्षिक शुल्क माफ केले जाईल.

क्रिसिल अहवाल: FY23 मध्ये भारताचा GDP 7.8% वाढण्याची अपेक्षा आहे.

- देशांतर्गत रेटिंग एजन्सी क्रिसिलने आर्थिक सर्वेक्षणात 8.5 टक्क्यांच्या तुलनेत FY23 वास्तविक GDP वाढीचा अंदाज 7.8 टक्के ठेवला आहे. आर्थिक वर्ष 22 मधील 9.2 टक्क्यांवरून FY23 मध्ये 7.8 टक्क्यांपर्यंत वाढीचा अंदाज. अर्थमंत्री निर्मला सीतारामन यांच्या अर्थसंकल्पीय प्रस्तावांमध्ये भांडवली खर्चाला चालना देऊन पर्स स्ट्रिंग सैल करण्यावर लक्ष केंद्रित केले गेले आणि वित्तीय एकत्रीकरणाची गती मंदावली आहे.

एनएसओ फर्स्ट रिवाइज्ड जीडीपी का FY21: भारतीय अर्थव्यवस्थेत 6.6% ची घट होण्याचे संकेत

- राष्ट्रीय सांख्यिकी कार्यालय (NSO), सांख्यिकी आणि कार्यक्रम अंमलबजावणी मंत्रालयाने (MoSPI) आर्थिक वर्ष 2020-21 साठी राष्ट्रीय उत्पन्न, उपभोग खर्च, बचत आणि भांडवल निर्मितीचे पहिले सुधारित अंदाज जारी केले. राष्ट्रीय सांख्यिकी कार्यालयाने अलीकडेच आर्थिक वर्ष 2021 साठी पहिले सुधारित GDP अंदाज जाहीर केले. अंदाजानुसार, GDP 6.6% ने कमी झाला. यापूर्वी जीडीपी 7.3 टक्क्यांनी घसरला होता.
- NSO ने 2019-20 साठी वास्तविक सकल देशांतर्गत उत्पादन (GDP) वाढीचा आकडा 4 टक्क्यांच्या आधीच्या अंदाजाप्रमाणे 3.7 टक्क्यांपर्यंत खाली आणला आहे. जानेवारी 2021 मध्ये जाहीर झालेल्या पहिल्या आवर्तनांतर्गत, 2019-20 साठी स्थिर (2011-12) किमतींवर वास्तविक GDP किंवा GDP 4 टक्के वाढीसह 145.69 लाख कोटी रुपये होता.

FY22 मध्ये बँका 50,000 कोटी रुपयांची 15 NPA खाती NARCL मध्ये हस्तांतरित करतील.

- SBI चे अध्यक्ष दिनेश कुमार खारा यांच्या म्हणण्यानुसार, National Asset Reconstruction Company Ltd (NARCL) किंवा बँड बँक आणि IndiaDebt Resolution Company Ltd (IDRCL) ऑपरेशन्स सुरू करण्यासाठी तयार आहेत. 82,845 कोटी रुपयांची एकूण 38 नॉन-परफॉर्मिंग असेट (NPA) खाती सुरुवातीला NARCL मध्ये हस्तांतरित करण्यासाठी ओळखली गेली आहेत.
- पहिल्या टप्प्यात, चालू आर्थिक वर्षात 50,000 कोटी रुपयांच्या 15 तणावग्रस्त मालमत्ता (म्हणजे नॉन-परफॉर्मिंग असेट) NARCL कडे हस्तांतरित केल्या जातील. सार्वजनिक क्षेत्रातील बँकांनी NARCL मधील बहुसंख्य भागभांडवल घेतले आहे, IDRCL ही खाजगी क्षेत्रातील बँकांच्या मालकीची असेल.

सिंडिकेटेड सुविधा ताब्यात घेण्यासाठी वेदांतने युनियन बँक ऑफ इंडियाशी करार केला.

- वेदांता लिमिटेड ने कर्जदात्यांसोबत चर्चा केल्यानंतर बहुतांश सिंडिकेटेड सुविधा ताबा घेण्यासाठी युनियन बँक ऑफ इंडियासोबत 8,000 कोटी रुपयांची सुविधा (रिप्लेसमेंट फॅसिलिटी) करार केला आहे. 2020 मध्ये, कोविड-19 साथीच्या आजारादरम्यान, वेदांता लिमिटेडने 10.5 टक्के चालू खर्चावर स्टेट बँक ऑफ इंडियाशी लीड बँक म्हणून ₹10K कोटीची सिंडिकेटेड सुविधेशी करार केला होता.

RBI ने नाशिकच्या इंडिपेंडन्स को-ऑपरेटिव्ह बँक लिमिटेडचा परवाना रद्द केला.

- रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडियाने इंडिपेंडन्स को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., नाशिक, महाराष्ट्र चा परवाना 03 फेब्रुवारी 2022 पासून रद्द केला आहे. RBI ने परवाना रद्द करण्याचे प्रमुख कारण म्हणजे बँकेकडे पुरेसे भांडवल आणि कमाईच्या शक्यता नाहीत. याचा अर्थ ते बँकिंग नियमन कायदा, 1949 च्या कलम 56 सह वाचलेल्या कलम 11(1) आणि कलम 22 (3) (d) च्या तरतुदींचे पालन करत नाही.
- बँकेने 3 फेब्रुवारीपासून कामकाज बंद केल्याने बँकेचे ठेवीदार अडचणीत आले आहेत. तथापि, बँकेच्या लिक्विडेशननंतर त्यांना ठेव विमा आणि क्रेडिट गॅरंटी कॉर्पोरेशन (DICGC) कडून पाच लाखांपर्यंत प्राप्त होईल.
- आरबीआयने महाराष्ट्रातील सहकार आयुक्त आणि सहकारी संस्थांच्या निबंधकांना बँक बंद करण्यासाठी आणि लिक्विडेटर नियुक्त करण्यासाठी आदेश जारी करण्यास सांगितले आहे. बँकेने सादर केलेल्या आकडेवारीनुसार, 99 टक्क्यांहून अधिक ठेवीदारांना त्यांच्या ठेवींची संपूर्ण रक्कम DICGC कडून मिळण्याचा अधिकार आहे.

एक्झिम बँक श्रीलंकेला \$500 दशलक्ष क्रेडिट लाइन विस्तारित करते.

- भारत सरकारच्या वतीने एक्सपोर्ट-इम्पोर्ट बँक ऑफ इंडिया (एक्झिम बँक) ने पेट्रोलियम उत्पादनांच्या खरेदीसाठी वित्तपुरवठा करण्यासाठी श्रीलंकेच्या समाजवादी प्रजासत्ताकाच्या सरकारला \$500 दशलक्ष क्रेडिटची सीमा वाढवली. हा निधी बेट राष्ट्र पेट्रोलियम उत्पादनांच्या खरेदीसाठी वापरणार आहे. या नवीन LOC करारावर

स्वाक्षरी केल्यामुळे, एक्झिम बँकेने श्रीलंकेला आजपर्यंत विस्तारित केलेली एकूण LOC 10 वर पोहोचली आहे, LOC चे एकूण मूल्य USD 2.18 अब्ज इतके वाढले आहे.

- या एलओसी करारावर स्वाक्षरी केल्यामुळे, एक्झिम बँकेने आता 276 ओव्हीची कर्जे उपलब्ध करून दिली आहेत, ज्यात आफ्रिका, आशिया, लॅटिन अमेरिका आणि कॉमनवेल्थ ऑफ इंडिपेंडेंट स्टेट्स (CIS) मधील 61 देशांचा समावेश आहे, ज्यात सुमारे \$27.84 अब्ज क्रेडिट वचनबद्धता वित्तपुरवठा उपलब्ध आहे.

2021 मध्ये ADB ने भारताला विक्रमी USD 4.6 अब्ज कर्ज दिले.

- आशियाई विकास बँकेने (ADB) जारी केलेल्या डेटा अधिकाऱ्यानुसार, 2021 मध्ये भारताला विक्रमी USD 4.6 अब्ज सार्वभौम कर्ज दिले. यामध्ये कोरोनावायरस (COVID-19) साथीच्या प्रतिकारासाठी USD 1.8 बिलियनचा समावेश आहे. भारताला ADB चा नियमित निधी कार्यक्रम वाहतूक, शहरी विकास, वित्त, कृषी आणि कौशल्य निर्मितीला पाठिंबा देण्यासाठी बनवला जातो. 2021 मधील ADB च्या प्रकल्प पोर्टफोलिओने शहरांना आर्थिकदृष्ट्या दोलायमान आणि शाश्वत समुदायांमध्ये रूपांतरित करण्यावर भारत सरकारचे लक्ष केंद्रित केले आहे.

भारत सरकारने रु. 1,19,701 कोटीचे स्विच ऑपरेशन केले आहे.

- भारत सरकारने रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडिया (RBI) सोबत 1,19,701 कोटी (मुख्य मूल्य) च्या रकमेसाठी त्यांच्या सिक्युरिटीजचे रूपांतरण स्विच व्यवहार केले आहेत. या व्यवहारामध्ये RBI कडून आर्थिक वर्ष 2022-23, FY 2023-24 आणि FY 2024-25 मध्ये परिपक्व होत असलेल्या सिक्युरिटीजची परत खरेदी करणे आणि व्यवहार रोख तटस्थ करण्यासाठी समतुल्य बाजार मूल्यासाठी नवीन सिक्युरिटीज जारी करणे समाविष्ट होते.
- 28 जानेवारी, 2022 पर्यंत फायनान्शियल बेंचमार्क इंडिया प्रायव्हेट लिमिटेड (FBIL) किमती वापरून व्यवहार केले गेले.

Razorpay मलेशियन स्टार्टअप "Curlec" मधील बहुसंख्य भागभांडवल खरेदी करते.

- Razorpay ने मलेशियन फिनटेक फर्म Curlec मधील बहुसंख्य भागभांडवल संपादन करून दक्षिण-पूर्व आशियामध्ये विस्तार केला आहे, कंपनीचे मूल्य \$19-20 दशलक्ष दरम्यान आहे. Razorpay पुढील दीड वर्षात पूर्ण संपादन पूर्ण करेल अशी अपेक्षा आहे. कालालंपूर-आधारित, Curlec व्यवसायासाठी आवर्ती पेमेंटसाठी उपाय तयार करते. हे Razorpay चे एकूण चौथे संपादन आहे आणि आंतरराष्ट्रीय बाजारपेठेतील ते पहिले आहे.

RBI 2021 मध्ये सोन्याचा दुसरा सर्वात मोठा खरेदीदार आहे.

- सर्वात मोठी खरेदीदार, सेंट्रल बँक ऑफ थायलंडने 90 मेट्रिक टन सोने खरेदी केले तर आरबीआयने 77.5 मेट्रिक टन सोने खरेदी केले आणि डिसेंबर 2021 अखेर सोन्याचा एकूण साठा 754.1 टन झाला. सोन्याच्या खरेदीचा विचार केल्यास, भारतीय रिझर्व्ह बँक (RBI) 2021 मध्ये जगातील मध्यवर्ती बँकांमध्ये पिवळ्या धातूचा

दुसरा सर्वात मोठा खरेदीदार म्हणून उदयास आला. Goldhub नुसार, भारताचा अधिकृत सोन्याचा साठा जगातील नवव्या क्रमांकाचा सर्वात मोठा आहे. गोल्डहब ही जागतिक सुवर्ण परिषदेची अधिकृत वेबसाइट आहे जी मौल्यवान धातूंसंबंधी सर्व डेटा राखते.

RBI मॉनेटरी पॉलिसी: RBI ने रेपो रेट 4.0 टक्क्यांवर अपरिवर्तित ठेवला.

- रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडिया (RBI) चे गव्हर्नर शक्तीकांत दास यांच्या अध्यक्षतेखालील भारतीय रिझर्व्ह बँकेच्या (RBI) चलनविषयक धोरण समितीने (MPC) 'अनुकूल भूमिका' कायम ठेवत सलग 10 व्यांदा रेपो दर 4 टक्क्यांवर कायम ठेवला. आवश्यक रिव्हर्स रेपो दर 3.35 टक्के कायम राहील. मध्यवर्ती बँकेने 22 मे 2020 रोजी पॉलिसी रेटमध्ये शेवटचे सुधारित केले होते.

मार्जिनल स्टँडिंग फॅसिलिटी (MSF) दर आणि बँक दर अपरिवर्तित आहेत:

- पॉलिसी रेपो दर: 4.00%
- रिव्हर्स रेपो रेट: 3.35%
- सीमांत स्थायी सुविधा दर: 4.25%
- बँक दर: 4.25%
- CRR: 4%
- SLR: 18.00%

RBI ने 2,50,000 कोटी रुपयांच्या गुंतवणुकीच्या मर्यादेसह स्वैच्छिक धारणा मार्ग पुन्हा उघडला.

- रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडियाने 2019 मध्ये विदेशी पोर्टफोलिओ गुंतवणूकदारांच्या (FPIs) कर्जांमध्ये गुंतवणुकीसाठी 1,50,000 कोटी रुपयांच्या गुंतवणुकीच्या मर्यादेसह स्वयंसेवी धारणा मार्ग (VRR) सुरू केला होता. यापैकी, तीन टप्प्यांत आतापर्यंत सुमारे 1,49,995 कोटी रुपये मिळाले आहेत.

वाढीव गुंतवणुकीची मर्यादा पुढील तपशीलांनुसार ०१ एप्रिल २०२२ पासून वाटपासाठी खुली असेल:

- VRR अंतर्गत गुंतवणुकीची मर्यादा 2,50,000 कोटी रुपये करण्यात आली आहे.
- नवीन वाटपासाठी उपलब्ध गुंतवणुकीची मर्यादा त्यानुसार रु. 1,04,800 कोटी असेल (सध्याचे वाटप आणि समायोजने); आणि VRR-संयुक्त श्रेणी अंतर्गत वाटप केले जाईल.
- किमान धारणा कालावधी तीन वर्षांचा असेल.
- गुंतवणुकीची मर्यादा 'टॅप्पर' उपलब्ध असेल आणि 'प्रथम येणाऱ्यास प्राधान्य' या तत्वावर वाटप करण्यात येईल.

सेबीने गुंतवणूकदार संरक्षण आणि शिक्षण निधीवरील सल्लागार समितीची पुनर्रचना केली.

- सिक्युरिटीज अँड एक्स्चेंज बोर्ड ऑफ इंडियाने जी महालिंगम यांच्या अध्यक्षतेखाली गुंतवणूकदार संरक्षण आणि शिक्षण निधी (IPEF) वर सल्लागार समितीची पुनर्रचना केली आहे. IPEF वरील सल्लागार समिती ही आठ सदस्यीय समिती आहे जी SEBI चे माजी पूर्णवेळ सदस्य जी महालिंगम यांना तिचे नवीन अध्यक्ष म्हणून घेईल.

समिती बदल:

- 2013 मध्ये, SEBI ने गुंतवणूकदार संरक्षण आणि शिक्षण निधीचा सर्वोत्तम वापर करण्याचे मार्ग आणि माध्यम शोधण्यासाठी समितीची स्थापना केली होती. यापूर्वी या समितीचे अध्यक्ष अब्राहम कोशी, इंडियन इन्स्टिट्यूट ऑफ मॅनेजमेंट, अहमदाबाद (IIM-A), गुजरातचे माजी प्राध्यापक होते.
- SEBI इन्व्हेस्टर प्रोटेक्शन अँड एज्युकेशन फंड (IPEF) च्या वापरासाठी गुंतवणूकदार शिक्षण आणि संरक्षण क्रियाकलापांची शिफारस करणे समितीला बंधनकारक आहे.

मेटाव्हर्समध्ये प्रवेश करणारी JPMorgan ही पहिली बँक ठरली.

- जेपी मॉर्गन ही मेटाव्हर्समध्ये दुकान सुरू करणारी जगातील पहिली बँक ठरली आहे. यूएस मधील सर्वात मोठ्या बँकेने ब्लॉकचेन-आधारित जग डेसेंट्रलॅडमध्ये एक विश्रामगृह उघडले आहे. वापरकर्ते त्यांचे आभासी अवतार तयार करू शकतात, आभासी जागा तयार करू शकतात.

Metaverse म्हणजे काय?

- Metaverse हे एक आभासी विश्व आहे जिथे वापरकर्ते त्यांच्या अवताराद्वारे समाजीकरण, खरेदी किंवा कार्यक्रमांना उपस्थित राहणे यासारख्या अनेक क्रियाकलाप करू शकतात. Augmented Reality (AR) आणि Virtual Reality (VR) हेडसेट अधिक पॉकेट-फ्रेंडली होत आहेत आणि दोन्ही तंत्रज्ञानांनी एकत्रितपणे वापरकर्त्यांच्या अनुभवामध्ये लक्षणीय सुधारणा केली आहे.

CBI ने ABG शिपयार्डवर 22,842 कोटी रुपयांच्या आर्थिक फसवणुकीचा गुन्हा दाखल केला आहे.

- सेंट्रल ब्युरो ऑफ इन्व्हेस्टिगेशन (CBI) ने ABG शिपयार्डवर 22,842 कोटी रुपयांच्या आर्थिक फसवणुकीचा गुन्हा दाखल केला आहे. एबीजी शिपयार्ड ही एबीजी ग्रुपची प्रमुख संस्था आहे. 28 बँका आणि वित्तीय संस्थांच्या कन्सोर्टियमची 20 हजार कोटी रुपयांची फसवणूक केली आहे. 22,842 कोटी. सीबीआयने नोंदवलेला हा आतापर्यंतचा सर्वात मोठा बँक फसवणूकीचा गुन्हा आहे. हे प्रकरण 2012-17 या कालावधीत मिळालेल्या निधीशी संबंधित आहे. एफआयआरमध्ये एबीजी शिपयार्डचे तत्कालीन सीएमडी ऋषी अग्रवाल यांचे नाव आहे.

'पैसा ऑन डिमांड' क्रेडिट कार्ड ऑफर करण्यासाठी पैसाबाजार आणि RBL बँक टायअप

- Paisabazaar.com, ग्राहक क्रेडिटसाठी एक डिजिटल प्लॅटफॉर्म, 'पैसा ऑन डिमांड' (PoD) ऑफर करण्यासाठी RBL बँक लिमिटेडसोबत भागीदारी केली आहे, एक क्रेडिट कार्ड जे केवळ पैसाबाजार प्लॅटफॉर्मवर उपलब्ध असेल. संपूर्ण भारतातील मोठ्या कमी सेवा असलेल्या विभागांसाठी एकात्मिक सेवा प्रदान करणारी उत्पादने तयार करणे. पैसाबाजारच्या नव-कर्ज देण्याच्या धोरणांतर्गत हे तिसरे उत्पादन आहे.

क्रेडिट कार्ड बदल:

- RBL बँकेचे क्रेडिट कार्ड डिजिटल ऑनबोर्डिंग प्रक्रियेसह आजीवन मोफत असेल. हे ग्राहकांना सामान्य वैयक्तिक कर्ज दरांवर समान क्रेडिट मर्यादा वापरून RBL बँकेकडून वैयक्तिक कर्ज घेण्याचे

पर्याय प्रदान करते. क्रेडिट कार्डच्या वैशिष्ट्यांसह, उत्पादन ग्राहकांना सामान्य वैयक्तिक कर्ज दरांवर समान क्रेडिट मर्यादा वापरून RBL बँकेकडून वैयक्तिक कर्ज घेण्याचा पर्याय प्रदान करेल.

BoB युनियन बँकेचा इंडिया फर्स्ट लाइफ इन्शुरन्समधील हिस्सा विकत घेईल.

- बँक ऑफ बडोदा युनियन बँक ऑफ इंडियाचा इंडियाफर्स्ट लाइफ इन्शुरन्स कंपनीमधील 21% हिस्सा घेणार आहे. बँक ऑफ बडोदा, युनियन बँक ऑफ इंडिया आणि कार्मेल पॉइंट इन्व्हेस्टमेंट्स यांचा हा संयुक्त उपक्रम आहे. सध्या, IFIC मध्ये BoB ची 44%, Carmel Point Investments India ची 26% आणि UBI ची 30% हिस्सेदारी आहे. हे संपादन UBI ने इंडियाफर्स्ट लाइफच्या विद्यमान भागधारकांना इंडियाफर्स्ट लाइफमधील 21% स्टेक विकण्यासाठी केलेल्या 'राइट ऑफ फर्स्ट ऑफर'च्या अनुषंगाने आहे.

किरकोळ चलनवाढीचा दर जानेवारीमध्ये RBI च्या वरच्या मर्यादेपेक्षा 6.01% वर पोहोचला.

- भारताच्या किरकोळ चलनवाढीचा दर, ग्राहक किंमत निर्देशांक (CPI) द्वारे मोजल्यानुसार, जानेवारी महिन्यात 6.01% पर्यंत वाढला, रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडिया (RBI) च्या 6% सहिष्णुता बँडचा भंग करत, किरकोळ जरी. एका वर्षापूर्वीच्या तुलनेने कमी दरासह उच्च ग्राहकोपयोगी वस्तू आणि दूरसंचार किमतींमुळे चलनवाढ प्रिंटमध्ये वाढ झाली.
- डिसेंबरच्या आधीच्या महिन्यात ग्राहक किंमत निर्देशांक (CPI) द्वारे मोजली गेलेली महागाई 5.66% होती. सेंट्रल बँकेच्या चलनविषयक धोरणाला 31 मार्च 2026 पर्यंत वार्षिक चलनवाढ 4% वर ठेवण्याचा आदेश देण्यात आला आहे, ज्याची उच्च सहिष्णुता 6% आणि कमी सहिष्णुता 2% आहे.

भारत सरकार कूड पाम तेलासाठी कृषी उपकर 7.5 टक्क्यांवरून 5 टक्के कमी करते.

- ग्राहकांना आणखी दिलासा देण्यासाठी आणि देशांतर्गत खाद्यतेलाच्या किमतींमध्ये आणखी वाढ रोखण्यासाठी केंद्राने कूड पाम तेलासाठी कृषी उपकर 7.5 टक्क्यांवरून 5 टक्क्यांवर आणला आहे. कूड पाम ऑइल, कूड सोयाबीन ऑइल आणि कूड सनफ्लॉवर ऑइलवर शून्य टक्के आयात शुल्काचा सध्याचा मूळ दर या वर्षी 30 सप्टेंबरपर्यंत आहे. यामुळे ग्राहकांना दिलासा मिळेल आणि देशांतर्गत खाद्यतेलाच्या किमतीत होणारी वाढ टाळता येईल.

येस बँकेने 'अॅग्री इन्फिनिटी' कार्यक्रम सुरू केला.

- खाजगी क्षेत्रातील ऋणदाता, येस बँकेने या क्षेत्रातील उद्योजकीय उपक्रमांना मार्गदर्शन करून अन्न आणि कृषी क्षेत्राच्या परिसंस्थेमध्ये डिजिटल वित्तपुरवठा उपायांसाठी 'अॅग्री इन्फिनिटी' कार्यक्रम सुरू केला आहे. अन्न आणि कृषी मूल्य साखळीतील आर्थिक नवकल्पनांवर काम करणारे Agri-fintech स्टार्ट-अप या कार्यक्रमांतर्गत अर्ज करण्यास पात्र आहेत आणि डिजिटल उपायांसाठी येस बँकेसोबत काम करू शकतात.

- या उपक्रमाद्वारे, स्टार्टअप्सच्या निवडक गटाला अनुभवी बँकर्सकडून अनुभवात्मक सह-विकासासाठी केवळ मार्गदर्शनच मिळणार नाही तर येस बँकेच्या डिजिटल बँकिंग पायाभूत सुविधा आणि नेटवर्कमध्ये प्रवेश, नवीन उपाय आणि निधी उभारणी सल्लागारांच्या प्रायोगिक संधी मिळतील.

SIDBI ने 'वेस्ट टू वेल्थ क्रिएशन' कार्यक्रम 2022 लॉन्च केला.

- भारतीय लघु उद्योग विकास बँक (SIDBI) ने पश्चिम बंगालमधील सुंदरबनमधील महिलांसाठी 'वेस्ट टू वेल्थ क्रिएशन' कार्यक्रम सुरू केला आहे. यामध्ये महिला माशांच्या तराजूपासून दागिने आणि शोपीस बनवतील. SIDBI पर्यायी उपजीविकेतून अप्रत्यक्षपणे कमाई करणाऱ्या 50 महिलांना लाभ देईल.
- हा SIDBI च्या स्वावलंबन मिशनचा एक भाग आहे ज्याचा उद्देश कारागिरांना शाश्वत होण्यासाठी समर्थन देणे आहे.

सेबी चेअरपर्सन आणि MD/CEO भूमिकांच्या पृथक्करणाची तरतूद ऐच्छिक केली आहे.

- सिक्युरिटीज अँड एक्स्चेंज बोर्ड ऑफ इंडिया (सेबी) बोर्डने अध्यक्ष आणि एमडी/सीईओ यांच्या भूमिका आधीच्या 'mandatory' ऐवजी 'voluntary' म्हणून वेगळे करण्याची तरतूद करण्याचा निर्णय घेतला आहे. बाजार नियामकाने जून 2017 मध्ये उदय कोटक यांच्या नेतृत्वाखाली कॉर्पोरेट गव्हर्नन्सवर एक समिती स्थापन केली होती ज्याद्वारे सूचीबद्ध कंपन्यांसाठी कॉर्पोरेट गव्हर्नन्सचे नियम आणखी वाढवण्यासाठी शिफारसी मागवल्या होत्या.
- सेबी बोर्डने मार्च 2018 मध्ये झालेल्या बैठकीत शीर्ष 500-सूचीबद्ध संस्थांच्या प्रस्तावाला मान्यता दिली. नंतर जानेवारी 2020 मध्ये अनुपालनाची अंतिम मुदत दोन वर्षांनी वाढवण्यात आली.

जानेवारीमध्ये भारतातील घाऊक महागाई दर 12.96% पर्यंत घसरला.

- भारतातील घाऊक महागाई जानेवारीत 13.56% वरून 12.96% पर्यंत कमी झाली आहे. घाऊक किंमत निर्देशांक (WPI) आधारित महागाई अलिकडच्या काही महिन्यांत सातत्याने घसरली आहे. नोव्हेंबर 2021 मध्ये ते 14.87% वरून डिसेंबर 2021 मध्ये 13.56% आणि जानेवारी 2022 मध्ये 12.96% पर्यंत घसरले. तथापि, चलनवाढ अजूनही उच्च पातळीवर आहे आणि आर्थिक धोरणकर्त्यासाठी ही चिंतेची बाब आहे.

महत्वाचे मुद्दे:

- जानेवारी 2022 मधील महागाईचा उच्च दर हा मुख्यतः खनिज तेल, कच्चे पेट्रोलियम आणि नैसर्गिक वायू, मूलभूत धातू, रसायने आणि रासायनिक उत्पादने, खाद्यपदार्थ इत्यादींच्या किमती वाढल्या आहे.
- जानेवारी महिन्यात घाऊक खाद्यान्न महागाईचा दर वाढला. WPI अन्न निर्देशांकावर आधारित चलनवाढीचा दर डिसेंबर 2021 मध्ये 9.24% वरून जानेवारी 2022 मध्ये 9.55% वर किरकोळ वाढला.

SBI Ecowrap अहवाल: FY22 मध्ये भारताचा GDP 8.8% होण्याचा अंदाज केला आहे

- यापूर्वी हा अंदाज 9.3 टक्के होता परंतु आता 8.8% आहे. अहवालात FY2021-2022 (ऑक्टोबर-डिसेंबर) च्या तिसऱ्या तिमाहीत (Q3) GDP 5.8 टक्क्यांनी वाढण्याचा अंदाज आहे.

SBI, PNB, BoB, UBI, कॅनरा बँक आणि BoM ने IDRCCL मधील

हिस्सा विकत घेतला.

- स्टेट बँक ऑफ इंडिया (एसबीआय), पंजाब नॅशनल बँक (पीएनबी), बँक ऑफ बडोदा (बीओबी), युनियन बँक ऑफ इंडिया (यूबीआय), कॅनरा बँक आणि बँक ऑफ महाराष्ट्र (बीओएम) यांनी भारतीय कर्जाच्या शेअर्सचे सदस्यत्व जाहीर केले आहे. रिजोल्यूशन कंपनी लिमिटेड (IDRCL). सार्वजनिक क्षेत्रातील बँका (PSBs) आणि सार्वजनिक FIs IDRCL मधील जास्तीत जास्त 49% भागभांडवल ठेवतील तर उर्वरित भागभांडवल खाजगी क्षेत्रातील कर्जदारांकडे असेल. NARCL कंपनी कायद्यांतर्गत समाविष्ट केले गेले आहे आणि सार्वजनिक क्षेत्रातील बँकांचा NARCL मध्ये 51 टक्के हिस्सा असेल.

Name of Bank	Stake acquired	Reduces stake by March 31, 2022
State Bank of India (SBI)	12.30%	5%
Punjab National Bank (PNB)	11.18%	5%
Union Bank of India (UBI)	12.30%	10%
Canara Bank	14.90%	5%
Bank of Maharashtra (BoM)	6.21%	4%
Bank of Baroda (BoB)	12.30%	9.90%

पर्यायी गुंतवणूक धोरणासाठी सेबीने सल्लागार समितीची पुनर्रचना केली.

- सिक्युरिटीज अँड एक्स्चेंज बोर्ड ऑफ इंडिया (सेबी) ने तिची पर्यायी गुंतवणूक धोरण सल्लागार समिती पुनर्गठित केली आहे, जी भांडवली बाजार नियामकांना (अल्टरनेटिव्ह इन्व्हेस्टमेंट फंड) AIF स्पेसच्या पुढील विकासावर परिणाम करणाऱ्या अनेक मुद्द्यांवर सल्ला देते. समितीमध्ये आता 20 सदस्य आहेत. मार्च 2015 मध्ये सेबीने स्थापन केलेल्या पॅनेलमध्ये यापूर्वी 22 सदस्य होते. आतापर्यंत या समितीने एआयएफ उद्योगावर तीन अहवाल सादर केले आहेत.

समितीचे सदस्य:

- या समितीचे अध्यक्ष इन्फोसिसचे सह-संस्थापक एनआर नारायण मूर्ती आहेत. मूर्ती व्यतिरिक्त, समितीमध्ये सेबी, वित्त मंत्रालय, एआयएफ खेळाडू आणि उद्योग संघटनांचे सदस्य आहेत.
- गोपाल श्रीनिवासन, अध्यक्ष आणि व्यवस्थापकीय संचालक, TVS कॅपिटल फंड; गोपाल जैन, सह-संस्थापक आणि व्यवस्थापकीय भागीदार, गजा कॅपिटल; विपुल रंगटा, व्यवस्थापकीय संचालक

आणि मुख्य कार्यकारी अधिकारी, एचडीएफसी कॅपिटल अँड व्हायझर्स; आणि रेणुका रामनाथ, अध्यक्ष, इंडियन प्रायव्हेट इक्विटी अँड व्हेचर कॅपिटल असोसिएशन (IVCA) या पॅनेलच्या सदस्यांपैकी आहेत.

- इतर सदस्यांमध्ये व्हाईट ओक कॅपिटल मॅनेजमेंटचे संस्थापक आणि भागीदार प्रशांत खेमका यांचा समावेश आहे; गौतम मेहरा, पीडब्ल्यूसीचे भागीदार; सुब्रमण्यम कृष्णन, अन्स्ट अँड यंग; दीपक रंजन, उपसंचालक, DEA, वित्त मंत्रालय; महावीर लुनावत, उपाध्यक्ष, असोसिएशन ऑफ इन्व्हेस्टमेंट बँकर्स ऑफ इंडिया (AIBI); आणि सेबीचे कार्यकारी संचालक सुजित प्रसाद.

इंडिया रेटिंग्सने 2021-22 साठीचा GDP वाढीचा अंदाज 8.6 टक्क्यांपर्यंत सुधारला आहे.

- इंडिया रेटिंग्सने 2021-22 साठीचा GDP वाढीचा अंदाज 8.6 टक्क्यांपर्यंत सुधारला आहे जो आधीच्या अंदाजानुसार 9.2 टक्के होता. भारताच्या रेटिंग विश्लेषणानुसार, नॅशनल स्टॅटिस्टिकल ऑर्गनायझेशन (NSO) FY22 वास्तविक सकल देशांतर्गत उत्पादन वाढ 147.2 लाख कोटी रुपये ठेवण्याची शक्यता आहे. हे 7 जानेवारी 2022 रोजी जाहीर करण्यात आलेल्या पहिल्या आगाऊ अंदाजानुसार 9.2 टक्क्यांपेक्षा कमी, 8.6 टक्के GDP वाढीचा दर आहे.

डिजिटल पेमेंट इन्फ्रास्ट्रक्चरला चालना देण्यासाठी SBI पेमेंट्ससोबत मास्टरकार्ड टायअप

- मास्टरकार्ड, त्याच्या प्रमुख मोहिमेचा विस्तार म्हणून 'टीम कॅशलेस इंडिया' आणि स्टेट बँक ऑफ इंडिया पेमेंट्सने डिजिटल पेमेंट पायाभूत सुविधांना चालना देण्यासाठी लखनौ, गुवाहाटी आणि वाराणसीमध्ये भागीदारी केली. या व्यस्ततेदरम्यान, मास्टरकार्ड टीम कॅशलेस इंडिया स्वयंसेवक आणि एसबीआय पेमेंट्स यांनी डिजिटल पेमेंट स्वीकारण्याच्या सुविधा, सुरक्षितता आणि इतर फायद्यांविषयी सूक्ष्म-व्यापारींना सांगितले.

पेटीएम पेमेंट्स बँक आता ई-RUPI व्हाउचरसाठी अधिकृत भागीदार आहे.

- Paytm Payments Bank Limited ने जाहीर केले आहे की ते 'e-RUPI व्हाउचर' साठी अधिकृत अधिग्रहण भागीदार आहे. e-RUPI, हा एक सरकारी उपक्रम आहे, हा कॅशलेस प्रीपेड व्हाउचर आहे जो लाभार्थी SMS किंवा QR कोडद्वारे सादर करू शकतात. पेटीएमचे

व्यापारी भागीदार नंतर स्कॅन करू शकतात, देय रक्कम प्रविष्ट करू शकतात आणि थेट त्यांच्या बँक खात्यात पेमेंट प्राप्त करू शकतात. याचा फायदा लाभार्थ्यांना (वापरकर्ते) होईल, अगदी ज्यांना औपचारिक बँकिंग सेवा किंवा स्मार्टफोनपर्यंत प्रवेश नाही त्यांना डिजिटल पेमेंटच्या सुविधेचा लाभ मिळेल.

फायदे:

- यासह, व्यापाऱ्यांना आणखी एका डिजिटल पेमेंट कलेक्शन पद्धतीसह सशक्त केले जाईल ज्यामुळे त्यांना त्यांचे डिजिटल पाऊलखुणा वाढविण्यात आणि अधिक ग्राहकांना ऑनबोर्ड करण्यात मदत होईल.
- PPBL व्यापाऱ्यांना ई-RUPI व्हाउचर स्वीकारण्याचे सक्षम बनवत आहे, ज्यामुळे या उपक्रमाचा लाभार्थी असलेल्या मोठ्या वापरकर्त्यांना टॅप करण्याची संधी मिळते. यामुळे अधिक व्यापाऱ्यांना कॅशलेस व्यवहार स्वीकारण्यास प्रोत्साहन मिळेल, ज्यामुळे डिजिटल पेमेंटमध्ये वाढ होईल.

रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडियाने (RBI) लोकांना कारपूलिंग अँड sRide विरुद्ध सावध केले आहे.

- रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडियाने (RBI) लोकांना कारपूलिंग अँड sRide विरुद्ध सावध केले आहे. पेमेंट अँड सेटलमेंट सिस्टम्स अँक्ट, 2007 अंतर्गत, सेंट्रल बँकेकडून अधिकृतता न घेता, फर्म अर्ध-बंद प्रीपेड इन्स्ट्रुमेंट चालवत असल्याचे निदर्शनास आले आहे.
- sRide Tech Private Limited ही नोंदणीकृत कंपनी आहे, तिचे नोंदणीकृत कार्यालय गुडगाव, हरियाणा येथे आहे. ही कंपनी तिच्या 'sRide' कारपूलिंग अँपद्वारे सेमी-क्लोज्ड (नॉन-क्लोज्ड) प्री-पेड इन्स्ट्रुमेंट (वॉलेट) चालवत आहे.

मूडीजने CY2022 मध्ये भारताच्या वाढीचा अंदाज सुधारित 9.5% केला.

- 2020 मध्ये लॉकडाऊन आणि 2021 मध्ये कोविड-19 च्या डेल्टा लाटेनंतर अपेक्षित पुनर्प्राप्ती पेक्षा अधिक मजबूत झाल्यामुळे मूडीजने चालू वर्ष 2022 मध्ये भारताच्या आर्थिक वाढीचा अंदाज 7 टक्क्यांवरून 9.5 टक्क्यांपर्यंत सुधारला आहे. त्याने 5.5 टक्के वाढीचा अंदाज कायम ठेवला आहे. CY2023. ग्लोबल मॅक्रो आउटलुक 2022-23 च्या आजच्या अपडेटमध्ये, मूडीजने विक्री कर संकलन, किरकोळ क्रियाकलाप आणि खरेदी व्यवस्थापक निर्देशांक ठोस गती दर्शवितो.

PC Financial Services ला जारी केलेले CoR RBI ने रद्द केले आहे.

- 24 फेब्रुवारी 2022 रोजी, रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडिया (RBI) ने घोषणा केली की त्यांनी कर्ज देण्याच्या ऑपरेशन्स करण्यासाठी Cashbean नावाचे अँप वापरणाऱ्या PC Financial ला जारी केलेले नोंदणी प्रमाणपत्र रद्द केले आहे. एकाधिक डिजिटल सावकारांच्या व्याज आणि अन्यायकारक वसुलीच्या रणनीतींबद्दल तक्रारींमध्ये वाढ झाल्यामुळे एखाद्या संस्थेवर नियामक कारवाई करण्याची ही पहिलीच वेळ आहे.
- "भारतीय रिझर्व्ह बँकेने मेसर्स पीसी फायनान्शियल सर्व्हिसेस प्रायव्हेट लिमिटेड, नवी दिल्लीला जारी केलेले नोंदणी प्रमाणपत्र (CoR) रिझर्व्हच्या कलम 45-IA (6) (iv) अंतर्गत प्रदान केलेल्या अधिकारांचा वापर करून रद्द केले आहे. बँक ऑफ इंडिया कायदा,

1934. परिणामी, सेंट्रल बँकेच्या एका विधानानुसार, मेसर्स पीसी फायनान्शियल सर्व्हिसेस प्रायव्हेट लिमिटेडने " नॉन-बँकिंग वित्तीय संस्था (NBFI) च्या व्यवसायाचा व्यवहार करू नये , जसे की कलम 45-1 च्या खंड (अ) मध्ये निर्दिष्ट केले आहे.

भारताचे NIUA आणि WEF शाश्वत शहर विकास कार्यक्रमासाठी सहयोग करतील.

- वर्ल्ड इकॉनॉमिक फोरम (WEF) आणि नॅशनल इन्स्टिट्यूट ऑफ अर्बन अफेअर्स (NIUA) यांनी संयुक्तपणे डिझाइन केलेल्या 'सस्टेनेबल सिटीज इंडिया प्रोग्राम' वर सहयोग करण्यासाठी सामंजस्य करारावर स्वाक्षरी केली आहे. ऊर्जा, वाहतूक आणि बिल्ट पर्यावरण क्षेत्रांमध्ये डीकार्बोनायझेशन सोल्यूशन्स निर्माण करण्यासाठी शहरांसाठी सक्षम वातावरण तयार करणे हा कार्यक्रमाचा उद्देश आहे.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- 'सस्टेनेबल सिटीज इंडिया प्रोग्राम' शहरांना व्यवस्थित आणि शाश्वत पद्धतीने डीकार्बोनायझ करण्यास सक्षम बनवण्याचा मानस आहे ज्यामुळे उत्सर्जन कमी होईल आणि लवचिक आणि समान शहरी परिसंस्था वितरीत होईल.
- फोरम आणि NIUA दोन वर्षांत पाच ते सात भारतीय शहरांच्या संदर्भात फोरमची सिटी स्प्रिंट प्रक्रिया आणि डीकार्बोनायझेशनसाठी टूलबॉक्स ऑफ सोल्यूशन्सचे रुपांतर करतील.
- सिटी स्प्रिंट प्रक्रिया ही बहु-क्षेत्रीय, बहु-स्टेकहोल्डर कार्यशाळांची मालिका आहे ज्यामध्ये व्यवसाय, सरकार आणि नागरी समाजाच्या नेत्यांचा समावेश आहे,

युनियन बँकेने 'Union MSME RuPay क्रेडिट कार्ड' लाँच केले.

- युनियन बँक ऑफ इंडियाने नॅशनल पेमेंट कॉर्पोरेशन ऑफ इंडिया (NPCI) च्या सहकार्याने 'Union MSME RuPay क्रेडिट कार्ड' लाँच केले आहे. सूक्ष्म, लघु आणि मध्यम उद्योगांना (एमएसएमई) त्यांच्या व्यवसायाशी संबंधित परिचालन खर्चाची पूर्तता करण्यासाठी, फायनान्सची सोपी आणि डिजिटल डिलिव्हरी प्रदान करण्याचा हा उद्योगातील अशा प्रकारचा पहिलाच उपक्रम आहे.

Brickworks रेटिंगने FY22 मध्ये भारताचा GDP 8.3% पर्यंत कमी केला.

- ब्रिकवर्क्स रेटिंगने चालू आर्थिक वर्ष 2021-22 (FY22) मध्ये भारताच्या GDP वाढीचा अंदाज 8.3 टक्क्यांपर्यंत खाली आणला आहे. यापूर्वी जानेवारी 2022 मध्ये, रेटिंग एजन्सीने हा अंदाज 8.5-9 टक्क्यांच्या दरम्यान ठेवला होता. ब्रिकवर्क रेटिंग ही सात सेबी-नोंदणीकृत क्रेडिट रेटिंग एजन्सी (CRA) पैकी एक आहे.

NSE, BSE 25 फेब्रुवारीपासून T+1 स्टॉक सेटलमेंट सुरू करते.

- 25 फेब्रुवारीपासून टप्पाटप्प्याने T+1 स्टॉक सेटलमेंट यंत्रणा लागू करणारा भारत हा चीननंतरचा दुसरा देश ठरला आहे. सिस्टीम निवडक स्टॉक्सपासून सुरू होईल आणि नंतर हळूहळू इतरांना फोल्डमध्ये जोडेल. यासंबंधीचे निर्देश SEBI ने 01 जानेवारी 2022 रोजी जारी केले होते.

- T म्हणजे व्यापार/व्यवहाराचा दिवस म्हणजे ज्या दिवशी स्टॉक आणला/विक्री झाला तो दिवस. आणि इथे T+1 म्हणजे प्रत्यक्ष स्टॉक सेटलमेंट दुसऱ्या दिवशी म्हणजे +1 दिवशी होईल. उदा: तुम्ही सोमवारी स्टॉक खरेदी करता, तो तुम्हाला मंगळवारी तुमच्या डीमॅट खात्यात मिळेल

समित आणि कॉन्फरन्स बातम्या

संरक्षण मंत्रालयाने SeHAT योजनेअंतर्गत औषधांची होम डिलिव्हरी सुरू केली आहे.

- संरक्षण मंत्रालयाने मे 2021 मध्ये सर्व हक्कदार सशस्त्र दलातील कर्मचारी आणि त्यांच्या कुटुंबियांसाठी सेवा ई-आरोग्य सहाय्य आणि दूरसंचार (SeHAT) वैद्यकीय दूरसंचार सेवा सुरू केली होती. या उपक्रमात आणखी भर घालण्यासाठी, रुग्णांना औषधांची होम डिलिव्हरी किंवा सेल्फ पिकअप SeHAT वर सल्लामसलत 01 फेब्रुवारी 2022 पासून सुरू होईल.

SeHAT योजनेबद्दल:

- सेहत स्टे होम ओपीडी ही रुग्ण ते डॉक्टर प्रणाली आहे जिथे रुग्ण त्याचा स्मार्टफोन, लॅपटॉप, डेस्कटॉप किंवा टॅब्लेट वापरून इंटरनेटद्वारे दूरस्थपणे डॉक्टरांचा सल्ला घेऊ शकतो.
- सल्लामसलत एकाच वेळी व्हिडिओ, ऑडिओ आणि चॅटद्वारे होते. रुग्णांना त्यांच्या घरच्या आरामात दर्जेदार आरोग्य सेवा प्रदान करणे हे त्याचे उद्दिष्ट आहे.
- रुग्णालयातील डॉक्टर आणि त्याच्या किंवा तिच्या घराच्या हद्दीतील रुग्ण यांच्यातील सुरक्षित आणि संरचित व्हिडिओ-आधारित क्लिनिकल सल्लामसलत देशात कुठेही सक्षम केली गेली आहे. हे अत्यंत साधे आणि वापरण्यास सोपे म्हणून डिझाइन केले आहे, ज्यासाठी वापरकर्त्याकडून कमीतकमी प्रयत्न करणे आवश्यक आहे.
- दूरसंचार घेण्यासाठी वापरकर्त्याला काहीही पैसे देण्याची आवश्यकता नाही आणि <https://sehatopd.gov.in> वर भेट देऊन किंवा Play Store आणि App Store वर उपलब्ध SeHAT अ‍ॅप्स वापरून सेवांमध्ये प्रवेश करू शकतो.

रीइमेजनिंग म्युझियम्स ग्लोबल समिट 2022: सांस्कृतिक मंत्रालय आयोजित करेल.

- केंद्रीय सांस्कृतिक मंत्रालय 15-16 फेब्रुवारी 2022 रोजी 'भारतातील रीइमेजनिंग म्युझियम्स' या विषयावर पहिल्या प्रकारची G lobal शिखर परिषद आयोजित करेल. या शिखर परिषदेचे उद्घाटन केंद्रीय सांस्कृतिक मंत्री जी. किशन रेड्डी यांच्या हस्ते होईल. ब्लूमबर्गच्या भागीदारीत ग्लोबल समिटचे आयोजन करण्यात आले आहे. हे दोन दिवस ऑनलाइन होणार असून ते लोकसहभागासाठी खुले आहे. शिखर परिषदेत 25 म्युझियोलॉजिस्ट आणि म्युझियम प्रोफेशनल्स यांचा सहभाग दिसेल जे संग्रहालयांसाठी पुनर्कल्पित प्राधान्यक्रम आणि पद्धती यावर बोलतील.

- **Architecture and Functional Needs, Management, Collections Curation & Conservation practices) and Education and Audience Engagement** ही यावर्षीची थीम आहे.

ऊर्जा मंत्री आरके सिंह यांनी पॉवरथॉन-2022 लॉंच केले.

- केंद्रीय ऊर्जा मंत्री, **RK सिंह** यांनी **पॉवरथॉन-2022** ही हॅकाथॉन स्पर्धा सुरू केली आहे, ज्याद्वारे वीज वितरणातील गुंतागुंतीच्या समस्यांचे निराकरण करण्यासाठी आणि गुणवत्ता आणि विश्वासार्ह वीजपुरवठा सुनिश्चित करण्यासाठी तंत्रज्ञानावर आधारित उपाय शोधण्यात आले आहेत. ही स्पर्धा कार्यक्षम वीज नेटवर्कसाठी संघ तयार करण्यासाठी TSP, नवोन्मेषक आणि इतर सहभागींसह पात्र मार्गदर्शकांना एकत्र आणेल. त्यांनी तंत्रज्ञानशास्त्रज्ञांना केवळ विद्यमान समस्यांचे निराकरण करण्यासाठीच नव्हे तर विश्वासार्ह वीज पुरवठ्यासाठी इतर समस्या विधाने आणि कल्पनांसह पुढे येण्यासाठी प्रोत्साहित केले.

या हॅकाथॉनमध्ये

- टेक्नॉलॉजी सोल्युशन प्रोव्हायडर (टीएसपी), स्टार्ट-अप, शैक्षणिक संस्था, संशोधन संस्था, उपकरणे निर्माते, राज्य उर्जा उपयुक्तता आणि इतर राज्य आणि केंद्रीय ऊर्जा क्षेत्रातील संस्थांना, वीज वितरण क्षेत्रामध्ये भेडसावणाऱ्या वर्तमान आव्हाने/समस्या विधानांबद्दल माहिती दिली जाईल आणि आमंत्रित केले जाईल. जटिल समस्यांचे निराकरण करण्यासाठी त्यांचे तंत्रज्ञान-आधारित उपाय प्रदर्शित करण्यासाठी.
- हॅकाथॉन सहभागींना आर्टिफिशियल इंटेलिजन्स, मशीन लर्निंग, ब्लॉकचेन आणि इंटरनेट ऑफ थिंग्स यांसारख्या प्रगत तंत्रज्ञानावर आधारित नाविन्यपूर्ण उपाय शोधण्याचे कार्य करेल ज्या नऊ राज्यांमधील 14 डिस्कॉम्ससोबत विविध चर्चेनंतर ओळखल्या गेल्या आहेत.

वन ओशन समितीच्या उच्चस्तरीय भागाला पंतप्रधान नरेंद्र मोदी संबोधित करतात.

- पंतप्रधान **नरेंद्र मोदी** यांनी **वन महासागर शिखर** परिषदेच्या उच्चस्तरीय भागाला संबोधित केले. **जर्मनी, युनायटेड किंगडम, दक्षिण कोरिया, जपान आणि कॅनडासह** इतर अनेक राष्ट्रप्रमुख आणि सरकारे या शिखर परिषदेच्या उच्च-स्तरीय भागाला संबोधित करतील.
- संयुक्त राष्ट्र आणि जागतिक बँकेच्या सहकार्याने ब्रेस्ट येथे 9 ते 11 फेब्रुवारी दरम्यान फ्रान्सद्वारे वन महासागर शिखर परिषद आयोजित केली आहे. सुदृढ आणि शाश्वत सागरी परिसंस्थांचे जतन आणि समर्थन करण्यासाठी ठोस कृती करण्यासाठी आंतरराष्ट्रीय समुदायाला एकत्रित करणे हा या शिखर परिषदेचा उद्देश आहे.

केंद्रीय मंत्री आरके सिंह चौथ्या भारत-ऑस्ट्रेलिया ऊर्जा संवादाचे सह-अध्यक्ष आहेत.

- चौथ्या भारत-ऑस्ट्रेलिया ऊर्जा संवादाचे सह-अध्यक्षत्व केंद्रीय ऊर्जा आणि नवीन आणि नवीकरणीय ऊर्जा मंत्री आर के सिंह आणि ऑस्ट्रेलियन ऊर्जा आणि उत्सर्जन कमी करणारे मंत्री अंगस टेलर होते.
- विकसनशील देशांच्या ऊर्जा संक्रमणाच्या उद्दिष्टांची पूर्तता करण्यासाठी भारताने क्लायमेट फायनान्सची गरजही अधोरेखित केली. दोन्ही देशांनी नवीन आणि नूतनीकरणक्षम ऊर्जा तंत्रज्ञानाची किंमत कमी करण्यासाठी आणि जागतिक उत्सर्जन कमी करण्यासाठी त्यांची तैनाती वाढवण्याच्या दिशेने काम करण्यासाठी **Letter of Intent (LoI)** वर स्वाक्षरी केली.

नार्कोटिक्स कंट्रोल ब्युरोतर्फे "डार्कथॉन-2022" चे आयोजन

- अंमली पदार्थांची तस्करी रोखण्यासाठी उपाय शोधण्यासाठी नार्कोटिक्स कंट्रोल ब्युरो (NCB) एक "डार्कथॉन-2022" आयोजित करत आहे. डार्कनेट मार्केटची अज्ञातता उलगडण्यासाठी प्रभावी उपाय शोधण्यासाठी विद्यार्थी, तरुण आणि तांत्रिक तज्ञांना सहभागी करून घेण्याचा या उपक्रमाचा उद्देश आहे. एजन्सीने अलीकडेच एनक्रिप्शन सॉफ्टवेअरद्वारे ऍक्सेस केलेल्या नेटवर्कवर कार्यरत असलेल्या ड्रग पेडलर्सच्या तीन गटांचा नाश केला ज्यामुळे वापरकर्त्यांची ओळख गुप्त ठेवता येते.

TERI च्या जागतिक शाश्वत विकास शिखर परिषदेला सुरुवात झाली.

- पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी एनर्जी अँड रिसोर्सेस इन्स्टिट्यूटच्या (TERI) जागतिक शाश्वत विकास शिखर परिषदेत उद्घाटनपर भाषण केले. डॉमिनिकन रिपब्लिकचे अध्यक्ष श्री लुईस अबिनादर, गयाना सहकार प्रजासत्ताकचे अध्यक्ष डॉ मोहम्मद इरफान अली, संयुक्त राष्ट्र संघाचे उपमहासचिव सुश्री अमिना जे मोहम्मद आणि केंद्रीय मंत्री श्री भूपेंद्र यादव यावेळी उपस्थित होते. WSDS ची 21 वी आवृत्ती 16 ते 18 फेब्रुवारी 2022 दरम्यान नियोजित आहे.
- या वर्षीच्या शिखर परिषदेची थीम Towards a Resilient Planet: Ensuring a Sustainable and Equitable Future ही आहे.

जी किशन रेड्डी यांनी भारतीय मंदिर स्थापत्य 'देवायतनम' या परिषदेचे उद्घाटन केले.

- भारत सरकारच्या संस्कृती मंत्रालयाचे पुरातत्व सर्वेक्षण (ASI) 25 ते 26 फेब्रुवारी 2022 रोजी कर्नाटकातील हंपी येथे 'देवायतनम - भारतीय मंदिर वास्तुकलेची एक ओडिसी' ही दोन दिवसीय आंतरराष्ट्रीय परिषद आयोजित करत आहे. केंद्रीय सांस्कृतिक, पर्यटन आणि DoNER मंत्री जी किशन रेड्डी यांनी परिषदेचे उद्घाटन केले.

परिषदेचे उद्दिष्ट काय आहे?

- मंदिराच्या तात्विक, धार्मिक, सामाजिक, आर्थिक, तांत्रिक, वैज्ञानिक, कला आणि वास्तुशास्त्रीय पैलूंवर विचारमंथन करण्याचा या परिषदेचा उद्देश आहे. नगारा, वेसारा, द्रविड, कलिंग आणि इतर मंदिर वास्तुकलेच्या विविध शैलींच्या उल्लांती आणि विकासावर संवाद सुरू करण्याचाही त्याचा मानस आहे.

कराराच्या बातम्या

संपूर्ण भारतातील 5 लाख महिलांच्या मालकीच्या SMB ला समर्थन देण्यासाठी FICCI सोबत मेटा टायअप केले.

- सोशल मीडिया जायंट Meta ने भारतातील पाच लाख महिलांच्या नेतृत्वाखालील लहान व्यवसायांना पाठिंबा देण्यासाठी फेडरेशन ऑफ इंडियन चेंबर्स ऑफ कॉमर्स अँड इंडस्ट्री (FICCI) या उद्योग संस्थेशी भागीदारी केली आहे. FICCI च्या 'एम्पॉवरिंग द ग्रेटर 50%' उपक्रमासोबत भागीदारी करून Meta तिच्या #SheMeansBusiness प्रोग्राम अंतर्गत हा उपक्रम हाती घेईल. हा उपक्रम महिलांसाठी एक सहाय्यक परिसंस्था निर्माण करेल आणि त्यांना देशाच्या सर्वांगीण विकासात योगदान देण्यासाठी प्रेरित करेल.

भारताने 150 गावांचे 'उत्कृष्ट गाव' मध्ये रूपांतर करण्यासाठी इस्त्रायलशी करार केला आहे.

- भारत सरकारने इस्त्रायल सरकारशी हातमिळवणी करून देशातील 12 राज्यांमध्ये 150 'उत्कृष्ट गावे' तयार केली आहेत, ज्यामुळे शेतकऱ्यांना शेती क्षेत्रात अत्याधुनिक तंत्रज्ञानाचा अवलंब करण्यात मदत होईल. शेतीला अधिक फायदेशीर व्यवसाय करण्यासाठी इस्त्रायल तांत्रिक सहाय्य आणि इतर कौशल्य प्रदान करेल.
- CoE च्या आसपास वसलेली 150 गावे 'Villages of Excellence' मध्ये रूपांतरित केली जातील. त्यापैकी पहिल्या वर्षी भारताच्या स्वातंत्र्याच्या 75 व्या वर्षाच्या स्मरणार्थ 75 गावे घेतली जात आहेत. यापूर्वीच, इस्त्रायली सरकारने 12 राज्यांमध्ये 29 उत्कृष्टता केंद्रे (CoEs) स्थापन केली आहेत.

सौर प्रकल्पांना वित्तपुरवठा करण्यासाठी एसबीआयने टाटा पॉवरशी करार केला आहे.

- स्टेट बँक ऑफ इंडिया (SBI) ने सौर ऊर्जा प्रकल्पांसाठी विद्यमान वित्तपुरवठा व्यवस्था मजबूत करण्याच्या उद्देशाने 'सूर्य शक्ती सेल' नावाचा समर्पित केंद्रीकृत प्रक्रिया सेल सुरू केला आहे. SBI ने सौर ऊर्जा प्रकल्पांना वित्तपुरवठा करण्यासाठी Tata Power Solar Systems Ltd. (एक टाटा पॉवर कंपनी) सोबत सहकार्य केले आहे.
- मुंबईतील बॅलार्ड इस्टेटमध्ये या सेलची स्थापना करण्यात आली आहे. सूर्य शक्ती सेल, टाटा पॉवर सोलर सिस्टीम्स लि. द्वारे भारतभरातील सौर प्रकल्पांसाठीच्या सर्व कर्ज अर्जांवर प्रक्रिया करेल, ज्याची कमाल क्षमता 1 मेगावॅटपर्यंत आहे. कर्ज अर्जदारांमध्ये व्यावसायिक घटक तसेच कुटुंबांचा समावेश असेल.

आत्मनिर्भर भारत सेंटर फॉर डिझाईनच्या विकासासाठी SBI ने सांस्कृतिक मंत्रालयाशी करार केला आहे.

- स्टेट बँक ऑफ इंडिया (SBI) ने आत्मनिर्भर भारत सेंटर फॉर डिझाईनच्या विकासासाठी इंदिरा गांधी कला केंद्र (IGNCA) आणि सांस्कृतिक मंत्रालयाच्या राष्ट्रीय संस्कृती निधी (NCF) सोबत त्रिपक्षीय सामंजस्य करार (MoU) वर स्वाक्षरी केली आहे.
- ABCD प्रकल्प मंत्रालयाच्या NCF निधीतून सांस्कृतिक मंत्रालयाच्या अंतर्गत असलेल्या IGNCA या स्वायत्त संस्थेद्वारे राबविण्यात येणार आहे.

कोटक महिंद्रा जनरल इन्शुरन्स कंपनीने Cars24 करार केला.

- कोटक महिंद्रा जनरल इन्शुरन्स कंपनीने वापरलेल्या कार खरेदीदारांना मोटार विमा सेवा प्रदान करण्यासाठी Cars24 Financial Services Private Limited (CARS24 Financial Services) सोबत करार केला आहे. भागीदारी अंतर्गत, Cars24 मधील वापरलेल्या कार खरेदीदारांना कोटक जनरल इन्शुरन्सच्या सर्वसमावेशक मोटार विमा योजना थेट प्रदान केल्या जातील.
- ही भागीदारी पूर्णपणे डिजिटल विमा प्रक्रियेसह मोटार विम्याचा लाभ घेण्यासाठी विश्वासार्ह आणि जलद मार्ग प्रदान करेल. ग्राहक कोटक जनरल इन्शुरन्सच्या गॅरंजच्या प्लॅटफॉर्मवर कॅशलेस क्लेम सर्व्हिसिंगचा लाभ घेऊ शकतात आणि सोयीस्कर क्लेम सेटलमेंट सेवा सक्षम करू शकतात.

जीवन विम्याच्या डिजिटल वितरणासाठी पॉलिसीबाझारशी एलआयसी करार

- लाइफ इन्शुरन्स कॉर्पोरेशन (LIC) ने संपूर्ण भारतातील ग्राहकांना जीवन विमा आणि गुंतवणूक उत्पादनांची विस्तृत श्रेणी डिजिटली ऑफर करण्यासाठी पॉलिसीबाझारशी करार केला आहे.

टाय-अपचे फायदे:

- आर्थिक समावेशन आणि सामाजिक सुरक्षा सुनिश्चित करण्यासाठी युती लहान शहरांमध्ये विमा सेवा प्रदान करेल. हे ग्रामीण आणि दुर्गम भागात डिजिटली प्रवेश वाढवेल आणि ग्राहकांना टर्म आणि गुंतवणूक उत्पादनांची विस्तृत श्रेणी ऑफर करेल.

सायबर विम्यासाठी आयसीआयसीआय लोम्बार्डने एअरटेल पेमेंट्स बँकेशी करार केला आहे.

- आयसीआयसीआय लोम्बार्ड जनरल इन्शुरन्सने बँकेच्या ग्राहकांना सायबर विमा ऑफर करण्यासाठी एअरटेल पेमेंट्स बँकेशी भागीदारी केली आहे. ही सायबर विमा पॉलिसी ग्राहकांना बँकिंग, क्रेडिट किंवा डेबिट कार्डशी संबंधित संभाव्य आर्थिक फसवणुकीपासून आर्थिक संरक्षण प्रदान करते; ओळख चोरी; फिशिंग किंवा ईमेल स्फूफिंग इ. एअरटेल पेमेंट्स बँकेचे ग्राहक एअरटेल थॅक्स ॲप वापरून काही मिनिटांत ही सायबर विमा पॉलिसी खरेदी करू शकतात.

धोरणाबद्दल:

- विमा शून्य प्रतीक्षा कालावधीसह येतो आणि वापरकर्त्यांना पॉलिसी कालावधी दरम्यान, निवडलेल्या विमा रकमेच्या मर्यादित अनेक वेळा एकाधिक दावे करण्याची परवानगी देते.
- पॉलिसी 90-दिवसांचा शोध कालावधी प्रदान करेल आणि त्यानंतर सात दिवसांचा अहवाल कालावधी देईल.
- याचा अर्थ असा की जर विमाधारकाला व्यवहाराच्या तारखेपासून 90 व्या दिवशी त्यांच्या कार्ड किंवा खात्यातून अनधिकृत व्यवहार झाल्याचे आढळले, तर ते पुढील सात दिवसांत जारी करणाऱ्या बँक किंवा मोबाइल वॉलेट कंपनीला त्याची तक्रार करू शकतात.

NITI आयोग आणि USAID यांनी समृद्ध उपक्रमांतर्गत टाय-अपची घोषणा केली.

- अटल इनोव्हेशन मिशन (AIM), NITI आयोग आणि यूएस एजन्सी फॉर इंटरनॅशनल डेव्हलपमेंट (USAID) यांनी सस्टेनेबल ऍक्सेस टू मार्केट्स आणि रिसोर्सेस फॉर इनोव्हेटिव्ह डिलिव्हरी ऑफ

हेल्थकेअर (SAMRIDH) उपक्रमांतर्गत नवीन भागीदारीची घोषणा केली आहे. टियर-2 आणि टियर-3 शहरे आणि ग्रामीण आणि आदिवासी क्षेत्रांमधील असुरक्षित लोकसंख्येसाठी परवडणाऱ्या आणि दर्जेदार आरोग्यसेवेचा प्रवेश सुधारणे हे त्याचे उद्दिष्ट आहे. खाजगी क्षेत्र आणि द्विपक्षीय संस्थांकडून \$100+ दशलक्ष भांडवल जमा करण्याचे उद्दिष्ट आहे.

- AIM आणि SAMRIDH ने भारतातील हेल्थकेअर इनोव्हेटर्स आणि उद्योजकांसाठी प्रस्तावांसाठी कॉलची घोषणा केली आहे. या उपक्रमाद्वारे, ते आरोग्य सेवा क्षेत्रामध्ये नवकल्पनांवर लक्ष केंद्रित करतील.

सोनाटा सॉफ्टवेअरने 'मायक्रोसॉफ्ट क्लाउड' लॉच करण्यासाठी मायक्रोसॉफ्टसोबत करार केला आहे.

- जागतिक IT सेवा आणि तंत्रज्ञान सोल्युशन्स कंपनी, **Sonata Software** ने **'Microsoft Cloud for Retail'** लॉच करण्यासाठी **Microsoft** सोबत भागीदारीची घोषणा केली आहे. कंपनी मायक्रोसॉफ्टसोबत तीन दशकांहून अधिक काळ भागीदार आहे. 'Microsoft Cloud for Retail' सहयोगामुळे संबंध आणखी दृढ होण्याची अपेक्षा आहे.
- मायक्रोसॉफ्ट क्लाउड फॉर रिटेल सोबतची भागीदारी आमच्या क्षमतांमध्ये आणखी वाढ करेल, त्यात डेटाचा फायदा घेणे, खरेदीचा अनुभव वाढवणे, रिअल-टाइम तयार करणे, शाश्वत पुरवठा साखळी बनवणे आणि स्टोअर असोसिएट्सचे सक्षमीकरण करणे यावर भर दिला जाईल.

Amazon India ने ग्रामीण महिलांना उद्योजक बनवण्यासाठी कर्नाटकसोबत सामंजस्य करार केला.

- Amazon India ने महिला उद्योजकांच्या वाढीला पाठिंबा देण्यासाठी कर्नाटक स्टेट रुरल लाइव्हलीहुड प्रमोशन सोसायटी (KSRLPS) सोबत सामंजस्य करार केला. Amazon India आपल्या प्लॅटफॉर्मवर 'संजीवनी-KSRLPS' लॉच करेल आणि हजारो ग्रामीण महिला उद्योजकांना प्रशिक्षित आणि सक्षम करण्यासाठी 'सहेली' कार्यक्रमाचा लाभ वाढवेल आणि त्यांच्या उत्पादनांसाठी व्यापक बाजारपेठेत ऑनलाइन प्रवेश देखील प्रदान करेल. सहेली कार्यक्रम

महिला उद्योजकांना मदत करण्यासाठी प्रशिक्षण आणि कौशल्य विकास कार्यशाळा देते.

2022 मध्ये पाच ऑनलाइन अभ्यासक्रम सुरू करण्यासाठी SBI ने NSE अकादमीशी करार केला आहे.

- स्टेट बँक ऑफ इंडिया (SBI) ने आवश्यक जीवन कौशल्य म्हणून आर्थिक साक्षरतेला प्रोत्साहन देणारे पाच ऑनलाइन अभ्यासक्रम सुरू करण्यासाठी **NSE अकादमीसोबत** भागीदारीची घोषणा केली आहे. SBI द्वारे क्युरेट केलेले अभ्यासक्रम हे सिद्धांत आणि ऑपरेशनल पैलूंचे चांगले मिश्रण आहेत जे विद्यार्थ्यांना बँकिंग, अनुपालन, कर्ज देण्याचे नियम आणि इतर अनेक विषयांच्या मूलभूत गोष्टींबद्दल सखोल समजून घेण्यास सक्षम करतात.
- या स्ट्रॅटजिक असोसिएशनचा एक भाग म्हणून NSE नॉलेज हब प्लॅटफॉर्मवर SBI च्या पाच उद्घाटन **मॉसिव्ह ओपन ऑनलाइन कोर्सेस (MOOCs)** साठी विद्यार्थी नोंदणी करू शकतात. NSE अकादमी ही भारतीय राष्ट्रीय शेअर बाजाराची पूर्ण मालकीची उपकंपनी आहे.

RBL बँकेने 'नियो कलेक्शन्स' प्लॅटफॉर्मसाठी क्रेडिट सोल्युशन्सशी करार केला आहे.

- **RBL बँकेने** त्याच्या **'नियो कलेक्शन्स' प्लॅटफॉर्मसाठी Creditas Solutions** सोबत भागीदारी केली आहे. कर्जाच्या संपूर्ण चक्रातील संकलनात कार्यक्षमता वाढवण्यासाठी बँक SaaS-आधारित प्लॅटफॉर्मचा वापर करेल. ग्राहकांपर्यंत वैयक्तिकरित्या सहानुभूतीपूर्वक पोहोचण्यासाठी आणि त्यांना कर्जाची परतफेड करण्यास प्रवृत्त करण्यासाठी धोरण स्वयंचलित करण्यासाठी हे व्यासपीठ तयार केले आहे.
- प्लॅटफॉर्म प्रत्येक ग्राहकासाठी कर्जासाठी सानुकूलित पेमेंट योजना ऑफर करून, ईएमआय योजना शेड्यूल करून किंवा पेमेंट रिझोल्यूशन पर्यायांची निवड करून सर्वोत्तम कृतीचा मार्ग देखील निर्धारित करू शकते.

भारतातील 'टिप्स' वैशिष्ट्याला चालना देण्यासाठी Twitter ने Paytm सोबत करार केला आहे.

- **Twitter Inc** ने **Paytm** च्या पेमेंट गेटवे सोबत भागीदारी केली आहे ज्यामुळे भारतातील त्यांच्या 'टिप्स' वैशिष्ट्यासाठी समर्थन सुधारले आहे. या भागीदारीमुळे, Twitter वापरकर्ते पेटीएमची पेमेंट सुविधा वापरण्यास सक्षम असतील, ज्यात पेटीएम डिजिटल वॉलेट, पेटीएम पोस्टपेड, डेबिट आणि क्रेडिट कार्ड आणि नेट बँकिंग यांचा समावेश आहे. या वैशिष्ट्याची घोषणा गेल्या वर्षी करण्यात आली होती आणि प्लॅटफॉर्मवर कमाई सुरू करण्याच्या कंपनीच्या अनेक प्रयत्नांपैकी एक आहे.
- टिप्स वैशिष्ट्याचा वापर करून, वापरकर्ते ट्विटरवर त्यांच्या आवडत्या सामग्री निर्मात्यांना पेमेंट पाठवू शकतात. भारतातील 18 वर्षांवरील सर्व ट्विटर वापरकर्त्यांसाठी नोव्हेंबरपासून टिपा उपलब्ध आहेत. हे बंगाली, गुजराती, हिंदी, कन्नड, मराठी आणि तमिळ या भारतीय भाषांमध्ये उपलब्ध आहे.

एमएसएमई ग्राहक शिक्षण कार्यक्रमासाठी ट्रान्सयुनियन टायअप फिक्की

- TransUnion CIBIL ने MSME ला पाठिंबा देण्यासाठी एक अद्वितीय राष्ट्रव्यापी MSME ग्राहक शिक्षण कार्यक्रम सुरू करण्यासाठी फेडरेशन ऑफ इंडियन चेंबर्स ऑफ कॉमर्स अँड इंडस्ट्री (FICCI) सोबत भागीदारी केली आहे. हा कार्यक्रम महाराष्ट्र, आसाम आणि त्रिपुरामधील एमएसएमई क्लस्टरसह सुरू होईल आणि भारतातील प्रमुख एमएसएमई क्लस्टरमधील हजारो एमएसएमईपर्यंत पोहोचण्याचे उद्दिष्ट आहे.

कार्यक्रमाचे उद्दिष्ट:

- या कार्यक्रमाचा उद्देश एमएसएमईना चांगला क्रेडिट इतिहास कसा तयार करायचा आणि CIBIL रँक कसा बनवायचा याच्या ज्ञानाने सक्षम करणे हा आहे. TransUnion CIBIL बँका आणि पतसंस्थांना त्यांच्या MSME पोर्टफोलिओच्या शाश्वत वाढीसाठी सहाय्य करण्यासाठी वचनबद्ध आहे आणि MSMEs साठी वित्तपुरवठ्याची पोहोच सुधारत आहे.
- MSME कर्जदारांना CIBIL रँक आणि चपखल कर्ज देण्यासाठी व्यावसायिक क्रेडिट अहवाल यांसारखे उपाय ऑफर करण्याव्यतिरिक्त, TransUnion CIBIL SIDBI आणि अलीकडील इमर्जन्सी क्रेडिट लाइन गॅरंटी स्कीम (ECLGS) विश्लेषण आणि पॉलिसी निर्मात्याच्या अहवालास समर्थन देण्यासाठी MSME पल्स सारखे अंतर्दृष्टी अहवाल देखील प्रकाशित करते. एमएसएमई क्षेत्रावरील बाजारातील अंतर्दृष्टी असलेले उद्योग.

REWARD प्रकल्पाच्या अंमलबजावणीसाठी भारताने, जागतिक बँकेने \$115 दशलक्ष कर्ज करारावर स्वाक्षरी केली.

- भारत सरकार, कर्नाटक आणि ओडिशा राज्य सरकारे आणि जागतिक बँकेने नाविन्यपूर्ण विकास (REWARD) कार्यक्रमाद्वारे कृषी लवचिकतेसाठी \$115 दशलक्ष (INR 869 कोटी) पुनर्जीवित पाणलोटान्वर स्वाक्षरी केली आहे. हा कार्यक्रम राष्ट्रीय आणि राज्य संस्थांना सुधारित पाणलोट व्यवस्थापन पद्धतींचा अवलंब करण्यास मदत करेल ज्यामुळे हवामान बदलासाठी शेतकऱ्यांची लवचिकता वाढेल, उच्च उत्पादकता आणि चांगले उत्पन्न वाढेल.

\$115 दशलक्ष कर्जाच्या रकमेचे विभाजन खाली दिले आहे:

- कर्नाटक सरकार- \$60 दशलक्ष (INR 453.5 कोटी)
- ओडिशा सरकार- \$49 दशलक्ष (INR 370 कोटी)
- केंद्र सरकार- \$6 दशलक्ष (INR 45.5 कोटी)

भारत आणि फ्रान्सने ब्लू इकॉनॉमीच्या रोडमॅपवर स्वाक्षरी केली.

- भारत आणि फ्रान्सने ब्लू इकॉनॉमी आणि महासागर प्रशासनावर त्यांचे द्विपक्षीय देवाणघेवाण वाढविण्यासाठी एका रोडमॅपवर स्वाक्षरी केली आहे. डॉ. एस जयशंकर 22 फेब्रुवारी रोजी नियोजित इंडो-पॅसिफिकमधील सहकार्यासाठी EU मंत्रीस्तरीय मंचाला उपस्थित राहण्यासाठी 20 ते 22 फेब्रुवारी 2022 या तीन दिवसांच्या फ्रान्स दौऱ्यावर आहेत. 'ब्लू इकॉनॉमी अँड ओशन गव्हर्नन्सवर रोडमॅप' या करारावर भारताचे परराष्ट्र मंत्री डॉ. एस. जयशंकर

आणि त्यांचे फ्रेंच समकक्ष जीन-यवेस ले ड्रियान यांच्यात स्वाक्षरी झाली.

- रोडमॅपच्या व्याप्तीमध्ये सागरी व्यापार, नौदल उद्योग, मत्स्यपालन, सागरी तंत्रज्ञान आणि वैज्ञानिक संशोधन, एकात्मिक किनारपट्टी व्यवस्थापन, सागरी पर्यावरण पर्यटन, अंतर्देशीय जलमार्ग आणि नागरी सागरी समस्यांवरील सक्षम प्रशासनांमधील सहकार्य यांचा समावेश असेल.
- भारत आणि फ्रान्सने अधोरेखित केले की मत्स्यव्यवसाय हे एक महत्त्वपूर्ण आर्थिक क्षेत्र आहे आणि अन्न सुरक्षा आणि उपजीविकेच्या सुरक्षेत, विशेषतः किनारपट्टीवरील लोकांसाठी निर्णायक भूमिका बजावते.

केरळच्या स्टार्टअप मिशनने स्टार्टअपसाठी Google सह भागीदारी करून जागतिक दुवे वाढवले.

- 'हडल ग्लोबल 2022' दरम्यान, केरळ स्टार्टअप मिशन (KSUM) ने तंत्रज्ञान क्षेत्रातील प्रमुख Google सोबत सहकार्य केले आहे जे राज्यातील स्टार्ट-अप्सना मार्गदर्शन आणि प्रशिक्षण प्रदान करणाऱ्या व्यापक जागतिक नेटवर्कमध्ये सामील होण्यास सक्षम करेल. हे विस्तीर्ण नेटवर्क स्थानिक स्टार्टअप्सना Google च्या कार्यक्रमाचा लाभ घेण्यास सक्षम करते ज्यामध्ये मार्गदर्शन आणि स्टार्टअप संघांचे प्रशिक्षण यांचा समावेश होतो आणि त्यांचे समाधान वाढविण्यात मदत होते.

स्टँडर्ड चार्टर्डने एअरलाइन उद्योगासाठी पेमेंट प्लॅटफॉर्मसाठी IATA सोबत करार केला आहे.

- ग्लोबल बँकिंग ग्रुप स्टँडर्ड चार्टर्डने भारतातील एअरलाइन उद्योगासाठी पेमेंट प्लॅटफॉर्म सुरू करण्यासाठी इंटरनॅशनल एअर ट्रांस्पोर्ट असोसिएशन (IATA) सोबत भागीदारी केली आहे. IATA Pay हा नवीन पेमेंट पर्याय असेल जो सहभागी विमान कंपन्यांना UPI स्कॅन आणि पे आणि UPI कलेक्ट (पेमेंट करण्याची विनंती) सारखे झटपट पेमेंट पर्याय ऑफर करण्यास सक्षम करेल. स्टँडर्ड चार्टर्ड इतर मार्केटमध्ये देखील IATA पेच्या रोलआउटला समर्थन देईल.

रँक्स आणि अहवाल बातम्या

ब्रँड फायनान्स अहवाल: LIC जागतिक स्तरावर 10 वा सर्वात मूल्यवान विमा ब्रँड

- ब्रँड फायनान्सने प्रसिद्ध केलेल्या ब्रँड व्हॅल्युएशन अहवालानुसार, LIC ला जागतिक स्तरावरील विमा ब्रँडच्या यादीत 10 व्या क्रमांकावर आले आहे. पहिल्या 10 यादीत LIC ही एकमेव भारतीय विमा कंपनी आहे. LIC चे मूल्य USD 8.656 अब्ज (सुमारे 64,722 कोटी) आहे. शीर्ष 10 पैकी, तब्बल 5 चीनी विमा कंपन्या आहेत, ज्यात पिंग एन इन्शुरन्स जगातील सर्वात मौल्यवान विमा ब्रँड म्हणून उदयास येत आहे, ब्रँड मूल्यात 26 टक्के घट नोंदवूनही. पहिल्या 10 मध्ये अमेरिकेच्या दोन कंपन्या आहेत, तर फ्रान्स, जर्मनी आणि भारताची प्रत्येकी एक कंपनी आहे.
- ब्रँड फायनान्स नुसार, LIC चे बाजार मूल्य 2022 पर्यंत 43.40 लाख कोटी रुपये (USD 59.21 अब्ज) आणि 2027 पर्यंत Rs 58.9-लाख

कोटी (USD 78.63 अब्ज) होईल. हे लक्षात घेतले पाहिजे की LIC सर्वात 206 व्या क्रमांकावर आहे.

2021 मध्ये भारताचा व्यापार भागीदार म्हणून यूएस पुन्हा अव्वल स्थानावर आहे.

- युनायटेड स्टेट्स कॅलेंडर वर्ष 2021 मध्ये \$112.3 अब्ज व्यापारासह भारताचा सर्वोच्च व्यापार भागीदार होत. चीननंतर अमेरिका दुसऱ्या क्रमांकावर आहे. भारत आणि चीनमधील व्यापाराचे मूल्य \$110.4 अब्ज होते. 2020 मध्ये चीन भारताचा अव्वल व्यापारी भागीदार होता आणि अमेरिका दुसऱ्या क्रमांकावर होती. 2019 मध्ये यूएसए भारताचा अव्वल व्यापारी भागीदार होता आणि चीन दुसऱ्या क्रमांकावर होता.

भारताच्या पहिल्या दहा व्यापार भागीदारांच्या यादीत हे देखील समाविष्ट आहे:

- संयुक्त राज्य
- चीन
- UAE
- सौदी अरेबिया
- स्वित्झर्लंड
- हाँगकाँग
- सिंगापूर
- इराक
- इंडोनेशिया
- दक्षिण कोरिया

CMIE अहवाल: जानेवारी 2022 मध्ये भारतातील बेरोजगारीचा दर 6.57% होता.

- सेंटर फॉर मॉनिटरिंग इंडियन इकॉनॉमी (CMIE) या आर्थिक थिंक टँकच्या आकडेवारीनुसार जानेवारी 2022 मध्ये भारतातील बेरोजगारीचा दर झपाट्याने घसरून 6.57% झाला. मार्च 2021 नंतरचा हा सर्वात कमी दर आहे. डिसेंबर 2021 मध्ये, बेरोजगारीचा दर नोव्हेंबरमधील 6.97% च्या तुलनेत, 7.91% या चार महिन्यांच्या उच्चांकावर पोहोचला. CMIE ही मुंबईस्थित स्वतंत्र अशासकीय संस्था आहे जी आर्थिक थिंक टँक तसेच व्यवसाय माहिती कंपनी म्हणून काम करते.

राज्यानुसार सर्वात कमी बेरोजगारी दर:

- तेलंगणामध्ये जानेवारीमध्ये सर्वात कमी बेरोजगारीचा दर ०.७% नोंदवला गेला.
- त्यानंतर गुजरात 1.2%, मेघालय 1.5%, ओडिशा 1.8% आणि कर्नाटक 2.9% होते.

राज्यानुसार सर्वाधिक बेरोजगारी दर:

- जानेवारी 2022 मध्ये हरियाणामध्ये सर्वाधिक 23.4% बेरोजगारीचा दर होता. त्यानंतर राजस्थान (18.9%), त्रिपुरा (17.1%), जम्मू आणि काश्मीर (15%) आणि दिल्ली (14.1%) होते.

इंडिया प्रेस फ्रीडम रिपोर्ट 2021 मध्ये J&K अव्वल स्थानावर आहे.

- इंडिया प्रेस फ्रीडम रिपोर्ट 2021 नुकताच अधिकार आणि जोखीम विश्लेषण गटाने प्रसिद्ध केला. अहवालानुसार, देशातील 13 मीडिया हाऊसेस आणि वृत्तपत्रांना लक्ष्य करण्यात आले, 108 पत्रकारांवर

हल्ले झाले आणि 6 पत्रकार मारले गेले. जम्मू आणि काश्मीर, उत्तर प्रदेश, मध्य प्रदेश आणि त्रिपुरा ही राज्ये आणि केंद्रशासित प्रदेशांच्या यादीत अव्वल स्थानावर आहे जिथे 2021 मध्ये पत्रकार आणि मीडिया हाऊसना लक्ष्य करण्यात आले होते.

इंडिया प्रेस फ्रीडम रिपोर्ट 2021:

- सर्वाधिक पत्रकार किंवा माध्यम संस्थांना लक्ष्य करण्यात आले जम्मू आणि काश्मीर (25), त्यानंतर उत्तर प्रदेश (23), मध्य प्रदेश (16), त्रिपुरा (15), दिल्ली (8), बिहार (6), आसाम (5), हरियाणा आणि महाराष्ट्र (प्रत्येकी 4), गोवा आणि मणिपूर (प्रत्येकी 3), कर्नाटक, तामिळनाडू आणि पश्चिम बंगाल (प्रत्येकी 2), आणि आंध्र प्रदेश, छत्तीसगड आणि केरळ (प्रत्येकी 1) असे अहवालात म्हटले आहे.

सेल्सफोर्स ग्लोबल इंडेक्स: डिजिटल कौशल्य तयारीत भारत आघाडीवर आहे.

- Customer Relationship Management (CRM) ने ग्लोबल डिजिटल स्किल्स इंडेक्स 2022 प्रकाशित केले जे वाढत्या जागतिक डिजिटल कौशल्यांचे संकट आणि कृतीची आवश्यकता यावर प्रकाश टाकते. भारताने 100 पैकी 63 गुण मिळवले आहेत, डिजिटल कौशल्य तयारीत आघाडीवर आहे आणि 19 देशांमध्ये सर्वाधिक तयारी निर्देशांक आहे.
- 2022 ग्लोबल डिजिटल स्किल्स इंडेक्स, 19 देशांतील सुमारे 23000 कामगारांवर डिजिटल कौशल्यांबद्दल केलेल्या सर्वेक्षणावर आधारित आहे, ज्यामध्ये कामाच्या भविष्यावर होणारा परिणाम, नोकरीच्या तयारीबद्दलची चिंता आणि सतत शिकण्याचे महत्त्व यांचा समावेश आहे.

टॉमटॉम ट्रॅफिक इंडेक्स रँकिंग 2021: मुंबई जगातील 5 वे सर्वाधिक गर्दीचे शहर

- टॉमटॉम ट्रॅफिक इंडेक्स रँकिंग 2021 नुसार, 2021 मध्ये जगातील सर्वाधिक गर्दीच्या शहरांमध्ये मुंबई 5 व्या, बेंगळुरू 10 व्या क्रमांकावर आहे. टॉमटॉम ट्रॅफिकच्या मते, 58 देशांमधील 404 शहरांमध्ये दिल्ली आणि पुणे 11 व्या आणि 21 व्या क्रमांकावर आहेत. रँकिंगनुसार इस्तंबूल, तुर्की हे जगातील सर्वाधिक गर्दीचे शहर म्हणून घोषित करण्यात आले आहे. तर मॉस्को दुसऱ्या क्रमांकावर आहे.
- रँकिंगमध्ये 58 देशांमधील 404 शहरांचा समावेश आहे. अहवालात म्हटले आहे की 2021 मध्ये भारतातील गर्दीची पातळी प्री-कोविड काळाच्या तुलनेत 23% कमी होती, विशेषतः पीक अवसरेमध्ये 31% कमी होते. 2020 मध्ये, मुंबई, बेंगळुरू आणि दिल्ली या तीन भारतीय महानगरांमधील वाहतूक कोडीने टॉप 10 यादीत स्थान मिळवले.

EIU च्या लोकशाही निर्देशांकात भारत 46 व्या क्रमांकावर आहे.

- द इकॉनॉमिस्ट इंटेलिजन्स युनिटनुसार, 2021 च्या लोकशाही निर्देशांकाच्या जागतिक क्रमवारीत भारत 46 व्या स्थानावर आहे. 9.75 च्या सर्वोच्च स्कोअरसह, नॉर्वेने इकॉनॉमिस्ट इंटेलिजन्सच्या लोकशाही निर्देशांक 2021 मध्ये अव्वल स्थान मिळविले. ही यादी 10 फेब्रुवारी 2022 रोजी प्रकाशित करण्यात आली. भारताने 6.91

गुण मिळवून यादीत 46 व्या क्रमांकावर आहे. आपला शेजारी पाकिस्तान हा संकरीत 104 व्या क्रमांकावर आणखी खाली आला आहे.

1. **नॉर्वे** - संपूर्ण लोकशाही विभागात, नॉर्वे चार्टमध्ये अव्वल आहे. त्याचा एकूण स्कोअर 9.75 होता.
2. **न्यूझीलंड** - न्यूझीलंड लोकशाही निर्देशांक 2021 मध्ये 9.37 च्या एकूण गुणांसह दुसऱ्या क्रमांकावर आहे.
3. **फिनलंड** - फिनलंड लोकशाही निर्देशांक 2021 मध्ये 9.27 च्या एकूण गुणांसह तिसऱ्या क्रमांकावर आहे.
4. **स्वीडन** - स्वीडनची गेल्या वर्षीच्या तिसऱ्या क्रमांकावरून यंदा चौथ्या क्रमांकावर घसरण झाली आहे. त्याचा एकूण स्कोअर 9.26 होता.
5. **आइसलँड** - आइसलँडमध्ये सर्वात मोठी घसरण पाहायला मिळाली. या वर्षी एकूण 9.18 गुण मिळवून गेल्या वर्षी दुसऱ्या क्रमांकावरून पाचव्या क्रमांकावर घसरला.
6. **डेन्मार्क** - 10 फेब्रुवारी 2022 रोजी प्रकाशित झालेल्या लोकशाही निर्देशांक 2021 मध्ये डेन्मार्क 9.09 च्या एकूण गुणांसह सहाव्या क्रमांकावर आहे.
7. **आयर्लंड** - या यादीत आयर्लंडचा एकूण 9 गुण होता.
8. **तैवान** - तैवान, जे सध्या चर्चेत आहे, लोकशाही निर्देशांक 2021 मध्ये 8.99 च्या एकूण स्कोअरसह आठव्या क्रमांकावर आहे.
9. **ऑस्ट्रेलिया** - ऑस्ट्रेलियातील कांगारूची भूमी 8.90 च्या एकूण गुणांसह यादीत नवव्या स्थानावर आहे.
10. **स्वित्झर्लंड** - स्वित्झर्लंडने 8.90 च्या एकूण स्कोअरसह ऑस्ट्रेलियासह नववे स्थान सामायिक केले.

ग्लोबल एंटरप्रेन्योरशिप मॉनिटर 2021/2022 अहवाल: भारत चौथ्या क्रमांकावर आहे.

- ग्लोबल एंटरप्रेन्योरशिप मॉनिटर (GEM) 2021/2022 अहवाल, दुबई एक्सपोमध्ये अनावरण करण्यात आले, भारत नवीन व्यवसाय सुरू करण्यासाठी सर्वात सोप्या पाच ठिकाणांपैकी एक आहे. भारतीय प्रतिसादकर्त्यांच्या सर्वेक्षणात, ज्यांनी त्यांच्या उद्योजकीय क्रियाकलाप, उद्योगाकडे पाहण्याचा दृष्टीकोन आणि त्यांच्या स्थानिक उद्योजकीय परिसंस्थेबद्दलच्या प्रश्नांची उत्तरे दिली, असे आढळून आले की 82% लोकांना असे वाटते की व्यवसाय सुरू करणे सोपे आहे आणि जागतिक स्तरावर भारत चौथ्या क्रमांकावर आहे. त्यात सौदी अरेबिया अव्वल आणि त्यानंतर नेदरलँड आणि स्वीडनचा क्रमांक लागतो.

9व्या यूएस ग्रीन बिल्डिंग कौन्सिलमध्ये भारत तिसऱ्या क्रमांकावर आहे.

- यूएस ग्रीन बिल्डिंग कौन्सिल (USGBC) ने 2021 मध्ये लीडरशिप इन एनर्जी अँड एन्व्हायर्नमेंटल डिझाईन (LEED) साठी युनायटेड स्टेट्स (यूएस) बाहेरील टॉप 10 देशांची 9वी वार्षिक रँकिंग जारी केली आहे ज्यामध्ये भारत 146 प्रकल्पांसह 3 व्या क्रमांकावर आहे. 2021 मध्ये प्रमाणित केलेल्या 1,077 LEED प्रकल्पांसह चीनने अव्वल स्थान पटकावले आहे, त्यानंतर कॅनडा 205 प्रकल्पांसह दुसऱ्या क्रमांकावर आहे. रँकिंग यूएस बाहेरील देश आणि प्रदेश

हायलाइट करते जे निरोगी, टिकाऊ आणि लवचिक इमारत डिझाइन, बांधकाम आणि ऑपरेशनमध्ये चांगले काम करत आहेत.

भारताच्या क्रमवारीबद्दल:

- 2021 मध्ये भारतामध्ये आणखी 146 LEED परवानाकृत इमारती आणि मोकळ्या जागांचे घर बनले आहे, ते 2,818,436.08 ग्रॅस स्केअर मीटर (GSM) क्षेत्राचे प्रतिनिधित्व करते.
- हे 2020 पासून भारतातील LEED परवानाकृत क्षेत्रामध्ये जवळपास 10% वाढ दर्शवते आणि चालू असलेल्या महामारीच्या काळातही भारतातील LEED अंतर्गत एकूण 1,649 इमारती असून एकूण 46.2 दशलक्ष एकूण चौरस मीटर आहेत.

हुरुन इंडिया वेल्थ रिपोर्ट: भारतातील लक्षाधीश कुटुंबे 2021 मध्ये 11% वाढली.

- नवीनतम हुरुन इंडिया वेल्थ रिपोर्ट 2021 नुसार, 2020 च्या तुलनेत 2021 मध्ये भारतातील डॉलर- दशलक्ष कुटुंबांची संख्या 11 टक्क्यांनी वाढून 4,58,000 कुटुंबांवर पोहोचली आहे. किमान INR 7 कोटी संपत्ती असलेले कुटुंब (\$1 दशलक्ष), डॉलर-लक्षपती कुटुंब म्हणून संबोधले जाते. अहवालात असा अंदाज आहे की देशातील डॉलर-दशलक्ष कुटुंबांची संख्या पुढील पाच वर्षांत 30% वाढून 2026 मध्ये 6,00,000 कुटुंबांपर्यंत पोहोचेल.

अहवालातील महत्वाचे मुद्दे:

- दरम्यान, सर्वाधिक करोडपती असलेल्या शहरांच्या यादीत 20,300 लक्षाधीश कुटुंबांसह मुंबई पहिल्या क्रमांकावर आहे. मुंबईनंतर अनुक्रमे 17,400 आणि कोलकाता 10,500 लक्षाधीश कुटुंबांसह दिल्ली आहे.
- हा अहवाल 350 भारतीय 'millionaires' (\$1 दशलक्ष वैयक्तिक संपत्ती असलेल्या व्यक्ती) यांच्या सर्वेक्षणावर आधारित आहे.

आंतरराष्ट्रीय IP निर्देशांक 2022: भारताचा क्रमांक 43 वा आहे.

- भारताने आपला एकूण IP स्कोअर 38.4 टक्क्यांवरून 38.6 टक्क्यांवर सुधारला आहे आणि आंतरराष्ट्रीय बौद्धिक संपदा निर्देशांक 2022 मध्ये देश 55 देशांपैकी 43 व्या क्रमांकावर आहे. हा निर्देशांक यूएस चेंबर ऑफ कॉमर्सच्या ग्लोबल इनोव्हेशन पॉलिसी सेंटरने जारी केला आहे.

क्रमवारीत अव्वल पाच देश आहेत:

- रँक 1- युनायटेड स्टेट्स
- रँक 2- युनायटेड किंगडम
- रँक 3- जर्मनी
- रँक 4- स्वीडन
- रँक 5- फ्रान्स

विज्ञान आणि तंत्रज्ञान बातम्या

सॅमसंगने 2021 मध्ये इंटेलला मागे टाकले आहे.

- रिसर्च फर्म काउंटरपॉइंट टेक्नॉलॉजी मार्केट रिसर्चने प्रसिद्ध केलेल्या अहवालानुसार, दक्षिण कोरियन इलेक्ट्रॉनिक्स उत्पादन क्षेत्रातील दिग्गज सॅमसंग इलेक्ट्रॉनिक्सने 2021 मध्ये यूएस चिपमेकर इंटेलला मागे टाकून कमाईच्या बाबतीत जगातील आघाडीची चिपमेकर बनली आहे. इंटेलने तुलनेने सपाट परिणाम पोस्ट केले असताना, सॅमसंगने 2021 मध्ये मजबूत DRAM आणि NAND फ्लॅश मार्केट कामगिरीसह आघाडी घेतली. सॅमसंगने या वर्षी लॉजिक चिप्समध्येही ठोस गती पाहिली.

IAT धारवाडमध्ये परवडणाऱ्या आणि स्वच्छ ऊर्जेतील ग्लोबल सेंटर ऑफ एक्सलन्स सुरू करण्यात आले.

- IAT धारवाड येथे परवडणाऱ्या आणि स्वच्छ ऊर्जेतील ग्लोबल सेंटर ऑफ एक्सलन्सचा नुकताच शुभारंभ करण्यात आला. हे केंद्र परवडणाऱ्या आणि स्वच्छ ऊर्जेमध्ये संशोधन वाढवेल. हे केंद्र तंत्रज्ञान, भौतिक पायाभूत सुविधा निर्माण करेल. तसेच, ते स्वच्छ ऊर्जा उपाय तयार करेल. उपाय ग्रामीण समुदायांच्या उपजीविकेवर लक्ष केंद्रित करतील.
- केंद्राला CSR निधीतून सहाय्य केले जाणार आहे. CSR ही कॉर्पोरेट सामाजिक जबाबदारी आहे. CSR निधी MHSIF कडून येणार आहे.
- IAT धारवाड आणि MHSIF संयुक्तपणे एक व्यासपीठ विकसित करणार आहेत. हे व्यासपीठ देशातील ऊर्जा आव्हानांशी संबंधित संवादात्मक डेटाबेस तयार करेल.

IISc. ने भारतातील सर्वात शक्तिशाली सुपर कॉम्प्युटरपैकी एक 'परम प्रवेगा' कार्यान्वित केला.

- इंडियन इन्स्टिट्यूट ऑफ सायन्स (IISc.), बेंगळुरू, ने भारतातील सर्वात शक्तिशाली सुपर कॉम्प्युटरपैकी एक, परम प्रवेगा स्थापित

आणि कार्यान्वित केला आहे. तसेच हा भारतीय शैक्षणिक संस्थेतील सर्वात मोठा सुपर कॉम्प्युटर आहे. परम प्रवेगाची एकूण सुपरकंप्युटिंग क्षमता 3.3 पेटाफ्लॉप आहे (1 पेटाफ्लॉप एक क्वाड्रिलियन किंवा 1015 ऑपरेशन्स प्रति सेकंद).

परम प्रवेगाची रचना आणि विकास कोणी केला?

- सेंटर फॉर डेव्हलपमेंट ऑफ अॅडव्हान्स्ड कॉम्प्युटिंग (C-DAC) ने सुपर कॉम्प्युटरची रचना केली आहे. हे विज्ञान आणि तंत्रज्ञान विभाग (DST) आणि इलेक्ट्रॉनिक्स आणि माहिती तंत्रज्ञान मंत्रालय (MeitY) यांच्या संयुक्त पुढाकाराने राष्ट्रीय सुपरकॉम्प्युटिंग मिशन (NSM) अंतर्गत विकसित केले गेले आहे आणि C-DAC आणि IISc द्वारे लागू केले आहे

स्वराजता: अपंग व्यक्तींसाठी भारतातील पहिले एआय-आधारित जॉब प्लॅटफॉर्म

- इंडियन इन्स्टिट्यूट ऑफ टेक्नॉलॉजी (IIT-हैदराबाद) ने 'स्वराजेबिलिटी' ची बीटा आवृत्ती लॉन्च केली आहे, जे कृत्रिम बुद्धिमत्तेद्वारे समर्थित जॉब पोर्टल आहे जे अपंग लोकांना संबंधित कौशल्ये आत्मसात करण्यात आणि नोकऱ्या शोधण्यात मदत करते. हे व्यासपीठ नोकरी शोधणाऱ्यांच्या प्रोफाइलचे विश्लेषण करेल आणि त्यांना पात्र होण्यासाठी आवश्यक असलेली कौशल्ये सुचवेल. या आव्हानाला तोंड देणारे व्यासपीठ लोकसंख्येच्या या असुरक्षित वर्गाला मदत करेल.

- **Youth4Jobs, Visual Quest आणि Kotak Mahindra Bank Ltd.** यांच्या संयुक्त विद्यमाने प्लॅटफॉर्म विकसित केला आहे. IIT-H AI मध्ये आपले कौशल्य प्रदान करते, Visual Quest India ने हे व्यासपीठ विकसित केले आहे.

NASA 2031 मध्ये आंतरराष्ट्रीय अंतराळ स्थानक निवृत्त करणार आहे.

- नासाच्या म्हणण्यानुसार, आंतरराष्ट्रीय अंतराळ स्थानक 2031 पर्यंत आपले कार्य चालू ठेवेल आणि नंतर पॉइंट निमो म्हणून ओळखल्या जाणाऱ्या पॅसिफिक महासागरातील एका निर्जन भागात कोसळेल. ISS च्या निवृत्तीनंतर काम सुरू ठेवण्यासाठी ते तीन मुक्त-उडणाऱ्या स्पेस स्टेशनसह बदलले जाईल. NASA ने ISS चे पहिले व्यावसायिक मॉड्यूल प्रदान करण्यासाठी Houston-based Axiom Space देखील निवडले.

- इंटरनॅशनल स्पेस स्टेशन हे **अमेरिकेचे माजी राष्ट्राध्यक्ष रोनाल्ड रीगन यांच्या मनाची उपज होती, ज्यांनी 1984** मध्ये काही इतर देशांच्या सहकार्याने कायमस्वरूपी वस्ती असलेले अंतराळयान तयार करण्याचा प्रस्ताव दिला होता.

ISRO ने 11 री-ऑर्बिटिंग मॅन्युव्हर्सद्वारे INSAT-4B रद्द केले.

- इंडियन स्पेस रिसर्च ऑर्गनायझेशन (ISRO) ने INSAT-4B हा भारतीय संचार उपग्रह रद्द केला आहे जो भारतीय राष्ट्रीय उपग्रह प्रणालीचा भाग आहे. इनसॅट-4बी ने त्याच्या सेवेच्या शेवटी पोस्ट मिशन डिस्पोजल (पीएमडी) पार केले, त्यानंतर 24 जानेवारीला तो बंद करण्यात आला. इनसॅट-4बी हा मिशन पोस्ट डिस्पोजलमधून जाणारा 21 वा भारतीय भूस्थिर पृथ्वी ऑर्बिट उपग्रह आहे, त्यासाठी

आवश्यक प्रोपेलेंट ISRO च्या GEO मिशन प्लॅनिंगमध्ये मानक सरावाचा एक भाग म्हणून सुरुवातीच्या इंधन बजेटमध्ये अशा री-ऑर्बिटिंगचा समावेश करण्यात आला होता.

- विकास UN आणि इंटर-एजन्सी स्पेस डेब्रिस कोऑर्डिनेशन कमिटी (IADC) ने शिफारस केलेल्या स्पेस डेब्रिज मिटिगेशन मार्गदर्शक तत्वांचे पालन करत आहे. IADC मार्गदर्शक तत्वे अंतराळ ऑपरेशन दरम्यान आणि नंतर दोन्ही कक्षीय ढिगान्यांची निर्मिती मर्यादित करण्यासाठी मार्गदर्शन प्रदान करतात.

इस्रोने पृथ्वी निरीक्षण उपग्रह, EOS-04 यशस्वीरित्या प्रक्षेपित केला.

- भारतीय अंतराळ संशोधन संस्था (ISRO) ने एक पृथ्वी निरीक्षण उपग्रह, EOS-04 आणि दोन छोटे उपग्रह इच्छित कक्षेत यशस्वीरित्या प्रक्षेपित केले. 2022 मधील ISRO ची ही पहिली प्रक्षेपण मोहीम होती. आंध्र प्रदेशातील श्रीहरिकोटा येथील सतीश धवन अंतराळ केंद्राच्या पहिल्या प्रक्षेपण पॅडवरून PSLV-C52 रॉकेटच्या सहाय्याने उपग्रहांचे प्रक्षेपण करण्यात आले.

पृथ्वी निरीक्षण उपग्रह (EOS-04) बदल:

- EOS-04 हा एक रडार इमेजिंग सॅटेलाइट (RISAT) आहे जो कृषी, वनीकरण आणि वृक्षारोपण, पूर मॅपिंग, माती ओलावा आणि जलविज्ञान यासारख्या अनुप्रयोगांसाठी सर्व हवामान परिस्थितीत उच्च-गुणवत्तेच्या प्रतिमा प्रदान करण्यासाठी डिझाइन केलेले आहे.
- या उपग्रहाचे वजन सुमारे 1710 किलोग्रॅम आहे. ते 2280 वॅट पॉवर निर्माण करू शकते. त्याचे मिशन लाइफ 10 वर्षे आहे.

भारतीय खाण प्रमुख वेदांत भारतात अर्धसंवाहक तयार करणार आहे.

- भारतीय खाण क्षेत्रातील प्रमुख वेदांतने भारतातील सेमीकंडक्टरच्या उत्पादनासाठी संयुक्त उपक्रम (JV) तयार करण्यासाठी तैवानच्या इलेक्ट्रॉनिक्स उत्पादन कंपनी, Hon Hai टेक्नॉलॉजी ग्रुप (ज्याला फॉक्सकॉन) म्हणून अधिक ओळखले जाते.
- सेमीकंडक्टर आणि डिस्प्ले मॅन्युफॅक्चरिंगसाठी सरकारने 76,000 कोटी रुपयांची प्रोडक्शन-लिंकड इन्सॅटिव्ह (PLI) योजना जाहीर केल्यानंतर, भारतातील सेमीकंडक्टरच्या स्थानिक उत्पादनाची इकोसिस्टम तयार करण्यासाठी इलेक्ट्रॉनिक्स उत्पादन क्षेत्रातील हे पहिले JV आहे. जेव्हा मध्ये वेदांत हा बहुसंख्य भागधारक असेल तर फॉक्सकॉनचा अल्पसंख्याक हिस्सा असेल.

पुरस्कार बातम्या

तेलुगू शॉर्ट फिल्म 'स्ट्रीट स्टुडंट' ने NHRC ची शॉर्ट फिल्म पुरस्कार स्पर्धा जिंकली.

- अकुला संदीपच्या 'स्ट्रीट स्टुडंट' या तेलुगू लघुपटाने शिक्षणाच्या अधिकारावर मजबूत संदेश देणाऱ्या रस्त्यावरच्या अर्चिनी कथा दर्शविलेल्या 'स्ट्रीट स्टुडंट'ला राष्ट्रीय मानवाधिकार आयोग (NHRC) द्वारे आयोजित स्पर्धेत प्रथम पारितोषिक मिळाले आहे. सातव्या लघुपट पुरस्कार स्पर्धेत अकुला संदीपच्या 'स्ट्रीट स्टुडंट'ची 2 लाख रुपयांच्या प्रथम पारितोषिकासाठी निवड झाली आहे. ते तेलुगुमध्ये इंग्रजीमध्ये सबटायटल्ससह आहे. शिक्षणाचा अधिकार आणि समाजाने त्याला कसे समर्थन देणे आवश्यक आहे याबद्दल एक

मजबूत संदेश देण्यासाठी रस्त्यावरील अर्चिनी कथा या चित्रपटात दाखवली आहे.

नितीन गडकरी यांना 18 वा स्वर्गीय माधवराव लिमये पुरस्कार मिळाला.

- केंद्रीय रस्ते वाहतूक आणि महामार्ग मंत्री नितीन गडकरी यांना 2020-21 या वर्षासाठी कार्यकर्म खासदार (कार्यक्षम खासदार) या श्रेणीतील 18 व्या दिवंगत माधवराव लिमये पुरस्काराने प्रथमच सुविधा दिली जाईल. नाशिक सार्वजनिक वाचनालय, सार्वजनिक वाचनालय यांच्यातर्फे या पुरस्काराची सोय करण्यात येणार आहे. यापूर्वी हा पुरस्कार महाराष्ट्रातील कार्यक्षम विधानसभा सदस्य (आमदार) यांना देण्यात आला होता.
- सार्वजनिक वाचनालय दरवर्षी कार्यक्षम आमदार किंवा खासदार (एमपी) पुरस्कारासाठी विधान परिषद (लोकसभा), विधानसभा (राज्यसभा) सदस्यांपैकी एकाची निवड करते. लिमये यांच्या स्मरणार्थ हा पुरस्कार त्यांच्या कन्या डॉ. शोभा नेर्लीकर यांनी सुरू केला आहे. 50,000 रुपये रोख आणि स्मृतिचिन्ह असे या पुरस्काराचे स्वरूप आहे.

कर्नाटक बँकेला तीन बँकिंग तंत्रज्ञान पुरस्कार

- कर्नाटक बँकेने 17 व्या वार्षिक बँकिंग तंत्रज्ञान परिषद आणि पुरस्कारांमध्ये तीन पुरस्कार पटकावले आहेत. इंडियन बँक्स असोसिएशन (IBA) द्वारे स्थापित 2020-21 नेक्स्ट-जेन बँकिंग ने हे पुरस्कार जाहीर केले.
- पुरस्कार पुढीलप्रमाणे - Best Fintech Adoption; and Best Use of AI/ML & Data Analytics — all runner-ups.

ICICI बँकेचे संदीप बख्शी यांना बिझनेस स्टँडर्ड बँकर ऑफ द इयर 2020-21 घोषित करण्यात आले आहे.

- संदीप बख्शी यांना 2020-21 चा बिझनेस स्टँडर्ड बँकर म्हणून निवडण्यात आले आहे. ते ICICI बँकेचे व्यवस्थापकीय संचालक (MD) आणि मुख्य कार्यकारी अधिकारी (CEO) आहेत. रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडियाचे माजी डेप्युटी गव्हर्नर एसएस मुंद्रा यांच्या अध्यक्षतेखालील 5 सदस्यांच्या ज्युरीने विजेत्याची निवड केली. ICICI बँकेने मागील आर्थिक वर्षात 7,931 कोटी रुपयांच्या तुलनेत 16,193 कोटी रुपयांचा निव्वळ नफा नोंदवला आहे.

वित्तीय अहवालात उत्कृष्टतेसाठी RailTel ला ICAI पुरस्कार मिळाला.

- RailTel ला सार्वजनिक क्षेत्रातील घटक श्रेणीमध्ये 2020-21 या वर्षासाठी आर्थिक अहवालात उत्कृष्टतेसाठी ICAI पुरस्कार मिळाला आहे. कंपनीला "plaque" श्रेणीमध्ये विजेते म्हणून घोषित करण्यात आले. आर्थिक अहवालात आर्थिक माहितीची तयारी आणि सादरीकरण समाविष्ट असते. प्रभावी आर्थिक अहवाल देशाच्या आर्थिक विकासासाठी महत्त्वपूर्ण भूमिका बजावते कारण वार्षिक अहवालांद्वारे प्रदान केलेली माहिती व्यवस्थापन आणि इतर संबंधित भागधारकांना विविध प्रभावी व्यवसाय, गुंतवणूक, नियामक निर्णय घेण्यास सक्षम करते.

17 व्या IBA चे वार्षिक बँकिंग तंत्रज्ञान पुरस्कार 2021 जाहीर

- इंडियन बँक्स असोसिएशन (IBA) ने IBA चे 17 व्या वार्षिक बँकिंग तंत्रज्ञान पुरस्कार 2021 जाहीर केले आहेत. साऊथ इंडियन बँकेने या स्पर्धेत एकूण 6 पुरस्कार जिंकले आहेत.
- "Next Gen Banking" साजरा करणाऱ्या या वर्षीच्या IBA अवॉर्ड्सने बँकिंग उद्योगातील तंत्रज्ञान आणि पद्धतींना मान्यता दिली आहे ज्यांनी गेल्या वर्षभरात उच्च दर्जाचे नाविन्यपूर्ण प्रदर्शन केले आहे.

विविध श्रेणीतील विजेत्यांची यादी खाली दिली आहे.

वर्षातील सर्वोत्कृष्ट तंत्रज्ञान बँक

- मोठ्या बँक विभागामध्ये: बँक ऑफ बडोदा
- छोट्या बँकांच्या विभागात: साऊथ इंडियन बँक
- परदेशी बँकांच्या विभागात: सिटी बँक N.A.
- प्रादेशिक ग्रामीण बँका: बडोदा राजस्थान क्षेत्रीय ग्रामीण

सर्वोत्तम डिजिटल आर्थिक समावेशक उपक्रम

- मोठ्या बँका: स्टेट बँक ऑफ इंडिया
- लहान बँका: जम्मू आणि काश्मीर बँक
- प्रादेशिक ग्रामीण बँका: बडोदा राजस्थान क्षेत्रीय ग्रामीण

सर्वोत्तम पेमेंट उपक्रम

- सार्वजनिक बँका: स्टेट बँक ऑफ इंडिया
- खाजगी बँका: ICICI बँक

सर्वोत्तम Fintech अडोप्शन

- मोठ्या बँका: ICICI बँक
- मध्यम बँका: फेडरल बँक
- लहान बँका: साऊथ इंडियन बँक
- प्रादेशिक ग्रामीण बँका: बडोदा राजस्थान क्षेत्रीय ग्रामीण

सर्वोत्तम IT जोखीम आणि सायबर सुरक्षा उपक्रम

- मोठ्या बँका: युनियन बँक ऑफ इंडिया
- मध्यम बँका: येस बँक
- लहान बँका: साऊथ इंडियन बँक
- विदेशी बँका: हॉंगकाँग आणि शांघाय बँकिंग कॉर्पोरेशन लि प्रादेशिक
- ग्रामीण बँका: बडोदा राजस्थान क्षेत्रीय ग्रामीण
- सहकारी बँका: सारस्वत कोऑप बँक
- स्मॉल फायनान्स/पेमेंट बँक्स: उज्जीवन स्मॉल फायनान्स बँक

क्लाऊड अडोप्शन

- मोठ्या बँका: युनियन बँक ऑफ इंडिया
- मध्यम बँका: येस बँक
- लहान बँका: करूर वैश्य बँक
- परदेशी बँका: सिटी बँक N.A प्रादेशिक
- ग्रामीण बँक: बडोदा राजस्थान क्षेत्रीय ग्रामीण

दादासाहेब फाळके आंतरराष्ट्रीय चित्रपट महोत्सव पुरस्कार 2022

- दादासाहेब फाळके इंटरनॅशनल फिल्म फेस्टिव्हल अवॉर्ड्स २०२२ चा प्रतिष्ठेचा सोहळा २० फेब्रुवारीला पार पडला. हा कार्यक्रम मुंबईत पार पडला आणि यावेळी गतवर्षी सर्वोत्कृष्ट कामगिरी करणाऱ्यांना सन्मानित करण्यात आले. यावर्षी दादासाहेब फाळके इंटरनॅशनल

फिल्म फेस्टिव्हल अवॉर्ड्स 2022 ने भारतीय सिनेमाच्या ऐश्वर्याचा उत्सव साजरा केला आणि स्वातंत्र्याची 75 वर्षे किंवा आझादी का अमृत महोत्सव देखील साजरा केला.

दादासाहेब फाळके आंतरराष्ट्रीय चित्रपट महोत्सव पुरस्कार 2022 च्या विजेत्यांची संपूर्ण यादी येथे आहे:

- फिल्म ऑफ द इयर पुरस्कार: पुष्पा: द राइज
 - सर्वोत्कृष्ट चित्रपट पुरस्कार: शेरशाह
 - सर्वोत्कृष्ट अभिनेत्याचा पुरस्कार: 83 चित्रपटासाठी रणवीर सिंग
 - सर्वोत्कृष्ट अभिनेत्रीचा पुरस्कार: क्रिती सेनन चित्रपटासाठी
 - चित्रपटातील उत्कृष्ट योगदान: आशा पारेख
 - समीक्षक सर्वोत्कृष्ट अभिनेत्याचा पुरस्कार: सिद्धार्थ मल्होत्रा
 - समीक्षक सर्वोत्कृष्ट अभिनेत्री पुरस्कार: कियारा अडवाणी
 - सर्वोत्कृष्ट सहाय्यक अभिनेता पुरस्कार: सतीश कौशिक कागज चित्रपटासाठी
 - सर्वोत्कृष्ट सहाय्यक अभिनेत्री पुरस्कार: बेल-बॉटम चित्रपटासाठी लारा दत्ता
 - नकारात्मक भूमिकेतील सर्वोत्कृष्ट अभिनेता पुरस्कार: आयुष शर्मा चित्रपट अँटिम: द फायनल ढुथसाठी
 - पीपल्स चॉईस सर्वोत्कृष्ट अभिनेता पुरस्कार: अभिमन्यू दासानी
 - पीपल्स चॉईस सर्वोत्कृष्ट अभिनेत्री पुरस्कार: राधिका मदान
 - सर्वोत्कृष्ट पदार्पण पुरस्कार: तडप चित्रपटासाठी अहान शेटी
 - सर्वोत्कृष्ट पार्श्वगायक पुरुष पुरस्कार: विशाल मिश्रा
 - सर्वोत्कृष्ट पार्श्वगायिका महिला पुरस्कार: कनिका कपूर
 - समीक्षक सर्वोत्कृष्ट चित्रपट पुरस्कार: सरदार उधम सिंग
 - सर्वोत्कृष्ट दिग्दर्शक पुरस्कार: स्टेट ऑफ सीज: टेम्पल अटॅक या चित्रपटासाठी केन घोष
 - सर्वोत्कृष्ट सिनेमॅटोग्राफर पुरस्कार: जयकृष्ण गुम्माडी यांना हसिना दिलरुबा चित्रपटासाठी
 - सर्वोत्कृष्ट आंतरराष्ट्रीय फीचर फिल्म पुरस्कार: आणखी एक फेरी
 - सर्वोत्कृष्ट लघुपट पुरस्कार: पाउली
 - वेब सिरीजमधील सर्वोत्कृष्ट अभिनेता पुरस्कार: द फॅमिली मॅन २ साठी मनोज बाजपेयी
 - वेब सिरीजमधील सर्वोत्कृष्ट अभिनेत्री पुरस्कार: अरण्यकसाठी रवीना टंडन
 - सर्वोत्कृष्ट वेब सिरीज पुरस्कार: कॅंडी
 - दूरचित्रवाणी मालिकेतील सर्वोत्कृष्ट अभिनेता पुरस्कार: कुछ रंग प्यार के ऐसे भी साठी शाहीर शेख
 - दूरचित्रवाणी मालिकेतील सर्वोत्कृष्ट अभिनेत्री पुरस्कार: कुंडली भाग्यासाठी श्रद्धा आर्या
 - दूरचित्रवाणी मालिका ऑफ द इयर पुरस्कार: अनुपमा
- पोलिओ निर्मूलनासाठी बिल गेट्स यांना हिलाल-ए-पाकिस्तान सन्मान**
- मायक्रोसॉफ्टचे संस्थापक बिल गेट्स यांना हिलाल-ए-पाकिस्तान, पाकिस्तानमधील पोलिओ निर्मूलनासाठी त्यांच्या प्रयत्नांसाठी, देशातील दुसरा सर्वोच्च नागरी सन्मान प्रदान करण्यात आला आहे. गेट्स एक दिवसाच्या पाकिस्तान दौऱ्यावर असून त्यांनी पाकिस्तानचे पंतप्रधान इम्रान खान यांची भेट घेतली आहे.

- विधानानुसार, गेट्स यांनी संसाधनांची कमतरता आणि सार्वजनिक आरोग्य सुरक्षेसाठी पुढाकार आणि उपाययोजना असूनही कोविड-19 विरुद्ध पाकिस्तानच्या यशाचे कौतुक केले. बिल आणि मेलिंडा गेट्स फाउंडेशनचे जगभरातील पोलिओ निर्मूलनात गवी, लस युतीद्वारे मोठे योगदान आहे. गेट्स यांनी नियोजन आणि विकास मंत्री आणि NCOC प्रमुख असद उमर आणि पंतप्रधानांचे विशेष सहाय्यक (एसएपीएम) आरोग्य डॉ फैसल सुलतान यांचीही भेट घेतली.

कोल इंडियाला 'इंडियाज मोस्ट ट्रस्टेड पब्लिक सेक्टर कंपनी' पुरस्कार मिळाला.

- भारत सरकारच्या महारत्न कंपनी कोल इंडिया लिमिटेडला 'इंडियाज मोस्ट ट्रस्टेड सार्वजनिक क्षेत्रातील कंपनी' पुरस्काराने सन्मानित करण्यात आले आहे. कोलकाता येथील इंडस्ट्री चेंबर "ASSOCHAM" द्वारे आयोजित "एनर्जी मीट अँड एक्सलन्स अवॉर्ड" कार्यक्रमात कोल इंडियाला हा सन्मान मिळाला. कंपनीला हा सन्मान अशा वेळी मिळाला आहे जेव्हा कोल इंडियाने ऊर्जा क्षेत्रासाठी कोळशाची वाढलेली मागणी पूर्ण करण्यासाठी गेल्या काही महिन्यांत कोळशाचे उत्पादन आणि पुरवठ्यात लक्षणीय वाढ करून देशात वीज संकटाची परिस्थिती निर्माण होऊ दिली नाही.

मीराबाई चानूने सिंगापूर वेटलिफ्टिंग इंटरनॅशनलमध्ये सुवर्णपदक जिंकले.

- भारतीय वेटलिफ्टर आणि 2020 टोकियो ऑलिंपिक रौप्य-पदक विजेती, मीराबाई चानूने 25 फेब्रुवारी 2022 रोजी सिंगापूर वेटलिफ्टिंग इंटरनॅशनल 2022 मध्ये 55kg वजन गटात सुवर्णपदक जिंकले. चानूने 191kg (86kg+105kg) पोटियम वर उचलले.
- या विजयासह, 27 वर्षीय चानूने 2022 मध्ये बर्मिंगहॅम येथे होणाऱ्या राष्ट्रकुल क्रीडा स्पर्धेसाठी (CWG) 55 किलो वजनी गटात पात्रता मिळवली आहे. तिने तिच्या राष्ट्रकुल क्रमवारीच्या आधारे 49 किलो वजनी गटात CWG साठी देखील पात्रता मिळवली आहे.

क्रीडा बातम्या

महिला आशिया कप हॉकी 2022: भारताने चीनला हरवून कांस्यपदक जिंकले.

- 2022 महिला हॉकी आशिया कप स्पर्धेत भारताने चीनचा 2-0 ने पराभव करून कांस्यपदक जिंकले. 2022 महिला हॉकी आशिया चषक ही चतुर्वार्षिक महिला हॉकी आशिया कपची 10 वी आवृत्ती होती. ही स्पर्धा 21 ते 28 जानेवारी 2022 दरम्यान ओमानमधील मस्कत येथील सुलतान काबूस क्रीडा संकुलात आयोजित करण्यात आली होती. जपानने महिला हॉकी आशिया चषक स्पर्धेतील अंतिम फेरीत दक्षिण कोरियाचा 4-2 असा पराभव करत तिसरे विजेतेपद पटकावले.

ऑस्ट्रेलियन ओपन 2022: राफेल नदालने डॅनिल मेदवेदेवचा पराभव केला.

- राफेल नदाल (स्पेन) याने डॅनिल मेदवेदेव (रशिया) याचा 2-6, 6-7, 6-4, 6-4, 7-5 असा पराभव करून ऑस्ट्रेलियन ओपन 2022 मध्ये पुरुष एकेरीचे विजेतेपद पटकावले आहे. हे त्याचे 21 वे मोठे विजेतेपद आहे, असे करणारा पहिला पुरुष खेळाडू ठरला आहे. महिला टेनिसमध्ये, मागरिट कोर्ट (ऑस्ट्रेलियन) कडे 24 एकेरी प्रमुख आहेत, हा सर्वकालीन विक्रम आहे. महिलांमध्ये, ऑस्ट्रेलियन ओपन 2022 मधील महिला एकेरीच्या अंतिम विजेतेपदासाठी, जागतिक क्रमवारीत अव्वल स्थानी असलेल्या ऑस्ट्रेलियाच्या ऍशले बार्टनने अमेरिकेच्या डॅनिएल कॉलिन्सचा 6-3, 7-6 असा पराभव केला.

Events	Winners
Men's Singles	Rafael Nadal
Women's Singles	Ashleigh Barty
Men's Doubles	Thanasi Kokkinakis and Nick Kyrgios
Women's Doubles	Barbora Krejčíková and Kateřina Siniaková
Mixed Doubles	Kristina Mladenovic and Ivan Dodig

6 वी पॅन अँम महिला चषक हॉकी चॅम्पियनशिप: अर्जेन्टिनेने चिलीचा पराभव केला.

- अर्जेन्टिनेने 2022 च्या महिला पॅन अमेरिकन कपमध्ये 6 व्या महिला फील्ड हॉकी चॅम्पियनशिप विजेतेपदासाठी चिलीचा 4-2 असा पराभव केला. महिला पॅन अमेरिकन चषक ही पॅन अमेरिकन हॉकी फेडरेशनने आयोजित केलेली अमेरिकेची चतुर्वार्षिक आंतरराष्ट्रीय स्पर्धा आहे.
- 2022 महिला पॅन अँम कप ही चॅम्पियनशिपची सहावी आवृत्ती होती. हे 19 ते 29 जानेवारी 2022 दरम्यान सॅंटियागो, चिली येथे आयोजित

करण्यात आले होते. या विजयासह अर्जेन्टिना आणि चिली या दोन्ही देशांनी FIM हॉकी महिला विश्वचषक, स्पेन आणि नेदरलँड्स 2022 मध्ये स्वयंचलित पात्रता स्पोर्ट्स सील केले आहेत.

पीआर श्रीजेशने 2021 चा वर्ल्ड गेम्स अँथलीट ऑफ द इयर पुरस्कार जिंकला.

- भारतीय पुरुष हॉकीपटू पी.आर. श्रीजेश याने 2021 चा वर्ल्ड गेम्स अँथलीट ऑफ द इयर पुरस्कार जिंकला आहे. हा पुरस्कार जिंकणारा तो राणी रामपाल नंतर दुसरा भारतीय आहे. 2020 मध्ये, भारतीय महिला हॉकी कर्णधार राणी रामपाल 2019 मध्ये तिच्या कामगिरीसाठी हा सन्मान जिंकणारी पहिली भारतीय ठरली.
- वैयक्तिक किंवा सांघिक कामगिरीवर आधारित वार्षिक पुरस्कारांसाठी १७ देशांतील एकूण २४ खेळाडूंना नामांकन देण्यात आले होते. स्पेनचा अल्बर्टो जिनेस लोपेझ आणि इटलीचा वुशू खेळाडू मिशेल जिओर्डानो हे उपविजेते ठरले आहेत. ऑक्टोबरमध्ये FIM स्टार्स अवॉर्ड्समध्ये, श्रीजेशला 2021 चा गोलरक्षक म्हणून घोषित करण्यात आले.

चेन्नई सुपर किंग्स भारताचा पहिला युनिकॉर्न स्पोर्ट्स एंटरप्राइझ बनला आहे.

- चेन्नई सुपर किंग्स (CSK) हे देशातील पहिले स्पोर्ट्स युनिकॉर्न बनले आहे ज्याचे मार्केट कॅप 7,600 कोटी रुपयांच्या उच्चांकावर पोहोचले आहे आणि ग्रे मार्केट ट्रेडिंगमध्ये 210-225 किंमतीच्या बँडमध्ये त्याचा वाटा आहे. महेंद्रसिंग धोनीच्या नेतृत्वाखालील CSK, ज्याने गतवर्षी दुबईत चौथे आयपीएल विजेतेपद जिंकले होते, आता त्यांची मूळ संस्था, इंडिया सीमेंट्सपेक्षा जास्त मार्केट कॅप आहे. इंडिया सिमेंटचे मार्केट कॅप 6,869 कोटी रुपये आहे.
- CSK चे मार्केट कॅप त्याच्या मूळ अस्तित्वाच्या पुढे जाण्याची दोन प्रमुख कारणे म्हणजे संघाने दुबईत चौथे आयपीएल विजेतेपद जिंकले आणि आगामी हंगामात विक्रमी किमतीत दोन नवीन फ्रँचायझी जोडल्या गेल्या.

उन्नती हुड्डा आणि किरण जॉर्ज यांनी 2022 ओडिशा ओपन जिंकले.

- भारतीय किशोरवयीन उन्नती हुड्डा हिने 2022 ओडिशा ओपन बॅडमिंटन स्पर्धेत महिला एकेरीचे विजेतेपद मिळवण्यासाठी स्वदेशी स्मित तोष्णीवालचा 21-18, 21-11 असा पराभव केला. 14 वर्षांची उन्नती ही स्पर्धा जिंकणारी सर्वात तरुण भारतीय आहे. पुरुष एकेरीत भारताच्या 21 वर्षीय किरण जॉर्जने प्रियांशु राजावतचा 21-15, 14-21, 21-18 असा पराभव करून विजेतेपद पटकावले. 2022 ओडिशा ओपन ही एक BWF सुपर 100 स्पर्धा आहे, जी जवाहरलाल नेहरू इनडोअर स्टेडियम, कटक, ओडिशा येथे आयोजित केली गेली आहे.

टाटा स्टील चेंस 2022: मॅग्नस कार्लसनने फॅबियानो कारुआनाला हरवले

- वर्ल्ड चॅम्पियन ग्रँड मास्टर मॅग्नस कार्लसनने विजेक आन झी (नेदरलँड्स) येथे एक फेरी बाकी राखून विजय मिळवला आहे. विश्वविजेत्याने GM Fabiano Caruana चा पराभव केला आणि आता 2022 Tata Steel बुद्धिबळ स्पर्धेत पूर्ण गुणांनी आघाडी

घेतली आहे. हा त्याचा 8वा विजय होता, ही एक अनोखी कामगिरी होती. एरिगेसी अर्जुन (भारत) ने टाटा स्टील चॅलेंजर्स जिंकले आहेत. असे करून त्याने पुढील वर्षी टाटा स्टील मास्टर्समध्ये स्थान मिळवले आहे. टाटा स्टील बुद्धिबळ स्पर्धेची 85 वी आवृत्ती 13 ते 29 जानेवारी 2023 दरम्यान होणार आहे.

खेलो इंडिया योजनेचे वाटप बजेटमध्ये 48% ने वाढले आहे.

- सरकारने 15 व्या वित्त आयोगाच्या नुसार 2021-22 ते 2025-26 मध्ये 3165.50 कोटी रुपयांच्या खर्चावर 'खेलो इंडिया - राष्ट्रीय क्रीडा विकास कार्यक्रम' ही योजना सुरू ठेवण्याचा निर्णय घेतला आहे. खेलो इंडिया योजनेचे वाटप 2022 च्या अर्थसंकल्पात 48 टक्क्यांनी वाढले आहे आणि त्याचा पंतप्रधान पुरस्कार योजनेत समावेश करण्यात आला आहे.
- खेलो इंडिया योजना ही क्रीडा मंत्रालयाची प्रमुख केंद्रीय क्षेत्र योजना आहे. क्रीडा संस्कृती रुजवणे आणि देशात क्रीडा क्षेत्रातील उत्कृष्टता प्राप्त करणे हे यामागे उद्देश आहे आणि त्यामुळे लोकांना त्याच्या क्रॉस-कटिंग प्रभावाद्वारे क्रीडा शक्तीचा उपयोग करून घेता येईल.

न्यूझीलंडच्या डॅरिल मिशेलला ICC स्पिरिट ऑफ क्रिकेट पुरस्कार 2021 असे नाव देण्यात आले आहे.

- न्यूझीलंडचा क्रिकेटपटू, डॅरिल मिशेल याला आंतरराष्ट्रीय क्रिकेट परिषद (ICC) स्पिरिट ऑफ क्रिकेट अवॉर्ड 2021 चे विजेते म्हणून घोषित करण्यात आले आहे. 2021 च्या ICC पुरुषांच्या T20 विश्व स्पर्धेमध्ये एकल घेण्यास नकार दिल्याबद्दल त्याला हा पुरस्कार देण्यात आला आहे. डॅनियल व्हिटोरी, ब्रेंडन मॅक्युलम आणि केन विल्यमसन यांच्यानंतर हा पुरस्कार जिंकणारा तो न्यूझीलंडचा चौथा खेळाडू ठरला आहे.

नीरज चोप्रा लॉरियस वर्ल्ड ब्रेकथ्रू ऑफ द इयर पुरस्कारासाठी नामांकन

- टोकियो ऑलिम्पिक सुवर्णपदक विजेता, नीरज चोप्राची प्रतिष्ठित 2022 लॉरियस वर्ल्ड ब्रेकथ्रू ऑफ द इयर पुरस्कारासाठी नामांकन करण्यात आले आहे. डॅनिल मेदवेदेव (ऑस्ट्रेलियन ओपन उपविजेता), एम्मा रदुकानू (ब्रिटिश टेनिस स्टार), पेद्री (बार्सिलोना आणि स्पेनचा फुटबॉलपटू), युलिमार रोजास (व्हेनेझुएलाचा खेळाडू) आणि एरियान टिटमस (ऑस्ट्रेलियन जलतरणपटू) हे अन्य 5 नामांकित आहेत. 71 क्रीडा महान खेळाडूंनी बनलेल्या लॉरियस वर्ल्ड स्पोर्ट्स अकादमीच्या मतानंतर एप्रिलमध्ये विजेते जाहीर केले जातील

U19 विश्वचषक 2022: भारताने अंतिम फेरीत इंग्लंडला हरवून पाचवे विजेतेपद पटकावले.

- सर व्हिक्टोरियन रिचर्ड्स स्टेडियम, अँटिग्वा येथे भारताने इंग्लंडचा चार गडी राखून पराभव करून विक्रमी पाचवे विजेतेपद पटकावले. यापूर्वी 2000, 2008, 2012, 2018 मध्ये ट्रॉफी जिंकून भारताने त्यांच्या संग्रहात पाचवे विजेतेपद जोडले आहे. मोहम्मद कैफ, विराट कोहली, उन्मुक्त चंद आणि पृथ्वी शॉ यांच्यानंतर जेतेपद जिंकणारा यश धुल हा पाचवा भारतीय कर्णधार ठरला आहे. तत्पूर्वी, इंग्लंडने नाणेफेक जिंकून

फलंदाजी करण्याचा निर्णय घेतला, परंतु भारताने त्यांना 44.5 षटकांत 189 धावांत गुंडाळले. भारताने 2.2 षटके बाकी असताना 190 धावांचे लक्ष्य गाठले.

- भारत आणि इंग्लंड यांच्यातील ICC अंडर 19 विश्वचषक 2022 च्या फायनलमध्ये भारताच्या राज अंगद बावाला सामनावीर घोषित करण्यात आले. भारतीय अष्टपैलू खेळाडूने 5/31 उचलले, जे चॅम्पियनशिपच्या इतिहासातील कोणत्याही अंतिम सामन्यासाठी सर्वोत्तम गोलंदाजीचे आकडे आहेत आणि त्याच्या संघाला 4 विकेटने विजय मिळवून देण्यासाठी बॅटने महत्त्वपूर्ण 35 धावा केल्या.

सौरव गांगुलीने जगातील तिसऱ्या क्रमांकाच्या क्रिकेट स्टेडियमची पायाभरणी केली.

- राजस्थानचे मुख्यमंत्री अशोक गेहलोत आणि BCCI अध्यक्ष सौरव गांगुली यांनी जयपूरमध्ये जगातील तिसऱ्या क्रमांकाच्या क्रिकेट स्टेडियमची पायाभरणी केली. जयपूरमधील आंतरराष्ट्रीय क्रिकेट स्टेडियम हे भारतातील दुसऱ्या क्रमांकाचे आणि जगातील तिसऱ्या क्रमांकाचे सर्वात मोठे क्रिकेट स्टेडियम असेल. नवीन आंतरराष्ट्रीय स्टेडियम राजस्थान क्रिकेट अकादमी (RCA) जयपूर-दिल्ली बायपासवर जयपूरमधील १०० एकर जागेवर बांधणार आहे. स्टेडियममध्ये 75,000 प्रेक्षक बसू शकतील.

महत्वाचे मुद्दे:

- सध्या, अहमदाबादमधील **नरेंद्र मोदी स्टेडियम (पूर्वीचे मोटेरा स्टेडियम)** हे 132,000 प्रेक्षक क्षमता असलेले जगातील सर्वात मोठे स्टेडियम आहे.
- दुसरे सर्वात मोठे स्टेडियम **ऑस्ट्रेलियाचे मेलबर्न क्रिकेट ग्राउंड (MCG)** आहे ज्याची क्षमता 1,00,024 प्रेक्षकांची आहे.

2028 च्या ऑलिम्पिकमध्ये नवीन खेळांचा समावेश करण्याच्या प्रस्तावाला IOC ने मंजूरी दिली.

- आंतरराष्ट्रीय ऑलिम्पिक समितीने (IOC) लॉस एंजेलिस, युनायटेड स्टेट्स येथे आयोजित केल्या जाणाऱ्या 2028 उन्हाळी ऑलिंपिक खेळांसाठी सर्फिंग, स्केटबोर्डिंग आणि स्पोर्ट क्लाइंबिंगचा समावेश करण्याच्या प्रस्तावाला मंजूरी दिली आहे. 2028 उन्हाळी ऑलिंपिक अधिकृतपणे XXXIV ऑलिम्पियाडचे खेळ म्हणून ओळखले जाते, किंवा लॉस एंजेलिस 2028 हा आगामी कार्यक्रम आहे जो 21 जुलै - 6 ऑगस्ट 2028 दरम्यान लॉस एंजेलिस, कॅलिफोर्निया, यूएस येथे होणार आहे.
- 2024 उन्हाळी ऑलिंपिक खेळ पॅरिस, फ्रान्स येथे आयोजित केले जातील. यासह पॅरिस हे ३ उन्हाळी ऑलिंपिक खेळांचे आयोजन करणारे दुसरे शहर ठरले आहे.

चीनने AFC महिला आशियाई कप इंडिया 2022 फुटबॉल स्पर्धा जिंकली.

- चायना पीआर (पीपल्स रिपब्लिक) ने दक्षिण कोरियाचा (कोरिया रिपब्लिक) 3-2 असा पराभव करून नवी मुंबईतील डीवाय पाटील स्टेडियमवर AFC महिला आशियाई कप इंडिया 2022 चे अंतिम विजेतेपद जिंकले. चीनने जिंकलेले हे विक्रमी 9वे AFC महिला आशियाई चषक विजेतेपद आहे. भारत 20 जानेवारी 2022 ते 06 फेब्रुवारी 2022 या कालावधीत फुटबॉल AFC महिला आशियाई

कप इंडिया 2022 च्या 20 व्या आवृत्तीचे आयोजन करत आहे. चीन आता ऑस्ट्रेलिया आणि न्यूझीलंडमध्ये होणाऱ्या 2023 FIFA महिला विश्वचषकासाठी पात्र ठरला आहे.

स्पर्धेच्या समारोपप्रसंगी खालील पारितोषिके देण्यात आली.

- सर्वात मौल्यवान खेळाडू: वांग शानशान (चीन)
- टॉप स्कोअरर: सॅम केर (7 गोल) (ऑस्ट्रेलिया)
- सर्वोत्कृष्ट गोलरक्षक: झू यू (चीन)
- फेअरप्ले पुरस्कार: दक्षिण कोरिया

श्रीलंकेचा वेगवान गोलंदाज सुरंगा लकमलने निवृत्तीची घोषणा केली.

- श्रीलंकेचा अनुभवी वेगवान गोलंदाज सुरंगा लकमलने श्रीलंकेच्या आगामी भारत दौऱ्यानंतर आंतरराष्ट्रीय क्रिकेटमधून निवृत्ती जाहीर केली आहे. 34 वर्षीय उजव्या हाताचा वेगवान गोलंदाज आणि उजव्या हाताचा फलंदाज निवृत्तीनंतर इंग्लिश काउंटी क्लब डर्बीशायरमध्ये सामील होण्याचे लक्ष्य ठेवतो. डर्बीशायर काउंटी क्रिकेट क्लबने लकमलला दोन वर्षांच्या करारावर साईन केले आहे. लकमलने 12 वर्षांच्या आंतरराष्ट्रीय कारकिर्दीत 165 आंतरराष्ट्रीय सामन्यांमध्ये श्रीलंकेचे प्रतिनिधित्व केले आहे.

आफ्रिका कप ऑफ नेशन्स: सेनेगलने इजिप्तला 2022 पराभूत केले.

- सेनेगलने आफ्रिका कप ऑफ नेशन्स चॅम्पियनशिपमध्ये इजिप्तला पराभूत करून प्रथमच कॅमेरूनच्या याउंडे येथील ओलेम्बे स्टेडियमवर पेनल्टी किकवर खंडीय विजेतेपद जिंकले. सॅडिओ मानेने विजयी स्पॉट-किकवर गोल केल्याने सेनेगलने सातवेळच्या विजेत्या इजिप्तवर पेनल्टी शूटआऊटवर 4-2 असा विजय मिळवून प्रथमच आफ्रिका कप ऑफ नेशन्सचे विजेतेपद पटकावले. अतिरिक्त वेळेनंतर अंतिम सामना 0-0 असा संपला.

गुजरात टायटन्सने नवीन अहमदाबाद आयपीएल फ्रॅंचायझीचे नाव जाहीर केले.

- गुजरात टायटन्स हे CVC कॅपिटलच्या मालकीच्या नवीन अहमदाबाद फ्रॅंचायझीचे अधिकृत नाव आहे कारण **हार्दिक पंड्या इंडियन प्रीमियर लीग (IPL) 2022** मध्ये फ्रॅंचायझीचे नेतृत्व करण्यासाठी सज्ज आहे. अहमदाबाद फ्रॅंचायझीचे नाव लखनऊच्या काही दिवसांनंतर आले आहे, RPSG ग्रुपच्या मालकीचे, **लखनौ सुपर जायंट्स** असे त्याचे अधिकृत नाव घोषित केले. लखनौ संघाचे नेतृत्व **केएल राहुल** करणार आहे.

महत्वाचे मुद्दे:

- IPL च्या 15 व्या हंगामात** पदार्पण करत असताना, गुजरात टायटन्स राज्याच्या समृद्ध क्रिकेट वारशाला श्रद्धांजली वाहतील, ज्याने गेल्या काही वर्षांमध्ये असंख्य भारतीय आंतरराष्ट्रीय क्रिकेट दिग्गजांची निर्मिती केली आहे.
- फ्रॅंचायझी या सखोल क्रिकेट वारशाचे प्रतिनिधित्व करण्याच्या आणि त्याच्यावर उभारण्याच्या तसेच खेळपट्टीवर भविष्यातील यशाची उभारणी करण्याच्या संधीने प्रेरित आहे.

- गुजरात टायटन्सने हार्दिक पांड्याला 15 कोटी रुपयांना आणि अफगाणिस्तानचा लेग-स्पीनर **रशीद खानला 15 कोटी रुपयांमध्ये कर्णधार म्हणून नियुक्त केले.** त्यांनी भारताचा युवा सलामीवीर **शुभमन गिलला 8 कोटी रुपयांना मिळविले.**
- टायटन्स 52 कोटी रुपयांच्या बजेटसह मेगा लिलावात उतरणार आहे. गुजरात टायटन्सने इंग्लंडचे माजी क्रिकेटपटू **विक्रम सोलंकी** यांना क्रिकेट संचालक म्हणून बोर्डात आणले.
- आशिष नेहरा** फ्रँचायझीचे मुख्य प्रशिक्षक असतील तर माजी विश्वचषक विजेते प्रशिक्षक आणि दक्षिण आफ्रिकेचा सलामीवीर **गॅरी कस्टन** हे IPL 2022 साठी क्रिकेट ऑपरेशन्सचे प्रमुख आणि फलंदाजी प्रशिक्षक असतील.

ऋषभ पंतने ESPNcricinfo 'कसोटी फलंदाजी पुरस्कार' 2021 जिंकला.

- ESPNcricinfo पुरस्कारांच्या 15 व्या आवृत्तीत, भारताचा यष्टिरक्षक-फलंदाज, ऋषभ पंतने नाबाद 89 धावा करून 'कसोटी फलंदाजी' पुरस्कार जिंकला, भारताला बॉर्डर गावस्कर ट्रॉफी 2021 (2-1) ने जिंकण्यात मदत केली आणि ऑस्ट्रेलियाचा गाबबानमध्ये नाबाद विक्रम मोडीत काढला. 32 वर्षांनंतर. भारतीय संघासाठी ऋषभ पंतने (274 धावा) या मालिकेत सर्वाधिक धावा केल्या.

इतर पुरस्कारार्थी:

- न्यूझीलंडचा कर्णधार केन विल्यमसनला 'कॅप्टन ऑफ द इयर' म्हणून गौरवण्यात आले.
- कसोटी गोलंदाजीचा पुरस्कार कार्ल जेमिसन (न्यूझीलंड) यांना त्याच्या केवळ 31 धावांत 5 विकेट्ससाठी देण्यात आला, ज्यामुळे न्यूझीलंडला पहिले विश्व कसोटी चॅम्पियन (2019-2021) होण्यात मदत झाली.
- इंग्लंडचा वेगवान गोलंदाज ऑली रॉबिन्सनला डेब्यूट ऑफ द इयर म्हणून गौरवण्यात आले.
- साकिब महमूदच्या 42 धावांत 4 विकेटने पाकिस्तानवर नऊ गडी राखून विजय मिळवून त्याला एकदिवसीय गोलंदाजीचा सर्वोच्च पुरस्कार मिळवून दिला.
- जोस बटलरने T20I फलंदाजीचा पुरस्कार जिंकला.
- एकदिवसीय फलंदाजी आणि T20I गोलंदाजीचे पुरस्कार पाकिस्तानकडे गेले. फखर जमानने अव्वल फलंदाजीचे पारितोषिक पटकावले. शाहीन आफ्रिदीने T20 विश्वचषक स्पर्धेत पाकिस्तानला 10 गडी राखून विजय मिळवून दिल्याबद्दल T20I गोलंदाजीचा पुरस्कार जिंकला.

हरियाणा पुरुष आणि केरळ महिला संघाने वरिष्ठ राष्ट्रीय व्हॉलीबॉल स्पर्धा जिंकली.

- हरियाणा संघाने भारतीय रेल्वेचा 3-0 असा पराभव करत 2021-22 च्या वरिष्ठ राष्ट्रीय व्हॉलीबॉल स्पर्धेत पुरुषांचे विजेतेपद पटकावले. तसेच महिला गटात केरळ संघाने भारतीय रेल्वेचा 3-1 असा पराभव करत करंडक पटकावला. 70 वी वरिष्ठ राष्ट्रीय व्हॉलीबॉल (पुरुष आणि महिला) चॅम्पियनशिप 2021-22 बिजू पटनायक इनडोअर

स्टेडियम, KIIAT डीमड टू बी विद्यापीठ, भुवनेश्वर येथे आयोजित करण्यात आली होती.

- KIIAT (कलिंगा इन्स्टिट्यूट ऑफ इंडस्ट्रियल टेक्नॉलॉजी) आणि KISS (कलिंगा इन्स्टिट्यूट ऑफ सोशल सायन्स) चे संस्थापक अच्युता सामंता यांनी या कार्यक्रमाला हजेरी लावली आणि विजेत्यांना ट्रॉफी प्रदान केल्या.

चेल्सीने 2021 चा FIFA क्लब विश्वचषक चॅम्पियन जिंकला.

- इंग्लिश क्लब, चेल्सीने 2021 च्या फिफा क्लब विश्वचषक स्पर्धेच्या अंतिम फेरीत ब्राझिलियन क्लब पाल्मीरासचा 2-1 असा पराभव केला. चेल्सीने प्रथमच फिफा क्लब विश्वचषक जिंकला आहे. निर्णायक गोल कार्ल हॅव्हर्ट्सने अतिरिक्त वेळेच्या 3 मिनिटांत केला. कार्ल हॅव्हर्ट्सच्या 117 व्या मिनिटाला मिळालेल्या पेनल्टीमुळे क्लब विश्वचषक स्पर्धेच्या अंतिम फेरीत रंगत आली. हा सामना फायनल मोहम्मद बिन झायेद स्टेडियम, अबुधाबी येथे पार पडला.

कीगन पीटरसन, हीदर नाइट ICC जानेवारी महिन्यातील सर्वोत्तम खेळाडू

- दक्षिण आफ्रिकेचा कसोटी खळबळजनक कीगन पीटरसन आणि इंग्लंडच्या महिला संघाची कर्णधार हीदर नाइट यांना जानेवारी 2022 साठी ICC प्लेयर्स ऑफ द मंथ म्हणून निवडण्यात आले. पुरुषांच्या गटात, दक्षिण आफ्रिकेचा फलंदाज कीगन पीटरसन भारताविरुद्धच्या घरच्या कसोटी मालिकेदरम्यान खळबळ माजला होता. 276 धावा करून त्याने मालिका संपवली आणि त्याला मालिकेतील सर्वोत्तम खेळाडू म्हणून घोषित करण्यात आले.
- महिला पुरस्कारासाठी, इंग्लंडची कर्णधार नाइटने श्रीलंकेची कर्णधार चामारी अथापथू आणि वेस्ट इंडीजची स्टार डिआंड्रा डॉटिन हिला जानेवारी 2022 साठी ICC प्लेअर ऑफ द मंथ म्हणून निवडून दिले.

मुंबई 2023 मध्ये आंतरराष्ट्रीय ऑलिम्पिक समितीच्या सत्राचे आयोजन करणार आहे.

- मुंबई, भारत 2023 मध्ये आंतरराष्ट्रीय ऑलिम्पिक समितीच्या सत्राचे आयोजन करेल. 2023 चे IOC सत्र मुंबईतील जिओ वर्ल्ड कन्व्हेंशन सेंटर येथे आयोजित केले जाईल. भारताने अशा प्रकारचे शेवटचे सत्र 1983 मध्ये नवी दिल्ली येथे आयोजित केले होते. 2022 मध्ये, IOC सत्र बीजिंग, चीन येथे आयोजित करण्यात आले होते. नीता अंबानी या समितीत भारताच्या प्रतिनिधी आहेत. बीजिंग येथे झालेल्या अधिवेशनात मुंबईला 75 सदस्यांनी या प्रक्रियेत भाग घेतलेल्या प्रतिनिधींकडून भारताच्या बाजूने ऐतिहासिक 99% मते मिळाली.

आंतरराष्ट्रीय ऑलिम्पिक समितीचे सत्र काय असते?

- IOC सत्र हे 101 मतदान सदस्य आणि 45 मानद सदस्यांची वार्षिक बैठक आहे जिथे ते ऑलिम्पिक चार्टर, IOC सदस्य आणि पदाधिकाऱ्यांच्या निवडी आणि इतर गोष्टींवर निर्णय घेण्यासाठी एकत्र येतात.

बिहारचा साकिबुल गनी प्रथम श्रेणी पदार्पणात तिहेरी शतक ठोकणारा पहिला खेळाडू ठरला.

- बिहारचा साकिबुल गनी हा खेळाच्या इतिहासात प्रथम श्रेणी पदार्पणात त्रिशतक झळकावणारा पहिला खेळाडू ठरला आहे. त्याने 405 चेंडूत 56 चौकार आणि दोन षटकारांसह 341 धावा केल्या, मिझोराम विरुद्ध जादवपूर विद्यापीठ कॅम्पस मैदान, जादवपूर, बंगाल येथे प्लेट ग्रुप रणजी ट्रॉफी सामन्यात. गनी याआधी लिस्ट ए क्रिकेट खेळला असून त्याने 14 सामन्यांत शतकासह 377 धावा केल्या आहेत. 11 देशांतर्गत टी-20 मध्ये त्याने 192 धावा केल्या आहेत.

स्पेनच्या कार्लोस अल्काराझने इतिहास रचला, सर्वात तरुण ATP 500 विजेता ठरला.

- 18 वर्षीय स्पॅनियार्ड कार्लोस अल्काराझने ब्राझीलमधील रिओ दि जानेरो येथे डिएगो श्वार्ट्झमनचा पराभव करून रिओ ओपन टेनिस स्पर्धेचे जेतेपद पटकावले आहे. सातव्या मानांकित अल्काराझने तिसऱ्या मानांकित श्वार्ट्झमनचा 6-4, 6-2 असा पराभव केला आणि 2009 मध्ये ही श्रेणी तयार केल्यापासून सर्वात तरुण एटीपी 500 चॅम्पियन बनला. गतवर्षी उमगमध्ये त्याने मिळवलेल्या यशानंतर किशोरच्या कारकिर्दीतील हे दुसरे ट्रॅन्स-स्तरीय विजेतेपद आहे.

भारताचा आर प्रग्यानंथ हा जागतिक क्रमवारीत अव्वल क्रमांकावर असलेल्या मॅग्नस कार्लसनला हरवणारा सर्वात तरुण खेळाडू ठरला आहे.

- भारताचा किशोर बुद्धिबळ ग्रॅंडमास्टर, रमेशबाबू प्रज्ञानंधने इतिहास रचला आहे कारण त्याने ऑनलाइन बुद्धिबळ स्पर्धेत जागतिक क्रमवारीत नंबर वन बुद्धिबळ चॅम्पियन नॉर्वेच्या मॅग्नस कार्लसनचा पराभव केला आहे. 2022 मेल्टवॉटर चॅम्पियन्स चेस टूरच्या नऊ स्पर्धांपैकी एअरथिंग मास्टर्स हा पहिला कार्यक्रम आहे, जो फेब्रुवारी ते नोव्हेंबर 2022 दरम्यान आयोजित केला जात आहे.
- 16 वर्षीय प्रागने एअरथिंग मास्टर्स या ऑनलाइन जलद बुद्धिबळ स्पर्धेच्या आठव्या फेरीत काळ्या तुकड्यांसह 39 चालींमध्ये ही कामगिरी केली. विश्वनाथन आनंद आणि पेंटाला हरिकृष्णाशिवाय मॅग्नस कार्लसनविरुद्ध जिंकणारा प्राग हा तिसरा भारतीय ग्रॅंडमास्टर आहे.

बीजिंगमधील हिवाळी ऑलिंपिक गेम्स 2022 ची सांगता झाली.

- 2022 बीजिंग हिवाळी ऑलिंपिक खेळांचा समारोप सोहळा 20 फेब्रुवारी 2022 रोजी बीजिंगमधील नॅशनल स्टेडियम (बर्ड्स नेस्ट म्हणून ओळखला जाणारा) येथे आयोजित करण्यात आला होता. बीजिंग, चीन येथे 2022 हिवाळी ऑलिंपिक, 4 ते 20 फेब्रुवारी 2022 या कालावधीत आयोजित करण्यात आले होते. या खेळांमध्ये 7 खेळांमधील 15 विभागांमध्ये विक्रमी 109 स्पर्धांचा समावेश होता. खेळांची ठिकाणे बीजिंग, यानकिंग आणि झांगजियाकौ या तीन झोनमध्ये वितरीत करण्यात आली होती. 2026 हिवाळी ऑलिंपिकचे आयोजन करण्यासाठी या खेळांचे अध्यक्षपद औपचारिकपणे इटलीतील मिलान आणि कोर्टिना डी'अँपेझो यांच्याकडे सोपवण्यात आले.

बीजिंग मधील हिवाळी ऑलिंपिक 2022 मध्ये अव्वल देश:

- नॉर्वेने सलग दुसऱ्या हिवाळी ऑलिंपिकमध्ये 16 सुवर्णांसह एकूण 37 पदके जिंकून पदकतालिकेत अव्वल स्थान पटकावले आहे.

एका हिवाळी ऑलिंपिकमध्ये सर्वाधिक सुवर्णपदक जिंकण्याचा हा नवा विक्रम आहे.

- जर्मनीने एकूण 27 पदकांसह दुसरे, तर यजमान राष्ट्र चीन 15 पदकांसह तिसऱ्या स्थानावर आहे.

2022 हिवाळी ऑलिंपिकमध्ये भारत:

- खेळातील भारतीय संघाचे प्रतिनिधित्व एक पुरुष अल्पाइन स्कीयर आरिफ खान याने केले.
- उद्घाटन समारंभात ते देशाचे ध्वजवाहक होते, दरम्यान, समारोप समारंभात एक स्वयंसेवक ध्वजवाहक होता. या स्पर्धेत भारताला एकही पदक जिंकता आले नाही.

वुशू स्टार्स चॅम्पियनशिप: भारताच्या सादिया तारिकने रशियामध्ये सुवर्णपदक जिंकले.

- भारतीय वुशू खेळाडू सादिया तारिकने मॉस्को वुशू स्टार्स चॅम्पियनशिप 2022 मध्ये ज्युनियर स्पर्धेत सुवर्णपदक जिंकले आहे. 15 वर्षीय सादिया तारिक ही जम्मू-काश्मीरमधील श्रीनगरची आहे. वुशू स्टार्स चॅम्पियनशिप 22 ते 28 फेब्रुवारी दरम्यान रशियातील मॉस्को येथे आयोजित करण्यात आली आहे. भारतातून 23 कनिष्ठ आणि 15 वरिष्ठ अशा 38 खेळाडूंनी या स्पर्धेत भाग घेतला होता.

सिंगापूर वेटलिफ्टिंग इंटरनॅशनल 2022: भारताने 8 पदके मिळवली.

- भारताने सिंगापूर वेटलिफ्टिंग इंटरनॅशनल 2022 मध्ये सहा सुवर्ण आणि प्रत्येकी एक रौप्य आणि कांस्य पदकांसह आठ पदकांसह आपल्या मोहिमेची सांगता केली. सिंगापूर इंटरनॅशनलसाठी नोंदणी केलेल्या आठ भारतीय लिफ्टर्सपैकी प्रत्येकाने पदके जिंकली आणि जुलै-ऑगस्टमध्ये होणाऱ्या बर्मिंघॅम 2022 कॉमनवेल्थ गेम्समध्ये आपले स्थान निश्चित केले. बर्मिंघॅम येथे होणाऱ्या राष्ट्रकुल खेळ 2022 साठी भारताकडे आता एकूण 12 वेटलिफ्टर्स पात्र ठरले आहेत.

भारतीय वेटलिफ्टर्स कॉमनवेल्थ गेम्स 2022 साठी पात्र ठरले आहेत

Name	Category
------	----------

Mirabai Chanu	women's 55kg
Bindyarani Devi	women's 59kg
Popy Hazarika	women's 64kg
Usha Kumara	women's 87kg
Purnima Pandey	women's +87kg
Sanket Mahadev	men's 55kg
Chanambam Rishikanta Singh	men's 55kg
Jeremy Lalrinnunga	men's 67kg
Achinta Sheuli	men's 73kg
Ajay Singh	men's 81kg
Vikas Thakur	men's 96kg
Ragala Venkat Rahul	men's 96kg

राफेल नदालने मेक्सिकन ओपन 2022 जिंकली.

- टेनिसमध्ये, राफेल नदाल (स्पेन) याने ब्रिटीश नंबर वन कॅमेरॉन नॉरीचा 6-4, 6-4 असा पराभव करून मेक्सिकन ओपन 2022 (ज्याला अकापुल्को टायटल म्हणूनही ओळखले जाते) एकेरीचे विजेतेपद पटकावले. त्याच्या कारकिर्दीतील हे 91वे एटीपी विजेतेपद आहे आणि मोसमातील तिसरे जेतेपद आहे. 2005, 2013 आणि 2020 मध्ये यापूर्वीचे जेतेपद पटकावल्यानंतर राफेल नदालने मेक्सिकन ओपनचे विजेतेपद पटकावण्याची ही चौथी वेळ आहे. फेलिसियानो लोपेझ (स्पेन) आणि स्टेफानोस सिसिपास (ग्रीस) हे पुरुष दुहेरी विजेते आहेत.

पुस्तके आणि लेखक बातम्या

किरण बेदी यांचे "फिरलेस गव्हर्नर्स" नावाचे पुस्तक प्रकाशित

- किरण बेदी लिखित 'फिरलेस गव्हर्नर्स' या पुस्तकाचे प्रकाशन करण्यात आले. त्या पुद्दुचेरीच्या माजी उपराज्यपाल आणि IPS (निवृत्त) आहेत. हे पुस्तक पुद्दुचेरीचे लेफ्टनंट गव्हर्नर म्हणून डॉ. बेदी यांच्या सुमारे पाच वर्षांच्या सेवेच्या आणि भारतीय पोलीस सेवेतील 40 वर्षांच्या त्यांच्या अफाट अनुभवावर आधारित आहे

आकाश कंसल यांनी लिहिलेले भारतातील पहिले सीझन स्टाईल पुस्तक

- आकाश कंसल या व्यवस्थापन व्यावसायिकाने 'द क्लास ऑफ 2006: स्लीक पीक इन द मिसॅडव्हेन्स ऑफ द ग्रेट इंडियन इंजिनीअरिंग लाइफ' हे भारतातील पहिले सीझन स्टाईल पुस्तक लिहिले. आयआयटी कानपूर आणि दिल्ली टेक्नॉलॉजिकल युनिव्हर्सिटी येथे सर्वात मोठ्या पुस्तक प्रकाशन समारंभात हे पुस्तक व्हर्चुअली लॉंच करण्यात आले. "द क्लास ऑफ 2006" मध्ये 18 वेगवेगळ्या भागांचा समावेश आहे जे कॉलेजमध्ये घालवलेल्या वेळा आठवतात. भारतीय चित्रपट अभिनेते, लेखक, दिग्दर्शक आणि निर्माता आर. माधवन यांच्याद्वारे Amazon Kindle वर हे पुस्तक प्रकाशित करण्यात आले.

जे साई दीपक लिखित 'इंडिया, दॅट इज भारत: कॉलोनीयलिटी, सिव्हायझेशन, कॉन्स्टिट्यूशन

- 'इंडिया, दॅट इज भारत: कॉलोनीयलिटी, सिव्हायझेशन, कॉन्स्टिट्यूशन' नावाची ट्रोलॉजी पुस्तक मालिका जे साई दीपक

यांनी लिहिली आहे आणि ब्लूम्सबरी इंडियाने प्रकाशित केली आहे. पहिला भाग 15 ऑगस्ट 2021 रोजी रिलीज झाला होता, 2रा भाग जून 2022 मध्ये लॉन्च केला जाणार आहे. तर, तिसरा आणि शेवटचा भाग जून 2023 मध्ये रिलीज केला जाईल.

- हा सर्वसमावेशक ट्रोलॉजीचा पहिला भाग आहे, जो युरोपियन 'वसाहतिक चेतना' (वसाहतत्व) च्या भारतावर (भारत) प्रभावाचे परीक्षण करतो. वसाहतवाद भारतातील सामाजिक-धार्मिक संस्कृती, इतिहास, शिक्षण, भाषा आणि वांशिक नमुने कसे बदलतो यावर प्रकाश टाकतो.

आर सी गंजू आणि अश्विनी भटनागर यांनी लिहिलेले 'ऑपरेशन खतमा' नावाचे पुस्तक

- आर सी गंजू आणि अश्विनी भटनागर या पत्रकारांनी लिहिलेले 'ऑपरेशन खतमा' नावाचे पुस्तक प्रकाशित झाले आहे. हे पुस्तक जम्मू आणि काश्मीर पोलिसांच्या स्पेशल ऑपरेशन ग्रुपच्या ऑपरेशनवर आधारित आहे ज्यामुळे जम्मू आणि काश्मीर लिबरेशन फ्रंट (JKLF) च्या 22 दहशतवाद्यांना ठार करण्यात आले. काश्मीरमधील दहशतवादावर हा एक ग्राफिक फर्स्ट-हँड थ्रिलर आहे. JKLF आणि HM यांच्यातील रक्तरंजित शत्रुत्व आणि लहान, तीक्ष्ण सर्जिकल स्ट्राइक - ऑपरेशन खत- ज्याने खोऱ्यातील दहशतवादाचे कंबरडे मोडले.

'अथर्व': द ओरिजिन' या ग्राफिक कादंबरीतील एमएस धोनीचा फर्स्ट लुक रिलीज झाला.

- MIDAS Deals Pvt Ltd च्या सहकार्याने Virzu Studios ने त्यांच्या आगामी ग्राफिक कादंबरीचे, अथर्व - द ओरिजिनचे मोशन पोस्टर प्रकाशित केले आहे. या ग्राफिक नॉव्हेलमध्ये क्रिकेटर महेंद्रसिंग धोनीला सुपरहिरो अथर्वच्या रूपात चित्रित करण्यात आले आहे. मोशन पोस्टरमध्ये एक खडबडीत दिसणारा धोनी आहे, जो चाहत्यांना अथर्वच्या दुनियेची झलक देतो आणि सुपरहिरोच्या रूपात त्याच्या पहिल्या लूकमध्ये डोकावून पाहतो.

नवदीप सिंग गिल यांच्या 'गोल्डन बॉय नीरज चोप्रा' या पुस्तकाचे प्रकाशन

- क्रीडा लेखक नवदीप सिंग गिल यांनी लिहिलेले 'गोल्डन बॉय नीरज चोप्रा' नावाचे भारतीय अॅथलीट नीरज चोप्रा यांचे छोटे चरित्र प्रसिद्ध झाले आहे. नीरज चोप्राने 2020 टोकियो ऑलिम्पिकमध्ये भालाफेकमध्ये सुवर्णपदक जिंकले. टोकियो ऑलिम्पिक-2021 सुवर्णपदक विजेता नीरज चोप्रा यांच्या चरित्राचे प्रकाशन पंजाब कला परिषदेचे अध्यक्ष सुरजित पातर आणि पंजाबी साहित्य अकादमीचे अध्यक्ष लखविंदर सिंग जोहल यांच्या हस्ते लेखक आणि त्यांच्या कुटुंबीयांच्या उपस्थितीत करण्यात आले.
- या पुस्तकात 72 पृष्ठे आहेत आणि नीरज चोप्राच्या बालपणापासून ते टोकियो ऑलिम्पिकपर्यंतच्या जीवनाचा इतिहास आणि यशांचा समावेश आहे. पुस्तकात त्याच्या खेळाचे तंत्र, असंख्य पुरस्कार आणि समकालीन व्यक्तींचा वेगवेगळ्या प्रकरणांमध्ये प्रत्येक अध्यायात रंगीत फोटोसह समावेश केला आहे.

सागरिका घोष यांनी लिहिलेले "अटल बिहारी वाजपेयी" नावाचे पुस्तक

- सागरिका घोष लिखित "अटल बिहारी वाजपेयी" या पुस्तकाचे प्रकाशन करण्यात आले आहे. हे भारताच्या माजी पंतप्रधानांचे चरित्र आहे. सागरिका घोष या पत्रकार आहेत. त्यांनी "इंदिरा: इंडियाज मोस्ट पॉवरफुल प्राइम मिनिस्टर" हे पुस्तकही लिहिले आहे.

राजीव भाटिया ने लिहिलेले "भारत-अफ्रीका रिलेशन: चेंजिंग होराइजन्स" नावाचे नवे पुस्तक

- राजीव कुमार भाटिया, गेटवे हाऊसमधील परराष्ट्र धोरण अभ्यास कार्यक्रमाचे एक प्रतिष्ठित सहकारी, यांनी "भारत-अफ्रीका रिलेशन: चेंजिंग होराइजन्स" नावाचे एक नवीन पुस्तक (त्यांचे ३रे पुस्तक) लिहिले आहे जे एक महत्त्वपूर्ण अभिनेता आणि आफ्रिकेचा उदय आणि प्रतिपादन शोधते.

"डिजिटली इन अ डिजिटल एज: मेकिंग टेक वर्क फॉर ऑल" हे पुस्तक प्रकाशित

- रो खन्ना यांनी लिहिलेले "डिजिटली इन अ डिजिटल एज: मेकिंग टेक वर्क फॉर ऑल" हे नवीन पुस्तक प्रकाशित झाले आहे. तंत्रज्ञानाच्या प्रगतीमुळे अमेरिकन लोकांच्या बदलत्या जीवनशैलीचे परिणाम या पुस्तकात अधोरेखित करण्यात आले आहेत. त्यात डिजिटल डिव्हाईडचाही उल्लेख करण्यात आला आहे, म्हणजे तंत्रज्ञान आणि महसुलात असमान प्रवेश, कारण ही युनायटेड स्टेट्सला भेडसावणारी सर्वात गंभीर समस्या आहे. रो खन्ना हे भारतीय-अमेरिकन आहेत जे सिलिकॉन व्हॅली प्रदेशाचा समावेश असलेल्या कॅलिफोर्निया येथे प्रतिनिधित्व करणारे यूएस काँग्रेसचे सदस्य आहेत.

बिल गेट्स यांचे 'हाऊ टू प्रिव्हेंट द नेक्स्ट पॅन्डेमिक' हे पुस्तक

- बिल गेट्स यांनी लिहिलेले 'हाऊ टू प्रिव्हेंट द नेक्स्ट पॅन्डेमिक' हे पुस्तक या वर्षी मे २०२२ मध्ये प्रकाशित होणार आहे. या पुस्तकात बिल गेट्स यांनी विशिष्ट पावले लिहिली आहेत जी भविष्यातील साथीच्या आजारांना थांबवू शकतात परंतु, या प्रक्रियेत चांगले आरोग्य प्रदान करतात.
- त्यांचे शेवटचे पुस्तक, "हाऊ टू अँव्हॉइड अ क्लायमेट डिझास्टर: द सोल्युशन्स वी हॅव्ह अँड द ब्रेकथ्रूस वी नीड", फेब्रुवारी 2021 मध्ये प्रसिद्ध झाले.

'ह्युमन: हाऊ द युनायटेड स्टेट्स अँबॅडॉन्ड पीस अँड रीइन्व्हेंटेड वॉर' या पुस्तकाचे प्रकाशन

- सॅम्युअल मोयन यांनी लिहिलेले "ह्युमन: हाऊ द युनायटेड स्टेट्स अँबॅडॉन्ड पीस अँड रीइन्व्हेंटेड वॉर" नावाचे नवीन पुस्तक प्रकाशित करण्यात आले. सॅम्युअल मोयन येल लॉ स्कूलमध्ये न्यायशास्त्राचे प्राध्यापक आणि येल विद्यापीठात इतिहासाचे प्राध्यापक आहेत. हे प्रक्षोभक पुस्तक यूएसएने भूतकाळात निर्माण केलेल्या अंतहीन युद्धांबद्दल युक्तिवाद करते ज्यात व्हिएतनाम युद्ध (1955-1975), कोरियन युद्ध (1950-1953), दुसरे महायुद्ध (1939-1945) इत्यादींचा समावेश आहे आणि हा विकास कदाचित प्रगती दर्शवत नाही.

प्रियम गांधी मोदी यांनी लिहिलेले 'ए नेशन टू प्रोटेक्ट' नावाचे

पुस्तक

- प्रियम गांधी मोदी यांनी लिहिलेल्या "ए नेशन टू प्रोटेक्ट" या पुस्तकाचे केंद्रीय आरोग्य मंत्री मनसुख मांडविया यांच्या हस्ते लोकार्पण करण्यात आले. या पुस्तकात कोविड संकटात पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांची गेल्या दोन वर्षांतील भूमिका अधोरेखित करण्यात आली आहे. या अभूतपूर्व काळात केंद्राचे नेतृत्व आणि त्यांनी देशाला संकटातून कसे सोडवले याचे दस्तऐवजीकरण या पुस्तकात आहे.

उमा दास गुप्ता लिखित रवींद्रनाथ टागोर यांच्यावरील पुस्तकाचे प्रकाशन

- "अ हिस्ट्री ऑफ श्रीनिकेतन: रवींद्रनाथ टागोरचे ग्रामीण बांधकामातील पायनियरिंग वर्क" हे पुस्तक उमा दास गुप्ता यांनी लिहिलेले आणि नियोगी बुक्स 'पेपर मिसाइल' अंतर्गत प्रकाशित झाले. पुस्तकात नोबेल पारितोषिक विजेते रवींद्रनाथ टागोर यांनी 1922 मध्ये शांतिनिकेतन येथे त्यांच्या विश्व भारती आंतरराष्ट्रीय विद्यापीठाची शाखा 'श्रीनिकेतन' ची स्थापना करून 'गाव पुनर्रचना' मध्ये केलेल्या कार्याचा समावेश आहे, जे विद्यापीठ शहर म्हणूनही प्रसिद्ध आहे. हे पश्चिम बंगालमध्ये वसलेले आहे.

जिमी सोनी यांनी 'द फाऊंडर्स: द स्टोरी ऑफ पेपल' नावाचे पुस्तक लिहिले आहे.

- लेखक जिमी सोनी यांनी लिहिलेले आणि सायमन अँड शुस्टर यांनी प्रकाशित केलेले "द फाऊंडर्स: द स्टोरी ऑफ पेपल अँड द एंटरप्रेन्युअर्स हू शेड सिलिकॉन व्हॅली" नावाचे नवीन पुस्तक लवकरच प्रकाशित होणार आहे. हे बहुराष्ट्रीय डिजिटल-पेमेंट कंपनी PayPal ची कहाणी हायलाइट करते आणि स्टार्ट-अपचा प्रवास कसा कव्हर करते, जी आजपर्यंतच्या USD 70 अब्ज पेक्षा जास्त किमतीची, आतापर्यंतची सर्वात यशस्वी कंपनी बनली आहे. हे एलोन मस्क, पीटर थील आणि रीड हॉफमन सारख्या प्रसिद्ध लोकांबद्दल रंगीत किस्से देखील देते.

अनिरुद्ध सुरी यांनी लिहिलेले 'द ग्रेट टेक गेम' या पुस्तकाचे शीर्षक

- भारतीय लेखक, अनिरुद्ध सुरी यांनी "द ग्रेट टेक गेम: शेपिंग जिओपॉलिटिक्स अँड द डेस्टिनीज ऑफ नेशन्स" हे त्यांचे नवीन पुस्तक प्रकाशित केले आहे. हार्वर्डकॉलेज इंडियाने ते प्रकाशित केले आहे. या पुस्तकात, लेखकाने या तंत्रज्ञान-प्रबळ युगात यशस्वी होण्यासाठी कोणत्याही देशाने स्वतःची धोरणात्मक योजना कशी विकसित केली पाहिजे याचा रोडमॅप मांडला आहे.
- अनिरुद्ध सुरी हे तंत्रज्ञान उद्यम भांडवलदार आणि उद्योजक आहेत आणि पूर्वी ते धोरण सल्लागार आणि व्यवस्थापन सल्लागार होते. ते इंडिया इंटरनेट फंडचे व्यवस्थापकीय भागीदार आहेत, जो भारत आणि यूएस मध्ये आधारित तंत्रज्ञान-केंद्रित उद्यम भांडवल निधी आहे

संरक्षण बातम्या

भारताच्या गोवा शिपयार्ड लिमिटेडने 5 वे जहाज ICGS 'सक्षम' वितरित केले.

- भारताच्या गोवा शिपयार्ड लिमिटेडने 5 कोस्ट गार्ड ऑफशोर पेट्रोल व्हेईकल (CGOPV) प्रकल्पाचे 5 वे आणि अंतिम जहाज कराराच्या

वेळापत्रकाच्या आधी वितरित केले. या जहाजाला ICGS 'सक्षम' असे नाव देण्यात आले. अधोरेखित करण्याचा मुद्दा - सर्व 5 जहाजे भारतीय तटरक्षक दलाला वेळेपूर्वी वितरित करण्यात आली आहेत. 5 CGOPV साठी करारावर GSL ने 26 ऑगस्ट 2016 रोजी संरक्षण मंत्रालयासोबत स्वाक्षरी केली होती.

सिंगापूर एअर शो 2022: IAF लाइट कॉम्बॅट एअरक्राफ्ट (LCA) तेजस प्रदर्शित करेल.

- 15 ते 18 फेब्रुवारी दरम्यान होणाऱ्या 'सिंगापूर एअर शो-2022' मध्ये सहभागी होण्यासाठी भारतीय हवाई दलाच्या (IAF) 44 सदस्यीय तुकड्या 12 फेब्रुवारी 2022 रोजी सिंगापूरमधील चांगी आंतरराष्ट्रीय विमानतळावर पोहोचल्या आहेत. सिंगापूर एअर शो हा द्विवार्षिक कार्यक्रम आहे जो ग्लोबल एव्हिएशन इंडस्ट्रीला त्यांची उत्पादने प्रदर्शित करण्यासाठी एक व्यासपीठ प्रदान करतो.

तेजस बद्दल:

- या कार्यक्रमादरम्यान IAF आपल्या स्वदेशी तेजस MK-I ac चे प्रदर्शन करेल. ते **RSF (रॉयल सिंगापूर एअर फोर्स)** आणि इतर सहभागी तुकड्यांमधील समकक्षांशी देखील संवाद साधेल.

भारतीय सैन्याने "सैन्य रणक्षेत्र" नावाने हॅकाथॉन आयोजित केली.

- भारतीय सैन्याने "सैन्य रणक्षेत्र" नावाची आपल्या प्रकारची पहिली हॅकाथॉन आयोजित केली आहे. भारतीय लष्कराच्या सात कमांडपैकी एक असलेल्या शिमला-आधारित आर्मी ट्रेनिंग कमांड (ARTRAC) च्या संपूर्ण मार्गदर्शनाखाली मिलिटरी कॉलेज ऑफ टेलिकम्युनिकेशन इंजिनिअरिंग (MCTE), महु येथे हॅकाथॉन आयोजित करण्यात आली होती.

कार्यक्रमाचे प्रमुख मुद्दे:

- हा कार्यक्रम 01 ऑक्टोबर 2021 ते 31 डिसेंबर 2021 या कालावधीत राष्ट्रीय रक्षा विद्यापीठाच्या सहकार्याने "सैन्य रणक्षेत्र" या नावाने आयोजित करण्यात आला होता.
- व्हर्चुअल इव्हेंटमध्ये 15,000 हून अधिक सहभागींचा सहभाग होता आणि त्यात सुरक्षित कोडिंग, सॉफ्टवेअर परिभाषित रेडिओ शोषण आणि सायबर आक्षेपार्ह कौशल्यांवर आधारित अनेक आव्हानांचा समावेश होता. पुढे, कार्यक्रमाच्या मुख्य ठळक वैशिष्ट्यांमध्ये सायबर स्पेसमध्ये सिम्युलेटेड धोक्यांपासून एकमेकांशी स्पर्धा करणारे सहभागी होते.
- याव्यतिरिक्त, या कार्यक्रमात सहभागींसाठी तज्ञांद्वारे प्रशिक्षण सत्रे आणि सत्रांचे भरपूर आयोजन करण्यात आले. संपूर्ण इव्हेंटमध्ये भारतभरातील सायबर प्रेमींची उपस्थिती होती.

यूएस-बांगलादेश संयुक्त हवाई सराव 'कोप साउथ 22' आयोजित केला आहे.

- बांगलादेश आणि युनायटेड स्टेट्सचे हवाई दल संयुक्त रणनीतिक विमानसेवेचा सराव 'कोप साउथ 22' करणार आहेत. सहा दिवसांचा सराव पॅसिफिक एअर फोर्स (PACAF) ने प्रायोजित केला आहे. द्विपक्षीय सराव बांगलादेश हवाई दल (BAF) कुर्मीटोला छावणी, ढाका येथे होणार आहे.

- या सरावाचे उद्दिष्ट दोन्ही देशांमधील द्विपक्षीय संबंधांना सामरिक एअरलिफ्ट सोर्टीज आणि विषय-विषय तज्ञांच्या देवाणघेवाणीद्वारे बळकट करणे हे आहे.

भारत आणि ओमानने इस्टर्न ब्रिज-VI हवाई सराव सुरू केला.

- भारतीय वायुसेना (IAF) आणि रॉयल एअर फोर्स ऑफ ओमान (RAFO) यांनी 21 ते 25 फेब्रुवारी 2022 दरम्यान राजस्थानमधील जोधपूर एअर फोर्स स्टेशन येथे **इस्टर्न ब्रिज-VI** नावाचा द्विपक्षीय हवाई सराव आयोजित केला आहे. ईस्टर्न ब्रिज-VI ही सरावाची सहावी आवृत्ती आहे. या सरावामुळे दोन्ही हवाई दलांमधील ऑपरेशनल क्षमता आणि इंटरऑपरेबिलिटी वाढवण्याची संधी मिळेल.
- या सरावात IAF आणि RAFO च्या सहभागामुळे दोन्ही देशांमधील द्विपक्षीय संबंध मजबूत करण्यासोबतच व्यावसायिक संवाद, अनुभवांची देवाणघेवाण आणि ऑपरेशनल ज्ञान वाढण्यास प्रोत्साहन मिळेल. या सरावादरम्यान विविध ज्येष्ठ मान्यवर एअरफोर्स स्टेशन जोधपूरला भेट देण्याचे नियोजन करत आहेत.

कोब्रा वॉरियर 22: भारत मार्चमध्ये बहु-राष्ट्रीय सरावात सहभागी होणार आहे.

- भारतीय हवाई दल युनायटेड किंगडममधील वॉडिंग्टन येथे 06 ते 27 मार्च 2022 या कालावधीत 'एक्सरसाइज कोब्रा वॉरियर 22' नावाच्या बहुराष्ट्रीय हवाई सरावात सहभागी होणार आहे. आयएएफ लाइट कॉम्बॅट एअरक्राफ्ट (एलसीए) तेजस फायटरसह या सरावात सहभागी होणार आहे. यूके आणि इतर प्रमुख हवाई दलांची विमाने. पाच तेजस विमाने युनायटेड किंगडमला जाणार आहेत. IAF C-17 विमान इंडक्शन आणि डी-इंडक्शनसाठी आवश्यक वाहतूक सहाय्य प्रदान करेल.

US Boeing ने भारताला 12वे P-8I सागरी गस्ती विमान दिले

- भारतीय नौदलाला** यूएस स्थित एरोस्पेस कंपनी **बोईंगकडून 12वे पाणबुडीविरोधी युद्ध विमान P-8I** मिळाले आहे. चार अतिरिक्त विमानांपैकी हे चौथे विमान आहे, ज्यासाठी 2016 मध्ये करार करण्यात आला होता. संरक्षण मंत्रालयाने 2009 मध्ये आठ P-8I विमानांसाठी करार केला होता. तथापि, नंतर 2016 मध्ये, चार अतिरिक्त P-8I साठी करारावर स्वाक्षरी केली.

P-8I सागरी गस्ती विमानाविषयी:

- P-8I हे एक लांब पल्ल्याचे सागरी टोपण आणि पाणबुडीविरोधी युद्ध विमान आहे, आणि यूएस नौदलाद्वारे वापरल्या जाणाऱ्या P-8A पोसेडॉनचा एक प्रकार आहे. या विमानासाठी भारत बोईंगचा पहिला आंतरराष्ट्रीय ग्राहक होता. भारतीय नौदलाने 2013 मध्ये पहिले P-8I विमान समाविष्ट केले. P-8I विमान हे P-8A पोसायडॉन विमानाचे एक प्रकार आहे जे बोईंगने यूएस नौदलाच्या वृद्धत्वाच्या P-3 फ्लीटला बदली म्हणून विकसित केले.

भारताला फ्रान्सकडून आणखी तीन राफेल फायटर जेट मिळाले आहेत.

- भारतीय विशिष्ट सुधारणांसह आणखी तीन राफेल लढाऊ विमाने फ्रान्समधून भारतात दाखल झाली. तीन जेट विमानांच्या या नवीन आगमनाने, भारतीय हवाई दल (IAF) सोबत एकूण राफेल ताफा 35 वर पोहोचला आहे. 36 वे आणि अंतिम विमान फ्रान्समधून मार्च-एप्रिल 2022 पर्यंत भारतात येईल आणि ते ट्रेनर विमान असेल.

भारत-फ्रान्स राफेल करार:

- सप्टेंबर 2016 मध्ये भारताने फ्रान्ससोबत 36 राफेल लढाऊ विमानांसाठी 59000 कोटी रुपयांचा करार केला. गेल्या वर्षी 29 जुलै रोजी पाच राफेल विमानांची पहिली तुकडी भारतात आली होती. भारत आणि फ्रान्सने 2016 मध्ये आंतर-सरकारी करारावर स्वाक्षरी केली होती, ज्या अंतर्गत पॅरिसने नवी दिल्लीला 36 राफेल लढाऊ विमाने देण्याचे मान्य केले होते.

भारतीय नौदलाचा बहुपक्षीय सराव मिलान 2022

- भारतीय नौदलाच्या बहुपक्षीय सराव MILAN 2022 ची नवीनतम आवृत्ती 25 फेब्रुवारी 22 पासून 'सिटी ऑफ डेस्टिनी', विशाखापट्टणम येथे सुरू होत आहे. मिलान 22 हार्बर टप्पा 25 ते 28 फेब्रुवारी आणि सागरी टप्पा 01 ते 04 मार्च दरम्यान दोन टप्प्यात 9 दिवसांच्या कालावधीत आयोजित केला जात आहे.
- MILAN 2022 सरावाची थीम 'Camaraderie - Cohesion - Collaboration' आहे ज्याचा उद्देश भारताला एक जबाबदार सागरी शक्ती म्हणून जगासमोर मांडणे आहे.

लष्करप्रमुख एमएम नरवणे यांनी चार पॅराशूट बटालियनला प्रेसिडेंशियल कलर्स प्रदान केले.

- लष्करप्रमुख जनरल एमएम नरवणे यांनी बेंगळूरु येथील पॅराशूट रेजिमेंट प्रशिक्षण केंद्रात चार पॅराशूट बटालियनसना प्रेसिडेंशियल कलर्स सादर केले. 11 पॅरा (स्पेशल फोर्स), 21 पॅरा (स्पेशल फोर्स), 23 पॅरा आणि 29 पॅरा बटालियन या चार बटालियन आहेत. राष्ट्रपतींचा कलर्स किंवा 'निशान' हा पुरस्कार युद्धादरम्यान आणि शांतता या दोन्ही काळात राष्ट्रासाठी केलेल्या अपवादात्मक सेवेसाठी लष्करी युनिटला दिला जाणारा सर्वोच्च सन्मान आहे.

तिसरा भारत-जपान संयुक्त सराव 'EX DHARMA Guardian-2022'

- भारत आणि जपान यांच्यातील "EX DHARMA Guardian-2022" या संयुक्त लष्करी सरावाची तिसरी आवृत्ती 27 फेब्रुवारी ते 10 मार्च

2022 दरम्यान कर्नाटकातील बेळगावी येथे आयोजित केली जाईल. 12 दिवस चालणाऱ्या या संयुक्त सरावात भारतीय लष्कराची 15 वी बटालियन मराठा लाईट इन्फंट्री रेजिमेंट आणि जपानी ग्राउंड सेल्फ डिफेंस फोर्स (JGSD) ची 30 वी इन्फंट्री रेजिमेंट सहभागी होत आहे.

आयएएफने युक्रेन संकटादरम्यान यूकेमधील बहुपक्षीय हवाई सराव 'कोब्रा वॉरियर 22' मधून बाहेर काढले.

- भारतीय हवाई दलाने (IAF) युक्रेनमधील रशियाच्या लष्करी हल्ल्यामुळे उद्भवलेल्या संकटामुळे युनायटेड किंग्डममधील बहुपक्षीय हवाई सराव 'कोब्रा वॉरियर-22' मध्ये आपली विमाने न पाठवण्याचा निर्णय घेतला आहे. युनायटेड किंग्डममधील वॉडिंग्टन येथे 6 ते 27 मार्च 2022 या कालावधीत हा सराव होणार आहे. कवायतीमध्ये सहभागी झाल्याची पुष्टी केल्यानंतर अवघ्या तीन दिवसांनी आयएएफने ही घोषणा केली आहे.

महत्वाचे दिवस

भारतीय तटरक्षक दलाने आपला 46 वा स्थापना दिवस 2022 साजरा केला.

- भारतीय तटरक्षक दल 01 फेब्रुवारी 2022 रोजी आपला 46 वा स्थापना दिवस साजरा करत आहे. जगातील चौथ्या क्रमांकाचे तटरक्षक म्हणून, भारतीय तटरक्षक दलाने भारतीय किनारपट्टी सुरक्षित करण्यात आणि भारताच्या सागरी क्षेत्रांमध्ये नियमांची अंमलबजावणी करण्यात महत्त्वपूर्ण भूमिका बजावली आहे. भारतीय संसदेच्या तटरक्षक कायदा, 1978 द्वारे 1 फेब्रुवारी 1977 रोजी ICG ची औपचारिक स्थापना करण्यात आली.

NPCI ने UPI सुरक्षा आणि जागरूकता सप्ताह जाहीर केला.

- नॅशनल पेमेंट कॉर्पोरेशन ऑफ इंडिया (NPCI) आणि UPI इकोसिस्टम (अग्रगण्य बँका आणि फिनटेक यांचा समावेश आहे) यांनी ग्राहकांमध्ये जागरूकता निर्माण करण्यासाठी UPI सुरक्षा आणि जागरूकता उपक्रमाची घोषणा केली आहे. या उपक्रमांतर्गत, NPCI आणि UPI इकोसिस्टम 1-7 फेब्रुवारी हा 'UPI सुरक्षा आणि जागरूकता सप्ताह' आणि संपूर्ण फेब्रुवारी 'UPI सुरक्षा आणि जागरूकता महिना' म्हणून पाळतील

जागतिक पाणथळ दिवस 02 फेब्रुवारी रोजी साजरा केला जातो.

- जागतिक पाणथळ क्षेत्र दिवस दरवर्षी 2 फेब्रुवारी रोजी जगभरात साजरा केला जातो. 2022 मध्ये पाणथळ क्षेत्रावरील अधिवेशनाला 51 वर्षे पूर्ण होत आहेत. 2022 च्या जागतिक पाणथळ दिवसाची आंतरराष्ट्रीय थीम 'वेटलँड्स अँक्शन प्लॅन पीपल अँड नेचर' ही आहे. लोक आणि आपल्या ग्रहासाठी पाणथळ प्रदेशांनी बजावलेल्या महत्त्वपूर्ण भूमिकेबद्दल जागरूकता वाढवणे हा या दिवसाचा उद्देश आहे.
- 2 फेब्रुवारी 1971 रोजी कॅस्पियन समुद्राच्या किनाऱ्यावरील रामसर या इराणी शहरामध्ये पाणथळ प्रदेशावरील अधिवेशनाचा अवलंब झाल्याची तारीख म्हणून हा दिवस साजरा केला जातो. जागतिक पाणथळ क्षेत्र दिवस पहिल्यांदा 1997 मध्ये साजरा करण्यात आला.

वर्ल्ड इंटरफेथ हार्मोनी वीक: 1-7 फेब्रुवारी

- वर्ल्ड इंटरफेथ हार्मोनी वीक हा 2010 मध्ये जनरल असेंब्लीच्या पदनामानंतर फेब्रुवारीच्या पहिल्या आठवड्यात (1-7 फेब्रुवारी)

साजरा केला जाणारा वार्षिक कार्यक्रम आहे. जागतिक इंटरफेथ हार्मनी वीक (WIHW), सांस्कृतिक शांतता आणि अहिंसेला प्रोत्साहन देण्यासाठी संकल्पना करण्यात आली होती. जागतिक इंटरफेथ हार्मनी वीक द कॉमन वर्ड उपक्रमाच्या अग्रगण्य कार्यावर आधारित आहे.

04 फेब्रुवारी रोजी आंतरराष्ट्रीय मानवी बंधुता दिवस साजरा केला जातो.

- **4 फेब्रुवारी रोजी जगभरात 'आंतरराष्ट्रीय मानव बंधुता दिवस' साजरा केला जातो.** विविध संस्कृती आणि धर्म, किंवा विश्वासांबद्दल जागरूकता वाढवणे आणि सहिष्णुतेला प्रोत्साहन देणे हा या दिवसाचा उद्देश आहे; आणि लोकांना शिक्षित करणे की सहिष्णुता, बहुलवादी परंपरा, परस्पर आदर आणि धर्म आणि श्रद्धा यांची विविधता मानवी बंधुत्वाला प्रोत्साहन देते. सहिष्णुता, बहुलवादी परंपरा, परस्पर आदर आणि धर्म आणि श्रद्धा यांची विविधता मानवी बंधुत्वाला चालना देतात हे लोकांना शिक्षित करणे हे देखील त्याचे उद्दिष्ट आहे.

जागतिक कर्करोग दिन 04 फेब्रुवारी रोजी जगभरात साजरा केला जातो.

- युनियन फॉर इंटरनॅशनल कॅन्सर कंट्रोलच्या वतीने दरवर्षी 4 फेब्रुवारी रोजी जागतिक कर्करोग दिन पाळला जातो. जगभरात जागरूकता वाढवून, शिक्षणात सुधारणा करून आणि वैयक्तिक, सामूहिक आणि सरकारी कृती उत्प्रेरित करून, आम्ही सर्वजण अशा जगाची पुनर्कल्पना करण्यासाठी एकत्र काम करतात.
- या वर्षीच्या जागतिक कर्करोग दिनाची थीम, **क्लोज केअर गॅप**

महिलांच्या जननेंद्रियाच्या विकृतीला शून्य सहिष्णुतेचा आंतरराष्ट्रीय दिवस

- **महिलांसाठी आंतरराष्ट्रीय शून्य सहिष्णुता दिवस 6 फेब्रुवारी रोजी** जगभरात साजरा केला जातो. युनायटेड नेशन्सद्वारे महिला जननेंद्रियाच्या विच्छेदनाचे निर्मूलन करण्याच्या त्यांच्या प्रयत्नांसाठी हा दिवस प्रायोजित केला जातो. हे पहिल्यांदा 2003 मध्ये सादर केले गेले. या वर्षी आंतरराष्ट्रीय महिलांसाठी शून्य सहिष्णुता दिवसाची थीम **Accelerating Investment to End Female Genital Mutilation.**

RBI आर्थिक साक्षरता सप्ताह 2022:14-18 फेब्रुवारी 2022

- भारतीय रिझर्व्ह बँक फेब्रुवारी 14-18, 2022 हा आर्थिक साक्षरता सप्ताह 2022 म्हणून पाळणार आहे. भारतीय रिझर्व्ह बँक (RBI) 2016 पासून दरवर्षी एका विशिष्ट थीमवर आर्थिक शिक्षण संदेश प्रसारित करण्यासाठी आर्थिक साक्षरता सप्ताह (FLW) आयोजित करत आहे. देश बँकांना माहिती प्रसारित करण्यासाठी आणि त्यांचे ग्राहक आणि सामान्य लोकांमध्ये जागरूकता निर्माण करण्याचा सल्ला देण्यात आला आहे.
- आर्थिक साक्षरता सप्ताह 2022 ची थीम **"Go Digital, Go Secure"** आहे.

8 फेब्रुवारी रोजी सुरक्षित इंटरनेट दिवस 2022 साजरा करण्यात आला.

- सुरक्षित आणि चांगले इंटरनेट प्रदान करण्याच्या उद्देशाने दरवर्षी फेब्रुवारीच्या दुसऱ्या आठवड्याच्या दुसऱ्या दिवशी सुरक्षित इंटरनेट दिवस साजरा केला जातो, जिथे प्रत्येक वापरकर्त्याला जबाबदारीने आणि त्यांचा डेटा लीक न होता इंटरनेट वापरता येईल. यावर्षी 8 फेब्रुवारी हा दिवस जगभरात सुरक्षित इंटरनेट दिन म्हणून साजरा केला जात आहे. या वर्षी सुरक्षित इंटरनेट दिवसाची 19 वी आवृत्ती जगभरात सुरू आहे.
- या वर्षी, हा प्रसंग 'टूगेदर फॉर अ बटर इंटरनेट' या थीमखाली साजरा केला जात आहे,

जागतिक कडधान्य दिन 2022: 10 फेब्रुवारी रोजी साजरा केला जातो.

- संयुक्त राष्ट्रांनी नियुक्त केलेला **जागतिक कडधान्य दिन** दरवर्षी **10 फेब्रुवारी रोजी साजरा केला जातो.** जागतिक अन्न म्हणून कडधान्यांचे (कोरडे सोयाबीन, मसूर, सुके मटार, चणे, ल्युपिन) यांचे महत्त्व ओळखण्यासाठी संयुक्त राष्ट्रांच्या **अन्न आणि कृषी संघटनेने (FAO)** या दिवसाची स्थापना केली आहे. या वर्षीच्या जागतिक कडधान्य दिनाची थीम **Pulses to empower youth in achieving sustainable agrifood systems** ही आहे.

इंटरनॅशनल डे ऑफ वूमन अँड गर्ल्स इन सयन्स: 11 फेब्रुवारी

- 11 फेब्रुवारी रोजी जागतिक इंटरनॅशनल डे ऑफ वूमन अँड गर्ल्स इन सयन्स साजरा केला जातो. 11 फेब्रुवारी 2022 रोजी होणाऱ्या इंटरनॅशनल डे ऑफ वूमन अँड गर्ल्स इन सयन्स 7 वा आंतरराष्ट्रीय दिवस, विज्ञानातील महिला आणि मुलींची भूमिका केवळ लाभार्थी म्हणूनच नव्हे तर बदलाचे एजंट म्हणून ओळखणे हा आहे, ज्यात प्रगतीचा वेग वाढवणे यासह SDG 6 (स्वच्छ पाणी आणि स्वच्छता) ची उपलब्धी. UNESCO आणि UN-Women द्वारे या दिवसाची अंमलबजावणी संस्था आणि नागरी समाज भागीदारांच्या सहकार्याने केली जाते ज्यांचे उद्दिष्ट महिला आणि मुलींना विज्ञानात प्रोत्साहन देणे आहे.
- 2022 ची या दिवसाची थीम **Equity, Diversity, and Inclusion: Water Unites Us** ही आहे.

जागतिक युनानी दिवस 11 फेब्रुवारी 2022 रोजी साजरा केला जातो.

- प्रख्यात भारतीय युनानी चिकित्सक "हकीम अजमल खान" यांच्या जयंतीनिमित्त दरवर्षी 11 फेब्रुवारी रोजी जागतिक युनानी दिवस पाळला जातो. हैदराबादच्या सेंट्रल रिसर्च इन्स्टिट्यूट ऑफ युनानी मेडिसिन (सीआरआययूएम) येथे 2017 मध्ये पहिला युनानी दिवस साजरा करण्यात आला. मुख्य उद्दिष्ट जनसामान्यांमध्ये जागरूकता पसरवणे आणि युनानी औषध प्रणालीद्वारे त्याच्या प्रतिबंधात्मक आणि उपचारात्मक तत्त्वज्ञानाद्वारे जगभरातील आरोग्य सेवा वितरणाबाबत कृती करणे हा आहे.

युनानी औषध पद्धती काय आहे?

- युनानी औषध पद्धतीचा भारतातील दीर्घ आणि प्रभावी रेकॉर्ड आहे. ते अकराव्या शतकाच्या आसपास कधीतरी अरब आणि पर्शियन लोकांनी भारतात आणले होते.
- त्यात युनानी शैक्षणिक, संशोधन आणि आरोग्य सेवा संस्थांची संख्या सर्वाधिक आहे.
- युनानी औषध पद्धतीचा उगम ग्रीसमध्ये झाला. त्याचा पाया हिप्पोक्रेटसने घातला होता.
- या प्रणालीचे सध्याचे स्वरूप अरबांचे आहे ज्यांनी ग्रीक साहित्याचा केवळ अरबी भाषेत अनुवाद करून जतन केले नाही तर त्यांच्या स्वतःच्या योगदानाने त्यांच्या काळातील औषध देखील समृद्ध केले.

राष्ट्रीय जंतनाशक दिन 2022

- 10 फेब्रुवारी रोजी राष्ट्रीय जंतनाशक दिन पाळला जातो, लोकांना जंतनाशकाचे महत्त्व, विशेषतः 1 ते 19 वर्षे वयोगटातील मुलांसाठी, जे सर्वात असुरक्षित आहेत, जागरूक करण्यासाठी पाळला जातो. 2015 मध्ये आरोग्य आणि कुटुंब कल्याण मंत्रालयाने हा दिवस सुरू केला होता. दिवसाचे मुख्य उद्दिष्ट म्हणजे आतड्यांतील कृमींबद्दल जागरूकता निर्माण करणे आणि मुलांमध्ये माती-संक्रमित हेल्मिंथ्सचे संपूर्ण निर्मूलन करणे. जगातील सुमारे 24% लोकसंख्येला मातीतून पसरणाऱ्या हेल्मिंथ्स (वर्म्स) ची लागण झाली आहे.

राष्ट्रीय उत्पादकता दिवस 13 फेब्रुवारी 2022

- भारतात दरवर्षी 12 फेब्रुवारीला राष्ट्रीय उत्पादकता दिवस साजरा केला जातो. राष्ट्रीय उत्पादकता परिषदेचा उद्देश देशातील सर्व क्षेत्रांमध्ये उत्पादकता आणि गुणवत्ता जागरूकता उत्तेजित करणे आणि प्रोत्साहन देणे हा आहे. समकालीन संबंधित थीमसह उत्पादकता साधने आणि तंत्रांच्या अंमलबजावणीसाठी सर्व भागधारकांना प्रोत्साहित करणे हे या दिवसाचे मुख्य पालन आहे.
- भारतातील उत्पादकता संस्कृतीला प्रोत्साहन देण्यासाठी राष्ट्रीय उत्पादकता परिषद (NPC) द्वारे हा दिवस साजरा केला जातो. भारत सरकारच्या वाणिज्य आणि उद्योग मंत्रालयाच्या अंतर्गत राष्ट्रीय उत्पादकता परिषद (NPC) ही भारतातील उत्पादकता चळवळीचा प्रचार करणारी प्रमुख संस्था आहे. NPC उत्पादकता वाढवण्यासाठी, स्पर्धात्मकता वाढवण्यासाठी, उत्पादकता वाढवण्यासाठी उपाय प्रदान करण्यासाठी कार्य करते.

13 फेब्रुवारी रोजी जागतिक रेडिओ दिवस साजरा केला जातो.

- जागतिक रेडिओ दिवस दरवर्षी 13 फेब्रुवारी रोजी रेडिओला एक शक्तिशाली माध्यम म्हणून ओळखण्यासाठी साजरा केला जातो, जे विविधतेला प्रोत्साहन देण्यासाठी आणि अधिक शांततापूर्ण आणि सर्वसमावेशक जग तयार करण्यात मदत करण्यासाठी जगाच्या कानाकोपऱ्यातून लोकांना एकत्र आणते. हा दिवस 2011 मध्ये UNESCO च्या सदस्य राष्ट्रांनी घोषित केला आणि 2012 मध्ये संयुक्त राष्ट्रांच्या आमसभेने आंतरराष्ट्रीय दिवस म्हणून स्वीकारला, 13 फेब्रुवारी हा जागतिक रेडिओ दिवस (WRD) बनला.

भारताचा राष्ट्रीय महिला दिन 2022

- सरोजिनी नायडू यांच्या जयंतीनिमित्त दरवर्षी 13 फेब्रुवारी रोजी

भारतीय राष्ट्रीय महिला दिन साजरा केला जातो. या वर्षी राष्ट्र आपली 143 वी जयंती साजरी करत आहे. त्यांच्या जन्म 13 फेब्रुवारी 1889 रोजी झाला. त्या त्यांच्या कवितांमुळे 'नाइटिंगेल ऑफ इंडिया' किंवा 'भारत कोकिला' या टोपणनावाने प्रसिद्ध होती. सरोजिनी नायडू त्यांच्या साहित्यातील योगदानासाठी जगभरात प्रसिद्ध आहेत

आंतरराष्ट्रीय एपिलेप्सी दिवस 2022: 14 फेब्रुवारी

- आंतरराष्ट्रीय एपिलेप्सी दिवस दरवर्षी फेब्रुवारी महिन्याच्या दुसऱ्या सोमवारी जगभरात साजरा केला जातो. 2022 मध्ये, आंतरराष्ट्रीय एपिलेप्सी दिन 14 फेब्रुवारी 2022 रोजी येतो. आंतरराष्ट्रीय एपिलेप्सी दिन हा एपिलेप्सीबद्दलच्या खऱ्या तथ्यांबद्दल आणि सुधारित उपचार, चांगली काळजी आणि संशोधनात मोठ्या गुंतवणुकीची तातडीची गरज याबद्दल सामान्य लोकांना जागरूकता आणि शिक्षित करण्याचा प्रयत्न करतो.

FICCI CASCADE ने 'तस्करी विरोधी दिन' 2022 लाँच केला.

- FICCI च्या कमिटी अगेन्स्ट स्मगलिंग अँड काउंटरफेटींग ऍक्टिव्हिटीज डिस्ट्रॉयिंग द इकॉनॉमी (CASCADE) ने तस्करी विरोधी दिवस सुरू करण्यासाठी पुढाकार घेतला आहे, जो दरवर्षी 11 फेब्रुवारी रोजी साजरा केला जाईल. 11 फेब्रुवारी 2022 रोजी उद्घाटन विरोधी तस्करी दिवस साजरा केला जात आहे.

तस्करी विरोधी दिनाचे महत्त्व:

- तस्करी विरोधी दिन गती गोळा करेल आणि धोरणकर्ते, आंतरराष्ट्रीय संस्था, अंमलबजावणी एजन्सी, उद्योग सदस्य, मीडिया आणि ग्राहकांना तस्करीच्या जागतिक धोक्याविरुद्ध लढण्यासाठी कृती करण्याच्या त्यांच्या वचनबद्धतेसाठी एकत्र आणेल.
- 'तस्करी विरोधी दिन' हा तस्करीच्या जागतिक धोक्याविरुद्धच्या लढ्यात एक मोठे पाऊल असेल.
- कोणताही देश तस्करीच्या प्रभावापासून मुक्त नसल्यामुळे आणि कोणतेही एक क्षेत्र अपवाद म्हणता येणार नाही, हा दिवस तस्करीच्या वाढत्या धोक्यावर प्रकाश टाकेल. हे केवळ या विषयावर जागरूकता निर्माण करण्यासाठी लक्ष वेधून घेणार नाही, तर हे आव्हान कमी करण्यासाठी राष्ट्रीय आणि आंतरराष्ट्रीय स्तरावर आणखी काय करणे आवश्यक आहे याचे मूल्यांकन देखील करेल.

आंतरराष्ट्रीय बाल कर्करोग दिन 2022

- दरवर्षी 15 फेब्रुवारी हा दिवस आंतरराष्ट्रीय बाल कर्करोग दिन (ICCD) म्हणून पाळला जातो, ज्यामुळे या समस्येचा सामना करणाऱ्या वाईट गोष्टींबद्दल जागरूकता निर्माण केली जाते. बालपणातील कर्करोगाविषयी जागरूकता निर्माण करण्यासाठी आणि कर्करोगाने ग्रस्त मुले आणि किशोरवयीन, वाचलेले आणि त्यांच्या कुटुंबियांना पाठिंबा व्यक्त करण्यासाठी हा दिवस जागतिक सहयोगी मोहीम आहे.
- बालपणातील कर्करोगाच्या सर्वात सामान्य प्रकारांमध्ये ल्युकेमिया, मेंदूचा कर्करोग, लिम्फोमा, जसे की न्यूरोब्लास्टोमा, विल्म्स ट्यूमर आणि हाडांच्या गाठींचा समावेश होतो.
- हा वार्षिक कार्यक्रम 2002 मध्ये चाइल्डहुड कॅन्सर इंटरनॅशनल, 176 पालक संस्थांचे जागतिक नेटवर्क, चाइल्डहुड कॅन्सर

सर्वाधिकार असोसिएशन, चाइल्डहुड कॅन्सर सपोर्ट ग्रुप आणि कॅन्सर सोसायट्यांनी 5 खंडांमधील 93 पेक्षा जास्त देशांमध्ये तयार केला होता.

जागतिक पॅंगोलिन दिवस 2022 19 फेब्रुवारी रोजी साजरा करण्यात आला

- जागतिक पॅंगोलिन दिन दरवर्षी "फेब्रुवारीच्या तिसऱ्या शनिवारी" साजरा केला जातो. 2022 मध्ये, वार्षिक जागतिक पॅंगोलिन (खवले मांजर, खवलेमांजर) दिवस 19 फेब्रुवारी 2022 रोजी साजरा केला जात आहे.
- या कार्यक्रमाची 11 वी आवृत्ती आहे. या अद्वितीय सस्तन प्राण्यांबद्दल जागरूकता वाढवणे आणि संवर्धनाच्या प्रयत्नांना गती देणे हा या दिवसाचा उद्देश आहे.
- आशिया आणि आफ्रिकेत पॅंगोलिनची संख्या झपाट्याने कमी होत आहे.

पॅंगोलिन बदल काही तथ्ये:

- खवल्यानी झाकलेले पॅंगोलिन हे एकमेव सस्तन प्राणी आहेत.
- स्वतःचे रक्षण करण्यासाठी, ते हेजहॉगसारखे बॉल बनवतात.
- त्यांचे नाव 'पेंगुलिंग' या मलय शब्दावरून आले आहे, ज्याचा अर्थ 'काहीतरी जे गुंडाळले जाते'.
- ते जगातील सर्वात तस्करी केलेले सस्तन प्राणी आहेत कारण लोकांना त्यांचे मांस आणि खवले हवे असतात.
- पॅंगोलिनची जीभ त्याच्या शरीरापेक्षा लांब असू शकते जेव्हा पूर्णतः वाढवली जाते तेव्हा ती 40 सेमी लांब असू शकते!

20 फेब्रुवारी 2022 रोजी जागतिक सामाजिक न्याय दिन साजरा करण्यात येईल

- इंटरनॅशनल लेबर ऑर्गनायझेशनने 10 जून 2008 रोजी एक निष्पक्ष जागतिकीकरणासाठी सामाजिक न्यायावरील ILO घोषणापत्र स्वीकारले. सामाजिक न्याय हे राष्ट्रांमध्ये आणि राष्ट्रांमध्ये शांततापूर्ण आणि समृद्ध सहअस्तित्वाचे मूलभूत तत्त्व आहे.
- जागतिक सामाजिक न्याय दिन 2022 थीम: औपचारिक रोजगाराद्वारे सामाजिक न्याय मिळवणे.

7 वा मृदा आरोग्य कार्ड दिन (Soil Health Card Day) 19 फेब्रुवारी 2022 रोजी साजरा करण्यात आला

- मृदा आरोग्य कार्ड (SHC) योजना सुरू केल्याच्या स्मरणार्थ आणि योजनेच्या फायद्यांबद्दल जागरूकता निर्माण करण्यासाठी दरवर्षी भारत 19 फेब्रुवारी रोजी मृदा आरोग्य कार्ड दिन साजरा करतो.
- पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी 19 फेब्रुवारी 2015 रोजी राजस्थानमधील सुरतगड येथे मृदा आरोग्य कार्ड (SHC) योजना सुरू केली.

मृदा आरोग्य कार्ड (SHC) योजनेबद्दल:

- हे कार्ड जमिनीतील पौष्टिकतेच्या कमतरतेबद्दल तपशील प्रदान करेल जेणेकरून शेतकरी जमिनीला योग्य खतांचा वापर करून उत्पादन वाढवू शकतील.
- देशातील सर्व शेतकऱ्यांना मृदा आरोग्य कार्ड जारी करण्यासाठी राज्य सरकारांना मदत करण्यासाठी ही योजना सुरू करण्यात आली आहे.

- हे शेतकऱ्यांना त्यांच्या मातीच्या पोषक स्थितीबद्दल माहिती प्रदान करते आणि जमिनीचे आरोग्य आणि सुपीकता सुधारण्यासाठी पोषक तत्वांच्या योग्य डोसच्या शिफारसी देते.

छत्रपती शिवाजी महाराज जयंती 2022

- 19 फेब्रुवारी रोजी छत्रपती शिवाजी महाराजांची तारखेनुसार 392 वी जयंती आहे. भारताच्या इतिहासात अनेक राजांनी जनमानसात आपल्या कार्यकर्तृत्वाचा ठसा उमटविला. परंतु छत्रपती शिवाजी महाराज आणि इतर राजांमध्ये एक मूलभूत फरक होता. बहुतांशी राजांनी आपापल्या वाडवडिलांच्या राजगादीवर विराजमान होऊन गादी चालविली. पण छत्रपती शिवाजी महाराज मात्र त्याला अपवाद होते. ते स्वतःच राज्य निर्माते होते. शुन्यातून जग निर्माण करण्याची जिद्द व हिंमत त्यांच्यात होती. मातोश्री जिजाबाईंचे प्रोत्साहन, गुरुवर्य दादोजी कोंडदेव यांचे मार्गदर्शन आणि मावळ्यांच्या मदतीने त्यांनी हिंदवी स्वराज्याची स्थापना केली. जिजाऊंचे एकच स्वप्न होतं, ते म्हणजे मराठी स्वराज्याची स्थापना करायचं. छत्रपतींनी आपल्या मुत्सद्दीगिरी, शौर्य व आत्मबळावर हे स्वप्न साकार करून दाखविलं

21 फेब्रुवारी रोजी आंतरराष्ट्रीय मातृभाषा दिन साजरा केला जातो.

- आंतरराष्ट्रीय मातृभाषा दिवस (IMLD) दरवर्षी 21 फेब्रुवारी रोजी साजरा केला जातो. भाषिक आणि सांस्कृतिक विविधतेबद्दल जागरूकता वाढवणे आणि बहुभाषिकतेला प्रोत्साहन देणे हा या दिवसाचा उद्देश आहे. 2022 ची थीम "Using technology for multilingual learning: Challenges and opportunities" आहे. UN ने आपल्या निवेदनात नमूद केले आहे की या वर्षाची थीम बहुभाषिक शिक्षणाची प्रगती करण्यासाठी आणि सर्वासाठी दर्जेदार अध्यापन आणि शिक्षणाच्या विकासास समर्थन देण्यासाठी तंत्रज्ञानाची संभाव्य भूमिका मांडते.

मिझोराम आणि अरुणाचल प्रदेश स्थापना दिवस: 20 फेब्रुवारी

- उत्तर राज्ये मिझोराम आणि अरुणाचल प्रदेश 1987 पासून 20 फेब्रुवारी रोजी त्यांचा स्थापना दिवस साजरा करतात. अरुणाचल प्रदेश हा देशाचा अत्यंत उत्तरेकडील भाग आहे, ज्याला 'उगवत्या सूर्याची भूमी' म्हणूनही ओळखले जाते. हिमालयाच्या काठावर असलेल्या राज्याला पहाटेची आणि प्रकाशमय पर्वतांची भूमी म्हणण्यात अभिमान आहे. अरुणाचल प्रदेश हे भारतातील 24 वे राज्य बनले.
- मिझोराम हे 1972 मध्ये ईशान्य क्षेत्र (पुनर्गठन) कायदा, 1971 अंतर्गत स्वतंत्र केंद्रशासित प्रदेश म्हणून घोषित करण्यात आले. भारतीय संविधान, 1986 च्या 53 व्या दुरुस्तीनंतर ते भारताचे 23 वे राज्य बनले.

22 फेब्रुवारी रोजी वल्ड थिंकिंग डे साजरा केला जातो.

- वल्ड थिंकिंग डे, मूलतः विचार दिवस म्हणून ओळखला जातो, दरवर्षी 22 फेब्रुवारी रोजी जगभरातील सर्व गर्ल स्काउट्स, गर्ल गाईड आणि इतर मुलींच्या गटांद्वारे साजरा केला जातो. जगभरातील सहकारी बंधू-भगिनींचा विचार करण्यासाठी, त्यांच्या चिंता दूर करण्यासाठी आणि मार्गदर्शनाचा खरा अर्थ समजून घेण्यासाठी हा

दिवस पाळला जातो. जागतिक विचार दिन 2022 ची थीम **Our World, Our Equal Future** ही आहे.

केंद्रीय उत्पादन शुल्क दिवस 2022: 24 फेब्रुवारी 2022

- भारताचा केंद्रीय उत्पादन शुल्क दिवस दरवर्षी 24 फेब्रुवारी रोजी साजरा केला जातो. केंद्रीय अबकारी आणि कस्टम बोर्डाच्या (CBEC) देशाच्या सेवेचा गौरव करण्यासाठी हा दिवस साजरा केला जातो. CBEC शी संबंधित अधिकारी आणि त्यांच्या सेवांचा सन्मान करण्यासाठी हा दिवस साजरा केला जातो. 24 फेब्रुवारी 1944 रोजी केंद्रीय उत्पादन शुल्क आणि मीठ कायद्याच्या स्मरणार्थ हा दिवस साजरा केला जातो.

पोलिओ राष्ट्रीय लसीकरण दिवस 2022 27 फेब्रुवारी रोजी साजरा करण्यात आला.

- 2022 मध्ये, भारत सरकारने 27 फेब्रुवारी 2022 रोजी पोलिओ राष्ट्रीय लसीकरण दिन 2022 (NID) ("पोलिओ रविवार" म्हणून ओळखले जाते) आयोजित केले आहे, ज्यामध्ये प्रत्येक मुलाला तोंडी पोलिओ लस (OPV) चे दोन थेंब द्यावे लागतील. पाच वर्षांखालील देश. 735 जिल्ह्यांतील सर्व 36 राज्ये आणि केंद्रशासित प्रदेशांमधील 15 कोटींहून अधिक मुलांना या मोहिमेअंतर्गत कव्हर केले जाईल. 2022 साठी राष्ट्रीय पोलिओ लसीकरण मोहीम 26 फेब्रुवारी 2022 रोजी केंद्रीय आरोग्य आणि कुटुंब कल्याण मंत्री डॉ मनसुख मांडविया यांनी सुरू केली.

जागतिक NGO दिवस 2022: 27 जानेवारी

- जागतिक NGO दिवस दरवर्षी 27 फेब्रुवारी रोजी जगभरातील अनेक देशांमध्ये साजरा केला जातो. अशासकीय संस्था किंवा स्वयंसेवी संस्था समाजाच्या उन्नतीसाठी कार्य करतात. गैर-सरकारी आणि ना-नफा संस्थांना ओळखणे, साजरे करणे आणि त्यांचा सन्मान करण्याचा हा आंतरराष्ट्रीय दिवस आहे आणि ज्यांनी समाजाला राहण्यासाठी एक चांगले स्थान बनविण्यात आपला वेळ आणि प्रयत्नांचे योगदान दिले आहे.
- जागतिक NGO दिनाचा उद्देश या क्षेत्राविषयी जागरूकता निर्माण करणे आणि चांगल्या कारणासाठी या क्षेत्रात काम करणाऱ्या जगभरातील लोकांना प्रोत्साहित करणे हा आहे.

तिसरा भारत प्रोटीन दिन: 27 फेब्रुवारी 2022

- भारतात, प्रथिनांच्या कमतरतेबद्दल जागरूकता निर्माण करण्यासाठी आणि लोकांना त्यांच्या आहारात या मॅक्रोन्यूट्रिएंट्सचा समावेश करण्यास प्रोत्साहित करण्यासाठी, 27 फेब्रुवारी हा राष्ट्रीय प्रथिने दिवस म्हणून साजरा केला जातो. हा दिवस लोकांना त्यांच्या आहारात या महत्त्वपूर्ण मॅक्रोन्यूट्रिएंटचा समावेश करण्याचे आवाहन करतो. हा दिवस लोकांना वनस्पती आणि प्राणी प्रथिनांच्या विविध स्त्रोतांबद्दल अधिक जाणून घेण्यास मदत करतो. प्रथिने दिवस 2022 मध्ये तिसरे वर्ष साजरे करत आहे. या वर्षीच्या भारतीय प्रथिन दिनाची थीम 'फूड फ्युचरिझम' आहे.

28 फेब्रुवारी 2022 रोजी दुर्मिळ रोग दिवस साजरा केला जातो.

- दुर्मिळ रोग दिवस (RDD) दरवर्षी फेब्रुवारीच्या शेवटच्या दिवशी साजरा केला जातो. या वर्षी 2022 मध्ये तो 28 फेब्रुवारी 2022 रोजी येतो. दुर्मिळ आजारांबद्दल जागरूकता निर्माण करण्यासाठी आणि दुर्मिळ आजार असलेल्या व्यक्ती आणि त्यांच्या कुटुंबियांसाठी उपचार आणि वैद्यकीय प्रतिनिधित्व सुधारण्यासाठी हा दिवस पाळला जातो. दुर्मिळ रोग दिवस पहिल्यांदा 2008 मध्ये युरोपियन ऑर्गनायझेशन फॉर रेअर डिसीजेस (EURODIS) आणि त्याच्या कौन्सिल ऑफ नॅशनल अलायन्सने सुरू केला.

- दुर्मिळ रोग दिन 2022 थीम **Share Your Colors** ही आहे.

राष्ट्रीय विज्ञान दिन 2022: 28 फेब्रुवारी

- लोकांच्या दैनंदिन जीवनात विज्ञानाच्या महत्त्वाचा संदेश देण्यासाठी भारतात दरवर्षी **28 फेब्रुवारी रोजी राष्ट्रीय विज्ञान दिन** साजरा केला जातो. या दिवशी, **सर सी.व्ही. रामन यांनी रामन इफेक्टचा** शोध जाहीर केला होता ज्यासाठी त्यांना 1930 मध्ये नोबेल पारितोषिक देण्यात आले होते. भारत सरकारने 1986 मध्ये 28 फेब्रुवारी हा राष्ट्रीय विज्ञान दिवस (NSD) म्हणून नियुक्त केला होता.
- 2022 साठी राष्ट्रीय विज्ञान दिनाची थीम **Integrated Approach in S&T for Sustainable Future** ही आहे.

निधन बातम्या

शिक्षणतज्ञ/सामाजिक नेते बाबा इक्बाल सिंग जी यांचे निधन

- इक्बाल सिंग किंगरा**, जे शीख समुदायाचे भारतीय सामाजिक-आध्यात्मिक नेते होते आणि एक शिक्षणतज्ञ होते, त्यांचे वयाच्या 95 व्या वर्षी निधन झाले. सामाजिक कार्यातील योगदानाबद्दल त्यांना 2022 मध्ये **पद्मश्री**ने सन्मानित करण्यात आले. त्यांनी 2008 मध्ये शाश्वत विद्यापीठ आणि 2015 मध्ये अकाल विद्यापीठ, गुरु की काशीची स्थापना केली.

ज्येष्ठ वकील आणि अतिरिक्त सॉलिसिटर जनरल रुपिंदर सिंग सुरी यांचे निधन

- वरिष्ठ वकील आणि अतिरिक्त सॉलिसिटर जनरल (ASG), रुपिंदर सिंग सुरी यांचे निधन झाले आहे. जून 2020 मध्ये त्यांची ASG म्हणून नियुक्ती करण्यात आली. त्यांना 2009 मध्ये वरिष्ठ वकील म्हणून नियुक्त करण्यात आले आणि त्यांनी सर्वोच्च न्यायालय बार असोसिएशन आणि सुप्रीम कोर्ट अँड व्होकेट्स ऑन रेकॉर्ड असोसिएशनचे अध्यक्ष म्हणूनही काम केले. त्यांनी सुप्रीम कोर्टात पंजाबसाठी सुमारे 15 वर्षे स्थायी वकील म्हणून काम केले.

अभिनेते आणि चित्रपट निर्माते अमिताभ दयाल यांचे निधन

- अभिनेते आणि चित्रपट निर्माते अमिताभ दयाल यांचे वयाच्या 51 व्या वर्षी हृदयविकाराच्या झटक्याने निधन झाले. दयाल यांनी ओम पुरीसोबत कागार: लाइफ ऑन द एज (2003), भोजपुरी चित्रपट रंगदारी (2012), राज बब्बरचा धुआन (2013) यांसारख्या चित्रपटांमध्ये काम केले आहे.

ज्येष्ठ अभिनेते रमेश देव यांचे वयाच्या 93 व्या वर्षी निधन

- हिंदी आणि मराठी चित्रपटसृष्टीत आपला वेगळा ठसा उमटवणारे ज्येष्ठ अभिनेते रमेश देव यांचे हृदयविकाराच्या झटक्याने निधन झाले आहे. ते 93 वर्षांचे होते. चारच दिवसांपूर्वी 30 जानेवारी रोजी त्यांनी आपला 93वा वाढदिवस साजरा केला होता. त्यांच्या निधनामुळे मराठी आणि हिंदी चित्रपटसृष्टीतून शोक व्यक्त करण्यात येत आहे.
- रमेश देव यांनी मराठी आणि हिंदी चित्रपटांमध्ये नायक, खलनायक अशा दोन्ही भूमिका साकारल्या. 1951 साली त्यांनी अभिनय क्षेत्रात पदार्पण केलं. पाटलाची पोर या चित्रपटात त्यांनी पाहुण्या कलाकाराची भूमिका साकारली होती. 1956 साली राजा परांजपे यांनी दिग्दर्शित केलेल्या 'आंधळा मागतो एक डोळा' या सिनेमातून त्यांनी अभिनेता म्हणून खऱ्या अर्थाने आपल्या कारकिर्दीला सुरुवात केली होती. राजश्री प्रोडक्शनच्या 1962 साली आलेल्या आरती या सिनेमातून त्यांनी बॉलिवुडमध्ये पदार्पण केलं. रमेश देव यांनी आजपर्यंत जवळपास 180 हून अधिक मराठी आणि हिंदी चित्रपटांमध्ये भूमिका साकारल्या आहेत.

लोकसभेतील भाजपचे पहिले मशालवाहक सी जंगा रेड्डी यांचे निधन

- भारतीय जनता पक्षाचे (भाजप) ज्येष्ठ नेते चंद्रपतला जंगा रेड्डी यांचे प्रकृती अस्वास्थ्यामुळे हैदराबादमध्ये निधन झाले. ते मूळचे वारंगलचे रहिवासी आणि आंध्र प्रदेशचे माजी आमदार होते. ते 1984 मध्ये 8 व्या लोकसभेचे खासदार म्हणून ओळखले जातात, त्यांनी इंदिरा गांधींच्या हत्येनंतर लोकसभेत भाजपचे पदार्पण देखील केले.
- रेड्डी हे 1984 मध्ये 543 लोकसभा मतदारसंघातून लोकसभेवर निवडून आलेल्या भाजपच्या दोन खासदारांपैकी एक होते. दुसरे होते एके पटेल. अविभाजित आंध्र प्रदेशात ते तीनदा विधानसभेवर निवडून गेले.

ग्रीसचे माजी राष्ट्राध्यक्ष क्रिस्टोस सार्टझेटाकिस यांचे निधन

- ग्रीसचे माजी राष्ट्राध्यक्ष क्रिस्टोस सार्टझेटाकिस यांचे वयाच्या 92 व्या वर्षी ग्रीसमधील अथेन्स येथे श्वसनक्रिया बंद पडल्याने निधन झाले. ते ग्रीक कायदेतज्ज्ञ आणि सर्वोच्च न्यायालयाचे न्यायाधीश होते, ज्यांनी 1967-1974 च्या कर्नल राजवटीत अतिरेक्यांविरुद्ध प्रतिकार केला. समाजवादी PASOK पक्षाकडून नामांकन मिळाल्यानंतर त्यांनी चार वर्षांच्या कालावधीसाठी (1985 ते 1990) ग्रीसचे अध्यक्ष म्हणून काम केले.

स्वतंत्र भारतातील पहिल्या लघुग्रह शोधाचे नेतृत्व करणारे आर राजामोहन यांचे निधन

- इंडियन इन्स्टिट्यूट ऑफ अँस्ट्रोफिजिक्स (IIA), बेंगळुरू येथे अनेक दशके खगोलशास्त्रज्ञ असलेले प्रोफेसर आर राजामोहन यांचे निधन

झाले. कवलूर VBO मधील 48-cm श्मिट दुर्बिणीचा वापर करून लघुग्रह शोधण्याचे उद्दिष्ट असलेल्या कल्की प्रकल्पासाठी ते प्रसिद्ध आहेत आणि भारतातून 4130 क्रमांकाचा नवीन लघुग्रह शोधला आहे. 104 वर्षात भारतात सापडलेला हा पहिला लघुग्रह होता.

कर्नाटकचे कबीर इब्राहिम सुतार यांचे निधन

- पद्मश्री पुरस्कार विजेते आणि सामाजिक कार्यकर्ते इब्राहिम सुतार यांचे कर्नाटकात हृदयविकाराच्या झटक्याने निधन झाले. "कन्नडचे कबीर" म्हणून ओळखले जाणारे, सुतार यांना सामाजिक आणि जातीय सलोखा पसरवण्याच्या कामासाठी ओळखले जाते. इब्राहिम लोकांमध्ये, विशेषतः उत्तर कर्नाटकात, त्यांच्या अध्यात्मिक प्रवचनांसाठी लोकप्रिय आहे. 2018 मध्ये त्यांना पद्मश्री पुरस्काराने सन्मानित करण्यात आले.

'महाभारत'चे भीम अभिनेते प्रवीणकुमार सोबती यांचे निधन

- टीव्ही मालिका "महाभारत" मध्ये भीमची भूमिका साकारण्यासाठी आणि आशियाई क्रीडा स्पर्धेत सुवर्णपदक जिंकण्यासाठी प्रसिद्ध असलेले अभिनेता-अॅथलीट प्रवीण कुमार सोबती यांचे निधन झाले. त्याने हातोडा आणि डिस्कस श्रो मधील विविध ऍथलेटिक स्पर्धांमध्ये देशाचे प्रतिनिधित्व केले आणि आशियाई खेळांमध्ये 1966 आणि 1970 मधील दोन सुवर्ण पदकांसह चार पदके देखील जिंकली.
- प्रवीण कुमार सोबती यांनी 1966 च्या कॉमनवेल्थ गेम्समध्ये हॅमर थ्रोमध्येही रौप्य पदक जिंकले होते. 1988 मध्ये बीआर चोप्रा यांच्या क्लासिक "महाभारत" मध्ये भीमच्या भूमिकेत दिसल्यानंतर त्याने आपल्या अभिनय कारकिर्दीला सुरुवात केल्यानंतर या खेळाडूने आणखी लोकप्रियता मिळवली.

नोबेल विजेते एचआयव्हीचे सह-शोधक लुक मॉन्टेनियर यांचे निधन

- एड्सला कारणीभूत असलेल्या विषाणूचा शोध लावल्याबद्दल 2008 मध्ये नोबेल पारितोषिक विजेते फ्रेंच विषाणूशास्त्रज्ञ लुक मॉन्टेनियर यांचे निधन झाले. ते 89 वर्षांचे होते. ३ जानेवारी 19८३ रोजी पॅरिसमध्ये एचआयव्हीचा शोध लागला. पाश्चर इन्स्टिट्यूटमधील व्हायरल ऑन्कोलॉजी युनिटचे दिग्दर्शन करणारे डॉ. मॉन्टेनियर (उच्चार mon-tan-YAY) यांना तो दिवस मिळाला. लिम्फ नोड जो एड्स ग्रस्त 33 वर्षीय पुरुषाकडून काढण्यात आला होता.

बजाज ऑटोचे माजी अध्यक्ष राहुल बजाज यांचे निधन

- प्रख्यात उद्योगपती आणि बजाज ऑटोचे माजी अध्यक्ष राहुल बजाज यांचे निमोनिया आणि हृदयविकाराने निधन झाले. 2001 मध्ये त्यांना तिसरा-सर्वोच्च नागरी पुरस्कार पद्मभूषण पुरस्काराने सन्मानित करण्यात आले. बजाज ऑटोची मूळ कंपनी, भारतीय समूह बजाज ग्रुपचे ते अध्यक्ष होते. एप्रिल 2021 मध्ये त्यांनी बजाज ऑटोचे गैर-कार्यकारी अध्यक्षपद सोडले आणि निरज बजाज यांच्याकडे जबाबदारी सोपवली.

प्रख्यात कन्नड लेखक आणि कवी चेत्रवीरा कणवी यांचे निधन

- कन्नड भाषेतील प्रतिष्ठित कवी आणि लेखक चेत्रवीरा कनवी यांचे निधन झाले. ते 93 वर्षांचे होते. कनवी यांना त्यांच्या जीवा ध्वनी (कविता) यासाठी 1981 मध्ये साहित्य अकादमी पुरस्कार मिळाला.

चेत्रवीरा कनवी बद्दल:

- 18 जून 1928 रोजी गदग जिल्ह्यातील (पूर्वीचे अविभाजित धारवाड जिल्हा) होंबळ गावात शंकरप्पा 'मास्टर', शिक्षक आणि पर्वतम्मा

यांच्या पोटी जन्मलेले श्री कनवी कर्नाटक कॉलेजमध्ये तत्कालीन प्राचार्य व्ही के गोकक यांच्या मार्गदर्शनाखाली कवी म्हणून बहरले. ते कर्नाटक विद्यापीठाच्या प्रकाशन शाखेत सचिव म्हणून रुजू झाले. त्यांनी 31 वर्षे विद्यापीठाची सेवा केली आणि 1983 मध्ये प्रकाशन शाखेचे संचालक म्हणून सेवानिवृत्त झाले.

शिवसेनेचे ज्येष्ठ नेते सुधीर जोशी यांचे निधन

- शिवसेनेचे ज्येष्ठ नेते सुधीर जोशी यांचे निधन झाले आहे. ते 81 वर्षांचे होते. शिवसेनेच्या जडणघडणीमध्ये सुधीर जोशी यांचा मोठा वाटा होता. शिवसेना प्रमुख बाळासाहेब ठाकरे यांचे अतिशय जवळचे विश्वासू म्हणून त्यांची ओळख होती. शिवसेना पक्ष संघटनेत सुधीर जोशी यांची महत्वाची भूमिका राहिली आहे. सुधीर जोशी हे शिवसेनेचा आक्रमक चेहरा म्हणून परिचित होते. सुधीर जोशी शिवसेनेचे मुंबईचे दुसरे महापौर होते. पहिल्या युतीच्या सरकारमध्ये त्यांनी महाराष्ट्राचे कॅबिनेटपदही भूषावले आहे. त्यांनी महसूलमंत्री म्हणून काम काम पाहिले होते.

दिग्गज गायक आणि संगीतकार बप्पी लाहिरी यांचे निधन

- ज्येष्ठ गायक आणि संगीतकार, बप्पी लाहिरी यांचे वयाच्या 69 व्या वर्षी निधन झाले. त्यांना इंडस्ट्रीत प्रेमाने बप्पी दा म्हटले जायचे. 1970-80 च्या दशकाच्या उत्तरार्धात चलते चलते, डिस्को डान्सर आणि शराबी सारख्या अनेक चित्रपटांमध्ये आयकॉनिक गाणी देण्यासाठी ओळखले जातात.
- त्यांचे खरे नाव **आलोकेश लाहिरी होते**. ते 2014 मध्ये भाजपमध्ये सामील झाले. 2014 च्या भारतीय सार्वत्रिक निवडणुकीसाठी त्यांना पश्चिम बंगालमधील श्रीरामपूर (लोकसभा मतदारसंघ) येथून भाजप उमेदवार म्हणून घोषित करण्यात आले आणि त्यांचा पराभव झाला.

बंगाली गायिका संध्या मुखर्जी यांचे निधन

- प्रसिद्ध बंगाली गायिका **संध्या मुखर्जी** यांचे वयाच्या 90 व्या वर्षी हृदयविकाराच्या झटक्याने निधन झाले. तिचे पूर्ण नाव **गीताश्री संध्या मुखोपाध्याय होते**. जानेवारी 2022 मध्ये केंद्र सरकारकडून देण्यात आलेला पद्म पुरस्कार स्वीकारण्यास तिने अलीकडेच नकार दिला होता.
- त्यांचा जन्म 1931 मध्ये कोलकाता येथे झाला, संध्या मुखर्जीने 1948 मध्ये अंजान गढ या हिंदी चित्रपटासाठी तिचे पहिले गाणे रेकॉर्ड केले. रायचंद बोरल यांनी संगीत दिले होते. एसडी बर्मन, रोशन आणि मदन मोहन यांसारख्या प्रसिद्ध संगीतकारांच्या दिग्दर्शनाखाली तिने गाणी गायली.
- मुखर्जी यांना 2011 मध्ये बंगाल सरकारने दिलेला बंगा बिभूषण हा सर्वोच्च नागरी सन्मान आणि 1970 मध्ये जय जयंती (साउंड ऑफ म्युझिकचा बंगाली रिमेक) आणि निशी पद्मा या चित्रपटासाठी सर्वोत्कृष्ट महिला पार्श्वगायिकेचा राष्ट्रीय चित्रपट पुरस्कार मिळाला. राजेश खन्ना अभिनीत निशी पद्माचा हिंदीमध्ये अमर प्रेम म्हणून रिमेक करण्यात आला.

दिग्गज फुटबॉलपटू सुरजित सेनगुप्ता यांचे निधन

- मिडफिल्डर म्हणून खेळणारे भारताचे माजी फुटबॉलपटू सुरजित सेनगुप्ता यांचे कोविड-19 मुळे निधन झाले आहे. ते 71 वर्षांचे होते.

- क्लब स्तरावर, सेनगुप्ता हे कोलकात्याच्या तीन मोठ्या क्लब, मोहन बागान (1972-1973, 1981-1983), ईस्ट बंगाल (1974-1979) आणि मोहम्मडन स्पोर्टिंग (1980) यांच्याशी संबंधित होते.
- बँकॉक, थायलंड येथे झालेल्या 1970 आशियाई क्रीडा स्पर्धेत कांस्यपदक जिंकणाऱ्या भारतीय राष्ट्रीय संघाचे ते भाग होते.

ज्येष्ठ पत्रकार रविश तिवारी यांचे निधन

- ज्येष्ठ पत्रकार रविश तिवारी यांचे निधन झाले. इंडियन एक्सप्रेसचे ते राष्ट्रीय ब्युरो चीफ होते. राजकीय बातम्यांसाठी ते लोकप्रिय होते. याआधी त्यांनी इकॉनॉमिक टाइम्समध्ये वरिष्ठ सहाय्यक संपादक, इंडिया टुडेमध्ये सहयोगी संपादक आणि इंडियन एक्सप्रेसमध्ये वरिष्ठ सहाय्यक संपादक म्हणूनही काम केले आहे. त्यांनी आयआयटी बॉम्बेमधून पदवी आणि ऑक्सफर्ड विद्यापीठातून पदव्युत्तर शिक्षण घेतले होते.

आंध्र प्रदेशचे उद्योगमंत्री मेकापती गौतम रेड्डी यांचे निधन

- आंध्र प्रदेशचे उद्योगमंत्री मेकापती गौतम रेड्डी यांचे निधन झाले आहे. आंध्र प्रदेशातील नेल्लोर जिल्ह्यातील आत्मकूर विधानसभा मतदारसंघातून दोन वेळा आमदार होते. ते आंध्र प्रदेश सरकारमध्ये उद्योग, वाणिज्य आणि माहिती तंत्रज्ञान मंत्री होते.

स्वातंत्र्यसैनिक आणि गांधीवादी समाजसेविका शकुंतला चौधरी यांचे निधन

- प्रख्यात स्वातंत्र्यसैनिक आणि गांधीवादी समाजसेविका शकुंतला चौधरी यांचे निधन झाले. त्या 102 वर्षांच्या होत्या. त्या 'शकुंतला बायदेव' या नावाने प्रसिद्ध होत्या. त्यांना भारत सरकारने 2022 मध्ये पद्मश्री पुरस्काराने सन्मानित केले होते. ती आसाममधील कामरूप येथील रहिवासी होती आणि गांधीवादी जीवनशैलीच्या लोकप्रियतेसाठी तिच्या वचनबद्धतेसाठी आणि भक्तीसाठी ओळखली जात होती. तिने गावकऱ्यांच्या, विशेषतः महिला आणि लहान मुलांच्या कल्याणासाठी काम केले.

प्रसिद्ध मल्याळम अभिनेत्री केपीएसी ललिता यांचे निधन

- ज्येष्ठ मल्याळम चित्रपट आणि रंगमंच अभिनेत्री, **KPAC ललिता** यांचे 74 व्या वर्षी निधन झाले. पाच दशकांच्या कारकिर्दीत त्यांनी मल्याळम आणि तमिळ भाषेतील 550 हून अधिक चित्रपटांमध्ये भूमिका केल्या. अलाप्पुझाच्या कायमकुलममध्ये माहेश्वरी अम्मा म्हणून जन्मलेली, ही अभिनेत्री KPAC (केरळ पीपल्स आर्ट्स क्लब) मध्ये सामील झाली होती, ही केरळमधील एक प्रमुख नाटक मंडळी होती.

ओडिशाचे पहिले आदिवासी मुख्यमंत्री हेमानंद बिस्वाल यांचे निधन

- ओडिशाचे पहिले आदिवासी मुख्यमंत्री तसेच राज्याचे शेवटचे काँग्रेसचे मुख्यमंत्री **हेमानंद बिस्वाल** यांचे निधन झाले. ते 82 वर्षांचे होते. झारसुगुडा जिल्ह्यातील भुयान आदिवासी बिस्वाल यांनी 1989 ते 1990 आणि 1999 ते 2000 या कालावधीत दोनदा मुख्यमंत्री म्हणून काम पाहिले. डिसेंबर 1999 मध्ये माजी मुख्यमंत्री गिरीधारी गमंग यांच्या जागी अपयशी ठरल्यानंतर त्यांना पुन्हा मुख्यमंत्री करण्यात आले.

विविध बातम्या

टाटा स्काय स्वतःला टाटा प्ले म्हणून रिब्रँड करते.

- टाटा स्कायने १५ वर्षांनंतर 'स्काय' ब्रँडचे नाव काढून टाकले आहे आणि स्वतःचे नाव टाटा प्ले असे ठेवले आहे. नवीन OTT (ओव्हर द टॉप) सामग्री-केंद्रित चॅनल पॅक ऑफर करण्यासाठी DTH कंपनीने Netflix सोबत हातमिळवणी केली आहे. कंपनीचे नवीन नाव दर्शकांना दिसेल. Tata Play Bing 13 आघाडीच्या OTT ऑप्समधील सामग्री एकाच यूजर इंटरफेसद्वारे होस्ट करेल आणि एकल सदस्यता आणि पेमेंटची लवचिकता ऑफर करेल.
- टाटा प्लेची स्थापना 2006 मध्ये झाली. हा टाटा सन्स (60%) आणि वॉल्ट डिसेल कंपनी (30%), टेमासेक होल्लिंडिंग, सिंगापूर (10%) यांच्यातील संयुक्त उपक्रम आहे.

IUCN ने गुरुग्राम 2022 मध्ये अरवली जैवविविधता उद्यान नियुक्त केले.

- गुरुग्राम, हरियाणातील अरवली जैवविविधता उद्यानाला भारतातील पहिले " इतर प्रभावी क्षेत्र-आधारित संवर्धन उपाय" (OECM) साइट म्हणून घोषित करण्यात आले आहे. जागतिक पाणथळ प्रदेश दिनानिमित्त केंद्रीय पर्यावरण, वन आणि हवामान बदल मंत्रालयाने ही माहिती दिली. इंटरनॅशनल युनियन फॉर कन्झर्व्हेशन ऑफ नेचर (IUCN) संरक्षित नसलेल्या परंतु समृद्ध जैवविविधतेचे समर्थन करणाऱ्या क्षेत्रांना OECM टॅग देते. हा टॅग आंतरराष्ट्रीय नकाशावर जैवविविधता हॉटस्पॉट म्हणून क्षेत्र नियुक्त करतो.

OECM म्हणजे काय?

- OECM हा अशा ठिकाणाचा दर्जा आहे ज्याने जंगलासारख्या संरक्षित क्षेत्राबाहेर जैवविविधतेचे प्रभावी संवर्धन केले आहे. एकेकाळी बेबंद खाण खड्डा असलेल्या या उद्यानाचे 10 वर्षांत हिरवेगार जंगलात रूपांतर झाले. आता, त्यात वनस्पतींच्या सुमारे 400 स्थानिक प्रजाती आहेत.

मुंबई इंटरनॅशनल फिल्म फेस्टिव्हलची 17 वी आवृत्ती मे महिन्यात होणार आहे.

- डॉक्युमेंटरी, शॉर्ट फिक्शन आणि ॲनिमेशन फिल्म्ससाठी मुंबई इंटरनॅशनल फिल्म फेस्टिव्हल (MIFF-2022) ची 17 वी आवृत्ती 29 मे ते 4 जून, 2022 दरम्यान फिल्म्स डिस्ट्रिब्युशन कॉम्प्लेक्स, मुंबई येथे होणार आहे. 1 सप्टेंबर 2019 ते 31 डिसेंबर 2021 दरम्यान पूर्ण झालेले चित्रपट पात्र आहेत. महोत्सवातील सर्वोत्कृष्ट माहितीपटाला सुवर्ण शंख आणि 10 लाखांचे रोख पारितोषिक देण्यात येणार आहे.

LAHDC ने दिव्यांग व्यक्तींसाठी "कुन्स्योम योजना" सुरू केली.

- लडाख ऑटोनॉमस हिल डेव्हलपमेंट कौन्सिल (LAHDC), लेहने दिव्यांग व्यक्तींसाठी Kunsnyoms योजना सुरू केली आहे. Kunsnyoms चा अर्थ सर्वासाठी समान, सर्वासाठी न्याय्य, सर्वसमावेशक आणि प्रवेशयोग्य लडाख हे उद्दिष्ट आहे. नवीन योजनेअंतर्गत, लेह हिल कौन्सिल गरजू लोकांना 90 टक्के अनुदानावर सहाय्यक उपकरणे, तंत्रज्ञान प्रदान करत आहे.

KVIC ने खादी एम्पोरियम या सर्वात जुन्या खादी संस्थेचा परवाना रद्द केला.

- खादी आणि ग्रामोद्योग आयोग (KVIC) ने मुंबई खादी आणि ग्रामोद्योग संघटना (MKVIA) नावाच्या सर्वात जुन्या खादी संस्थेचे "खादी प्रमाणन" रद्द केले आहे. हे MKVIA 1954 पासून मेट्रोपॉलिटन इन्शुरन्स हाऊस, मुंबई येथे लोकप्रिय "खादी

एम्पोरियम" चालवत होते. KVIC ने MKVIA चा परवाना रद्द केला आहे कारण नंतरच्या कंपनीने बनावट खादी उत्पादने विकणे सुरू केले होते.

- डीएन रोड येथील उक्त खादी एम्पोरियम असलेल्या खादीच्या वेषात खादी नसलेल्या उत्पादनांची विक्री करत असल्याचे KVIC ला आढळल्यानंतर ही कारवाई करण्यात आली. नियमित तपासणी दरम्यान, KVIC अधिकाऱ्यांनी एम्पोरियममधून नमुने गोळा केले जे खादी नसलेली उत्पादने असल्याचे आढळून आले.

वर्ल्ड बुक ऑफ रेकॉर्ड: अटल बोगदा 'सर्वात लांब महामार्ग बोगदा' म्हणून ओळखला जातो.

- अटल बोगद्याला ' वर्ल्ड बुक ऑफ रेकॉर्ड्स ' द्वारे 'जगातील सर्वात लांब महामार्ग बोगदा 10,000 फुटांवर' म्हणून अधिकृतपणे प्रमाणित करण्यात आले आहे. अटल बोगदा हा लेह-मनाली महामार्गावरील पूर्वेकडील पीर पंजाल हिमालय पर्वतरांगेतील रोहतांग खिंडीखाली बांधलेला महामार्ग बोगदा आहे. हा जगातील 10,000 फूट उंचीवरील सर्वात लांब महामार्ग सिंगल-ट्युब बोगदा असून त्याची लांबी सुमारे 9.02 किमी आहे. वर्ल्ड बुक ऑफ रेकॉर्ड्स, यूके ही एक संस्था आहे जी जगभरातील असलेल्या प्रमाणीकरणासह विलक्षण रेकॉर्ड कॅटलॉग करते, सत्यापित करते.

लॅव्हेंडरला जम्मू आणि काश्मीरच्या डोडा जिल्ह्याचे ब्रँड उत्पादन म्हणून नियुक्त केले आहे.

- केंद्रीय विज्ञान आणि तंत्रज्ञान मंत्री, डॉ जितेंद्र सिंह यांनी अलीकडेच जम्मू आणि काश्मीरमधील अनेक जिल्ह्यांच्या जिल्हा विकास समन्वय आणि देखरेख समितीच्या (DISHA) बैठकांचे अध्यक्षस्थान केले. मोदी सरकारच्या 'वन डिस्ट्रिक्ट, वन प्रोडक्ट' या उपक्रमांतर्गत लॅव्हेंडरला प्रोत्साहन देण्यासाठी डोडा ब्रँड उत्पादन म्हणून लॅव्हेंडरची नियुक्ती करण्याचा महत्त्वपूर्ण निर्णय बैठकीत घेण्यात आला.
- जम्मू आणि काश्मीर मधील डोडा जिल्हा हे भारताच्या जांभळ्या क्रांतीचे किंवा लॅव्हेंडरच्या लागवडीचे जन्मस्थान आहे. तथापि, जम्मू आणि काश्मीरमधील जवळपास सर्व 20 जिल्ह्यांमध्ये लॅव्हेंडरची लागवड केली जाते.

SPMCIL दिल्ली मुख्यालयाने निषिद्ध ठिकाण घोषित केले.

- गृह मंत्रालयाने सिक्युरिटी प्रिंटिंग अँड मिंटिंग कॉर्पोरेशन ऑफ इंडिया लिमिटेड (SPMCIL) चे दिल्ली मुख्यालय अधिकृत गुप्त कायदा, 1923 च्या कलम 2 अंतर्गत 'निषिद्ध ठिकाण' म्हणून घोषित

केले आहे. यामुळे त्यात अनधिकृत व्यक्तींचा प्रवेश रोखला जातो. 2016 मध्ये 2,000 आणि 500 रुपयांच्या नोटांची नवीन मालिका छापणारी ही भारतातील एकमेव चलन आणि नोटा उत्पादक कंपनी आहे.

दिल्ली मंत्रिमंडळाने भारतातील पहिल्या 'ई-वेस्ट इको-पार्क'ला मंजूरी दिली.

- दिल्ली मंत्रिमंडळाने अशा प्रकारचा भारतातील पहिला इलेक्ट्रॉनिक-वेस्ट इको-पार्क उभारण्यास मान्यता दिली आहे. पर्यटनाला चालना देण्यासाठी 'दिल्ली फिल्म पॉलिसी 2022' तयार करण्याचेही त्यांनी मान्य केले आहे. इलेक्ट्रॉनिक कचरा इको-फ्रेडली पार्क दिल्लीत 20 एकर जागेवर बांधला जाणार आहे. दिल्लीत दरवर्षी सुमारे 2 लाख टन ई-कचरा टाकला जातो. हे इको-पार्क वैज्ञानिक आणि सुरक्षित मार्गाने ई-कचऱ्याचे पुनर्वापर, नूतनीकरण आणि विघटन करेल.

सर्व स्पर्धा परीक्षांसाठी महत्वाचे मुद्दे:

- इस्त्रायलचे अध्यक्ष: आयझॅक हर्झॉग;
- इस्त्रायलची राजधानी: जेरुसलेम;
- इस्त्रायलचे पंतप्रधान: नफताली बेनेट;
- इस्त्रायल चलन: इस्त्रायली शेकेल.
- Meta सीईओ: मार्क झुकरबर्ग;
- Meta मुख्यालय: कॅलिफोर्निया, युनायटेड स्टेट्स;
- FICCI अध्यक्ष: संजीव मेहता ;
- FICCI ची स्थापना: 1927;
- FICCI मुख्यालय नवी दिल्ली;
- FICCI महासचिव: दिलीप चेंनॉय.
- पेटीएम मनी सीईओ: वरुण श्रीधर;
- पेटीएम मनी मुख्यालय स्थान: बेंगळुरू;
- पेटीएम मनीची स्थापना: 20 सप्टेंबर 2017.
- ICRISAT मुख्यालय: पाटनचेरू, हैदराबाद;
- ICRISAT स्थापना: 1972;
- ICRISAT संस्थापक: एमएस स्वामीनाथन, सी. फ्रेड बेंटले, राल्फ कर्मिंग्स.
- आशियाई विकास बँकेचे मुख्यालय: मांडलुयोंग, फिलीपिन्स;
- आशियाई विकास बँकेचे अध्यक्ष: मासात्सुगु असाकावा (17 जानेवारी 2020 पासून);
- आशियाई विकास बँकेचे सदस्यत्व: 68 देश;
- आशियाई विकास बँकेची स्थापना: 19 डिसेंबर 1966.
- कोटक महिंद्रा जनरल इन्शुरन्स मुख्यालय: मुंबई, महाराष्ट्र;
- कोटक महिंद्रा जनरल इन्शुरन्सचे एमडी आणि सीईओ: सुरेश अग्रवाल.
- भारतीय आयुर्विमा महामंडळाची स्थापना: 1956
- भारतीय आयुर्विमा महामंडळ मुख्यालय: मुंबई, महाराष्ट्र;
- भारतीय आयुर्विमा महामंडळाचे अध्यक्ष: एमआर कुमार.
- आंतरराष्ट्रीय ऑलिम्पिक समितीचे मुख्यालय: लॉसने, स्वित्झर्लंड;

- आंतरराष्ट्रीय ऑलिम्पिक समितीचे अध्यक्ष: थॉमस बाख;
- आंतरराष्ट्रीय ऑलिम्पिक समितीची स्थापना: 23 जून 1894, पॅरिस, फ्रान्स.
- KVIC ची स्थापना: 1956
- KVIC मुख्यालय: मुंबई
- KVIC चेअरपर्सन: विनय कुमार सक्सेना;
- KVIC मूळ एजन्सी: सूक्ष्म, लघु आणि मध्यम उद्योग मंत्रालय.
- युनायटेड किंगडमचे पंतप्रधान: बोरिस जॉन्सन.
- युनायटेड किंगडमची राजधानी: लंडन.
- POSOCO ची स्थापना: मार्च 2010;
- POSOCO मुख्यालय: नवी दिल्ली, भारत.
- एअरटेल पेमेंट्स बँकेचे एमडी आणि सीईओ: अनुब्रता बिस्वास;
- एअरटेल पेमेंट्स बँकेचे मुख्यालय: नवी दिल्ली;
- एअरटेल पेमेंट्स बँकेची स्थापना: जानेवारी 2017;
- ICICI लोम्बार्ड जनरल इन्शुरन्स मुख्यालय: मुंबई, महाराष्ट्र;
- ICICI लोम्बार्ड जनरल इन्शुरन्सचे MD आणि CEO: भार्गव दासगुप्ता.
- सर्वात मौल्यवान खेळाडू: वांग शानशान (चीन)
- टॉप स्कोअरर: सॅम केर (7 गोल) (ऑस्ट्रेलिया)
- सर्वोत्कृष्ट गोलरक्षक: झू यू (चीन)
- फेअरप्ले पुरस्कार: दक्षिण कोरिया
- कर्मचारी निवड आयोगाचे मुख्यालय: नवी दिल्ली;
- कर्मचारी निवड आयोगाची स्थापना: 4 नोव्हेंबर 1975.
- Razorpay CEO: हर्षिल माथूर;
- Razorpay स्थापना: 2013;
- Curlec ची स्थापना Zac Liew आणि Steve Kucia यांनी 2018 मध्ये केली होती.
- वर्ल्ड गोल्ड कौन्सिल सीईओ: डेव्हिड टेट;
- जागतिक सुवर्ण परिषदेचे मुख्यालय: लंडन, युनायटेड किंगडम;
- जागतिक सुवर्ण परिषद स्थापना: 1987;
- जागतिक सुवर्ण परिषदेचे अध्यक्ष: केल्विन दुश्रिस्की.
- जम्मू-काश्मीरचे लेफ्टनंट गव्हर्नर: मनोज सिन्हा;
- J&K निर्मिती (केंद्रशासित प्रदेश): 31 ऑक्टोबर 2019.
- तेलंगणाची राजधानी: हैदराबाद;
- तेलंगणाचे राज्यपाल: तमिलिसाई सुंदरराजन;
- तेलंगणाचे मुख्यमंत्री: के. चंद्रशेखर राव.
- सिक्क्युरिटीज अँड एक्सचेंज बोर्ड ऑफ इंडियाची स्थापना: 12 एप्रिल 1992.
- सिक्क्युरिटीज अँड एक्सचेंज बोर्ड ऑफ इंडिया मुख्यालय: मुंबई.
- सिक्क्युरिटीज अँड एक्सचेंज बोर्ड ऑफ इंडिया एजन्सी कार्यकारी: अजय त्यागी.
- इंटरनॅशनल ब्युरो फॉर एपिलेप्सी अध्यक्ष: फ्रान्सिस्का सोफिया;
- इंटरनॅशनल ब्युरो फॉर एपिलेप्सीची स्थापना: 1961.
- आरबीएल बँकेची स्थापना: 1943

- RBL बँकेचे मुख्यालय: मुंबई, महाराष्ट्र;
- RBL बँकेचे CEO आणि MD: राजीव आहुजा;
- RBL बँक टॅगलाइन: अपना का बैंक.
- बुर्किना फासो राजधानी: औगाडौगौ;
- बुर्किना फासो अध्यक्ष: रॉच मार्क खिश्वन काबोरे;
- बुर्किना फासो चलन: पश्चिम आफ्रिकन CFA फ्रँक.
- कर्नाटक बँकेची स्थापना: 18 फेब्रुवारी 1924;
- कर्नाटक बँकेचे मुख्यालय: मंगलूरु, कर्नाटक;
- कर्नाटक बँकेचे एमडी आणि सीईओ: महाबलेश्वरा एम.एस
- Twitter CEO: पराग अग्रवाल;
- Twitter स्थापना: 21 मार्च 2006;
- Twitter चे मुख्यालय: सॅन फ्रान्सिस्को, कॅलिफोर्निया, युनायटेड स्टेट्स.
- JPMorgan चे CEO: जेमी डिमॉन
- JPMorgan ची स्थापना: 1 डिसेंबर 2000.
- Paisabazaar.com मुख्यालय: गुरुग्राम, हरियाणा;
- Paisabazaar.com सीईओ आणि सह-संस्थापक: नवीन कुकरेजा.
- टेबल टेनिस फेडरेशन ऑफ इंडियाचे अध्यक्ष: दुष्यंत चौटाला;
- टेबल टेनिस फेडरेशन ऑफ इंडिया मुख्यालय: नवी दिल्ली;
- टेबल टेनिस फेडरेशन ऑफ इंडियाची स्थापना: 1926.
- कॅनडाची राजधानी: ओटावा
- चलन: कॅनेडियन डॉलर
- जर्मनी चान्सलर: ओलाफ स्कॉल्ड;
- जर्मनी राजधानी: बर्लिन;
- जर्मनीचे चलन: युरो.
- फॉक्सकॉनचे संस्थापक: टेरी गौ;
- फॉक्सकॉनची स्थापना: 20 फेब्रुवारी 1974;
- फॉक्सकॉन मुख्यालय: तुचेंग जिल्हा, तैपेई, तैवान.
- CBSE मुख्य कार्यालय: दिल्ली;
- CBSE ची स्थापना: 3 नोव्हेंबर 1962.
- नार्कोटिक्स कंट्रोल ब्युरोचे महासंचालक: सत्य नारायण प्रधान;
- नार्कोटिक्स कंट्रोल ब्युरो मुख्यालय: नवी दिल्ली;
- नार्कोटिक्स कंट्रोल ब्युरोची स्थापना: 1986.
- SIDBI ची स्थापना: 2 एप्रिल 1990;
- SIDBI मुख्यालय: लखनौ;
- SIDBI चे अध्यक्ष: शिवसुब्रमण्यम रामन.
- येस बँकेची स्थापना: 2004
- येस बँकेचे मुख्यालय: मुंबई, महाराष्ट्र
- येस बँकेचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी: प्रशांत कुमार
- येस बँक टॅगलाइन: Experience Our Expertise.
- बिहारचे राज्यपाल: फागू चौहान;
- बिहार राजधानी: पाटणा;
- बिहारचे मुख्यमंत्री: नितीश कुमार.
- जागतिक आरोग्य संघटनेचे मुख्यालय: जिनिव्हा, स्वित्झर्लंड;

- जागतिक आरोग्य संघटनेची स्थापना: 7 एप्रिल 1948;
- जागतिक आरोग्य संघटनेचे महासंचालक: टेड्रोस अधानोम.
- मायक्रोसॉफ्टची स्थापना: 4 एप्रिल 1975, अल्बुर्क, न्यू मेक्सिको, युनायटेड स्टेट्स;
- मायक्रोसॉफ्ट मुख्यालय: रेडमंड, वॉशिंग्टन, युनायटेड स्टेट्स;
- मायक्रोसॉफ्ट सीईओ: सत्या नाडेला;
- मायक्रोसॉफ्ट चेअरपर्सन: जॉन डब्ल्यू. थॉम्पसन.
- जागतिक बँकेचे मुख्यालय: वॉशिंग्टन, डीसी, युनायटेड स्टेट्स.
- जागतिक बँकेची स्थापना: जुलै 1944.
- जागतिक बँकेचे अध्यक्ष: डेव्हिड मालपास.
- FICCI ची स्थापना: 1927;
- FICCI मुख्यालय: नवी दिल्ली;
- FICCI अध्यक्ष: संजीव मेहता;
- FICCI सरचिटणीस: अरुण चावला.
- माली राजधानी: बामाको; चलन: CFA फ्रँक;
- नायजर राजधानी: नियामी; चलन: पश्चिम आफ्रिकन CFA फ्रँक.
- IBM CEO: अरविंद कृष्णा;
- IBM मुख्यालय: न्यूयॉर्क, युनायटेड स्टेट्स;
- IBM संस्थापक: चार्ल्स रॅनलेट फिलिंग;
- IBM ची स्थापना: 16 जून 1911.
- IDBI बँकेचे मुख्यालय: मुंबई.
- हिंदुस्तान युनिलिव्हर लिमिटेड मुख्यालय: मुंबई;
- हिंदुस्तान युनिलिव्हर लिमिटेड स्थापना: 17 ऑक्टोबर 1933.
- Bharti Airtel CEO: गोपाल विट्टल;
- Bharti Airtel संस्थापक: सुनील भारती मित्तल;
- Bharti Airtel ची स्थापना: 7 जुलै 1995, भारत.
- युनियन बँक ऑफ इंडिया मुख्यालय: मुंबई;
- युनियन बँक ऑफ इंडिया सीईओ: राजकिरण राय जी.;
- युनियन बँक ऑफ इंडियाची स्थापना: 11 नोव्हेंबर 1919, मुंबई.
- स्टॅंडर्ड चार्टर्ड सीईओ: बिल व्हिटर्स (10 जून 2015)
- स्टॅंडर्ड चार्टर्डची स्थापना: 1969, लंडन, युनायटेड किंगडम.
- इंटरनॅशनल एअर ट्रान्सपोर्ट असोसिएशन मुख्यालय: मॉन्ट्रियल, कॅनडा;
- इंटरनॅशनल एअर ट्रान्सपोर्ट असोसिएशन डीजी: विली वॉल्श;
- इंटरनॅशनल एअर ट्रान्सपोर्ट असोसिएशनची स्थापना: 19 एप्रिल 1945, हवाना, क्युबा.

Marathi

आगामी MPSC परीक्षासाठी उपयुक्त
स्वयंभू स्टेटबोर्ड बॅच
शालेय पुस्तकांचे सखोल विश्लेषण

Starts Jan 10, 2022

5 PM to 7 PM
8 PM to 10 PM

